BESTSELLER INTERNAȚIONAL
TE-AȘ RECUNOAȘTE DINTR-O MIE
„Cel mai bun thriller al anului" – Stephen King

Laura Lippman a crescut în Baltimore și a revenit în orașul natal în 1989, angajându-se ca reporter la ziarul The Sun. A publicat șapte cărți în timp ce lucra ca ziarist cu normă întreagă, după care și-a părăsit slujba pentru a se dedica în întregime literaturii. A scris unsprezece romane în seria *Tess Monaghan*, șase romane de sine stătătoare și o colecție de povestiri. Cărțile sale au fost recompensate cu numeroase distincții, precum premiile Edgar, Quill, Anthony, Nero Wolfe, Agatha, Gumshoe, Barry și Macavity.

Autoare apreciată, cu numeroase bestselleruri pe lista *New York Times*, Laura Lippman revine cu un nou roman, o poveste plină de forță și absolut fascinantă, care pendulează abil între trecut și prezent pentru a explora efectele devastatoare ale unei experiențe traumatizante asupra întregii vieți a unei victime.

PARTEA ÎNTÂI

Te-aș recunoaște dintr-o mie

— Iso, e timpul să...

Eliza Benedict s-a oprit la baza scării. Era timpul să ce? Toată vara aceea – și acum erau în august – avusese probleme cu găsirea cuvintelor potrivite. Nu cine știe ce lucruri complicate, doar cuvintele acelea în stare să exprime emoții puternice sau concepte abstracte, să înlesnească mărturisirile dificile către cei dragi. Bâjbâia în căutarea celor mai simple vorbe, a celor mai banale substantive. Și n-avea decât treizeci și opt de ani. Ce avea să se facă la cincizeci sau la șaptezeci? Deși mama ei, de șaptezeci și șapte de ani, avea mintea brici.

Nu, nu era decât o chestiune de timp, de adaptare la revenirea în State după o ședere de șase ani în Anglia. Ceea ce era o ironie, având în vedere că Eliza evitase cu scrupulozitate anglicizarea în timpul petrecut acolo; îi considera snobi pe americanii care adoptaseră jargonul englezesc. Și totuși, la întoarcerea în țară nu-și putea scoate din cap și din vocabular cuvinte precum *lift, lorry, quid, loo*[1]. Rezultatul fiind că se simțea adesea amuțită, ca acum. Nu rămânea fără cuvinte, cum se spune, ci era copleșită de povara lor, se îneca în ele.

A luat-o de la capăt, înălțându-și vocea spre scări fără să țipe, o tehnică de care era foarte mandră.

— Iso, e timpul pentru antrenamentul de fotbal.

— De soccer, a replicat fiica ei cu glas înăbușit, dar evident disprețuitor, glasul căpătat în urmă cu șapte luni, când împlinise treisprezece ani. A urmat un șir de bufnituri și de izbituri, de zgomote de sertare trântite și de uși trase, după care vocea lui Iso a răsunat mai limpede. (De unde Dumnezeu îi vorbise înainte? Stătuse cu capul băgat în coșul de rufe murdare, în pulover sau în *vasul de toaletă?* Eliza își făcea o mulțime de griji, absolut nejustificate, în legătură cu deranjamentele stomacale.) Cum se face că acolo îi ziceai soccer, când

toată lumea îi spunea fotbal, și aici spui fotbal, când toată lumea îi zice soccer? a întrebat Isobel.

Măcar mi-am amintit că mai nou te cheamă Iso.

— Trebuie să ajungi la antrenament și știu că nu-ți place să întârzii.

— Fotbalul e mai bun, a spus Albie, ivindu-se lângă cotul Elizei. Abia împlinise opt ani și încă îi plăcea să stea pe lângă – sau de partea – mamei.

— Mai bun în ce sens? Ca sport sau ca termen?

— Ca termen. E mai potrivit cu realitatea decât soccerul. Pentru că în fotbal e vorba mai ales de picioare[2], și uneori de cap. Și de mâini, în cazul portarului. În timp ce în fotbalul american se folosesc mai mult mâinile decât picioarele – nu prea dau cu piciorul în minge. O aruncă sau aleargă cu ea în brațe.

— Care dintre ele îți place mai mult?

— Îmi place să joc *soccer*. Și să mă uit la fotbal american.

Din câte știa Eliza, Albie nu urmărise nici măcar un singur minut de fotbal american. Numai că băiatul credea în împărțirea echitabilă a afecțiunii. Era genul care încerca să termine simultan de mâncat tot ce avea în farfurie, ca nu cumva boabele de mazăre să creadă că preferă puiul.

Isobel – Iso – cobora scările bocănind cu crampoanele bocancilor pe care nu avea voie să îi poarte în casă. Își pusese pe ea echipamentul complet și reușise cumva, de una singură, să-și strângă părul într-o împletitură franțuzească. Eliza nu s-a putut abține să nu-și ducă mâna la propriile bucle roții încurcate, întrebându-se a nu știu câta oară cum de dăduse naștere acelei ființe cu picioare lungi, păr lins, membre zvelte și instincte sociale infailibile. Isobel moștenise culorile tatălui –

tenul măsliniu și părul închis la culoare –, altfel ar fi putut crede că îi schimbase cineva copilul la maternitate.

— Astăzi e ziua de gustări? a întrebat Iso, maiestuoasă ca o ducesă.

— Nu.

— Ești sigură?

— Da.

— Pentru c-ar fi odios dacă ai face vreo confuzie.

— Odios? a repetat Eliza, încercând să-și stăpânească zâmbetul.

— Aproape la fel de rău ca atunci când am avut prima noastră zi de gustări și ne-ai servit cu pastrama aia dezgustătoare.

— Biltong adus de tata din Africa de Sud, a murmurat Albie visător. Mie mi-a plăcut.

— Nu mă mir.

— Nu vă mai ciorovăiți, a spus Eliza.

— Eu nu mă ciorovăiesc.

Albie nu era doar corect, ci și precis în tot ce spunea și făcea. Într-adevăr, sora lui provoca de obicei discuțiile în contradictoriu. Iso și-a dat ochii peste cap.

Cei doi nu se certaseră niciodată, nici măcar în acest mod unilateral. Erau apropiați, și asta pentru că Albie își venera sora, iar ei îi plăcea să fie venerată. Însă după ce părăsiseră Londra, Iso ajunsese la concluzia că n-avea ce face cu idolatria lui Albie. Spre disperarea Elizei, Iso părea că își inventariase fără menajamente viața de până atunci și se decisese să arunce peste bord tot ceea ce îi amenința noul eu, proaspăt inventat, începând cu fratele mai mic și terminând cu ultima silabă a numelui ei, inofensiva și drăgălașa „bel”. („Iso?, întrebase Peter. Lumea o să creadă că e prescurtarea de la «isoscel». N-ar fi mai bine Izzo?” Iso își dăduse ochii peste cap.) Un frățior roșcovan și pistruiat, predispus la coșmaruri și la luări de poziție bizare – nu neapărat englezești, dar nici americane, cel puțin pentru moment – nu se potrivea deloc cu noua ei imagine. Cum nu se potrivea nici mama. Însă Eliza se așteptase la asta.

Gesturile de desconsiderare ale lui Albie i se păreau însă

insuportabile.

— Ne-ai luat scaunele? și-a întrebat Albie mama.

— Sunt în portbagaj.

Eliza și-a grăbit copiii spre mașină, un Subaru Forrester în care își petrecea deja o bună parte a zilei și avea să petreacă probabil și mai mult timp după începerea școlii.

Era 8.30, și afară era deja cald; Eliza se întreba dacă antrenamentul nu avea să fie contramandat. Exista un soi de formulă, implicând temperatura, gradul de umiditate și presiunea atmosferică, ce permitea suspendarea activităților în aer liber. Alte mame verificau probabil aceste informații pe internet sau le primeau pe mobil – *celular* –, însă Eliza se obișnuise de mult cu ideea că nu avea să fie niciodată genul acela de mamă.

În plus, era o tabără de sport privată, și încă una foarte macho, cu aspirații serioase și o anglofilie pronunțată. Cei șase ani petrecuți la Londra îi conferiseră lui Iso o anumită distincție, permițându-i să pretindă că poseda cunoștințe mult mai aprofundate decât avea în realitate, cu privire la soccerul din Marea Britanie. Eliza era uimită de modul în care procedase fiica ei: după câteva ore în fața computerului, pe parcursul cărora citise ziare britanice și se documentase pe Wikipedia, Iso putea să treacă ușor drept expertă în materie, capabilă să trăncănească la infinit despre Manchester United și Arsenal și să se prezinte ca fană Tottenham Hotspurs, echipă pe care o alinta, cu familiaritate, Spurs. În inima Elizei se dădea o luptă între admirația și dezaprobarea față de ambițiile sociale ale fiicei sale, nemaivorbind de capacitatea acesteia de a le pune în practică. Încerca să se convingă singură că adaptabilitatea de care dădea dovadă Iso avea să-i fie de mare ajutor mai târziu în viață, însă își făcea mult mai multe griji cu privire la calculata Iso decât cu privire la încrezătorul Albie. Cinicii se amăgesc crezând că, datorită firii lor, sunt capabili să își alunge din minte cele mai rele scenarii, pentru a se lăsa pe urmă luați prin surprindere de renghiurile pe care le joacă viața.

Visătorii sunt adesea dezamăgiți – însă rareori de ei înșiși. Eliza montase programe de control parental pe computerul lui Iso și îi monitoriza sesiunile de IM, care păreau deocamdată inofensive. Acum Iso insista să primească un telefon mobil, însă Eliza nu era sigură că va reuși să îi verifice mesajele. Va trebui să ceară sfatul altor mame – asta presupunând că va reuși să-și facă măcar o prietenă printre ele.

A instalat scaunele pliante pe câmpul deschis, aflat în bătaia soarelui, aruncând o privire plină de invidie spre mamele informate, echipate cu umbrele atașate la scaune, sau, în cazul unei supermame, cu un baldachin portabil. Eliza își dorea să fi aflat încă din iunie de existența unor astfel de obiecte, deși cel mai probabil nu s-ar fi folosit

oricum de asemenea informații. Se simțise suficient de decadentă atunci când cumpărase scaunele pliante prevăzute cu mici suporturi pentru cană. S-a așezat alături de Albie în soarele nemilos, iar Albie a început să citească, complet absorbit, *Jurnalul unui puști* de Jeff Kinney, în timp ce ea se prefăcea că urmărește exercițiile de încălzire executate de Iso. Dar trăgea de fapt cu urechea. Deși celelalte mame – și nu erau decât mame, cu excepția unui tată șomer care, după părerea Elizei, intrase prea entuziast în rolul Domnului Mămică – se purtau amabil, își dăduseră imediat seama toate că odraslele Elizei nu mergeau la aceeași scoală cu ale lor și, prin urmare, n-aveau niciun motiv să socializeze cu nou-venita.

— ... Pe lista agresorilor sexuali.

Ce? Eliza a devenit imediat atentă, blocând zgomotele din jur și concentrându-se asupra acelei conversații.

— Zău?

— M-am înscris în programul de notificare telefonică al comitatului. Individul locuiește la cinci case de noi.

— Agresiune sexuală asupra unor persoane adulte sau pedofilie?

— Pedofilie de gradul trei. L-am căutat pe site-ul statal.

— Ce înseamnă de gradul trei?

— Nu știu. Dar presupun că fiecare grad în plus înseamnă ceva rău.

— Și zici că stă în Chevy Chase?

Pauză lungă.

— Păi... noi avem o adresă de corespondență în Chevy Chase.

Eliza a zâmbit în sinea ei. Ştia din propriile căutări pentru o locuință că mulți oameni își născoceau adrese și că până și în comitatul lor, atât de râvnit, unul dintre cele mai bogate din Statele Unite, existau ierarhii. Ce e mai rău? Să locuiești în același cvartal cu un agresor sexual sau să recunoști că nu stai de fapt în cartierul Chevy Chase? Familia Benedict locuia în Bethesda și, înainte de mutare, Peter se asigurase că pe o rază de șase cvartale în jurul lor nu era înregistrat niciun agresor sexual, cu toate că unul dintre vecini, un

funcționar în vârstă de șaizeci de ani, fusese reținut de poliție pentru că acostase o femeie într-o toaletă a muzeului Smithsonian.

După terminarea meciului – câștigat de Iso pentru echipa ei prin transformarea unui penalti, victorie repurtată de ea cu lejeritate și grație –, familia Benedict s-a întors la mașină, pornind la drum prin ziua de vară nesfârșit de lungă. Arșița se instalase de acum; temperatura avea să ajungă la peste treizeci și cinci de grade pentru a treia zi consecutiv, iar lipsa copacilor în acea nouă zonă de dezvoltare urbană accentua senzația de căldură. Dacă era ceva care îi plăcea fără rezerve Elizei la noua lor locuință era verdeața care o înconjura. La adăpostul umbrei ținute de copacii bătrâni, temperatura era cu cincizecе grade mai scăzută decât cea de pe Wisconsin Avenue, bulevardul care străbătea cartierul de afaceri din apropiere. Îi amintea Elizei de locul unde crescuse, Roaring Springs, un orășel industrial revenit la viață după o perioadă de letargie și care se învecina cu un parc natural. Familia ei nici nu avusese nevoie de aer condiționat, cele câteva ventilatoare montate în ferestre făceau suficientă răcoare pentru a dormi bine noaptea. Deși poate că memoria îi juca feste și în această privință. Roaring Springs căpătase un aer aproape mitic în folclorul familiei Lerner. Ceva asemănător Moscovei pentru cele trei surori din piesa lui Cehov. Ba nu, Moscova era locul unde surorile intenționau să meargă, în timp ce Roaring Springs fusese locul pe care familia Lerner îl părăsise, deși nu din proprie voință.

Eliza a oprit la magazinul Trader Joe, considerat de copii mai grozav decât o băcănie „adevărată”. I-a lăsat să își aleagă fiecare câte o gustare, în timp ce ea a colindat printre rafturi, uimită de oferta arbitrară a magazinului și de modul inexplicabil în care mărfurile apăreau și dispăreau. La începutul verii, ea și Albie descoperiseră cei mai simpatici biscuiți cu ghimbir, mari și moi, care însă după aceea se făcuseră nevăzuți, și să-i întrebi pe vânzători ce se întâmplase părea cumva un gest nelalocul lui. „Trebuie că te simți ușurată, remarcaseră soțiile noilor colegi de muncă ai lui Peter atunci când o cunoscuseră, că ai din nou parte de băcănii adevărate.” Atitudinea americanilor față de Anglia părea să fi încremenit undeva la nivelul anului 1974, cel puțin în rândul celor care nu călătoriseră niciodată până acolo. Soțiile presupuneau că viața ei în străinătate însemnase să sufere în permanență de frig și să se ghemuiască lângă un calorifer prost amplasat, împreună cu obligația de a îngurgita zilnic plăcintă de rinichi și sângerete.

Și totuși, aceiași americani care considerau Anglia un tărâm al lipsurilor materiale îi acordau totodată prea mult credit în privința culturii, reducând-o la Shakespeare și BBC. Eliza găsise însă Anglia și mai obsedată de celebrități decât America. Germaine Greer[3] apăruse la emisiunea *Big Brother* în timpul șederii lor în Anglia, fapt care pe

Eliza o deprimase până peste poate. De fapt, televiziunea în sine și omniprezența ecranelor în societatea modernă o deprimau. Ura modul în care copiii ei, chiar și soțul, încremeneau câteodată instantaneu, hipnotizați de ecranul televizorului sau al computerului.

— Unii oameni, a anunțat Albie de pe bancheta din spate, au DVD player în mașină.

Albie avea câteodată o abilitate stranie de a intra pe aceeași lungime de undă cu Eliza, ca și cum creierul ei ar fi fost un radio cu un buton pe care el îl putea răsuci după bunul plac pentru a prinde ce frecvență dorea. Vorbea cu glasul lui dulce, minunându-se, de parcă n-ar fi făcut altceva decât să le împărtășească un fapt amuzant. Totuși, făcuse aceeași remarcă o dată sau de două ori pe săptămână de când cumpăraseră mașina.

— O să te facă să vomiți, a spus Iso. Tu ai grețuri și când *citești* în mașină.

Rostise acele cuvinte ca și cum actul lecturii era în sine ceva suspect.

— Nu cred că o să mi se facă rău aici, a răspuns Albie. Asta mi s-a întâmplat doar în Anglia.

Pentru el, Anglia era sinonimă cu statutul de băiețel, motiv pentru care hotărâse că ceea ce îl supărase acolo fusese lăsat în urmă odată cu plecarea, fiind acum de domeniul trecutului. Gata cu coșmarurile, decretase el, și acestea dispăruseră ca prin farmec, asta dacă nu cumva mințea și își petrecea nopțile treaz și angoasat. Pretențios la mâncare de felul lui, se decisese să se reinventeze prin gusturi mai aventuroase. Astăzi, alesese de pildă caju prăjit cu ardei iute și piper. Eliza bănuia că n-avea să-i placă, însă respectase regula autoimpusă, permițând copiilor să opteze pentru ceea ce voiau, fără a-i învinovăți, chiar și atunci când mâncarea lua drumul coșului de gunoi. Care mai era rostul libertății acordate copiilor pentru a experimenta și a eșua în tentativele lor, dacă transformai totul într-o predică obositoare? Ori de câte ori Albie își alegea hrană necomestibilă, Eliza, plină de solicitudine, se oferea să îi cumpere altceva în loc de la prăvălioara cea mai apropiată. În schimb, Iso rămăsese fidelă principiului „verificat și aprobat” și avea unele gusturi aproape copilărești, ca de pildă pufuleții Pirate’s Booty sau iaurtul înghețat. Iso avea mintea unei femei divorțate de treizeci și cinci de ani, iar stomacul unui copilaș de trei ani.

Și totuși – *mirabile dictu*[4] – lui Albie i-a plăcut cajuul. După masa

de prânz, a pus fructele într-un castron pe care l-a dus în camera de zi, împreună cu „cocktailul”, făcut din Hawaiian Punch și apă gazoasă. La fostul său loc de muncă, Peter socializase intens, invitând deseori musafiri acasă, și Eliza își făcea griji acum că atmosfera culturală mai volatilă a Londrei îi făcuse o impresie prea puternică lui Albie. Deși era clar că ceea ce îl incita pe băiat era ceremonialul pregătirii și aspectul exterior – culorile strălucitoare ale băuturilor sau farfurioarele pentru gustările de mărimea unei mușcături. Eliza nu suporta să bea decât foarte puțin alcool. Fusese una dintre acele schimbări petrecute în timpul sarcinii și care apoi nu mai dispăruse. Sarcina adusese schimbări și în corpul ei, dar în bine. Osoasă și fără talie la douăzeci și ceva de ani, își dezvoltase după nașterea lui Iso rotunjimi plăcute, deopotrivă generoase și ferme.

Singura persoana care nu îi agrea fizicul era Iso, care își modelase trupul după cel al fotomodelelor. Mai precis, după fetele aspirante la titlul de manechin dintr-un oribil show TV american inexplicabil de popular în Anglia. Singurul reproș al lui Iso după mutarea în State fusese că aici emisiunea începuse să fie difuzată cu un an înainte și, deci, „îi stricaseră” un sezon. „Dezvăluie câștigătorii în generic”, se plânsese ea. Urmărea totuși reluările, care păreau să fie transmise practic zilnic, chiar dacă știa dinainte rezultatul. Acum tocmai se uita la un episod, în timp ce Albie încerca să se apropie pe furiș de ea, înaintând centimetru cu centimetru pe covor.

— Nu mai respira cu atâta zgomot, a spus Iso.

— Atât de zgomotos, a corectat-o Eliza.

După-amiaza se întindea în fața lor, inertă și totuși solicitantă întru câtva, ca un musafir sosit pe neașteptate cu o valiză plină de rufe murdare. Eliza simțea nevoia de a face ceva constructiv, însă Iso refuzase oferta de a merge la cumpărături după haine pentru școală, iar Peter îi rugase să își amâne incursiunea anuală la magazinul Staples până în weekend. Peter adora cumpărăturile pentru școală, chiar și pentru simplul fapt că îi permiteau să interpreteze propria versiune a clipului publicitar în care părintele dansează cu entuziasm pe melodia *The Most Wonderful Time of the Year*. (Peter scăpa basma curată cu multe idei trăsnite pe care Iso nu i-ar fi permis niciodată Elizei să le pună în aplicare.) Familia Benedict nu se integrase deocamdată suficient de bine în comunitatea locală, care avea pretenții mari în privința acceptării unor noi membri în club, iar pentru altfel de activități în aer liber era mult prea cald. Eliza a scos trusele de desen și le-a cerut copiilor să-și pună pe hârtie ideile referitoare la decorarea camerelor lor, asigurându-i că îi va lăsa să își aleagă singuri culoarea pereților și că vor cumpăra mobilă nouă de la

Ikea. Iso s-a prefăcut a fi plictisită de propunere, dar într-un final s-a așezat la computer pentru a se documenta asupra modelelor de paturi. Eliza a fost impresionată de bunul ei gust, care mergea spre lucruri cât mai simple. Albie, în schimb, a produs o schiță de cameră ca o junglă tropicală populată cu dinozauri, marea lui pasiune în momentul de față. O idee probabil nereproductibilă, la Ikea sau în orice alt magazin, însă o realizare remarcabilă, dovadă a imaginației sale bogate. Eliza i-a lăudat pe amândoi, oferindu-le câte o acadea și tratându-se și ea cu una de cireșe. Și poate că n-aveau să arunce creioanele, ci să le folosească și altă dată pentru vreun proiect. Chiar dinainte ca Peter să capete o slujbă la o firmă de investiții cu preocupări în domeniul protejării mediului, familia Benedict recicla totul cu maximă conștiinciozitate.

Corespondența a căzut cu zgomot prin deschizătura din ușă, un interludiu incitant care întrerupea după-amiaza monotonă, înăbușitoare. „Mă duc eu să aduc scrisorile", a strigat Albie, nu că ar fi avut vreun competitor. Cu numai șase luni în urmă, Iso se ciondănise cu el asupra unui șir nesfârșit de privilegii, invocând dreptul primului născut. Ridicarea corespondenței din cutia poștală, prioritate în alegerea brioșelor la micul dejun, răspunsul la telefon, apăsarea butonului la lift. Acum însă, Iso depășise faza aceasta.

Albie a sortat corespondența pe blatul din bucătărie.

— Tata, facturi, prostii, catalog. Tata, prostii. Prostii, prostii. Tata. Mami! Ai o scrisoare adevărată!

O scrisoare adevărată? Cine putea să-i trimită ei o scrisoare adevărată? Sora ei, Vonnie, obișnuia să își amintească periodic vechile ranchiune, însă misivele sale erau de obicei transmise părinților prin e-mail. Eliza a luat în mână plicul alb și simplu, purtând ștampila unui oficiu poștal din Baltimore. Mai avea vreo cunoștință în Baltimore? Scrisul , de mână, cu cerneală violetă, era atât de pedant încât părea de calculator. Probabil o tâmpenie, o chestie concepută pentru a semăna cu o scrisoare adevărată, cine știe ce truc ieftin.

Dar nu, părea ceva autentic, un vraf de foi scrise, plus o tăietură dintr-o revistă tipărită pe hârtie lucioasă, înfățișându-i pe ea și pe Peter la o petrecere dată pe la începutul verii la fostul lui loc de muncă. Scrisul era înzorzonat, feminin și nefamiliar, însă tonul i-a părut de o intimitate imediată, intensă.

Dragă Elizabeth,

Sunt sigur că vei fi șocată la primirea scrisorii, deși te asigur că nu asta a fost intenția mea. Până în urmă cu câteva săptămâni nu mi-am închipuit că voi putea vreodată să iau legătura cu tine și am acceptat asta

ca fiind un lucru corect. La urma urmei, situația durează de mai bine de douăzeci de ani. Totuși, nu poți să ignori semnele, atunci când îți apar drept în față, și ți-am văzut poza în revista Washingtonian, *o publicație pe care n-o citesc de obicei, deși ai fi surprinsă să afli ce lecturi am acum. Sigur, între timp te-ai maturizat, ai devenit femeie. Dar te-aș recunoaște dintr-o mie.*

— De la cine e scrisoarea, mami? a întrebat Albie; până și Iso părea să manifeste un oarecare interes față de acea ciudățenie, o scrisoare venită pe numele mamei, o persoană a cărei adresă apărea de obicei numai pe cataloage și pe mementourile programărilor trimise de dentist. Oare îi observaseră mâinile tremurânde, sudoarea care i se adunase pe frunte? Elizei îi venea să mototolească foile și să le arunce cât colo, însă asta le-ar fi stârnit și mai mult curiozitatea.

— De la o veche cunoștință de-a mea, din copilărie, a răspuns.

Se pare că în sfârșit mă apropii de finalul sentinței. Nu vreau să evit să folosesc cuvintele alea mari – moarte, execuție și așa mai departe – vreau doar să fiu cât mai clar. La urma urmei, e sentința mea. Am fost condamnat la moarte și m-am împăcat cu soarta.

Cel puțin așa am crezut, că m-am împăcat întru totul cu soarta, asta până ți-am văzut fotografia în revistă. Şi, oricât ar părea de ciudat pentru unii, simt că ție îți datorez cele mai mari scuze, că tu ești cea față de care trebuie să mă revanșez, tu ești crima pentru care nu am fost niciodată judecat. Sunt sigur că alții n-ar fi de acord cu mine, dar oricum o să mă vadă mort cât de curând și atunci vor fi fericiți, sau așa își închipuie ei. Accept, de asemenea, posibilitatea că nu vrei să știi nimic despre mine, motiv pentru care am și recurs la un mic subterfugiu, apelând la un terț binevoitor, o persoană în care am toată încrederea, pentru a mă asigura că scrisoarea mea avea să-ți parvină. Dacă te interesează, află că ea a scris-o,

nu eu, și că am procedat așa pentru a evita ochii iscoditori, atât pentru binele tău, cât și pentru al meu. Nu pot să nu fiu curios în legătură cu viața pe care o duci, care pare să fie destul de bună, din moment ce soțul tău are o slujbă care implică petreceri cu fotografii publicate în Washingtonian, *cu el în smoching și cu tine în rochie de seară. Arăți foarte diferită, și totuși la fel, nu știu dacă înțelegi ce vreau să spun. Sunt mândru de tine, Elizabeth, și mi-ar face mare plăcere să am vești din partea ta. De preferință cât mai curând, ha, ha, ha!*

Al tău, Walter

Și apoi – pentru eventualitatea în care ea nu ar fi reținut numele complet al bărbatului care o răpise în vara aceea când avea cincisprezece ani și o ținuse ostatică timp de aproape șase săptămâni, pentru eventualitatea în care ea ar fi cunoscut și pe altcineva care își aștepta acum pedeapsa cu moartea, pentru eventualitatea în care l-ar fi uitat pe omul acesta care ucisese cel puțin două fete și era suspectat de uciderea multor altora, dar ei îi cruțase viața, prin urmare, pentru eventualitatea în care toate acestea i s-ar fi șters din memorie – bărbatul adăugase, îndatoritor, în josul paginii: *(Walter Bowman)*.

2

1984

Walter Bowman era un bărbat arătos. Oricine zicea altfel fie se înșela, fie nu merita luat în seamă. Avea părul negru și ochii verzi, și un bronz frumos, deși cam de tractorist. De fapt, Bowman nu era tractorist, ci mecanic, și lucra la atelierul auto al tatălui său. Dar în privința bronzului arăta ca un tractorist. I-ar fi plăcut ca în zilele călduroase să muncească fără cămașă pe el, însă tatăl lui nu îl lăsa.

Era suficient de chipeș pentru ca familia să îl tachineze pe tema asta, ca nu cumva să și-o ia în cap. Sigur, era cam scund, dar așa erau cele mai multe staruri de cinema. Aflase asta de la Claude, frizerul. Nu că frizerul l-ar fi comparat pe Walter cu un star de cinema – la fel ca toți ceilalți locuitori ai orașului, Claude voia și el ca Walter să-și vadă lungul nasului. Însă, într-o zi, îi povestise că îl zărise pe Chuck Norris într-un cazinou din Las Vegas.

— E micuț de statură. Dar așa sunt toate vedetele, spusese Claude, terminând să-l tundă. Lui Walter îi plăcea să simtă la final peria curățindu-i grumazul. Au căpățâni mari și corpuri mici, adăugase Claude.

— Cât de mici? întrebase Walter.

— Cam cât degetul meu mare, răspunsese Claude.

— Nu, pe bune.

— Un metru șaptezeci, un metru șaptezeci și trei. Cam cât tine.

Pentru Walter, asta fusese de ajuns. Dacă Chuck Norris era cam de înălțimea lui însemna că el, Walter, semăna într-un fel cu Chuck Norris. Cu toate acestea, simțise nevoia să pună unele lucruri la punct.

— Eu am un metru șaptezeci și cinci. Asta e înălțimea medie a bărbaților, știai? Un metru șaptezeci și cinci la bărbati, un metru șaizeci și trei la femei.

— Înălțimea medie sau

mijlocie? a întrebat Claude. Pentru că e o diferență.

Walter nu știa care era diferența. Voia să afle, însă bănuia că nici Claude nu știa și avea să-și bată joc de ignoranța lui.

— Medie, a răspuns.

— Ei bine, cineva trebuie să fie mediu, a zis Claude, care era înalt, însă slăbănog și rozaliu – cu tenul pătat și palid și părul de un roșu stins, și cu ochi apoși, veșnic îngustați după atâția ani de privit concentrat la firele de păr pe care le tăia cu foarfeca lui de frizerie. Toată lumea încerca să îl pună pe Walter la locul lui, să îl împiedice să fie ceea ce ar fi putut fi. Până și femeile, fetele adică, păreau să conspire împotriva lui. Pentru că, în ciuda fizicului său plăcut, Walter nu reușea să găsească nicio femeie dispusă să iasă cu el, nici măcar la o singură întâlnire. Nu-și putea explica de ce. Lucrurile începeau de obicei bine, era în stare să pornească o conversație. Citea și el câte ceva și mai știa una-alta, înmagazinase deci anumite informații interesante. Povestea cu Chuck Norris, de pildă, a devenit o parte din anecdotica pe care o vehicula, deși îi adăugase unele înfloriturи, arătând cu degetul mare și arătătorul cât de pitic era starul. Fapt care stârnea în general râsul sau măcar smulgea un zâmbet.

Dar apoi se întâmpla ceva, niciodată nu-și dăduse seama ce, iar chipul fetei cu care vorbea se întuneca brusc. Trăia într-un oraș mic și curând a devenit tot mai limpede că nu exista nicio fată dornică să iasă cu Walter Bowman. Iar în rarele ocazii când o familie nouă se muta în oraș, o familie cu fete, probabil că se găsea vreun localnic care să le prevină să nu-și dea întâlnire cu el.

Și pe urmă, într-o zi, când ieșise cu camioneta să facă un comision pentru tatăl lui, a zărit o fată care mergea pe marginea drumului, imediat la ieșirea din Martinsburg. Era foarte cald și fata purta o pereche de pantaloni scurți peste un costum de baie dintr-o singură piesă, de culoarea lavandei. Lui i-a plăcut costumul întreg, denota modestie. Așa că s-a oprit și s-a oferit s-o ia cu mașina.

Fata a șovăit.

— Te duc unde vrei, a spus Walter. Până la ușă. Am aer condiționat în camionetă, e așa răcoare că vei avea nevoie de o jachetă.

Era într-adevăr răcoare în mașină. A sesizat asta uitându-se la sânii fetei, imediat ce s-a urcat. Avea sânii mari pentru înălțimea ei, dar el nu și-a lăsat ochii să zăbovească prea mult asupra lor. Nu le-a aruncat decât o privire scurtă.

— Încotro? a întrebat-o.

— La drogheria Rite Aid, a răspuns ea. Vreau să-mi cumpăr niște farduri, cu toate că mama nu mă lasă. Dar sunt banii mei, fac ce vreau cu ei, nu-i așa?

— N-ai nevoie de farduri. Voise să-i facă un compliment, însă a văzut-o roșind și strângându-și pumnii, ca și cum s-ar fi pregătit să-l lovească. Vreau să spun, s-a grăbit băiatul să adauge, că ești norocoasă, arăți bine și fără farduri. Ai însă dreptate. Sunt banii tăi și ar trebui să faci ce vrei cu ei. Acum nu se mai putea opri din vorbit. Poate că asta era problema lui, vorbea prea mult. Doar să nu-i arunci pe

chestii ilegale, îi dădea el înainte, droguri sau mai știu eu ce. Nu, nu chestii dintr-astea.

Fata și-a dat ochii peste cap. Era doar o fetișcană, mai tânără decât crezuse când o invitase să urce în mașină. Nu mai mult de cincisprezece ani, poate, dar se considera în mod cert mai sofisticată decât el. Asta să fi fost motivul? De asta fetele de soiul ei se strecurau mereu pe lângă el? Unele fete – dintr-acelea urâțele și cam prostuțe – nu erau deranjate de compania lui, însă lui Walter nu-i plăcea oricine. Cum el arăta bine, voia să fie cu o fată la fel de drăguță ca el, dacă nu mai drăguță. Pentru că așa mergeau lucrurile, toată lumea știa asta. O femeie frumoasă își putea permite să iasă cu cel mai urât bărbat din lume, dar un bărbat trebuia să își găsească o prietenă de același nivel sau mai presus de el, pentru a nu se face de râs. Iar el merita ceva cu totul special.

— Fumez iarbă, a declarat fata.

El n-a prea crezut-o.

— Și îți place? a întrebat-o Walter.

Întrebarea a părut să o ia prin surprindere, ca și cum nu asta era ideea, dacă să-ți placă sau nu.

— Îhî, a răspuns ea, ca și cum era o ghicitoare.

Probabil că nici nu cunoștea diferența dintre „mediu” și „mijlociu”, deși Walter între timp o aflase. Căutase în dicționar. Întotdeauna căuta cuvintele necunoscute în dicționar. Nimeni nu trebuia să fie tâmpit. Decât dacă așa voia să fie. Lui îi plăcea să învețe mereu lucruri noi. Ştia toate capitalele statelor americane și acum învăța capitalele lumii.

— Ce gust are? a întrebat.

— Nu știi?

— Nu, n-am avut ocazia să încerc.

— N-ai vrea să încerci acum? Am niște iarbă în poșetă.

El n-avea de fapt niciun chef, dar voia să mai stea cu ea.

— Cum te cheamă? a întrebat-o.

— Kelly. Cu „y”, dar mă gândesc să-mi schimb numele și să-l scriu cu „i”. În clasă suntem trei Kelly. Pe tine cum te cheamă?

— Walt. Nu mai folosise niciodată această prescurtare, dar, la urma urmei, de ce nu? Poate că așa își schimba norocul.

În mai puțin de o oră se aflau într-un golfuleț al râului, iar ea încerca să îl învețe cum să fumeze iarbă. Îi tot spunea că nu procedează cum trebuie, însă el o făcea intenționat, nu voia să-și piardă mințile. Nu îi plăceau drogurile sau alcoolul, dar dacă trebuia să se prefacă pentru a putea petrece mai mult timp cu fata aceea, Kelly sau Kelli, nu conta, el n-avea nimic împotrivă. S-a gândit că ar fi fost mai bine dacă fata n-ar fi purtat un costum de baie dintr-o singură piesă. Îi va fi mai greu să o dezbrace, n-avea cum să-i scoată de pe ea mai întâi sutienul și apoi chiloții. Știa că trebuia să o ia cu binișorul, însă nu s-a putut stăpâni. Nu a putut și pace! Fata stătea întinsă pe burtă, pe o piatră lungă și netedă. I-a suflat în ceafă, amintindu-și de peria lui Claude. Ea a strâmbat atunci din nas, ca și cum ar fi văzut un gândac. Walter a încercat apoi să o maseze pe spate, dar fata i-a îndepărtat mana. „Nu”, a spus ea. Mâna lui a revenit, de data aceasta nu pe umeri, ci între picioarele ei. „Hei, ce faci, oprește-te”, i-a cerut ea. Numai că nu pe același ton superior, arogant. El a încercat să se poarte delicat, a sărutat-o pe gât, i-a mângâiat părul. Citise în reviste că preludiul era important pentru fete. Însă lucrurile nu au mers așa cum ar fi vrut. Abia mai târziu, pe când fata plângea, mintea lui a început să evalueze consecințele probabile – avea să fie iubita lui, le va povesti părinților ce se întâmplase, le va povesti prietenelor, poate că va merge la poliție, nu avea să se oprească niciodată din plâns – și atunci și-a dat seama că nu avea decât o opțiune.

— De unde ai zgârieturile astea, Walter? l-a întrebat tatăl lui în seara aceea la masă.

— M-am oprit să mă ușurez pe marginea drumului și am intrat într-unul dintre tufișurile alea pline de țepi, i-a răspuns el. Dacă cineva îi zărise camioneta pe Route 118, asta ar fi fost cea mai bună explicație.

— Da’ știu că ți-a luat ceva vreme să găsești o curea de ventilator.

— Ți-am spus, a trebuit să mă

duc tocmai până la Hagerstown, și nici acolo n-am găsit. Până la urmă am făcut comandă.

— Aș fi putut să jur că frații Pep din Martinsburg mi-au spus că au produsul pe stoc.

— Nu, n-aveau dimensiunea potrivită. Tipii ăia habar n-au pe ce lume trăiesc. N-au niciun fel de etică a muncii, nu îi interesează să își servească bine clienții.

Era tot ce îi trebuia tatălui său ca să se lanseze în comentarii nesfârșite despre prăbușirea iminentă a micilor afaceri.

Până spre sfârșitul săptămânii, toată mass-media locală era plină de știri despre dispariția fetei. Kelly Pratt. Care, își spunea Walter, pierduse de acum orice ocazie de a-și mai schimba vreodată numele. A trecut o săptămână, apoi o lună, un anotimp, un an. Când se gândea la ea, Walter îi zicea în sinea lui Kelly Brar[5]. Îi arătase el cine era șeful. Ar fi putut să se simtă bine împreună, ea n-ar fi trebuit să îl ducă acolo, pe malul râului, ca să fumeze iarbă, asta stricase totul, asta îl făcuse să se enerveze, dacă n-ar fi fost chestia cu fumatul atunci poate că nu el ar fi dezvirginat-o, la numai paisprezece ani, dacă era să dea crezare celor citite în ziare. Fata însă era o târfă. O drogată. Faptul în sine că nu au găsit-o niciodată, că el scăpase basma curată, că poliția nu îl interogase, că nimeni nu declarase că ar fi văzut în ziua aceea camioneta lui Walter Bowman parcată pe deal, deasupra golfulețului, că nu făcuseră cercetări pe acea porțiune de mal – toate acestea, așadar, dovedeau că avusese dreptate de la bun început să procedeze așa cum procedase.

Așa că a început să facă plimbări lungi cu mașina în zilele libere, în căutarea unei alte fete care avea nevoie de un mijloc de transport.

— Ha, ha, ha, s-a minunat Peter. Chiar așa a scris: ha, ha, ha.

— Dacă ar fi fost un e-mail, dacă ar fi avut acces la computer, ar fi inserat probabil acolo și un emoticon, probabil pe cel care face cu ochiul.

Peter a întins brațul, ținând scrisoarea la distanță, deși nu era nici pe departe prezbit sau, oricum, nu încă. De fapt, era cu un an mai tânăr decât Eliza. A cercetat misiva de parcă era un tablou, un portret abstract al lui Walter Bowman, una dintre acele reproduceri **3**-D care făcuseră furori cu ceva vreme în urmă. Examinată de aproape, scrisoarea arăta ca o înșiruire de cuvinte așternute cu cerneala aceea violetă pretențioasă. Privite de la distanță, ele se topeau într-un amestec de culoarea lavandei, o schiță impresionistă cu dealuri năpădite de buruieni.

Peter ajunsese în seara aceea acasă la șapte și jumătate, destul de devreme pentru programul pe care îl avusese în ultimele luni, însă Eliza așteptase până ce copiii urcaseră în dormitoare pentru a-i povesti despre scrisoare. Ar fi putut să se refere la ea indirect, folosind un cod familiar: „Vara aceea când aveam cincisprezece ani”. De-a lungul anilor, utilizase codul pentru a justifica diverse lucruri. Plecarea din sală la un film care luase o întorsătură neașteptată, refuzul de a-și tunde părul, deși așa i-ar fi stat mai bine decât cu coafura actuală, cu părul nici lung, nici scurt, nicicum. Dacă stătea bine să se gândească, nu mai folosiseră codul de ceva vreme, mai precis de când Peter se întorsese în State, la începutul anului, și începuse vânătoarea de case în weekenduri.

— Casa victoriană care ți-a plăcut e aproape – mă rog, nu chiar aproape, la un comitat distanță – de Point of Rocks, îi comunicase el prin Skype. E foarte drăguță, se află cam la o oră de oraș, dar e situată pe linia de cale ferată și se poate face ușor naveta, localnicii cam așa se descurcă. Totuși, m-am gândit.

— Te-ai gândit că n-o să-mi convină. Din cauza verii când aveam cincisprezece ani. Se uitau unul în ochii celuilalt, deși de fapt nu se uitau. Ea nu reușise niciodată să stăpânească acel aspect al Skype-ului.

— Da.

— Nu știu dacă m-ar deranja sau nu, dar dacă tot va trebui să fac naveta, de ce n-ai căuta ceva în Roaring Springs, acolo unde am crescut eu?

— Pe linia aia nu trec trenuri suficient de târziu, iubito. Și ar trebui să cumpărăm două mașini, fiindcă n-am cum să ajung la gară decât cu mașina.

— A! Tot nu înțelegea de ce Point of Rocks rămăsese în discuție, și Roaring Springs nu. Cum ajungea Peter la gara din Point of Rocks, nu tot cu mașina? Ei bine, aș prefera să nu fac naveta pe distanțe lungi, deci dacă găsești ceva accesibil la preț mai aproape de linia de metrou, asta aș alege.

Au găsit până la urmă ceva accesibil lor – nu foarte ieftin, ce-i drept – și așa au și făcut.

— Petrecerea aia idioată, a spus Peter acum, studiind în continuare scrisoarea. Îmi amintesc că nici n-ai vrut să mergi. Dar nu mi-a trecut prin cap că ar trebui să ne facem griji în privința asta.

— Ca să fiu sinceră, nici eu nu m-am gândit. Nu din cauza asta n-am vrut să merg la

petrecere, ci pentru că pur și simplu nu aveam chef. Nu m-am gândit niciodată că... știi bine că în toți anii aceștia nu a încercat niciodată să ia legătura cu mine, cu părinții sau cu Vonnie, care sunt mult mai ușor de găsit, pentru că și-au păstrat numele de Lerner. Vreau să spun, după căsătorie, când ți-am luat numele, până ne-am mutat în Houston, și pe urmă la Londra...

Peter și-a turnat un pahar de vin alb, și Eliza a luat o înghițitură, așa cum făcea uneori. Chiar și când Peter începuse să bea vinuri mai bune, ei tot nu îi plăcea gustul, era prea acidulat, prea dur. Prefera cocktailul lui Albie, din punci de fructe și apă gazoasă.

— Deci, înțeleg că își așteaptă execuția și între timp citește rubrica mondenă din *Washingtonian*...

— Da, știu, aproape că e de râs. Aproape.

— Ai de gând să-i răspunzi la scrisoare?

Stăteau așezați, fiecare în câte un capăt al canapelei din camera de zi, ea cu picioarele în poala lui. Eliza a pus paharul transpirat pe masă și s-a ghemuit lângă Peter, indiferentă la căldura din casă, cu toate că mai multe ferestre erau deschise, și un zumzet continuu pătrundea prin ele. S-a gândit, a nu știu câta oară, la casa din Roaring Springs, atât de răcoroasă chiar și în cele mai fierbinți nopți de vară, și numai datorită ventilatoarelor din ferestre. Încălzirea globală să fie de vină? Memoria ei, care îi juca feste? Sau ambele?

— Nu știu. Și faptul că nu știu este ceea ce mă îngrijorează. Ar trebui să mă simt îngrozită sau furioasă. Și așa mă și simt. Dar cel mai mult mă simt expusă. Ca și cum de aici înainte toată lumea o să știe, ca și cum mâine, când o să ies din casă,

oamenii or să mă privească altfel.

Peter s-a uitat la scrisoarea care se odihnea acum pe vechiul scrin folosit pe post de măsuță pentru cafea.

— Nici o referire la copii, a remarcat el.

— Nu. Tot ce știe este că am un soț cunoscut și o rochie de seară verde. Gândește-te însă, Peter, scrisoarea a sosit pe adresa noastră și a fost trimisă de la un oficiu poștal din Baltimore. Cineva s-a ocupat de asta. Mai există cineva care știe povestea.

— O femeie, așa presupun. O femeie care scrie cu cerneală violetă. Sora lui Walter?

— Mă îndoiesc. Familia a tăiat orice legătură cu el după ce a fost arestat. Nici nu au asistat la proces.

Eliza și-a îngropat fața în gâtul lui Peter. Mirosea a aftershave, o loțiune care ei i s-a părut tipic britanică, răcoroasă și cu aromă de citrice. Nu știa unde era fabricată, doar că Peter începuse să o folosească în timpul ședерii lor la Londra. Anii lor de maturizare, cum îi plăcea ei să privească acest răstimp, deși un cuplu de treizeci și ceva de ani, cu doi copii mici ar fi trebuit să fie deja matur. În perioada când Peter lucrase pentru *Houston Chronicle*, ei doi se simțiseră tineri și boemi, ducând o viața oarecum la voia întâmplării, fără nimic planificat, și asta se oglindise cel mai bine chiar în căsuța lor total neconvențională din Montrose. Promovarea lui la *Wall Street Journal* fusese urmată de nașterea copiilor, însă rămăseseră în Montrose, deși renunțaseră la petrecerile nebune prin care deveniseră cunoscuți, petreceri faimoase pentru bețiile nevinovate și cuplurile care se înfiripau pe neașteptate. Cel puțin trei mariaje din cercul lor de prieteni își aveau originile în astfel de petreceri, și două dintre ele se destrămaseră deja. Era ca și cum Peter – cu toată munca lui serioasă și anostă de la *Journal* –, fără să mai vorbim de răspunderea de a avea o soție și doi copii, ținea morțiș să demonstreze că era încă tânăr.

Londra a schimbat însă totul. La numai câteva luni după sosirea lor acolo, deveniseră doi adulți în toată regula, iar Eliza nu știa dacă asta se datora postului de șef de birou al lui Peter sau orașului în sine. Poate că acea maturitate nou găsită era pur și simplu rezultatul

distanței pe care o puseseră față de toate lucrurile și față de toate persoanele cunoscute până atunci. Acum, la întoarcerea în State, ea se simțea bătrână, aproape vetustă. Și totuși, mama ei nu avusese primul copil înainte de treizeci și șase de ani și își păstrase exuberanța tinereții și după ce împlinise șaptezeci. Poate că rolurile demodate pe care le jucau acum – acela de mamă cu normă întreagă și de cap de familie cu normă întreagă, responsabil cu întreținerea casei – îi apăsau prea tare, făcându-i să se simtă bătrâni și rupți de lume.

— Ştiu că pare ciudat, dar aproape că *uitasem* de Walter. Vreau să spun că uitasem că o să fie executat. El nu și-a închipuit niciodată că o să sfârșească așa.

Peter s-a foit pe canapea, așezându-se mai bine, schimbând poziția brațului ei, care îi lăsase o dâră umedă pe partea din față a cămășii.

— Nu-mi amintesc să fi menționat asta în scrisoare.

— Nu. E vorba de vara aceea când aveam cincisprezece ani. Cred că Walter se gândea atunci că totul avea să se termine cu o ploaie de gloanțe, trase cu încetinitorul, ca în filme. Și nu cu un control de rutină în trafic, la granița statului Maryland.

El a sărutat-o pe creștet. Pielea lui era caldă, ca de obicei. Peter emana energie chiar și atunci când stătea nemișcat.

— Te iubesc, a spus el.

— Și eu te iubesc.

— Tu nu știi ce înseamnă dragostea.

Asta era o glumă, o glumă numai a lor și atât de veche încât ea nici nu-și mai amintea de la ce pornise, doar că de fiecare dată o făcea să se simtă bine.

— Of, ce scârbos, a rostit Iso din prag. Mergeți la un hotel. Eliza se întreba de cât timp stătea fiica ei în ușă, ce auzise și dacă discuția avea

vreun sens pentru ea. „Vara când aveam cincisprezece ani, o ploaie de gloanțe, un control de rutină în trafic.”

— Ce-ți trebuie, puiule? a întrebat-o.

Iso s-a strâmbat. Poate din cauza cuvântului „puiule”, poate pentru că sunetul vocii Elizei o irita.

— Am coborât ca să-ți amintesc să-mi speli bluza de trening cu Spurs, în caz c-ai uitat. Vreau s-o port mâine.

— Am făcut-o. Vreau să spun că ți-am spălat bluza. N-am uitat. Deși, zău așa, Iso, bluza aia e făcută pentru zilele reci și umede din Anglia, nu ca s-o porți la treizeci și două de grade câte sunt în comitatul Montgomery. N-ai putea să porți și tu un tricou, ca restul copiilor?

— Nu. Dar șosetele mi le-ai spălat? Azi-dimineață a trebuit să scotocesc după o pereche în coșul cu rufe.

— Da, ți-am spălat și șosetele.

— Ştii ceva, Iso, a intervenit Peter, din moment ce te descurci cu iPodul, cu televizorul, cu computerul și cu Tioo, bănuiesc că ești în stare să înveți și cum să folosești mașina de spălat.

Iso s-a uitat lung la el, ca și cum i-ar fi vorbit în portugheză. Peter n-o enerva la fel de mult ca Eliza, însă Iso refuza să admită că el avea vreo putere asupra ei. A ieșit din cameră cu pași apăsați, fără să-i răspundă.

— Nu vreau să afle copiii, a spus Eliza după aceea. Nu încă. Asta e tot ce mă interesează. Albie abia a

depășit faza cu coșmarurile alea îngrozitoare, iar Iso e mai impresionabilă decât lasă să se vadă.

— Tu decizi, i-a răspuns Peter. Dar nu uita, există riscul ca ei să afle din altă parte. Mai ales pe măsură ce se apropie ora execuției.

— Cine să le spună? Tu n-o s-o faci și nici părinții mei. Nici măcar Vonnie, chiar așa schimbătoare din fire cum e, nu va trece peste cuvântul meu.

Peter a ridicat din umeri, evitând să se pronunțe și prea politicos pentru a mărturisi că își considera cumnata capabilă de orice fel de răutate. Era ciudat cum de Peter și Vonnie, care aveau atâtea lucruri în comun – capacități intelectuale și pasiuni similare, ba chiar un anume paralelism în cariere –, rămăseseră, după atâția ani, precum uleiul și apa. „Tu zici că-i un tip amuzant, și-a amintit Eliza cum pufnea Vonnie disprețuitoare. Eu zic că-i de-a dreptul freudian. Și-a dorit o mămică și s-a căsătorit ca să o capete.” Peter avea comentarii mai diplomatice la adresa lui Vonnie: „E mereu pusa pe harță. Și întotdeauna poți să ghicești ce are în cap”.

Eliza insista acum să obțină acordul lui Peter.

— Nimeni altcineva nu știe despre asta.

— Walter știe, Eliza. Walter știe și, mai mult decât atât, a reușit să dea de tine. Walter știe și ar putea să povestească și altora. Deja *a povestit* altcuiva. Persoanei care a compus scrisoarea. Cea care ne-a descoperit adresa, nu că în zilele noastre ar fi greu să obții adresa cuiva.

— Păi, în afară de asta, nu mai e nimeni... of, fir-ar să fie. Nenorocitul ăla. Mai e Garrett, așa-zisul ziarist. Deși sunt convinsă că între

timp a găsit alte povești lugubre de care să se ocupe, asta dacă mai e în viață. Ce zici, se poate spune că ar fi o ironie dacă și-ar fi găsit sfârșitul ucis, o crimă dintr-acelea odioase, sordide?

— Nu știu dacă asta se poate chema ironie, dar ar fi cu certitudine un act de justiție poetică.

— Totuși, Walter nu a discutat niciodată cu el. Nici în timpul procesului și nici după ce Garrett și-a publicat cartea. Presupun că lui Walter i-a displăcut cartea chiar mai mult decât mie.

— Dar cartea aceea există. Acum, nimic nu mai dispare. Pe vremuri, odată ce interesul pentru evenimentele respective scădea, porcăriile acelea de relatări pretins obiective ale unor crime rămâneau pe veci uitate, acoperindu-se de praf pe rafturile câtorva anticariate. În prezent, datorită librăriilor virtuale și tehnologiei POD, adevărul este la un click distanță pentru oricine îți cunoaște numele de fată. E chiar posibil ca tipul să fi încărcat cartea pe Amazon Kindle și să o poți descărca contra sumei de numai nouăzeci și nouă de cenți.

Elizei nu-i păsa de accesările pe computer. Dar dacă se hotăra să se plângă autorităților din penitenciar, asta însemna să ofere altor oameni informații despre cine era și unde locuia. De ce ar avea încredere în ei? Cel mai bine era să nu-l ia în seamă pe Walter, deși știa că Walter era genul imprevizibil și capabil de orice dacă cineva

îndrăznea să-l ignore. Numai că nu de acolo de unde era acum, din închisoare. Și nu față de ea. Față de „Cea care a scăpat cu viață”, pentru a cita titlul unui capitol din cartea aceea oribilă. Ca și cum ar fi fost o eroină dintr-o baladă jazz, o figură romantică. *Cea care a scăpat cu viață.* Cea care, după cum susținea autorul cărții în mod repetat, „se presupune că nu a fost decât violată”. Decât. Se presupune.

„Numai un bărbat care nu fusese niciodată violat ar fi putut scrie așa ceva”, se gândea Eliza.

— Hai să așteptăm să vedem ce se întâmplă, a spus ea într-un final. Fie va renunța să ia legătură cu mine, fie nu. După cum singur recunoaște, nu mai are mult de trăit. Și oricum, nu pentru ceea ce mi-a făcut mie a fost condamnat la moarte.

În noaptea aceea, în pat, Eliza l-a surprins pe Peter inițiind o partidă de sex, și încă una reușită, cu acele mici elemente în plus la care cuplurile căsătorite de mult timp au tendința să renunțe. Sex făcut în liniște de nevoie, deși la un moment dat Eliza a trebuit să îi acopere gura cu mâna, ca nu cumva să-i audă copiii. Pentru ea era însă important să își amintească în noaptea aceea că trupul ei îi aparținea și că *acela* era sexul adevărat, *aceea* era dragostea adevărată. Că își merita viața pe care o avea. Ea și-o construise, prin puterea voinței și cu ceva ajutor, nu puțin, din partea lui Peter și a familiei ei. Avea tot dreptul să o protejeze.

În timp ce adormea, culcușită lângă soțul ei, imaginea celorlalte fete i-a revenit în minte, așa cum i se mai întâmpla uneori. Maude și Holly, urmate de toate celelalte fete fără chip, cele în legătură cu care Walter era suspectat de omucidere, deși procurorii nu reușiseră să aducă dovezi în acest sens. Două, patru, șase, opt – după unele estimări, spre douăzeci. Dacă stătea bine să se gândească, erau toate niște mici fantome, remarcabil de blânde și de iertătoare. În noaptea aceea însă era ceva morbid în insistența cu care susțineau că Eliza nu era de capul ei, că trebuia să se gândească și la ele, indiferent ce decizie avea să ia cu privire la Walter. Holly, purtătoarea lor de cuvânt dintotdeauna, și-a amintit că viața ei le aparținea, într-un fel, și lor. Politicoasă până și cu nălucile, Eliza nu a contrazis-o.

Într-un târziu, fetele au dispărut una după alta, însă Holly a mai zăbovit în gândurile Elizei, dornică să îi împărtășească o problemă de ordin personal.

— Eu am fost ultima dintre fete. Nu tu, așa cum s-a spus. Eu am fost ultima, și el va muri pentru ce mi-a făcut *mie*.

— Of, Holly, ce mai contează? Ultima sau penultima. Cui îi pasă?

— Mie, a răspuns Holly. Și tu știi foarte bine de ce, deși tot timpul te-ai prefăcut că n-ai habar. Ha, ha, ha!

4

1985

Point of Rocks. Dintotdeauna îi plăcuse numele orășelului, îl vedea de ani de zile pe indicatoarele rutiere, dar nu ajunsese să-l viziteze. Acum, că o făcuse – hm, nu diferea cu mult de celelalte localități înșirate pe malurile Potomacului. Nici chiar de orașul său natal din Virginia de Vest. Aproape de rai, așa stătea scris la intrare, și Walter era de acord. Dar tot îi plăcea să meargă cu mașina, voia să călătorească mai mult prin lume.

Când era copil, n-avea mai mult de patru sau cinci ani, tatăl lui îl dusese într-un loc din Maryland, Friendsville îi zicea, de unde se vedeau trei state – Maryland, Virginia de Vest și Pennsylvania. Fusese tare dezamăgit că locul nu era marcat, ca pe o hartă, și că nu aveai cum să deosebești un stat de altul. I-a spus tatălui că ar fi vrut să meargă spre vest și să vadă cele patru colțuri[6], despre care îi povestise sora lui mai mare.

— Ce bine ar fi dacă dorințele s-ar transforma în Mustanguri, replicase tatăl său. Era una dintre expresiile lui favorite.

Ei nu plecau niciodată în vacanțe, tatăl lui nu credea în așa ceva. După ani de zile, Walter se simțise trădat atunci când, începând să lucreze în atelierul auto al tatălui său, își dăduse seama cât de solidă era afacerea familiei. Şi-ar fi putut permite să plece în excursii, să se răsfețe și ei puțin, să simtă gustul luxului. Poate nu neapărat să ajungă până pe Coasta de Vest, dar măcar până la parcul acela imens de distracții din Ohio, cu cel mai mare montagnes russe din lume. Sau tatăl lui ar fi putut să îl trimită în vacantă pe Walter împreună cu sora și cu mama lui, dacă n-ar fi vrut să închidă atelierul o săptămână sau să îl lase în grija unuia dintre angajați. Walter nu fusese într-o excursie adevărată decât o dată, la Ocean City, în Maryland, după ce absolvise liceul și i se păruse că a petrecut mai mult timp în autobuz decât în oraș.

Acum, că Walter lucra în atelierul tatălui său, nu avea parte de vacanțe, doar de zile libere, duminica și miercurea. Ce să facă în astea două zile, care nici măcar nu veneau una după alta? Era o zi de duminică și se gândea să întoarcă mașina și să o ia înapoi spre casă. Nu exista nicio lege care să stabilească ce trebuie să facă un om în ziua lui liberă, nicio reglementare care să-i interzică să își petreacă după-amiaza uitându-se la televizor și să se bucure apoi de o cină în

familie. În ultima vreme, mama lui începuse să strecoare aluzii că poate ar fi cazul să se mute și să-și vadă de viața lui, dar pe moment el se hotărâse să n-o mai bage în seamă. Nu voia să plece de acasă decât dacă se muta împreună cu cineva, dacă își întemeia o familie. Stai așa, dar dacă asta era problema? Dacă motivul pentru care fetele refuzau să iasă cu el era acela că nu avea unde să le ducă? Sigur, circulau tot felul de glume pe seama bărbaților care locuiau cu părinții, însă el nu considera că se aplicau și în cazul lui. El muncea pentru tatăl lui. Prin urmare, de ce să nu locuiască împreună cu el până ce avea să-și permită casă în toată puterea cuvântului, nu o locuință provizorie într-o cameră dintr-un motel cu pereți subțiri de zgură, dintr-acelea închiriate cu săptămâna și echipate cu plită electrică și minifrigider? Asta nu era viață, să trăiești într-o singură cameră. El voia să se realizeze cu adevărat. Avea să aștepte dragostea adevărată, casa adevărată, parteneriatul cu tatăl său la atelierul auto. Deja îl întrebase de ce nu puteau schimba denumirea din „Garajul lui Bowman” în „Garajul lui Bowman și Fiul”. Sora lui, care se căsătorise între timp, dar locuia pe aceeași stradă cu ei, spusese că nu sună bine, iar tatăl lor refuzase, pe motiv că asta implica tot felul de cheltuieli cu modificarea emblemei, a tuturor hârtiilor cu antet și așa mai departe, iar când el replicase că era de ajuns să agațe altă firmă deasupra intrării... ia stai nițel, ce se vede acolo, o fată?

Da, era o fată, o fată înaltă și bine legată, o făptură aurie, cu părul și pielea aproape confundându-se cu nuanța lanului de porumb care mărginea drumul. Avea un mers ciudat, un pic săltat, dar altfel era drăguță și avea un corp magnific, ca o vedetă de la Hollywood. El a încetinit.

— Vrei să te iau cu mașina?

Fata părea confuză, gata să izbucnească în lacrimi.

— Apple Court numărul 103, Point of Rocks. Apple Court numărul 103, Point of Rocks.

— Pot să te duc până acolo, doar să-mi spui pe unde să...

Fata a scuturat însă din cap și a continuat să repete adresa. Părea să aibă pe puțin optsprezece ani, dar se purta ca un țânc de șase. *Of!*

— Liniștește-te, o să te duc acasă. Va trebui să găsim pe cineva care să îmi arate drumul, dar de dus, te duc, OK?

A urcat în camionetă. La naiba, era frumușică foc. Cam înceată

la minte sau retardată, sau cum Dumnezeu se mai zicea acum. Păcat de ea.

— Ce-ai făcut, te-ai rătăcit?

A dat din cap, sughițând din cauza lacrimilor. Într-un sfârșit a reușit să-i povestească, bâlbâindu-se, că fusese la cumpărături cu mama ei și că i se făcuse sete la un moment dat și plecase în căutarea unei țâșnitori, dar când se întorsese, n-o mai găsise pe mama ei și se hotărâse s-o pornească pe jos spre casă.

— Ți-e sete? Vrei să bei ceva? Un suc, poate?

— Acasă, răspunsese ea. Apple Court numărul 103, Point of Rocks.

— O să te duc acasă. Dar oricum, trebuie mai întâi să opresc ca să întreb cum ajung acolo. Așa că să-mi spui dacă vrei să bei sau să mănânci ceva.

A oprit la prima prăvălie din rețeaua Sheetz. Tatălui său îi plăcea grozav să pronunțe acea denumire, lungea mult vocala – *Sheeeeeeeet* – și pe urmă făcea o mică pauză înainte de z. Iar mama lui râdea de fiecare dată, ca și cum ar fi auzit ceva nou. Asta era tot ce-și dorea și Walter. O nevastă, o lume numai a lor, cu glume știute numai de ei. Doar nu cerea prea mult, nu?

A lăsat camioneta în capătul îndepărtat al parcării, unde nu putea fi zărită din dreptul casieriei. A intrat și a cumpărat două sucuri și niște bomboane. Nu a cerut lămuriri cu privire la drum, oricum nu despre cel către Apple Court 103. A întrebat însă dacă prin apropiere erau locuri bune de pescuit.

La început ei i-a plăcut, ar fi putut să jure. El i-a spus că o să se joace împreună și i-a îndesat câte un M&M în gură ca răsplată pentru fiecare mișcare făcută. Fata mai făcuse probabil asta și înainte. Se mai întâmplă asemenea lucruri cu oamenii retardați. Te trezești că fac tot felul de minuni. Din cauza asta, fata de la el din clasă fusese transferată la o altă școală, pentru că le făcea niște chestii băieților mai mari. Avea corp de femeie și minte de copil. Total aiurea. La urma urmei, el îi făcea fetei ăsteia o favoare. Deși spre sfârșit lucrurile n-au mai mers așa de bine. I-ar fi prins bine un pic de ajutor. Oricum însă, n-avea să repete niciodată greșeala.

Mai târziu, când i-a aruncat trupul pe umeri și l-a cărat adânc în pădure, convins că nimeni n-avea să îl caute acolo, sau în orice caz nu prea curând, a simțit cum îl copleșește un val de tandrețe. Fetei nu-i

fusese bine pe lumea asta, n-ar fi avut cum să fie altfel. Așa că el făcuse ce era mai bine pentru toată lumea.

S-a întors acasă la timp pentru cină.

Părinții Elizei locuiau la numai treizeci de minute de mers cu mașina de casa lor, un alt avantaj care cântărise considerabil în luarea deciziei. (Ciudat, dar pe măsură ce Eliza enumera în gând atuurile casei – copacii din jur, curtea, apropierea de părinți –, se întreba dacă nu cumva existau și niște neajunsuri pe care se ferea să le recunoască până și în sinea ei.) Presupusese că după ce destinele lor fuseseră atâta timp separate din cauza distanței fizice, aveau acum să se reîmpletească din prima clipă și că aveau să se viziteze des. Dar, deocamdată, nu reușiseră să se întâlnească decât o dată pe lună, și atunci în grabă, în câte un restaurant din centrul Bethesdei, un loc care nu îi deranja pe nici unul dintre ei și, prin urmare, îi dezamăgea pe toți.

Poate că doar își ieșiseră cumva din mână, nu mai știau să se comporte ca o familie numeroasă. După absolvirea colegiului, Eliza locuise mereu la cel puțin două mii cinci sute de kilometri distanță. În plus, părinții ei, ambii trecuți acum de șaptezeci de ani, continuau să muncească, deși tatăl ei își redusese clientela; mama ei preda și acum la Universitatea din Maryland, în centrul orașului Baltimore. Nu erau, și nici nu l-ar fi plăcut să fie, genul de bunici pensionari care roiesc în jurul nepoților. Cu toate acestea, își închipuise că avea să îi vadă mai des.

Săptămâna aceasta, totuși, luau masa acasă la părinți, la vechea lor fermă, care atunci, în 1985, constituise o enclavă rurală în comitatul Western Howard. Drumul de țară încă mai exista. Dar de jur împrejur erau așaltați de proiectele dezvoltatorilor urbani. Pentru Inez, casele acelea noi se asemănau cu niște vase de luptă masate în port, gata de atac. Cât despre stâlpii înalți de electricitate, vizibili în depărtare, o făceau să tremure de dezgust, deși credeau că ai fi putut provoca probleme de sănătate, așa cum se spunea. Nu păreau însă urâți. „Imaginează-ți, obișnuia ea să spună, ce-ar fi făcut Don Quijote cu ei.”

Cu toate acestea, familia Lerner nu ezitase nicio clipă să se mute în acest loc după ce își părăsise casa mult iubită din Roaring Springs pentru a o înscrie pe Eliza la un alt liceu. Liceul Wilde Lake se afla la un comitat distanță, suficient de departe pentru ca numele unei eleve noi, acum cunoscută drept Eliza, să nu spună nimănui nimic. Întotdeauna existase însă riscul, minor ce-i drept, ca un alt copil din vechiul lor comitat să se transfere și el la același liceu, și identitatea Elizei să fie astfel dezvăluită. Dar, așa cum părinții ei îi explicaseră în repetate rânduri, schimbarea numelui nu avea nimic de-a face cu vreo rușine sau cu secretomania. Se mutaseră pentru că locul unde trăiseră până atunci le trezea tuturor în gând asocieri nefaste, pentru că unele

dintre lucrurile la care ținuseră cel mai mult – pârâul, dealurile împădurite, sentimentul de izolare – fuseseră întinate. Hotorâseră să nu povestească lumii ce se întâmplase, dar asta numai fiindcă lumea nu avea cum să contribuie la vindecarea Elizei. Dacă Eliza ar fi vrut să se întoarcă la prietenii ei din Liceul Catonsville – și asta depindea numai de ea, subliniaseră ei – părinții nu se îndoiau că toți aveau să dea dovadă de înțelegere. De *prea multă înțelegere.* Nu își doreau ca fiica lor să trăiască sub un clopot de sticlă, cu toți ceilalți măsurându-și atent vorbele în prezența ei sau căzând brusc într-o tăcere suspectă atunci când ea se afla suficient de aproape pentru a le auzi conversațiile. O casă nouă, un nou început. Pentru ei toți. O casă nouă, cu sistem de alarmă și cu aer condiționat de la sistemul termic centralizat, deși lui Inez nu-i plăcea deloc fiindcă asta însemna că nu puteau dormi noaptea cu ferestrele deschise.

Lui Iso și lui Albie le plăcea casa bunicilor, care era plină de acele obiecte fascinante tipice oricărei case de bunici care se respectă. Dar marea atracție rămânea pentru ei magazinul de dulciuri al Ritei, aflat în vecinătate. Imediat ce au terminat prânzul și au plecat, însoțiți de bunicul lor, să-și ia desertul, Eliza i-a povestit mamei sale despre scrisoarea lui Walter.

— Ce ai de gând să faci? a întrebat-o aceasta.

— Nimic, a răspuns Eliza.

— A nu face nimic, a replicat Inez, reprezintă în sine o alegere. Când alegi să nu faci nimic tot se numește că faci ceva.

— Ştiu.

— Da, mi-am închipuit.

Stăteau așezate pe veranda acoperită din spatele casei, un loc din care priveliștea rămăsese mai mult sau mai puțin neschimbată încă de pe vremea când familia Lerner cumpărase casa. Achiziția fusese făcută rapid, aproape instinctiv, la o lună după ce Eliza se întorsese acasă. Era de fapt mai mare decât casa din piatră, din secolul al optsprezecelea, pe care o dețineau în Roaring Springs, și mai bine echipată din aproape toate punctele de vedere – băi moderne, dormitoare mai spațioase. Totuși, când Vonnie venise acasă în vacanța de Crăciun, supărată din cauza slabelor ei rezultate academice în primul semestru la Northwestern, făcuse o criză pentru că părinții omiseseră să o consulte într-o problemă de familie de o asemenea importantă. Vonnie avea o înclinație înnăscută spre astfel de ieșiri teatrale, pe care le provoca uneori fără niciun fel de motiv, și de-a lungul anilor, familia se deprinsese cu scenele ei melodramatice.

Totuși nimeni, nici măcar un cuplu de părinți psihiatri cu experiență în profesia lor, precum soții Lerner, nu se așteptase la ceea ce le-a fost dat să audă din partea fiicei lor mai mari: „De acum înainte, totul se va învârti în jurul lui Elizabeth – pardon, *Eliza*”.

Afirmația aruncată în timpul mesei era greșită din atât de multe puncte de vedere încât, preț de câteva secunde, au rămas cu toții muți. Era o eroare de fapt: ideea era *tocmai* aceea că Lernerii încercau să construiască o lume în care lucrurile să nu ascundă, dar nici să *nu* se învârtă în jurul celor petrecute cu Eliza. Ei fuseseră întotdeauna deschiși la minte și corecți, nu-și favorizaseră o fiică în detrimentul celeilalte și le respectaseră caracterele distincte. Vonnie era cea hipersensibilă, care țintea performanțele cele mai înalte. Eliza, chiar și pe vremea când i se spunea Elizabeth, se număra printre acei copii neobișnuiți care se mulțumeau să fie ceea ce erau. Note suficient de bune, participări la activități de grup plăcute, în cadrul cărora nici nu excela, nici nu se făcea de râs. Inevitabil, aceasta dăduse naștere unor speculații – din partea cunoscuților, dar și din partea lui Inez și a lui Manny, a lui Vonnie și mai târziu chiar din partea Elizei însăși – cum că nu acesta era felul ei înnăscut de a fi, ci rezultatul unei decizii subconștiente și nefirești de a nu intra în competiție cu sora ei. Las-o pe Vonnie să câștige toate premiile, să primească toți laurii, să aibă toată lumea la picioarele ei, dacă asta era ce-și dorea.

Încă din fragedă pruncie, Eliza se obișnuise să joace rolul de sclav benevol și binevoitor în fața surorii ei, fapt care atenuase probabil rivalitățile inerente între vlăstarele aceleiași familii. Reacționa cu prea multă blândețe la torturile la care sora ei o supunea. A, sigur, ca bebeluș plânsese când Vonnie o ciupea, ceea ce se întâmpla ori de câte ori se ivea ocazia. Dar imediat ce începuse să meargă, își urma sora peste tot, și nici măcar Vonnie nu putea purta ranchiună cuiva care o venera în mod atât de evident.

În schimb, era capabilă acum – aparent și surprinzător – să răbufnească, plină de resentimente, deoarece nenorocirea întâmplată Elizei schimbase dinamica relațiilor de familie.

— Ai fi vrut să fii tu în locul Elizei? o întrebase tatăl lor pe Vonnie în seara când făcuse acea declarație incredibilă.

Eliza ardea și ea de nerăbdare să afle răspunsul. Desigur, Vonnie nu voise să fie în papucii ei nici pe vremea când se numea Elizabeth, deci ar fi fost greu de presupus că s-ar fi simțit tentată să facă schimb de locuri cu ea tocmai acum. Și totuși, dacă asta era ceea ce își dorea Vonnie? Ce ar fi însemnat acest lucru?

— Nu asta am vrut să spun, a

zis Vonnie dezumflându-se dintr-odată. Sau, mai precis, făcând implozie de rușine. Voiam doar să vă atrag atenția că de acum încolo o mare parte din ceea ce vom face va fi controlat, influențat, afectat de... cele întâmplate.

— Sigur, asta e adevărat în ceea ce o privește pe Eliza, prin urmare, cred că e valabil și pentru întreaga noastră familie, a spus tatăl. E ceva ce ni s-a întâmplat nouă, tuturor. Dar nu e același lucru – experiența trăită de Eliza și care pentru ea a fost unică, și pe de altă parte experiența trăită de mine și de mama voastră. La care se adaugă și experiența ta, Vonnie, de asemenea unică, având în vedere că ai plecat la studii exact când se întâmplau toate acestea.

Manny era întotdeauna atent să folosească termenii cei mai neutri cu putință – vorbea despre experiențe *trăite,* nu *suferite* și nici măcar îndurate. Nu pentru că ar fi fost predispus la eufemisme, ci pentru că nici el, nici soția lui nu voiau să jaloneze viața Elizei. „O să vezi, cu timpul vei deveni expertă în propria ta persoană", îi repeta el adesea, iar ea găsea în spusele lui o liniște extraordinară, un dar neașteptat din partea a doi părinți care dispuneau de cunoștințele, instruirea și experiența necesare pentru a deveni experți în propria persoană, dacă voiau. Într-un fel, ei o cunoșteau probabil mai bine decât se cunoștea ea, însă refuzau să se prevaleze de această forță. Uneori și-ar fi dorit să o facă sau măcar să îi ofere niște indicii utile.

— Am vrut să-mi amân intrarea la facultate, i-a amintit Vonnie tatălui. Era adevărat. Se oferise să își amâne primul an de studii la Northwestern, însă nu cu prea multă tragere de inimă,

și în plus exista riscul ca părinții să piardă banii avansați ca taxă de studii. Și acum, că Eliza se întorsese acasă, Manny și Inez erau la fel de dornici ca întotdeauna să facă distincția între ceea ce ei numeau probleme autentice – necesitatea ca ea să știe că noaptea casa era încuiată, că nicio fereastră nu rămânea deschisă, chiar și în serile de primăvară cele mai plăcute – și, pe de altă parte, raționalizarea, adică eventualele ei încercări de a obține unele avantaje de pe urma trecutului său.

Totuși, Vonnie era cea înclinată să exploateze situațiile ivite pentru a atrage atenția asupra ei. Oh, nu le povestea prea multe noilor ei prietene de la facultate. Făcea însă aluzii la o tragedie îngrozitoare, o întâmplare incredibilă care ajunsese pe prima pagină a ziarelor naționale. Poate că aluziile fuseseră prea vagi. De-a lungul anilor, colegele de facultate care veniseră în vizită la ei acasă dăduseră, cu o surprindere fățișă, peste o elevă de liceu aparent normală, cu toate membrele intacte și nedesfigurată. Cel puțin una dintre ele fusese convinsă că Eliza era o flautistă care își pierduse brațul într-un accident, împinsă în fața unui vagon de metrou.

— Mai ții minte, o întreba acum Eliza pe mama ei cât de mult a urât Vonnie casa la început? Acum îi stă inima-n loc ori de câte ori are impresia c-ați fi dispuși să o vindeți.

— Mai avem câțiva ani buni până atunci, bat în lemn. Zis și făcut, Inez a bătut cu încheieturile degetelor în măsuța rustică pe care se odihneau paharele lor de ceai amestecat cu limonadă. Cunoscut restului lumii sub numele de „Arnold Palmer”,

acest amestec care se putea comanda în magazinele coreene din Baltimore fusese poreclit „Răsărit de soare” în ușa familiei Lerner. Eliza, pe vremea aceea Elizabeth, îi mai arătase lui Walter cum se prepară, într-o tabără improvizată de el în Virginia de Vest. La început, cum să facă ceaiul, într-o cană lăsată la soare, mai apoi limonada, din nimic altceva decât lămâi, apă și zahăr. Walter credea că sucurile vin numai la cutii cu concentrat înghețat; limonada s-a dovedit a fi aproape prea autentică, prea înțepătoare pentru gustul lui. Dar îi plăcuse în amestec cu ceaiul.

— Cum i se spune băuturii? o întrebase el pe Eliza, însă ea nu voise să-i spună.

— N-are niciun nume. Doar ceai cu limonadă.

— Ar trebui să-i inventăm un nume, spusese el, și să o vindem pe marginea drumului. Ca majoritatea ideilor lui Walter, și aceasta a rămas în stadiul de proiect.

— Unde o să vă mutați când o să vindeți casa? și-a întrebat Eliza mama.

— În Washington DC, cred, în Penn Quarter, cum se numește.

— Nu în Baltimore?

Inez a clătinat din cap.

— Am plecat de prea multă vreme de acolo. Nu mai

avem niciun fel de legături cu orașul. În plus, în DC vom putea probabil să renunțăm la ambele mașini și să mergem mai mult pe jos. La teatre, la restaurante. Mă cunoști, pentru mine e totul sau nimic, oraș sau sat, nu există nimic intermediar. Dacă n-o să mai văd cerbii distrugându-mi grădina, atunci tare-aș vrea să trag în piept înghițituri mari, divine, de monoxid de carbon și miasme de gunoi putrezit și să mă tutuiesc cu cerșetorii locali. Să fiu Eva Gabor *și* Eddie Albert în *Green Acres*[7].

Eliza a izbucnit în râs, imaginându-și mama cea boemă și dezinvoltă jucând simultan rolul Evei Gabor și al lui Eddie Albert. Copiii au năvălit în casă, mânjiți pe față de dulciurile de la Rita's, magazinul lor favorit, a cărui firmă de neon promitea ÎNGHEȚATĂ * TARTE * FERICIRE. Mai în siguranță nici că se putea simți, chiar dacă ferestrele erau închise și încuiate.

Ferestrele erau deschise. Asta o frapase în seara aceea ca fiind diferit la casă. S-a bucurat pentru mama ei, deși nu își putea închipui cum ar fi să trăiască și ea astfel.

Eliza a condus înapoi spre casă, de-a lungul drumurilor de țară șerpuite, pe care învățase să șofeze în urmă cu douăzeci de ani. Instructorul ei fusese o femeie cu față de cal, care o șocase prin dezvăluirea unor amănunte picante din tinerețe, arătându-i pe traseu casele foștilor iubiți și dezvăluindu-i și câteva date biografice despre fiecare în parte. Îi povestise despre sporturile pe care le practicase, culorile de păr încercate, mașinile pe care le condusese. Eliza știa că femeia nu făcea asemenea mărturisiri decât fetelor pe care ea le considera a fi populare, așa că acceptase cleveteala aceea ciudată drept un compliment. Era însă ceva enervant, o lăudăroșenie, un spirit de competiție hidos la o femeie care ar fi trebuit să fi depășit de mult o asemenea stare. Odată, în timp ce rula pe Route 40, trăncănind tot drumul despre aventurile ei romantice, fetei îi venise să o întrerupă și să-i spună: „Vezi restaurantul ăla Roy Rogers? Spre el mă îndreptam în ziua în care l-am întâlnit pe primul bărbat care a vrut să facă sex cu mine. Nu făcea sport, însă avea părul negru și ochii verzi, și o

camionetă roșie. Și atunci când o rupea cu o fată, îi rupea și gâtul. Dar nu și mie. Eu am fost singura pe care nu a ucis-o. De ce crezi că m-a lăsat în viață?”

— Mami, l-a auzit pe Albie zicând de pe bancheta din spate. Conduci pe partea greșită a drumului.

— Nu, iubitule. Eu... Of, Doamne, băiatul avea dreptate. A tras de volan cu un gest mai brusc decât ar fi trebuit, oripilată de ceea ce făcuse, și a zărit ceva alb trecând glonț plin spatele mașinii.

— Ce-a fost asta? a întrebat Albie.

— O căprioară, a spus Iso, complet plictisită de scurta lor întâlnire cu moartea.

— Bine, dar era albă.

— Aia era coada.

O căprioară. Copiii o văzuseră și ei. Eliza se simțea ușurată. Pentru că nici ea, la fel ca Albie, nu știa ce era chestia aia care evitase în ultima clipă coliziunea cu mașina. Pentru o clipă, i se păruse că era o fată cu părul blond, revărsat pe umeri. O fată care fugea pentru a scăpa cu viață.

6

1985

— Figuranto, a strigat Vonnie.

— Ba nu, s-a împotrivit Elizabeth, ridicând însă vocea pentru că nu știa ce voia să spună sora ei, iar Vonnie s-a repezit imediat asupra acelei mici ezitări, la fel cum motanul familiei, Barnacle, ataca și prindea șerpii.

— E un termen pentru fetele ca tine, care se cred Madonna.

— Dar eu nu mă cred Madonna.

Deși în secret spera să semene cu Madonna, măcar puțin, atât cât îi permiteau restricțiile impuse de părinții ei. Părinții stabileau rareori reguli severe. Îi lăsaseră lui Vonnie mult spațiu de mișcare – nu îi fixaseră o oră limită la care să vină acasă, însă trebuia să sune dacă întârzia după miezul nopții și o preveniseră să nu se urce în mașină dacă șoferul băuse. Însă, în vara aceea, Elizabeth descoperise multe lucruri care *ei* îi erau interzise. Să-și vopsească părul, de pildă, chiar și cu o soluție nepermanentă. Să piardă vremea cu amicele prin malluri sau prin restaurantele Roy Rogers de pe Route 40. („N-ai decât să te uiți la televizor cât vrei, să faci plimbări lungi, să te duci la piscină, numai *să* nu stai *să pierzi* vremea”, îi spusese Inez.) Şi, deși nu i se interzisese să poarte mănușile din dantelă fără degete cumpărate atunci când mama unei prietene le luase la mall, Inez oftase adânc la vederea lor.

Elizabeth și le-a tras pe mâini imediat ce Vonnie a plecat la serviciu, în tabăra de zi pentru copiii nevoiași din oraș și a început să se studieze în oglindă. Își legase în buclele roșcate o panglică de dantelă elastică luată din trusa de cusut a mamei și își pusese pe ea un tricou roz, inscripționat cu textul *Wild girl*, ceea ce, până și ea recunoștea, era absolut neadevărat și de tot râsul. Deși era o zi tipică de august, fierbinte și umedă, își trăsese o fustă neagră bufantă peste o pereche de ciorapi până la genunchi, iar în picioare purta o pereche de botine negre cu inserții din imitație de piele de zebră. Şi-a zis că arată grozav. Vonnie era pur și simplu geloasă.

Lui Vonnie nu îi plăcea de ea, era sigură de asta. Mama ei

susținea că nu era adevărat, că surorile nu erau niciodată apropiate la vârsta aceea, că era însă o etapă obligatorie prin care trebuiau să treacă. Mama păruse optimistă atunci când spusese acele cuvinte, ca și cum astfel ar fi devenit realitate. Elizabeth avea acum cincisprezece ani, iar Vonnie urma să împlinească optsprezece peste puțin timp. Sora mai mică avusese toată viața impresia că venirea ei pe lume stricase ploile în familie și că Vonnie era nefericită de când trioul Lerner se transformase în cvartet.

Nu își dădea însă seama de ce. Vonnie atrăgea și acum mai mult atenția decât ea, excelând în tot ce făcea, în timp ce performanțele lui Elizabeth se situau la nivelul mediu. Vonnie era o elevă excelentă și ajunsese în faza națională a concursului organizat de NFL – National Forensics League[8], nu National Football League – ceea ce însemna că putea face impro, adică improvizații, și să vorbească în public fără a avea în față discursul scris. Nu era deloc ușor să ai o soră mai mare antrenată să vorbească despre orice subiect, cursiv și pe un ton autoritar. Vonnie urma să plece în toamna aceea la University of Northwestern pentru a studia cu sora lui Charlton Heston. Sigur, sora lui Charlton Heston nu era decât o profesoară oarecare, la catedra de teatru, obligată să lucreze cu toți studenții înscriși la cursul ei, însă Vonnie făcuse mare caz de asta. „În toamnă o să plec la Northwestern. Voi studia cu sora lui Charlton Heston.” Deși cu doi ani și ceva mai mare decât Elizabeth, la școală era cu trei ani în fața surorii mai mici, pentru că, fiind născută în septembrie, fusese dată la școală mai devreme, în timp ce Elizabeth, născută în ianuarie, intrase la școală mai târziu. Fapt care nu o deranja câtuși de puțin; asta însemna că Vonnie avea să plece mai curând de acasă. Abia aștepta să rămână singură. Poate că după plecarea lui Vonnie avea să descopere și ea la ce anume se pricepea cel mai bine, ce talente avea. Părinții erau convinși că nu ducea lipsă de talente, tot ce trebuia să facă era să se concentreze asupra lor. Deocamdată, concentrarea se soldase cu abilitatea neobișnuită de a găsi cărți deocheate în casele unde uda plantele vecinilor suficient de norocoși pentru a fi plecați în vacanță în vara aceea lungă și plictisitoare. Erica Jong[9] și Henry Miller[10], și – ascunsă în spatele volumelor din *Enciclopedia Britannica* – seria completă Ian Fleming[11]. Spionul *care m-a iubit* – uau, cartea era cu mult mai bună decât filmul.

A părăsit casa fără a avea vreo destinație specială în minte, deși singurele locuri în care voia să ajungă erau cele care îi fuseseră interzise în mod explicit. Părinților le plăcea foarte mult orășelul lor Roaring Springs –, dar lui Elizabeth i se părea plictisitor la culme. Roaring Springs nu era decât un mănunchi de case vechi din piatră, rămășițe ale unui sat din secolul al nouăsprezecelea, situat la mai puțin de un kilometru și jumătate distanță de aglomerata Frederick

Road. Cum însă casa lor fusese construită spate în spate cu un parc național, care cuprindea o pădure deasă, nu aveau niciun fel de vecini. Izolarea le convenea părinților, și nici măcar Vonnie nu se plânsese vreodată că locuia într-o casă de piatră ciudată, printre alte case din piatră ciudate, locuite mai ales de oameni asemănători cu părinții lor, dar fără copii. Toată lumea din Roaring Springs era în mod clar excentrică și se mândrea cu asta, indiferentă la tendințele actuale și la ceea ce era popular în restul lumii. Cu toții susțineau că urăsc televizorul. Nici nu era de mirare. Sistemul de transmisie prin cablu nu ajunsese încă acolo, și Elizabeth nu putea urmări canalele MTV și VH1 decât dacă se ducea, după ore, acasă la prietenele ei. Se întreba chiar cum de mama știa atâtea lucruri despre Madonna încât să poată formula obiecții la adresa ei. Tatăl lor ținea la cabinet reviste lucioase pentru părinții care stăteau în sala de așteptare în timp ce el le consulta copiii, însă nu credea că mama avea și ea astfel de reviste la birou. Deși, desigur, nu i se permisese niciodată să-i facă vreo vizită, pentru că mama lucra la penitenciarul de stat.

Pe Frederick Road era o brutărie de familie, mică, de modă veche, la care s-a oprit, uitându-se la mărfurile expuse în vitrină. Deunăzi, Vonnie declarase că Elizabeth era slabă ca o scândură, dar că avea tendința de a face burtică, așa că trebuia să aibă grijă. Problema cu Vonnie era că spunea unele lucruri doar din răutate, însă altele, răutăcioase, erau adevărate, și era dificil să le deosebești. Elizabeth s-a răsucit pe călcâie, uitându-se la imaginea ei din profil, trăgându-și mai bine tricoul pe lângă corp și încercând să-și sugă burta. Totul era OK, după părerea ei. Ar fi arătat și mai bine dacă ar fi avut sâni adevărați, nu nimicurile alea de cupe A. Sâni care să îi confere corpului un anumit echilibru. În ziua aceea, era totuși mulțumită de ea însăși. Uitându-se în vitrina brutăriei, s-a întrebat dacă să intre sau nu, pusă în dificultate de faptul că poftea la tot ce vedea, de la vafele dantelate la biscuiteii atrăgători, roz cu verde, la *cannoli* și la ecleruri. În ultima vreme, nu se sătura niciodată, indiferent ce mânca. Teoretic, ar fi putut să cumpere câte o bucată din fiecare, să le mănânce una după alta și apoi să vomite, deși la partea aceasta eșuase în mod repetat, în ciuda instrucțiunilor și a încurajărilor primite de la prietene.

Şi-a continuat drumul pe Frederick Road, trăgând cu ochiul la imaginea ei reflectată în vitrine. Voia să vadă cum arată atunci când nimeni nu se uita la ea. Să se ia pe sine prin surprindere, să se privească pe furiș, deși mai avea mult până să stăpânească acest truc. O lua întotdeauna înainte cu o fracțiune de secundă și fața pe care o zărea era prea compusă – cu gura strânsă în ceea ce ea spera să fie un zâmbet timid, și prin urmare ispititor, și cu bărbia aplecată în jos pentru a compensa forma nasului și a nărilor, care i se părea de-a dreptul oribilă. „Rât de porc”, așa îi descrisese Vonnie nasul, rănind-o

profund, cu toate că mama se grăbise să o corecteze, spunându-i că are „nasul în vânt”. Elizabeth își întrebase mama dacă, pentru cea de-a șaisprezecea ei aniversare, putea să-și facă operație estetică la nas, lăsând-o pe Inez mută de uimire preț de câteva secunde, fapt notabil în sine. Mama ei era psihiatru și avea o muncă realmente interesantă, cu deținuții din închisoarea specială pentru cei cu deficiențe mintale. Nu putea însă să discute despre munca ei, spre dezamăgirea lui Elizabeth. În momentul acela, din câte știa ea, mama lucra cu un băiat care își ucisese părinții adoptivi din simplul motiv că îl întrebaseră cum se descurcase la un test școlar. Era un băiat destul de drăguț; Elizabeth îi văzuse poza în ziare. Însă mama se ferea să vorbească despre munca ei. Tatăl, și el psihiatru de meserie, nu discuta nici el despre serviciu, dar oricum tot ce făcea el era să stea într-un birou și să asculte niște adolescenți. Elizabeth era destul de sigură că știa deja tot ce știa și tatăl ei, dacă nu mai mult.

Prietenele lui Elizabeth considerau munca pe care o făceau părinții ei drept stranie și tulburătoare. Credeau că soții Lerner puteau să citească gândurile oamenilor, o mare prostie, sau să depisteze minciunile cu mai multă ușurință decât părinții „normali”. „Doar nu sunt vrăjitori”, replica mereu Elizabeth.

În unele privințe, părinții ei erau mai ușor de dus de nas decât alții. Și asta pentru că Elizabeth le povestea atât de multe lucruri, încât lor nici nu le trecea prin cap că ea ar putea ascunde niște secrete. Evident, cel mai des le povestea despre prietenele ei – de pildă, despre decizia Claudiei de a face sex cu iubitul ei într-un weekend când părinții nu erau acasă, despre Debbie, care băuse bere și fumase iarbă, suu despre Lydia, care fusese prinsă când fura din magazin. De fiecare dată când le împărtășea astfel de istorii, părinții se interesau, cu multă blândețe, dacă nu cumva fusese și ea implicată, și de fiecare dată ea răspundea, senină și cu conștiința curată: „Nu”. Ceea ce o ajuta să țină numai pentru ea anumite lucruri. Ca, de exemplu, că încerca să vomite după ce mânca prea mult. Ştia că era un lucru rău, dar mai știa că putea deveni o problemă numai dacă nu reușeai să te mai oprești. Și având în vedere că nu ajunsese niciodată la punctul în care să poată să vomite, nu vedea nimic rău în faptul că încercase. Claudia o sfătuise să folosească o pană sau un pai dintr-o mătură dacă nu reușea să-și bage degetul suficient de adânc pe gât, dar i se părea prea *scârbos*. Ideea unei pene vârâte pe gât o făcea să-i vină să vomite, dar nu și *faptul* în sine. Să fie asta ciudat? Da, probabil că era o chestie ciudată. Elizabeth își făcea multe griji să nu cumva să treacă drept o ciudată. Spre deosebire de Vonnie, ea nu dorea să se facă remarcată, nu dorea să atragă atenția mai umil decât era cazul. Voia să fie normală. Nu își dorea decât un băiat, un singur băiat, să se uite la ea așa cum... – așa cum se uita Bruce Springsteen în clipul

acela, când ieșise rostogolindu-se de sub mașină și, deși știa că e o greșeală s-o dorească pe femeia din fața lui, nu se putuse abține.

Niciuna dintre prietenele ei nu locuia prin apropiere. Toate locuiau dincolo de Frederick Road, pe cealaltă parte a șoselei, în acel tip de case în care mama ei nu ar fi pus piciorul nici moartă, asta pentru a folosi una dintre expresiile favorite ale lui Inez. „N-aș locui acolo nici moartă, n-aș face cumpărături în magazinul acela nici moartă, n-aș merge acolo în vacanță nici moartă." Până când, într-un târziu, Vonnie întrebase: „Ce alegeri ți-au mai rămas, locuri unde să poți pune piciorul în viață?", și gluma rămăsese în antologia familiei. Începuseră să enumere locurile unde ar fi vrut să pună piciorul „în viață". Mama ei se menținuse însă pe poziție în privința modernismelor care îi displăceau. Ea își dorise să locuiască în oraș, în vila lor situată aproape de centru, într-un scuar de verdeață plăcut, construit în jurul monumentului închinat lui George Washington. Dar, cam pe vremea când Vonnie împlinise paisprezece ani, tatăl lor își dăduse seama că avea oportunități mai bune să își construiască o carieră de succes în suburbii, acolo unde părinții aveau mai multă grijă de copiii lor și apelau mai des la sfatul unui psihiatru. În plus, aveau și cu ce să plătească pentru consultații, și încă sume deloc neglijabile. Roaring Springs fusese un compromis, aflându-se la treizeci de minute de mers cu mașina de Patuxent Institute, unde lucra mama ei, și la numai zece minute de biroul tatălui ei din Ellicott City. Proximitatea acestuia îi permisese lui Elizabeth atâta libertate în vacanța aceea de vară. Deși nu se prea putea bucura de ea, singură fiind și îngrădită de atâtea restricții.

S-a întors din drum și a luat-o prin parc, pe malul râului Sucker Branch. Mergând de-a lungul lui avea să ajungă pe Route 40, nu departe de Roy Rogers, poate cam la un kilometru și jumătate. Cel puțin așa presupunea. Nu avea voie să meargă la Roy Rogers pentru că era un loc de întâlnire, iar părinții ei considerau că pierdutul timpului era lucrul cel mai periculos pentru copii. Totuși, ei voiau ca Elizabeth să stea cât mai mult în aer liber în zilele însorite de vară, așa că, dacă avea să le explice că nu făcuse altceva decât să se plimbe pe malul râului, că ajunsese la localul acela din întâmplare și că i se făcuse foarte sete după atâta mers pe jos, nu aveau cum să obiecteze. Asta dacă aveau să o întrebe pe unde umblase în ziua aceea. Deci, va merge până la Roy Rogers ca să vadă dacă nu găsește pe acolo pe cineva cunoscut, și dacă nu, să comande eventual un shake de ciocolată și poate niște cartofi prăjiți. Și pe urmă era o chestie hotărâtă – avea să dea totul afară, astăzi va învăța să vomite. Nu-și făcea prea mari griji în legătură cu silueta; n-avea nevoie să slăbească, poate doar să dea jos burtica, și nici de asta nu era foarte sigură. Voia însă să aibă ce să le povestească prietenelor peste două săptămâni, când aveau să se

reîntâlnească, în al doilea an de liceu. Voia să le poată povesti *ceva* din vacanța de vară. Ea nu avea un iubit, precum Claudia. Și, spre deosebire de Debbie și de Lydia, nu avea suficient curaj pentru a fura din magazine sau vreun interes pentru băuturile părinților. Acum, spre sfârșitul vacanței, trebuia să aibă și ea o realizare, și cea mai bună idee care îi venise în minte era să învețe să vomite.

Plimbarea pe malul râului cu ape învolburate după ploile puternice de peste weekend s-a dovedit mult mai dificilă decât se așteptase. Noroiul i se lipea de cizme și, când a ajuns la locul pe unde voia să traverseze, și-a dat seama că nu poate. Apele neobișnuit de adânci acopereau pietrele pe care plănuise să sară și curgeau mult prea repede. S-a oprit, neștiind ce să facă. Era păcat să se întoarcă, după ce făcuse atâta drum. I s-a părut că aude zgomotul traficului dinspre Route 40. Era aproape, foarte aproape de șosea.

Și pe urmă a văzut un bărbat pe celălalt mal, sprijinindu-se într-o lopată.

— Poți să treci, apa nu curge chiar așa repede, eu așa am făcut, a spus el.

Părea cam de facultate, deși Elizabeth a ghicit imediat că nu era de fapt student. Nu neapărat din cauza felului în care vorbea, cât a hainelor și a șepcii de camionagiu trase peste ochi.

— Uite, calcă pe creanga aia de copac căzută, apa n-o să-ți treacă de fluierul piciorului, îți garantez eu, a continuat el.

Și Elizabeth l-a ascultat, scoțându-și cizmele și îndesându-le la subsuori, de unde păreau două aripi. Era un înger cu aripi *animal print* și tocuri cui. Bărbatul avusese dreptate, n-avea de ce să se teamă de curenții de apă, cu toate că apa în sine, plină de bacterii, o înspăimânta suficient de tare. Din fericire, făcuse o injecție antitetanos cu numai doi ani înainte, când călcase din greșeală pe un cui ruginit. Iar bărbatul părea foarte amabil, așteptând-o să ajungă pe celălalt mal și prinzând-o de încheieturile mâinilor pentru a o ajuta să se cațere. Nu era cu mult mai înalt decât ea, poate în jur de un metru șaptezeci, față de un metru șaizeci, cât avea ea, și era zvelt, deși musculos. Aproape atrăgător. Cu ochi verzi și trăsături egale. Singurul lui defect era nasul, subțire și strâmb. Arăta ca și cum ar fi mirosit ceva urât, deși el era cel care putea un pic. A transpirație, probabil din cauză că dăduse la sapă într-o zi atât de călduroasă. Avea pete de sudoare pe tricou, la subsuori și în jurul gâtului și o picătură de transpirație îi atârna de nas.

— Mulțumesc, a spus ea.

El nu i-a dat drumul la mână.

— Mulțumesc. Nu mai am nevoie de ajutor. Acum stau bine pe picioare.

Bărbatul a prins-o și mai tare de brațe. Ea a încercat să se elibereze din strânsoare și cizmele i-au căzut, una dintre ele rostogolindu-se primejdios de aproape de apa râului. A început să se zbată cu putere în timp ce el o ținea țintuită acolo, stând impasibil, ca și cum ar fi privit toată scena de la distanță, ca și cum nu el ar fi ținut-o în loc.

— Domnule, *te rog*.

— Te duc eu cu mașina unde vrei să ajungi, i-a spus el.

Eliza nu încercase niciodată să se caute singură pe internet. Ce rost ar fi avut? Eliza Benedict nu era genul de persoană care să apară pe site-uri, iar povestea lui Elizabeth Lerner era de domeniul trecutului, și încă de atâția ani. Peter era însă ultraprezent pe internet – majoritatea muncii lui nu putea fi accesată decât contra cost, protejată prin dispozitive de *paywall,* însă se afla *acolo* – de peste un deceniu, în cursul căruia strânsese probabil peste un milion de cuvinte, dacă era să ia în considerare și anii petrecuți la *Houston Chronicle.* Iar de când își luase în primire slujba cea nouă la compania cu capital de risc, figura și mai des în lumea aceea a umbrelor: o sursă, un personaj, cineva care merita consultat în legătură cu produsele acelea financiare noi despre care Eliza nu înțelegea nimic. Nu înțelegea nici măcar sintagma „produs financiar". Pentru ea, un produs însemna ceva real, concret, tangibil, un obiect pe care îl puteai așeza într-o sacoșă sau într-o cutie.

Cu toate acestea, Eliza a știut, chiar dinainte ca Walter să-i scrie că o văzuse în fotografia aceea, la brațul lui Peter, că noua lui funcție implica obligații – termenul ei –, mai ales că el trecuse acum de partea întunecată, după cum spunea chiar el. Cuvântul acela – obligații – îl făcuse pe Peter să râdă. „Asta n-a fost petrecere, a declarat Eliza după prima ei incursiune în noua lor lume. Nici n-au servit cina, doar niște gustări imposibil de mâncat fără să se scurgă pe tine. Nu, nici vorbă, a fost o obligație și atât."

Stând întins pe pat, Peter a izbucnit în râs, dar mintea nu îi era la petrecere și nici la termenul cel mai potrivit pentru a descrie reuniunea de la care tocmai se întorseseră. „Nu-ți scoate rochia, a spus. Și nici pantofii." Iar ea îl ascultase. Totuși, nici măcar admirația lui Peter față de modul în care arătase în seara aceea nu a determinat-o să-și caute numelepe Google, cu toate că știa că fusese fotografiată de mai multe ori. Detesta cu adevărat să se vadă în poze. Sigur, asta părea ceva fumat, o banalitate, un clișeu, dar era mai adevărat în cazul ei față de alte persoane care pretindeau același lucru. O șoca întotdeauna imaginea ei surprinsă într-o fotografie. Pentru că în mintea ei era mai înaltă, iar părul nu-i stătea atât de ciufulit. În poze, ea și Peter păreau un cuplu total nepotrivit, ca o alăturare stranie între o vidră și... un arici .Peter era vidra, cu corpul lui suplu, deși musculos, și părul des și lucios, în timp ce ea era ariciul. Și nu orice fel de arici, ci Doamna Tiggy-Winkle a lui Beatrix Potter[12]. Chiar și îmbrăcată într-o rochie scumpă, dădea impresia că tocmai își scosese șorțul și boneta, o mică gospodină fericită, care abia aștepta să ajungă acasă pentru a pune ceainicul pe foc.

Ceea ce, într-un fel, nici nu era foarte departe de realitate.

Rochia care îl excitase pe Peter nu era neaparaf foarte sexy, însă nici nu semăna cu hainele pe care le purta în mod normal, și noutatea fusese cea care îl atrăsese. Pantofi fuseseră un capriciu, îi cumpărase la Londra dintr-un impuls ridicol, având în vedere rata de schimb dezavantajoasă. Vonnie ar fi putut să îi achiziționeze din New York cam la jumătate de preț și să îi aducă Elizei într-una dintre călătoriile ei de afaceri. Eliza cumpărase pantofii pentru a face o figură bună atunci când i se dăduse peste nas într-un butic din Knightsbridge, genul acela de magazin în care hainele păreau să fi fost expuse cu unicul scop de a sfida corpul feminin. Pantofii nu apăreau în fotografia publicată în *Washingtonian*, însă rochia – verde-smarald, cu decolteu tip bărcuță – da. Studia acum poza. Asta văzuse Walter, așa i se părea lui că arată. Semăna într-adevăr atât de mult cu imaginea ei din adolescență? Eliza avea aproape optsprezece ani atunci când îl văzuse pe Walter pentru ultima dată și, cu toate că se mai împlinise din vara când o răpise el, tot arăta mai tânără ca în realitate. Chiar și acum, cu șase kilograme peste greutatea ideală, fața îi rămăsese slabă, iar linia maxilarului, fermă. Poate că din cauza asta o recunoscuse. Și a variantei prescurtate a prenumelui, un camuflaj nu tocmai inopinant pentru cineva care i-l cunoștea pe cel adevărat.

— Mamii? Vocea lui Albie părea să vină din bucătărie. Nu mâncăm?

— Imediat, a răspuns ea stând așezată la biroul din camera de zi și uitându-se în continuare la poză, încercând, nu pentru prima oară, să se vadă pe sine prin ochii lui Walter. Nu semăna deloc cu primele două victime cunoscute ale lui, două blonde înalte. Eliza înțelegea de ce o răpise, dar nu și de ce îi cruțase viața. El susținuse că intenționase să-i dea drumul încă de când pornise cu mașina spre Point of Rocks, dar poate că inventase asta. Oricum, nu conta. Trupul lui Holly fusese deja găsit în fundul viroagei și dezgropaseră cadavrul lui Maude, fata din

Maryland căreia el încercase să-i sape mormântul în parcul național Patapsco.

Eliza se gândise acum, pentru prima oară, să dea o căutare pe Google cu numele ei de fată. „Chemați-l pe domnul doctor Freud”, ar fi spus Vonnie strâmbând din nas. Însă, înainte ca intemetul să devină parte a vieții cotidiene, identitatea ei se confundase în asemenea măsură cu cea a Elizei Benedict, încât nici nu-i trecuse prin cap să se caute sub numele de Elizabeth Lerner. Un nume destul de comun pentru ca mai multe Elizabeth să răsară imediat pe ecran, în arbori de familie, comunicate de presă și bloguri. Prima referire pe care a găsit-o cu privire la ea fusese luată din cartea *aceea.* Of! *Crima de pe munte* era o fițuică ordinară plăsmuită de Jared Garrett, un fan al polițiștilor, un tip peste măsură de bizar care urmărise povestea lui Walter cu o fascinație total nepotrivită, fapt evident până și pentru un adolescent. Pe internet fusese postat un fragment din carte, și numele ei apărea în proza aceea greoaie.

O *fată băiețoasă; părând mai mică decât vârsta ei reală, Elizabeth a declarat că Walter nu a încercat să întrețină relații sexuale cu ea timp de mai multe săptămâni, dar într-un final a devenit ținta avansurilor sale. Fapt curios, ucigașul i-a cruțat* viața. *În mod evident, Walter a considerat-o pe Elizabeth diferită de celelalte victime, cu toate că a refuzat să ofere alte explicații în afara unei remarci din cadrul unui interogatoriu al poliției statale: „Era o tovărășie plăcută”. Întrebat dacă o luase ostatică, Bowman a răspuns: „Doar n-am cerut nicio răscumpărare pentru ea, nu-i așa?” Răspunsurile sale nu au satisfăcut însă curiozitatea celor interesați să afle adevărul despre relația dintre cei doi.*

— Ce faci acolo, mami? Albie stătea rezemat de ușă, cu mâinile în buzunare. Nu părea cu adevărat interesat, doar suficient de plictisit pentru a încerca să o atragă într-o conversație.

— Nimic, a răspuns Eliza ștergând fișierul din istoric și închizând fereastra. Nu voia ca Iso, cu degetele ei iscoditoare, să acceseze vreunul dintre site-urile acelea. Ți-e foame? Ce ți-ar plăcea să mănânci?

— Sendvișuri dintr-acelea cum

face bunica? a întreba Albie, plin de speranță.

Mama lui Peter prepara niște sendvișuri complicate, cu carne de vită și pâine neagră, tăind subțire castraveciorii cornișon și ungându-i cu muștar, adăugând apoi hrean și presărând cantități potrivite de sare și piper.

— Nu știu dacă am toate cele necesare, dar cred că pot să fac ceva cât de cât asemănător, a spus Eliza inventariind repede în minte conținutul frigiderului și gândindu-se că ar putea folosi și castraveciori murați pentru a răspunde poftei lui Albie, căruia îi plăcea mai degrabă experiența tăierii și a amestecării ingredientelor, respectiv transformarea unei activități banale într-un ritual incitant. Albie adora spectacolul și, cu un copil atât de ușor de mulțumit, era păcat să nu încerce să se ridice la înălțimea așteptărilor sale. Cu atât mai mult acum, când prin tot ceea ce făcea părea să și-o ridice pe Iso în cap. „Mami, respiri cu prea mult zgomot”, spusese Iso deunăzi, la Trader Joe’s. „Prea zgomotos”, o corectase Eliza, după care se simțise prost pentru că se folosise de asemenea tertipuri lexicale pentru a-și pune fiica la punct. Nu că intervenția ei ar fi avut vreun efect.

Albie a luat-o de mână, ca și cum drumul până la bucătărie reprezenta o călătorie de kilometri întregi. Și ea asta și-ar fi dorit, ca lucrurile să rămână la fel încă vreo trei, patru ani, după care fiul ei să rămână la vârsta de nouă ani măcar un deceniu, apoi să aibă zece ani

pentru încă zece ani și tot așa. Dar ca absolventă a cursurilor de literatură pentru copii știa prea bine că nu exista nicio vrajă prin care un copil să rămână copil sau prin care să fie ținut la nesfârșit la adăpost de lumea exterioară. De fapt, de aici porneau de obicei necazurile, de la părinții care încercau să păcălească soarta. „Nu ieși de pe potecă. Nu pune mâna pe motorul mașinii. Nu vorbi cu străinii. Vezi că trandafirul are țepi.”

8

1985

De data aceasta mersese prea departe. Plecase de acasă miercuri dimineața, fără niciun plan în cap, și se trezise conducând și tot conducând, până ce peisajul se schimbase cu totul și civilizația se năpustise brusc asupra lui. N-avea cum să mai ajungă înapoi la timp pentru cină. Şi, deși văzuse o mulțime de fete în drum, niciuna nu era singură, ci mergeau toate în grupuri gălăgioase, ca niște gâște. S-a oprit la un mall și aproape că a amețit privindu-le pe fetele de acolo, cu pântecele dezgolite și șorturi foarte scurte. S-a sprijinit de balustrada de la etajul al doilea, urmărindu-le cum coboară în cercuri lenețe, intrând și ieșind rapid din zona restaurantelor, unde se întrețineau scurt cu băieții, pentru a plonja apoi în magazine. Băieții păreau și ei năuciți de prezența acestor fete ca argintul viu. Erau prea imaturi, n-aveau cum să le ofere fetelor ceea ce își doreau.

Dar nici el nu putea, decât dacă rămânea singur cu una dintre ele, dacă avea șansa de a o ademeni cu vorbe dulci. De data aceasta nu se va grăbi, se va mișca încet, cu adevărat încet.

A trecut pe lângă o piscină împrejmuită de un gard – înăuntru era un fel de bazin cu apă, nu? – și a oprit în parcare, aruncând priviri furișe prin zăbrele. Aici, fetele nu mai păreau niște făpturi distincte. Fără să se atingă propriu-zis, erau legate între ele prin niște fire invizibile, cu mâinile și picioarele mișcându-se la unison. Izbucneau toate în râs deodată, se ridicau ca la un semn, își treceau mâinile prin păr în același timp. Băieții le dădeau și aici târcoale, prostește și evident. Fără a avea nicio șansă.

A surprins o femeie mai în vârstă, una dintre mame, probabil, uitându-se încruntată spre el, și a decis că e cazul să o ia din loc.

Aproape că renunțase și începuse să se întrebe ce explicații îi va da tatălui său cu privire la kilometraj – avea să umple rezervorul, dar n-avea cum să șteargă atâția kilometri de pe bord – când a zărit fata potrivită. Înaltă, bine legată, însă mișcându-se ca și cum abia ar fi intrat în corpul acela nou, ca și cum îl împrumutase și urma să îl returneze, în bune condițiuni, la sfârșitul zilei. Mergea pe trotuarul unui cartier fantomă, într-un orășel atât de gol și de tăcut, de parcă ei doi ar fi fost singurii oameni de pe pământ. A oprit și sub impulsul unei inspirații de moment – a rugat-o să-i explice cum să ajungă la cel mai apropiat mall, cu toate că știa bine drumul înapoi. Nu era atât de drăguță la față pe cât sperase el – Earl, celălalt mecanic de la atelierul tatălui său, le spunea fetelor ca ea „pocitanii” – însă avea o expresie foarte concentrată care l-a înduioșat, ca și cum ar fi vrut să o asigure

cu tot dinadinsul că el înțelegea exact indicațiile pe care i le dădea. Numai că se încurca, neștiind numele străzilor și dându-i repere pe care el n-avea de unde să cunoască – precum casa familiei Bailey, creșa la care mergea sora ei mai mică, magazinul din colțul străzii.

— Nu cred c-o să mă descurc, a recunoscut el cu un zâmbet menit să-i trădeze stânjeneala. Nu mergi în direcția aia? Ai putea să-mi arăți.

A, nu, nu mergea atât de departe. Trebuia să ia autobuzul de pe Route 40.

Ar putea să o ducă el cu mașina.

Soarele ardea puternic, atât de puternic încât totul în jur părea alb și ireal. Fata avea pielea palidă, fără pic de bronz. Nu era genul care își petrecea după-amiezile la piscină. Ea se ducea la lucru. Ar putea să o lase acolo, a propus Walter, și pe urmă ea să îi deseneze o schiță – unde lucra?

— La o gelaterie.

— La Friendly? Swensen? Baskin-Robbins?

— Nu, una mai micuță și cam de modă veche.

Atunci, putea să-i deseneze schița pe un șervețel, după ce o lăsa acolo. Ce părere avea?

A așteptat până ce ea a urcat în cabină și au parcurs câțiva kilometri înainte de a-i atrage atenția că avea să ajungă prea devreme. Nu-i așa? Doar ea mergea pe jos până la stație, și drumul cu autobuzul dura mult mai mult decât cu camioneta. Lui i se făcuse foame. Ei nu? Ce-ar fi să oprească undeva să ia o gustare?

Ea lua masa gratuit la muncă.

Ei bine, asta era grozav, numai că el nu avea să se bucure de același tratament, nu-i așa?

— Nu, spusese ea. Directorul e foarte sever, stă mereu cu ochii pe fetele care oferă tratații gratuite... prietenilor.

— Adică iubiților? întrebase el, iar ea roșise. Tu ai un iubit?

Fata nu spusese nimic, cântărind în minte răspunsul, fapt care lui i s-a părut ciudat. Ar fi zis că e o întrebare simplă, la care răspunsul nu putea fi decât „da” sau „nu”. Poate că avea un iubit care nu o satisfăcea. Sau poate că avea de gând să o rupă cu el, dar nu voia

să îi rănească sentimentele. Ce fată drăguță!

— Oricum, a zis ea într-un târziu, ferindu-se să-i răspundă direct, nu servim decât înghețată, n-avem nici burgeri, nici hotdog, nici măcar pizza. Am încercat într-o vreme cu covrigi calzi, dar nu au prins, așa că...

Atunci, ce-ar zice să oprească în altă parte, știe el un loc drăguț, pe malul apei? E un chioșc acolo, un fel de remorcă veche, și au cele mai bune sendvișuri cu carne de vită. Nu exista niciun astfel de popas prin apropiere, însă Walter îl auzise pe un domn la atelier descriind sendvișurile cu carne de vită pe care le mânca în tinerețe, în statul Wisconsin.

Walter s-a rătăcit în căutarea cocioabei inexistente afundându-se tot mai adânc în ceea ce s-a dovedit a fi un parc național. A făcut tot timpul conversație, repetând întrebarea despre iubit. Fata tot șovăia și tot o dădea cotită până a recunoscut, într-un final, că nu avea un iubit. Cu atât mai bine, lui nu i-ar fi convenit să fie cu o fată care își înșela iubitul. Fata începuse apoi să se neliniștească, aruncându-i ochii încolo și încoace, dar el i-a promis că nu va întârzia la program. I-a spus că nu înțelege cum de o fată așa de deșteaptă ca ea nu avea un iubit. Şi-a dat seama că ei îi făcuse plăcere complimentul, însă tot se ținea cu mâna de portieră. Poteca s-a terminat, și el a oprit mașina, spunându-i că se înșelase, că taraba se afla pe celălalt mal al pârâului, dar că puteau să îl traverseze cu piciorul și să ajungă acolo în cinci minute, să-i dea mâna ca s-o ajute. Imediat ce a prins-o de mână i-a gâdilat podul palmei cu degetul mijlociu, un truc despre care auzise de la Earl, înainte ca acesta să fugă și să înroleze la pușcașii marini. Era un fel de semnal, și dacă fata te plăcea, te gâdila și ea. Sau măcar dacă nu-și retrăgea mâna, și-a zis el, atunci asta dovedea că situația îi convenea și ei.

A încercat să ia lucrurile ușor, dar fata continua să trăncăne despre slujba ei, neliniștită că ar putea întârzia, iar la un moment dat a început să plângă. A plâns și mai tare când a sărutat-o, cu toate că el era convins că sărută foarte bine. Bocea atât de tare încât mucii i-au țâșnit din nas, ceea ce era de-a dreptul scârbos, așa că a încetat să o mai sărute.

— Să înțeleg că nu vrei să fii iubita mea? a întrebat el.

Ea bocea în continuare. De ce se împotriveau fetele astea așa de tare? Sigur, el nu locuia prin apropiere. Nu aveau cum să se întâlnească decât în zilele lui libere. Dar tot ar fi trebuit să se simtă

flatată fata asta pe care n-o voia oricum nimeni, niciun bărbat, niciun bărbat arătos, așa ca el.

Un bărbat care o putea satisface, numai ea să vrea.

— N-ai să spui nimănui, da? o întrebase el.

Ea răspunsese că nu, iar el și-ar fi dorit s-o poată crede. Dar n-a putut. Așa că a făcut ceea ce trebuia să facă. Tocmai bătătorea pământul peste groapa pe care o săpase când a văzut venind o altă fată. Oare cât văzuse? Ceva? Totul? Mintea lui a început să se învârtă repede. I-a spus cum să traverseze pârâul. I-a întins brațul, și ea nu a ezitat. Mâinile ei erau reci și fine în palmele lui care ardeau din pricina bătăturilor pe care le căpătase când săpase groapa. Dacă vreunul dintre ei avea să-i dea drumul celuilalt, el ar fi trebuit să fie acela. Pentru că palmele îl dureau în strânsoarea mâinii ei. I-a studiat chipul. I-ar fi plăcut ca femeile să nu fie așa de mincinoase din fire, ar fi vrut să o poată întreba cu naturalețe dacă văzuse ceva, fără a se trăda că ceea ce ar fi putut zări ea avea vreo importanță. Era ca în ghicitoarea aceea cu insula pe care nu locuiau decât doi indieni, unul care minte întotdeauna și celălalt care nu spune decât adevărul, și există o întrebare, una singură, care lămurește care dintre ei e mincinosul și care nu. Numai că nu își amintea întrebarea. Să fie aceasta: Dacă îl întreb pe fratele tău, o să îmi spună adevărul? Nu, nu așa era întrebarea, pentru că amândoi aveau să răspundă că nu. Ce Dumnezeu ar trebui s-o întrebe pe fată? Deja șovăise prea mult, îi ținuse mâinile prea strâns și se dăduse de gol.

— Ești cu mine acum, a spus el, fixându-i centura de siguranță în scaunul de lângă el și legându-i încheieturile mâinilor cu o sfoară găsită în spatele camionetei. Apoi, ca un gând întârziat: Cum te cheamă?

S-a hotărât să îi trimită o scrisoare lui Walter, una singură. Chiar așa și-a descris decizia atunci când i-a prezentat-o lui Peter și părinților ei. „O să-i trimit o scrisoare, una singură.” O scrisoare înseamnă un lucru intim, ceva final. (Cu toate că bănuia că oficialii închisorii verificau corespondența primită de deținuți. S-a gândit, îngrijorându-se din nou, la asistenta lui, la femeia care scrisese epistola în numele lui Walter, însă nu voia să trimită scrisoarea pe adresa acelei cutii poștale din Baltimore.) O scrisoare părea lucrul cel mai nimerit dacă voia să țină lucrurile sub control.

Totuși, ori de câte ori se așeza în fața computerului lui Peter, încercând să profite de pe urma acelor puține minute de lăgaz aflate la dispoziția unei mame, sfârșea prin a avea îndoieli. O scrisoare nu era un lucru mărunt, nu în zilele noastre. Ea nu trimisese scrisori nici măcar atunci când locuise la Londra. Acum convorbirile transatlantice nu mai erau așa de scumpe, iar e-mailul îi stătea întotdeauna la îndemâna pentru dări de seamă scurte sau împărtășirea detaliilor despre vizitele lor acasă. Eliza nu-și mai amintea când compusese ultima oară o scrisoare, iar cea de la Walter fusese prima primită de ea după mulți, mulți ani, probabil de când Vonnie transferase pe computer misivele furioase în care povestea cât de mult o dezamăgiseră toți membrii familiei, o scurtă manie care o apucase după ce împlinise treizeci de ani, pe când se afla sub influența unui terapeut cu o reputație proastă, foarte posibil amantul ei din vremea aceea. Însă cum altfel puteai să comunici cu un om aflat după gratii?

Eliza a zâmbit fără să vrea, gândindu-se cât de bine se potrivea întrebarea pe lista ei și a lui Peter cu „Lucruri pe care nu ne-am fi așteptat să le rostim vreodată”. Țineau lista încă din perioada colegiului, aproape de când se cunoscuseră, și pe ea figurau, de fapt, afirmații auzite de la alții: „Supa bouillabaisse este rece.” „Mi-am uitat ponchou la Ritz-Carlton.” „Am o obsesie pentru puii prăjiți.”

Numai că fraza „Cum altfel puteai să comunici cu un om aflat după gratii?” nu era chiar atât de bizară, atât de unică. Nu pentru lumea largă și mai ales nu pentru lumea Elizei; având în vedere slujba pe care o avea mama ei la Patuxent Institute și experiența neobișnuită prin care trecuse Eliza. Ba unii ar fi putut susține că era o întrebare inevitabilă, că dacă ea și-ar fi acordat răgazul de a medita asupra acelor lucruri, ar fi știut că Walter nu era dispus să părăsească lumea aceasta fără a lăsa în urma lui un soi de testament Nu neapărat ei. Ea ajunsese aproape să se mândrească cu abilitatea cu care se ascunsese atâta timp, rămânând practic la vedere. Poate că nu se gândise propriu-zis să se ascundă de Walter, însă în perioada dintre momentul când își luase numele de familie al lui Peter și cel al mutării lor la

Londra rămăsese relativ invizibilă.

Walter avusese întotdeauna o imagine grandioasă despre el însuși, se văzuse mai mare decât era în realitate, în toate sensurile cuvântului. Insista că avea un metru șaptezeci și cinci, când în fapt nu depășea un metru șaizeci și opt, poate un metru șaptezeci. Eliza îl văzuse enervându-se cel mai tare atunci când discutase despre înălțimea lui și atribuindu-și acei centimetri în plus. Fusese unul dintre acele rare momente când Eliza simțise că îl domină, o senzație terifiantă și plăcută în același timp. Asta pentru că ea nu-și permitea să îl domine pe Walter, sau cel puțin așa își închipuise atunci. Mai târziu, când oamenii începuseră să se refere la evenimentele petrecute aducând tot mai des în discuție „sindromul Stockholm" – nu părinții ei, ci oameni mult mai puțin apropiați, procurori, jurnaliști și odiosul de Jared Garrett –, ea considerase asocierea jignitoare. Experiența de a fi etichetată o lăsase cu o repulsie pe viață față de bârfe, cu o reticență atât de pronunțată, încât mulți oameni o considerau o persoană lipsită de orice curiozitate, când de fapt problema Elizei era o politețe care aproape că friza patologicul. Ura fascinația cu care Iso urmărea viețile celebrităților, felul în care fiica ei se lăsa absorbită de fotografiile din reviste și de pe internet, emițând judecăți cu plivire la rochiile, coafurile și obiceiurile unor oameni pe care nu îi cunoștea. Nu putea însă să își justifice virulența repulsiei în fața fiicei sale, decât dacă îi povestea totul. Ceea ce intenționa să facă într-o bună zi, dar nu acum.

Pe când își pierdea vremea la computer – era târziu, trecuse de ora zece, însă Peter avea o obligație, una de care ea fusese de această dată scutită, pentru că bona nu se prezentase la datorie – o iconiță s-a deschis în colțul de jos al ecranului, anunțând apariția surorii ei în lumea virtuală.

Bună, Vonnie, a tastat ea.

Eliza! Semnul exclamării indica surpriza, nu neapărat și încântarea. Eliza nu inițiase până atunci nicio conversație IM cu sora ei și nici nu răspunsese încercărilor lui Vonnie de a lua legătura cu ea pe această cale. Ce *mai faci?*

Nimic. Voiam să *scriu ceva.*

POFTIM? Le fel de bine ar fi putut tasta: „Peter este scriitor. Eu sunt scriitoare. Tu nu ești scriitoare". Vonnie își apărase întotdeauna teritoriul. Partea amuzantă era că nici unul dintre ei nu mai era scriitor. Peter părăsise jurnalismul pentru lumea finanțelor, iar Vonnie lucra ca redactor la o publicație atât de mică și de obscură încât era practic neafectată de problemele specifice on-line-ului din linia întâi. O companie care nu făcuse niciodată bani mulți nu avea nici cum să piardă prea mulți. Vonnie edita un jurnal de politică externă pentru care cerea 150 de dolari pe abonamentul anual și al cărui conținut era chiar și mai indigest decât lista de abonați, a căror vârstă medie se

situa în jurul a șaizeci și cinci de ani. Chiar și aceștia începuseră să solicite ca o parte dintre articole să fie postate pe internet, însă Vonnie se opunea din răsputeri schimbării. „Viața nu este un eveniment cronometrabil, îi plăcea ei să spună. Vreau să conduc o revistă care să își permită luxul gândirii, fără o contabilizare a reacțiilor imediate ale cititorilor.

”*Scriu o scrisoare,* a răspuns Eliza, cinstită din reflex cu membrii familiei. A făcut o pauză, apoi a adăugat: Lui *Walter Bowman.*

CEEE??????????????????????????????????

Era chiar haios cum provocase o reacție atât de adolescentină din partea lui Vonnie. Care ar fi putut să se limiteze și să tasteze: *Chiar așa*? Sau: *Vorbești serios?*

El mi-a trimis o scrisoare.

Telefonul a sunat peste numai câteva secunde.

— Ce dracu', te-ai tâmpit de tot? Ce-i cu tine? i-a strigat Vonnie în telefon.

— Știi, ar fi putut răspunde Iso. Nu e așa de târziu.

— Totuși, n-a răspuns. Uite, o să am mai multă grijă pe viitor, îți promit. Repet însă întrebarea: Te-ai tâmpit de tot?

— Nu, chiar am avut ceva timp să stau să mă gândesc. Scrisoarea a venit – s-a oprit ca să facă un mic calcul mental – în urmă cu zece zile.

— Și eu abia acum aflu? Pariez că lui mami și lui tati le-ai spus deja.

Eliza le bălmăjise într-adevăr câte ceva. Vonnie era însă atât de obositoare, atât de solicitantă, mereu dornică să se afle în centrul atenției. Nu îi povestise tocmai pentru că voise să evite o astfel de conversație. Acum s-a decis să se fofileze și să nu-i ofere un răspuns precis la întrebare.

— Walter m-a recunoscut dintr-o fotografie apărută într-o revistă locală, eram la un eveniment social. Se pare că nu suntem greu de reperat, odată ce afli că locuim în

Bethesda. Probabil că a cercetat arhivele cu proprietățile imobiliare.

Era din nou un răspuns echivoc, având în vedere că nu voia să-i mărturisească lui Vonnie că Walter avusese un complice. Jared Garrett? Nu, nu și-l putea închipui drept posesor al unui scris de mână perfect, cu cerneală violetă.

— Dar de ce vrei să-i scrii?

— Pentru că – a inventat pe loc răspunsul, dându-și abia apoi seama că putea fi cel adevărat – pentru că o să-mi scrie din nou, și din nou, până când o să-i răspund. Îl cunosc. E un sociopat. Nimeni nu poate cunoaște un sociopat. Se plictisește în închisoare. Are toate motivele să te caute ca să te incite să-i trimiți un răspuns. E problema lui, nu a ta. Nu-l băga în seamă.

Vonnie nu suferise niciodată de lipsă de certitudini, cu părere la nimic.

— Au programat data execuției.

— Vezi, ce ți-am spus! Se folosește de mania asta culturală a închiderii definitive a conturilor pentru a ajunge la tine. Omul e un sadic. Dacă aș fi în locul tău, i-aș scrie ca să-l întreb dacă încearcă să ia legătură și cu celelalte victime, în special cu familia Tackett.

— De ce „în special”? a întrebat Eliza, pe un ton mai tăios decât ar fi vrut. Fusese dintotdeauna sensibilă la acea ierarhie printre victimele lui Walter, fiindcă, într-o măsură, se situase atât

în partea cea mai de jos a piramidei, cât și la vârf, în măsură în care asta era posibil. Era deopotrivă persoana cea mai interesantă, pentru că supraviețuise, și cea mai neinteresantă din exact același motiv. Holly fusese cea mai drăguță dintre toate, fata de aur. Și suferise o moarte extrem de violentă.

— Păi, moartea ei îi va aduce lui moartea, nu-i așa? Pentru asta a fost condamnat.

— Da.

Maude fusese ucisă în Maryland, stat în care pedeapsa cu moartea era în vigoare, însă numărul de execuții scădea pe zi ce trece. Holly Tackett însă fusese ucisă în Virginia, unde, din câte se părea, oficialitățile nu manifestau asemenea rețineri.

— Dar de ce i-ar scrie Walter familiei Tackett? Ca să le spună ce? a continuat Eliza.

— Ca să-și mărturisească o dată pentru totdeauna crima. N-ar fi prea mult să-i ceri așa ceva, nu crezi?

Eliza și-a spus în sinea ei: „A, ba da, ar fi prea mult pentru Walter”. Walter nu ar fi spus niciodată ceva ce nu voia să spună. Ura mai mult decât orice să fie forțat să își recunoască o greșeală, oricât de minoră ar fi fost. Prima oară când o lovise pe Eliza fusese atunci când ea îl corectase cu privire la niște date legate de Războiul din 1812. O lovitură ciudată – un pumn expediat direct în stomac, ca într-o bătaie între doi bărbați și care o lăsase lată. După care nu îl mai corectase niciodată, indiferent cât de mult greșea, și greșea adesea. În probleme de istorie, de matematică, cu privire la detalii nesemnificative de gramatică și de vocabular. Și, la fel de frecvent, cu privire la oameni. Eliza nu mai cunoscuse pe nimeni care sa se înșele atât de mult în privința oamenilor, și în special a femeilor.

— Uite ce-i, Eliza. Vonnie își mai îndulcise acum tonul. Ești prea drăguță, prea

amabilă din fire, și asta nu-ți face bine. Uită-l pe Walter. Adică nu să-l uiți, știu că asta nu e posibil...

— Ai fi surprinsă cât de rar m-am gândit la el, mai ales în ultimele luni.

— Hmmm.

Eliza știa cum să schimbe subiectul în discuțiile cu sora ei.

— Și tu ce-ai mai făcut?

— Nimic deosebit. De toate. Sunt on-line la ora asta târzie pentru că vreau să verific în timp real ultimele evenimente din Orientul Mijlociu. Nu mai pot aștepta ziarele de dimineață, nici măcar reportajele CNN-ului. Urăsc viteza cu care se mișcă lumea acum și cât de superficiali au devenit oamenii. Trebuie să gândim mai mult, nu mai repede. Mâine, cineva – secretarul de stat sau o altă oficialitate – va apărea pe toate canalele de știri, furnizându-ne informația, și noi ne vom repezi s-o înghițim pe nemestecate și bloggerii vor începe să scrie cu frenezie. Nu e deloc productiv. Politica externă este prea nuanțată și prea îmbibată în secole de istorie pentru a o reduce la predici banale. Eu nu discut de pe poziții partizane, a continuat Vonnie, ca și cum ar fi repetat un discurs. Ci intelectuale. Chestiunile acestea trebuie abordate cu toată seriozitatea necesară.

Eliza nu a contrazis-o. Era de aceeași părere cu sora ei, numai că

preocupările ei erau de natură domestică. Da, lumea se mișca într-adevăr prea repede, deși i se părea ciudat să audă asta de la Vonnie cea supercafeinizată. Iso și Albie creșteau prea repede, slujba îi mânca lui Peter câte douăsprezece, paisprezece ore pe zi, asta în schimbul promisiunii că într-un an sau doi vor fi bogați, cu adevărat bogați.

Propriile ei zile se scurgeau totuși cu viteza melcului. Erau pline cu o mulțime de locuri în care trebuia să ajunga și de lucruri pe care trebuia să le facă, iar la finalul lor ea se simțea invariabil epuizată. Și totuși se târau pe lângă ea ca niște dinozauri. Ca sauropozii sau ca stegozaurii, care, după cum îi spusese Albie, fuseseră cei mai lenți dinozauri.

După ce a ascultat-o îngăduitoare pe Vonnie încă cincisprezece minute, aprobându-i aproape toate ideile, Eliza s-a scuzat pe motiv că era obosită. A rămas însă în fața computerului, scriind. Se cunoștea pe sine suficient de bine pentru a-și da seama că nu întâmplător își găsise tocmai acum și atât de brusc cuvintele pe care voia să i le transmită lui Walter. Se afla încă la computer o oră mai târziu, când Peter s-a întors acasă, dar s-a grăbit să închidă fișierul, nevrând să mai discute chestiunea în seara aceea nici măcar cu soțul ei, care o asculta mereu cu atâta înțelegere. Se săturase, pentru moment, de Walter.

10

1985

Nu-și mai făcuse niciodată nevoile afară. Era conștientă că fixația ei era ciudată, având în vedere ceea ce i se întâmpla, însă i se părea mult prea jenant. A încercat să îl convingă s-o lase să meargă la toaletă la câte o benzinărie sau un fast-food, promițând că avea să fie cuminte, dar bărbatul nici n-a vrut să audă. Fără a se manifesta cu duritate sau cruzime. Clătinând doar din cap și anunțând-o că „nu se poate”.

Mergeau cu mașina de trei ore. El se oprise o dată pentru a alimenta cu motorină, dar o făcuse singur și o prevenise înainte că n-ar fi o idee bună să încerce să coboare din cabină. „Nu vreau să-ți fac rău”, îi spusese, ca și cum ea era cea care deținea controlul, ca și cum comportamentul ei îl determina pe al lui. Trăsese camioneta pe partea cu scaunul pasagerului foarte aproape de pompă; dacă ea deschidea portiera, ar fi avut prea puțin loc ca să se strecoare afară, și chiar și atunci s-ar fi aflat între ușă și furtun. Sigur, ar fi putut să iasă pe partea cealaltă, prin ușa din dreptul scaunului șoferului. În timp ce pompa își făcea treaba – era un model antic, într-o benzinărie prăfuită, fără firmă, și contorul se mișca încet, adăugând cent după cent – i-a testat reacțiile, alunecând ușor spre stânga. Bărbatul a apărut într-o clipită în dreptul portierei sale, mai rapid decât și-ar fi imaginat fata.

— Ai nevoie de ceva?

— Voiam să schimb postul de radio.

— Radioul e închis, a remarcat el. Nu las niciodată cheile în contact atunci când alimentez mașina. Am cunoscut un tip care și-a lăsat cheia în contact și mașina a luat foc. Cu tot cu el. Sărea înnebunit ca o minge de foc.

— Voiam să schimb postul pentru mai târziu, a răspuns ea, aproape scuzându-se. De ce se simțea vinovată pentru schimbarea postului de radio? Omul o răpise.

Ciudat era însă că individul nu se purta ca și cum ar fi înțeles că făcea ceva rău. Din acest punct de vedere, îi amintea un pic de Vonnie, pe vremea când erau amândouă mai mici. Vonnie avea obiceiul să facă un lucru rău, după care se prefăcea mirată văzând reacția lui Elizabeth și se concentra pe o greșeală nesemnificativă de-a surorii ei mai mici pentru a-și scuza propria purtare. Când Elizabeth avea trei ani, Vonnie o legase de un copac, în curtea din spatele casei, și o ținuse acolo toată după-amiaza. Când părinții o admonestaseră, replicase: „Se juca cu Spirograful meu și își tot băga piesele în gură. Mi-a fost frică să nu se înece”. De Ziua Păcălelilor, pe 1 aprilie, se oferise să îi prepare lui Elizabeth un lapte cu cacao, dar în schimb îi preparase un amestec perfid, ascunzând sub laptele maroniu sirop de tuse și piper. Iar când Elizabeth a început să tușească și să vomite, Vonnie spusese: „Ai vărsat laptele pe jos”. Ca și cum petele de pe podea erau mai condamnabile decât imaginația diabolică a persoanei care pregătise băutura.

— Nu-ți place muzica mea?

Ea a cântărit răspunsul în minte. Până atunci ascultaseră country, o muzică nu foarte populară printre oamenii pe care îi

cunoștea ea.

— E OK, spusese până la urmă. Dar îmi plac și alte genuri.

— Da? Care?

— Nu știu... muzică la modă.

— Madonna, spusese el aruncând o privire spre mănușile ei din dantelă, fără degete. Bănuiesc că-ți place Madonna.

— Păi, da. Dar și... Şi-a răscolit mintea, în căutare de cântăreți. Dar și Whitney Houston, Scritti Politti, Kate Bush.

În afara primului nume, celelalte erau preferințele muzicale ale lui Vonnie și nu știa de ce și le arogase acum. Pentru că o făceau să pară mai în vârstă, mai inteligentă? Sau pentru că presimțise că bărbatul nu auzise de ele, și asta avea să-i confere un fel de avantaj asupra lui?

— E o fată rea, spusese el.

— Cine? Kate Bush?

— Whitney Houston. *Saving all my love for you,* nu? Are o aventură cu un bărbat însurat. Foarte rău.

— Bine, dar îl iubește. Și el, ceea ce face el nu e și mai rău?

— Femeile sunt mai bune decât bărbații. Majoritatea femeilor, vreau să zic. Bărbații sunt slabi, din cauza asta femeile trebuie să fie puternice.

Bărbatul a întins mâna și a apăsat pe un buton al radioului, revenind la postul lui favorit, cu toate că ea nu apucase să-l schimbe. Pompa și-a terminat treaba și Elizabeth a sperat că bărbatul avea să fie nevoit să intre în benzinărie pentru a plăti, și atunci ea... S-a uitat în jur. Ea ce avea să facă? Surprinzător cât de repede devenise peisajul unul tipic de țară, numai câmpuri cât vedeai cu ochii. Dacă prindea ocazia să sară din cabină, unde putea fugi? Mai târziu, când bărbatul oprise la un fast-food de tip drive-in ca să îi cumpere un hamburger, ea încercase s-o anunțe pe vânzătoare că fusese răpită, însă el își

pusese mâna peste mâna ei, strângând-o cu putere și îi spusese: „Cum poți să faci asemenea glume, Elizabeth.” (La insistențele lui, ea îi spusese cum o cheamă, însă el nu-și dezvăluise deocamdată numele.) Casiera, o adolescentă nu cu mult mai mare decât Elizabeth, părea plictisită, ca și cum ar fi văzut astfel de lucruri în fiecare zi. Chiar puțin iritată, sătulă de cuplurile care își jucau partiturile, cu glumițele lor intime, în fața ei. Avea o acnee urâtă și părul creț, iar uniforma stătea să-i pocnească peste pieptul mare. Elizabeth ar fi vrut să îi spună: „Nu e iubitul meu. N-am niciun iubit. Noi două semănăm mai mult decât ai crede, numai că eu n-am încă vârsta ca să lucrez sau să șofez”.

El continua s-o țină strâns de mână. În acel moment, ei i se păruse că bărbatul reușea să exercite exact atâta presiune cât să o prevină că, dacă nu îl asculta, la următoarea apăsare îi va zdrobi toate oasele. După care el o mângâiase pe interiorul brațului. Ea și-a amintit de un joc pe care îl juca împreună cu prietenii, în care închideai ochii și încercai să ghicești cine era persoana care îți mângâia cu degetul antebrațul până în dreptul cotului. În funcție de locul unde se oprea, puteai fi supra sau subexcitat. Toată lumea protesta când era catalogată drept supraexcitată, cu toate că jocul asta și urmărea de fapt.

Elizabeth sfârșea întotdeauna prin a fi subexcitată, rugându-se mereu ca degetul să se oprească la distanță mare de cot.

Bărbatul a făcut plinul și s-a urcat din nou la volan. După o oră, ea a cerut să meargă la toaletă. Se aștepta ca el să o certe, așa cum făcea tatăl ei, pentru că nu se dusese la baie când se opriseră la benzinărie. Însă bărbatul se mulțumise să ofteze și să spună:

— OK, o să caut un loc mai ferit.

Ei i-a luat o secundă ca să înțeleagă.

— De ce nu pot să mă duc la o benzinărie sau la un fast-food? Sau chiar la un restaurant?

— Nu, răspunsese el. Nu cred că e bine.

Așa se purta el, de acum începuse să se obișnuiască. Refuza, dar spre deosebire de părinții ei, nu își motiva alegerea, nu îi oferea suficiente explicații pentru a-i permite să riposteze.

— O să mă port frumos, a insistat ea. Nu vreau să-mi fac nevoile afară.

— Treabă mică sau treabă mare? întrebase el.

Ea s-a gândit să îl mintă, după care și-a zis că răspunsul nu avea, oricum, să-l facă să se răzgândească.

— Treabă mică.

— Dacă aș fi în locul tău, a zis el, mi-aș da chiloții jos. Unele fete îi lasă să atârne de un crac, dar dacă vrei să nu te murdărești, e mai bine să-i scoți cu totul și să te așezi pe vine. Cu picioarele cât mai depărtate.

Ei i-a venit să verse auzindu-l rostind cuvântul „chiloți”. Şi-a imaginat ce avea el să-i facă mai târziu. S-a gândit la părinți, așezați la masă împreună cu Vonnie și întrebându-se pe unde umbla ea. Fără să se îngrijoreze deocamdată, era prea devreme. Erau oameni calmi și foarte echilibrați, comparativ cu majoritatea părinților pe care îi cunoștea. Și îi acordau încredere. Aveau să fie supărați pentru că nu le telefonase, iar la întoarcere urmau să-i servească o predică, cum că libertatea pe care i-o acordaseră presupunea și anumite responsabilități. Totuși, nu aveau să se îngrijoreze până spre asfințit și, fiind august, soarele apunea acum târziu, undeva în jurul orei opt.

Stând pe vine pe pământul murdar, cu chiloții așezați cu grijă pe o piatră din apropiere, a plâns în timp ce urina, apoi a țopăit pe loc, sperând ca, astfel, eventualele picături de pipi să se usuce. Nu voise să se șteargă cu frunze, în ciuda sfatului lui. Dacă nimerea, din greșeală, peste o iederă otrăvitoare?

— De ce plângi? o întrebase el când urcase înapoi în cabină. Dar nu o mai legase.

Când a început să se întunece, el a cercetat din priviri câteva moteluri mici care se înșiruiau pe marginea drumului, oprindu-se într-un final asupra unuia amplasat într-o curte în forma de U.

— Să nu te aștepți să facem asta prea des, a prevenit-o el. Asta-i așa, ca o tratație, pentru că suntem amândoi obosiți și avem nevoie de o saltea adevărată. Mâine o să cumpărăm un cort și saci de dormit.

În cameră, el a studiat atent patul și a văzut că era fixat în podea, apoi a legat-o de mâini și de picioare și i-a pus căluș la gură. Ea a început să plângă din nou și lacrimile i se adunau în colțurile gurii.

— Ş-ş-şt, a spus el. Cu timpul, când o să-mi câștigi încrederea, n-o să mai fac asta, n-o să mai fie nevoie. Dar va trebui să îmi câștigi încrederea, ne-am înțeles? Dacă îmi câștigi încrederea, vei avea parte de suficiente libertăți. Însă dacă încerci să mă tragi pe sfoară, o să te ucid, pe tine și toată familia ta. Mai întâi pe ei, și o să te pun să privești, și pe urmă o să te omor și pe tine. Să nu crezi că nu sunt în stare.

Părinții ei îi dăduseră instrucțiuni similare în privința câștigării încrederii, cu excepția ucisului. Ea a plâns și mai tare la gândul lucrurilor îngrozitoare care o așteptau. Citise, desigur, povești despre violuri. Chiar destule, fiind o cititoare pasionată. Iar cu câțiva ani înainte urmărise, alături de milioane de telespectatori, un episod dintr-un serial de televiziune în care o victimă se căsătorea cu violatorul. Evident, cei doi trecuseră prin multe împreună. Fugiseră, scăpaseră de moarte ca prin urechile acului și deveniseră în timp apropiați. Se îndrăgostiseră, iar ea îl iertase. Vonnie insistase, ferm și argumentându-și în detaliu spusele, că toată povestea era o mare porcărie. Dar când sosise momentul nunții, fusese prezentă în fața televizorului, uitându-se la film la fel de fascinată ca Elizabeth și prietenele ei. Mirele nu li se păruse cine știe ce chipeș, dar înțelegeau că merita să fie dorit pentru că își iubea aleasa inimii cu atâta patimă încât fusese capabil, de dragul ei, să comită nelegiuiri și să-și asume riscuri enorme. Faptul că una dintre aceste nelegiuiri fusese tocmai atacul asupra aceleia pe care susținea că o iubește era o chestiune complicată, dar fetele o înțelegeau. Să fii iubită în asemenea măsură, să fii atât de dorită încât să scoți pur și simplu un bărbat din minți – la ce altceva putea să aspire o fată?

— Uite, i-a spus bărbatul. Promiți să fii cuminte, să te porți cum trebuie?

Elizabeth a încuviințat din cap, deși nu era sigură că avea să-și țină promisiunea.

— Bun. Atunci o să-ți scot călușul. Dar trebuie să fii cuminte. Știi ce vreau să spun? Să nu țipi și să nu

plângi. Dacă faci vreun zgomot, îți pun din nou călușul și o să-ți arăt cât de rău pot să mă port. Să nu te pui cumva cu mine. Acum culcă-te. O să discutăm mâine ce avem de făcut.

Astfel eliberată, ea s-a gândit, preț de o clipă, să strige cât putea de tare, dar s-a trezit că nu e în stare să scoată niciun sunet. Era prea înspăimântată. Mâinile lui au zăbovit o clipă în jurul gâtului ei. Elizabeth și-a amintit de mormanul de pământ unde îl văzuse prima oară săpând cu lopata. El nu îi spusese, explicit, ce făcea acolo, dar ea ghicise. Bărbatul era în stare să ucidă. Și asta și făcuse. Și în momentul acela s-a hotărât să facă orice era necesar pentru a supraviețui.

Să îndure tot ceea ce își propusese el să îi facă, numai să rămână în viață.

— Cum te cheamă? a șoptit ea.

— Walter, a răspuns el. Dar uneori mă gândesc că aș putea să-l prescurtez Walt. Ce părere ai?

Era îngrozită la gândul că exista un răspuns corect la această întrebare, răspuns pe care ea nu-l știa.

— Amândouă sunt nume frumoase.

Bărbatul i-a studiat ceva vreme chipul, cu mâinile pregătite să-i astupe gura. Avea o privire detașată, ciudată. Ea a răsuflat din greu la început, înghițindu-și lacrimile, dar rămânând altfel tăcută, așa cum i se ordonase. După care el și-a îndepărtat mâna – și a adormit.

În cele din urmă a adormit și ea, stând întinsă alături de el, peste cearșaf. El a atins-o o singură dată, când a răsucit-o pe o parte, plângându-se: „Sforăi”.

Timp de câteva zile, scrisoarea către Walter a fost aidoma acelui elefant roz din exercițiile folosite de psihiatri atunci când îți cer să te gândești la orice îți trece prin cap – la orice, în afară de elefanți roz. „Oare scrisoarea ajunsese la Walter? Și era îndeajuns? Sau avea să îl dezamăgească?”

Îi scrisese lui Walter cu ceea ce ea spera să fie o fermitate politicoasă. Da, era într-adevăr căsătorită și locuia în zonă. (De ce fusese atât de vagă, din moment ce el îi cunoștea oricum adresa?) A omis orice referire, orice aluzie la Iso și la Albie. Walter nu era pedofil, cu toate că tot timpul persistaseră niște confuzii în privința aceasta, având în vedere vârsta victimelor, iar Eliza se îndoia că ar fi putut să evadeze din închisoare, și cu atât mai puțin să se îndrepte după aceea spre Bethesda. Însă maternitatea era o chestiune de natură mult prea intimă pentru a i-o împărtăși. I-a scris în schimb că i se păruse „interesant” să afle vești de la el, deși „nu o luase chiar pe neașteptate.” Cât de mult se străduise să găsească acele cuvinte, cât stătuse să le cântărească pe fiecare în parte. Cum va interpreta Walter mărturisirea că scrisoarea lui „nu o luase complet pe neașteptate”? Omul acela avea o abilitate ieșită din comun de a auzi numai ce-i convenea, de a atribui înțelesuri unor lucruri ignorate de toți ceilalți. În timpul colegiului, când urmase un curs de semiotică, Eliza se gândise că Walter l-ar fi putut concura cu succes pe Derrida[13]. Walter lua totul la modul propriu, apoi răstălmăcea cuvintele pentru a le face să semnifice ceea ce dorea el, pentru a justifica ceea ce voia el să justifice. Era ca un personaj din *Alice în Țara Minunilor* sau ca orașul acela din seria de cărți cu *Ținutul lui Oz,* în care toată lumea vorbea aiurea. Cum se numea? A, da, Rigamarole.

A avut grijă să nu scrie nimic care ar fi putut să îi facă probleme lui Walter, cu toate că epistola nu avea să fie citită de oficialitățile penitenciarului. Și asta pentru că Walter devenea extrem de imprevizibil și de predispus la ieșiri necontrolate atunci când credea că cineva încerca să îi facă vreun rău. Eliza a decis, în cele din urmă, să trimită misiva la cutia poștală menționată ca adresă a expeditorului pe plicul primit de ea, și nu la închisoare. Era conștientă că dădea astfel posibilitatea complicelui lui Walter, oricine ar fi fost el – dă, Doamne, să nu fie Jared Garrett! –, să citească primul scrisoarea, motiv pentru care a introdus-o într-un plic sigilat, în interiorul celui pe care a scris adresa și a lipit timbrul. Pe de altă parte, persoana care îl ajutase pe Walter știa deja cine e ea și unde locuiește. Însă dacă trimitea scrisoarea pe adresa închisorii, era de ajuns ca un singur ofițer din penitenciar, mai bârfitor de felul lui, să se apuce să trâncănească, pentru ca viața ei să o ia complet razna.

În plus, acum înțelesese de ce se folosise Walter de un intermediar. În calitate de deținut, nu avea voie să trimită scrisori nimănui, fapt pe care ea îl descoperise accidental, accesând pagina de web a administrației penitenciarelor din statul Virginia. Facilități *corecționale,* acesta era de fapt termenul folosit în argoul oficial. Care ei i s-a părut deopotrivă drăgălaș de naiv și complet fals. Înțelegea că închisorile erau menite să îi reabiliteze pe deținuți, dar nu vedea cum se putea spune despre un om care își aștepta pedeapsa capitală că era închis într-o facilitate corecțională, asta dacă nu cumva moartea nu era considerată în sine o corecție.

Cel mai greu i-a fost să găsească o încheiere potrivită. Ce să scrie? „Cu sinceritate?" Nici vorbă. „Toate cele bune?" Mai degrabă, „Toate cele rele". În cele din urmă, a ales să se semneze și atât, evitând să-și dezvăluie emoțiile.

Timpul, vechiul ei prieten, și-a exercitat apoi subtil forța. Scrisoarea se ascundea undeva, în cele mai îndepărtate cotloane ale minții ei, ca o șosetă căzută în spatele uscătorului de rufe. Sau, mai bine zis, ca un rest de mâncare uitată în frigider și care ajungea inevitabil să se împută sau să se strice, dar care, pentru moment, se putea bucura de o scurtă perioadă de amnistie, lipsită de griji. Între timp, avusese o mulțime de lucruri de făcut pentru apropiata deschidere a anului școlar. Copiii aveau să urmeze cursurile a două școli diferite, Iso avea să meargă cu autobuzul la gimnaziu, iar Albie pe jos, la școala elementară din apropiere. Eliza urma să fie responsabilă de pregătirea lor dimineață de dimineață, fapt care nu o deranja câtuși de puțin. Asta era treaba ei, cu asta se ocupa și, după cum recunoștea numai în sinea ei, se descurca de minune. Păstra complimentul acesta pentru sine, pentru că nu era genul de idee care să fie acceptată de oricine. Vonnie aproape că făcuse o criză de nervi la aflarea veștii că Eliza considera maternitatea drept o slujbă cu normă întreagă și în plus una dătătoare de satisfacții. Nici măcar mama lor nu se putea abține să nu se întrebe cum avea fiica ei cea mică să își mai găsească împlinirea în viață odată ce copiii aveau să crească. Inez nu scăpa niciodată ocazia de a face aluzie la faptul că Eliza ar trebui să își continue studiile abandonate la Rice și să-și ia diploma de absolvire. Femeile care populau lumea lui Peter, femeile acelea pe care el le întâlnea în cursul nenumăratelor lui obligații, se străduiau de fiecare dată să nu uite să adauge expresia „în afara casei" atunci când întrebau dacă Eliza lucra sau lucrase vreodată, însă în ciuda politeții lor era clar că pentru ele a fi casnică *nu* însemna a munci. Ceea ce făcea ea era probabil greu și fără îndoială anost. Dar nu era o muncă propriu-zisă.

Ceea ce era în regulă din punctul ei de vedere. Nici Eliza nu considera ceea ce făcea ea o muncă, și asta pentru că îi plăcea la

nebunie. Era lucrul la care excela. Nu se număra printre acele mame perfecte și servile care le preparau copiilor pachețele de prânz sofisticate și abia așteptau să pregătească tot felul de delicatese pentru petrecerile clasei. Dar era genul pe care în general te puteai bizui, care se descurca bine în orice situație. Adevărul era că îi convenea să se confrunte din când în când cu câte o criză – un proiect lăsat pe ultima clipă, o temă rătăcită, o lucrare uitată. Niciun lucru nu rămânea pierdut atunci când Eliza își punea în cap să îl găsească. Își cunoștea copiii atât de bine încât putea reconstitui cu mare ușurință acele momente de neatenție în care își lăsau lucrurile în cele mai neașteptate locuri. Știa, de pildă, că Iso își scotea aparatul dentar atunci când se uita la televizor și îl găsea de multe ori atârnat de brațul canapelei. Înțelegea că Albie cel visător trăia atât de absorbit de propria imaginație încât orice putea deveni parte a lumii sale. Și, deci, nu era de mirare că rucsacul lui stătea îndesat pe capul câinelui de pluș enorm primit cadou de la mătușa Vonnie, creând o asemănare izbitoare cu imaginea unui arhiepiscop, cu toate că Albie se gândise probabil mai degrabă la un vrăjitor.

Acum stătea în patru labe, căutând pe sub patul lui Albie pantofii lui de sport – *sneakerii* când a început să sune telefonul. Albie îi rătăcise și fusese nevoit să se încalțe cu sandalele pentru a merge la școală, fapt care, în sine, nu îl deranjase prea tare, asta până când Iso nu se apucase să râdă de el, și atunci parcursese cele cinci cvartale pană la școală de parcă s-ar fi dus la ghilotină, văicărindu-se și tragânduși nasul tot drumul. Eliza îi promisese că avea să-i găsească pantofii până la sfârșitul zilei, poate chiar să dea o fugă să îi aducă la școală în timpul pauzei de prânz. A înhățat un pantof de sub pat, uimită de cât de departe ajunsese față de perechea lui, recuperată din camera de toaletă de la etajul întâi, apoi s-a repezit spre telefon, un obicei de care nu reușea să scape. Chiar și atunci când copiii erau acasă, prezenți în raza ei vizuală sau oricum pe aproape, sunetul telefonului îi semnala posibilitatea unei urgențe. Fapt ciudat, având în vedere că o urgență ar fi fost mai degrabă anunțată prin soneria ciripitoare a telefonului ei mobil. „Bine că am rezolvat problema”, s-a felicitat ea în timp ce ridica receptorul telefonului din dormitorul ei.

— Elizabeth? a auzit întrebând o voce feminină.

Din reflex, a fost pe punctul de a răspunde nu.

— Elizabeth Benedict? a repetat femeia, de data aceasta mai explicit. Dar cele două nume nu fuseseră niciodată împerecheate, niciodată. Trebuie că era un

agent comercial care îi luase numele de pe cine știe ce listă oficială, poate din arhivele imobiliare. Dar nu avea cum, ea folosea prenumele Eliza pe toate documentele, cu excepția permisului auto și a pașaportului, și asta încă de când se mutase, în 1986, la Liceul Wilde Lake. Să fi avut operatorii de la call center acces la registrul auto din Maryland?

— Da, eu sunt, dar vă rog să mă scoateți de pe listă. Nu obișnuiesc să comand produse prin telefon.

— Nu vreau să vă vând nimic. Femeia vorbea cu un glas aspru, râsul i se simțea ca un scrâșnet din gâtlej. Sunt intermediara.

— Intermediara?

— Persoana care v-a trimis scrisoarea din partea lui Walter. Walter vrea să vă adauge pe lista lui de telefoane. Același râs hârâit. Care nu trebuie confundată cu registrul federal de apeluri interzise.

— Poftim?

— Walter are dreptul să efectueze convorbiri cu taxă inversă apelând maximum cincisprezece numere, deși nu are nici pe departe atâtea cunoștințe pe care să le sune. Din câte știu, pe lista lui nu figurăm decât avocatul său și eu. Vă poate adăuga și pe dumneavoastră, fără să își

înștiințeze avocatul. Numai că trebuie să vă dați acordul. Deci, e în regulă?

— E...

— OK. Femeia începuse, în mod evident, să se impacienteze. Numai că acceptul verbal nu este suficient. Va trebui să faceți o cerere oficială și să o trimiteți pe adresa penitenciarului. O să trebuiască pe urmă să completați niște hârtii... la mijloc este *întotdeauna* multă birocrație.

— Nu... Nu cred că... Nu.

— Dumneavoastră decideți, a spus femeia, negându-și însă imediat spusele. Deși cred că ar fi bine să acceptați.

— Scuzați-mă, dar cine sunteți?

— O prietenă de-a lui Walter. Apoi s-a grăbit să adauge, anticipând probabil întrebarea inevitabilă: Nu, nu sunt una dintre femeile acelea nebune care fac o fixație pentru câte un deținut. Sunt doar o persoană care se opune pedepsei capitale. M-am concentrat asupra statului Virginia, mai ales că Maryland a instituit acum un moratoriu de facto asupra execuțiilor. Sunt prietenă cu mai mulți deținuți, o prietenă plină de compasiune. Ştiați că Virginia se situează pe al doilea loc în țară în privința numărului de execuții? Texas este primul, evident,

însă e un stat cu o populație mult mai mare. Și dacă ați ști cum se judecă recursurile... A râs din nou. Era una dintre acele persoane care folosesc râsul în locul semnelor de punctuație, chiar și atunci când nu se potrivește deloc în context.

— Dacă într-adevăr îl cunoașteți pe Walter...

— Îl cunosc, a întrerupt-o femeia scurt, aparent ofensată de folosirea condiționalului.

— Ceea ce vreau să spun este că bănuiesc că îi cunoașteți povestea, și o știți și pe a mea. Ştiți, așadar, și că nu am ținut niciodată legătura cu el după ce a fost închis.

— Credeți că merită să moară?

— Ce cred eu nu contează. A fost condamnat pentru uciderea lui Holly Tackett, iar părinții ei au lăsat să se înțeleagă cât se poate de limpede că nu au nimic împotriva pedepsei capitale. Eu nu am fost consultată.

— Mama dumneavoastră nu face parte din secta quakerilor[14]?

— Bunica a făcut parte, a răspuns Eliza descumpănită. Ea să fi fost cea care îi oferise informația lui Walter? Discutaseră nenumărate lucruri în săptămânile în care stătuseră împreună, însă avusese totuși grijă să nu-i dezvăluie prea multe. Chiar

și la cincisprezece ani, fusese suficient de șireată pentru a nu încuraja pica și resentimentele lui Walter și nu recunoscuse decât târziu că provenea dintr-o familie demnă de invidiat. De pildă, nu îi mărturisise că părinții ei erau amândoi psihiatri, și cu atât mai puțin că mama ei lucra cu psihopați. Își descrisese locuința drept o casă veche în subpantă, cu confort mediu, situată la sud de Frederick Road, asta ca să îl deruteze în caz că intenționa să pună vreodată amenințările în practică. Nu-și amintea să îi fi pomenit vreodată de bunica ei, o femeie blândă, care participa la toate întrunirile quakerilor din North Baltimore și era de părere că nepoatele ei ar fi trebuit să meargă la școala de pe lângă biserică, chiar dacă se afla departe de casă. Ba chiar se oferise să le plătească ea cursurile.

Mai târziu – *după* –, problema revenise în discuție: ar fi fost bine ca Elizabeth, devenită între timp Eliza, să meargă la școala Societății Prietenilor, poate chiar să locuiască la bunica ei în timpul săptămânii. În cele din urmă, Eliza fusese cea care se împotrivise. Voia o școală mare, nu una mică. Un loc în care apariția unui elev nou să nu atragă prea mult atenția.

— Bunica dumneavoastră sigur nu și-ar fi dorit ca Walter să fie executat.

— Conversația asta mă... tulbură, a spus Eliza. Sunt sigură că înțelegeți de ce. Acum voi fi nevoită să închid.

Și-a dat seama că se purta mai blând cu femeia aceea – care nu își dezvăluise identitatea – decât cu un operator de la call center.

— Îmi pare rău, a rostit femeia, cu o sinceritate care i-a spulberat Elizei orice siguranță de sine. Ştiu că mă las dusă de val. Walter ar fi primul care v-ar spune asta. S-ar enerva teribil pe mine dacă ar ști că v-am necăjit cumva. Numai că... sunt atât de puține lucruri pe care pot realmente să le fac pentru el. A vă pune pe voi doi în legătură este unul dintre acele momente, atât de rare, când intervenția mea poate face diferența.

„A face diferența.” Eliza nu mai auzise de mult expresia asta.

— Walter s-ar supăra foarte tare pe mine pentru că vă presez. El nu e așa. I-ar face mare plăcere să discute cu dumneavoastră. Dar nu ar face-o pentru nimic în lume dacă asta v-ar necăji.

— Ce vrea să discute cu mine? Ceva anume?

— Nu, a răspuns femeia. Walter se simte foarte prost. Ştie că mai are puțin de trăit. Și acceptă asta. Se află pe lista de așteptare de mai multă vreme decât orice alt deținut din Virginia. Știați asta? A văzut o mulțime de bărbați sosind... și plecând din închisoare. Și poate că a început să creadă că lui nu-i va veni niciodată rândul. Cazul lui a fost unul foarte neobișnuit, după cum bine știți.

Eliza nu era sigură că înțelegea de ce cazul lui Walter putea fi

considerat drept unul neobișnuit, însă a refuzat să se lase antrenată într-o asemenea discuție.

— Puteți să-mi spuneți cum vă numiți? a întrebat ea.

— De ce?

Suspicioasă, sceptică. Elizei i-a venit să râdă. „Mă suni, în numele lui Walter, îmi scrii în numele lui, și pe urmă îmi pui la îndoială motivațiile?”

— Pentru că vreau să chibzuiesc asupra propunerii și să vă sun înapoi.

— Sper că n-aveți de gând să faceți cine știe ce, a prevenit-o femeia. Să ne faceți necazuri. Doar n-am făcut nimic rău.

„Ce prostie”, și-a spus Eliza, gândindu-se pentru prima oară să verifice numărul de telefon de la care fusese sunată. Blocat.

— Ce prostie, a zis cu voce tare. Dumneavoastră m-ați sunat. Mi-ați cerut o favoare, și încă una imensă, propunere la care ar trebui să răspund pe loc. Tot ce vă cer este să-mi acordați timp de gândire.

— O să vă sun eu, a spus femeia. Pe la începutul săptămânii viitoare. Nu prea mai avem mult timp la dispoziție, după cum știți.

12

1985

Panglica de păr, și-a spus Walter două zile mai târziu când a citit ziarele de dimineață din Baltimore. „Tâmpenia aia de panglică, gen Madonna.” Unde Dumnezeu o pierduse? Să fi fost atât de șireată încât să o fi lăsat intenționat să-i cadă din păr atunci când el o trăsese în sus, în cabină? Își amintea că îi luase cizmele, gândindu-se că o să aibă nevoie de încălțări și că trebuia să se mulțumească cu ele până când o să-i cumpere altele, mai practice. Mă rog, acum nu mai conta. Patrulele de căutare dăduseră peste panglică și, cu ocazia aceasta, găsiseră și mormântul. Ziarul, care relata evenimentele petrecute cu o zi în urmă, preciza că încă nu se exhumase cadavrul, însă imediat ce aveau să o facă vor descoperi că nu era al fetei căutate. Acum, foarte probabil corpul fusese deja dezgropat și identificat, în timp ce el stătea acolo bând cafea arsă și mâncând ouă moi.

Se afla într-o parcare de tiruri în vestul Marylandului, lângă intersecția de unde o șosea ducea în continuare spre vest, către Cumberland, și o alta spre nord, ajungând în Pennsylvania. Drumul spre est, în direcția Baltimore, ieșea din discuție. „Mergi spre nord, mergi spre nord, mergi spre nord, îi repeta creierul, apoi ia-o spre vest.” Numai că el avea mașina înmatriculată în Virginia de Vest și, fapt ciudat, astfel de plăcuțe se puteau vedea foarte rar pe drumurile din afara statului de origine. Se uitase cu atenție după combinația de albastru cu auriu. Sigur, probabil că se întâlneau mai des pe Ohio Tumpike, dar el n-avea niciun chef să o ia într-acolo, în parte pentru că nu mersese în viața lui așa de departe. Nu era genul aventurier, abia acum își dăduse seama de asta. Crezuse că avea să îi placă să călătorească, să ajungă cât mai departe de locurile unde crescuse, însă acum tot ce își dorea era să se întoarcă acasă. Numai că nu putea. Nu împreună cu ea, în orice caz, și poate că niciodată și cu niciun chip. Ce ar fi putut să le povestească părinților despre absența sa? Și indiferent ce avea să îi facă fetei, va fi oricum nevoit să răspundă la o mulțime de întrebări.

Elizabeth studia melodiile din minitonomatul așezat pe masă. Nu trecuseră decât treizeci și șase de ore de când se cunoscuseră, și-a spus el, și ea învățase deja să nu vorbească decât atunci când era întrebată și să nu se văicărească mereu de toate fleacurile. Era o fată bine crescută. În dimineața aceea comandase ouă jumări și o brioșă englezească la micul dejun, însă acceptase fără să se plângă ouăle prăjite și felia de pâine integrală care îi fuseseră servite în schimb. Chelnerița arăta trăsnet, cu părul roșu ca focul și o față superbă, iar

Walter și-a dat seama că era obișnuită să încurce comenzile fără să suporte consecințele. Voise să o strige și să-i reproșeze greșeala, însă Elizabeth îl oprise: „Nu, nu e cazul, e în regulă”. Pentru el era însă clar, din felul în care ciugulea din gălbenuș, fără să se atingă de albuș, că lucrurile nu erau de fapt în regulă și i-a admirat amabilitatea. Chelnerița – să tot fi avut nouăsprezece, poate douăzeci de ani – l-a cercetat în treacăt. Ce credea oare? Că Elizabeth era iubita lui? Sau poate fiica? Nu, erau frate și soră, s-a decis el în cele din urmă, asta era varianta cea mai simplă și neîndoielnic cea mai credibilă dintre toate.

Cea mai deșteaptă idee era acum s-o ucidă, era conștient de asta. S-o ucidă, să scape de cadavru – fără să se mai obosească de data aceasta să îl îngroape, doar să îl arunce undeva, într-un loc cât mai inaccesibil, în jur erau multe zone pustii – și pe urmă să se întoarcă acasă. Acolo, să le povestească alor săi că fusese la pescuit și că întârziase pentru că avusese probleme cu mașina și trebuise să aștepte să vină oamenii de la atelierul de reparații, că nu voise să cheme serviciul de remorcare și că nu-și permisese să sune interurban pentru că trebuia să economisească fiecare bănuț și să plătească mecanicul în numerar. Nu exista nimic care să îl lege de fata din parcul național Patapsco și nici de cealaltă fată. Elizabeth era singura care îl putea da de gol.

Totuși, uitându-se la ea cum se luptă să înghită oul, și-a dat seama că fata îi amintea de cineva. „E ca mine, și-a spus el, politicoasă și drăguță, se străduiește să facă lucrurile așa cum trebuie, însă oamenii nu se uită la ea, n-o băga în seamă.”

— Ai prieten? a întrebat-o el.

Ea își luase obiceiul de a sta să se gândească bine înainte de a-i răspunde. El știa că asta se datora în parte faptului că își cântărea cu grijă vorbele, dornică să-i facă mereu pe plac. Ceea ce era bine.

— Nu, a răspuns ea. Nu încă.

— Câți ani ai?

— Cincisprezece.

— Ești prea tânără ca să ai un prieten.

Sigur, el încercase să iasă cu fete de vârsta ei sau nu cu mult mai mari, dar cincisprezece ani nu însemna același lucru pentru toată lumea. Iar ea era inclusă într-o categorie aparte.

— Vara trecută, în tabără, am cunoscut un băiat, și în perioada aceea am fost oarecum prieteni, dar nu cred că se pune, eram în tabără, și acolo nu-ți faci

planuri,

— Cum adică? El nu avea habar ce voia ea să spună și aștepta un răspuns care să arunce cât de cât lumină asupra unuia dintre multele lucruri care îl nedumereau cu privire la femei.

— Păi, în tabără totul e programat. Nu poți să inviți o fată în oraș – la film, la mall sau chiar la McDonald's. Așa că trebuie să te mulțumești să mergeți unul lângă altul în autocar sau să înotați împreună sau să vă țineți de mână, a explicat ea roșind. Poate că băiatul se înșelase, poate că ea făcuse mai multe decât își dăduse seama. Nu e ca și cum ți-ai dat întâlniri, și când se termină tabăra, se termină și relația, a continuat Elizabeth. După aceea, el m-a sunat o dată, dar nu prea am avut ce ne spune. Eu i-am trimis câteva scrisori, însă nu mi-a răspuns niciodată.

— A, înțeleg ce vrei să spui. Ceea ce nu era adevărat, căci nu înțelesese mare lucru, însă nu avea niciun comentariu de făcut, așa că a trecut mai departe. Ia spune-mi, ce-ai face dacă în clipa asta m-aș ridica de la masă, aș plăti consumația, m-aș urca în camionetă și aș pleca?

Ca de fiecare dată, ea nu s-a grăbit să răspundă.

— Elizabeth?

— Cred că aș cere voie să

folosesc telefonul și mi-aș suna părinții cu taxă inversă ca să le spun unde sunt.

— Dar știi unde ești?

— Oarecum. Nu exact. Dar personalul de aici mi-ar spune, nu-i așa?

Bărbatul a privit în jur.

— Vorbește mai încet, a prevenit-o el. Nu glumesc.

Elizabeth s-a înfiorat. Era uimitor cât de ușor putea el să o domine. Și îi plăcea asta la nebunie.

— Mi-aș suna părinții cu taxă inversă, a șoptit ea, și pe urmă aș aștepta să vină să mă ia.

— Cum arată camioneta mea?

— E roșie.

— Ce marcă? Ce model?

Ei i-a luat o secundă ca să înțeleagă întrebarea, apoi a clătinat din cap.

— N-am observat.

— Numărul de înmatriculare?

— Nu știu, n-am fost atentă.

Ce prost mințea!

— Elizabeth.

Ea și-a plecat capul, șoptindu-i numărul de înmatriculare.

— Bun, uite ce-i, trebuie să rămâi cu mine.

— N-am să spun nimănui, a încercat ea să-l convingă. Dacă asta vrei.

— Nu, sunt sigur că ai povesti. Pentru că te gândești că așa e bine și știu că ești genul de om care încearcă să facă ce e mai bine. La fel ca mine. Problema e... că eu nu am făcut nimic rău. Însă nimeni nu m-ar crede. Fata aceea a încercat să sară din camionetă în mișcare, a căzut și s-a lovit la cap.

Se asculta vorbind și i se părea că totul sună plauzibil. Lucrurile s-ar fi

petrecut exact așa cum povestise, dar cine l-ar fi crezut? Viața era atât de nedreaptă.

— Dar cine să mă creadă?

A sesizat că nici Elizabeth nu-l credea. Din punctul acesta de vedere, chipul ei era interesant de studiat. Unii l-ar fi considerat ca o carte deschisă, dar Walter nu găsea expresia prea potrivită. Dacă deschideai o carte nu vedeai altceva decât cuvinte înșirate pe o pagină, dar nu puteai înțelege sensul povestirii în ansamblul ei. Nu, fața lui Elizabeth era... ca un pește într-un acvariu, cu toate gândurile expuse la vedere, dar mișcându-se agale, parcă fără nicio grabă să ajungă undeva.

— N-am vrut să fac rău nimănui, a spus el acum, o declarație având virtutea adevărului sau măcar aflându-se prin apropiere, deși a sesizat că fata nu era nici acum dispusă să îi dea crezare. Sigur, am făcut câteva greșeli la viața mea, dar toată lumea face. Oamenii nu stau să asculte, știi? Fetele mai ales. Nu vor să asculte. Sunt întotdeauna foarte, foarte grăbite.

— În clasa a șaptea, la orele pentru avansați am citit o carte, *Șoareci și oameni*[15], a spus Elizabeth.

— Orele pentru avansați?

— Ăăă, da, dar numai la engleză am calificativul ăsta. Era stânjenită că o luase gura pe dinainte și făcuse paradă de rezultatele ei școlare. La început nu își dăduse seama că se făli se, dar acum recunoștea că greșise. Ceea ce era important. În fine, în cartea asta e un bărbat care nu vrea să facă rău nimănui, numai că e un tip foarte puternic și când mâinile i se

încurcă în părul unei fete, iar ea începe să țipe, el încearcă să o liniștească și sfârșește prin a-i rupe gâtul.

— Și ce se întâmplă mai departe?

Pauză prelungită.

— Păi, știi, individul era cam simplut de felul lui. Unii l-ar numi retardat, deși părinților mei nu le place cuvântul.

— E un cuvânt ca oricare altul.

Elizabeth i-a aruncat iute o privire, pe punctul de a-l contrazice, apoi s-a răzgândit.

— Ai dreptate. E un cuvânt ca oricare altul. Lui Walter i-a plăcut felul în care ea îi repetase spusele. Vreau să zic că omul nu înțelegea ce făcea, a continuat ea. Dar nu voia să facă rău nimănui. Odată, a strâns un cățeluș la piept cu atâta forță încât l-a ucis.

— Oamenii care fac rău câinilor sunt de cea mai joasă speță.

— Dar el nu voise să-i facă rău. Nu voise decât să-l dezmierde. Nu știa că este atât de puternic. Asta era, de fapt, problema lui.

— Și ce s-a întâmplat până la urmă cu el?

A sesizat că fata cântărea în minte posibilitatea de a-i servi o minciună, posibilitate pe care însă a respins-o.

— Prietenul său l-a omorât. Vezi tu, era prea pur pentru lumea asta. Așa ne-a explicat profesoara. Era un copil prins în trupul unui bărbat și nu avea cum să supraviețuiască în lumea

noastră.

Asta l-a șocat pe Walter. Un copil prins în trupul unui bărbat. O frază care rezona cumva cu propriile lui simțiri. Nu în sensul că ar fi fost un copil, desigur. El era exact opusul lui simpluț. Era un tip complicat. Probabil că asta era problema lui cea mai mare. Era prea complicat, prea profund, prea plin de idei pentru a duce o viață previzibilă. Ar fi trebuit să se nască într-un alt loc, un loc interesant, nu într-un orășel unde toată lumea lâncezea. De pildă, în Dallas, care corespundea ambițiilor și masculinității sale. Toți tipii din serialul acela, până și neisprăviții, erau niște bărbați adevărați, solizi și puternici. Poate că n-ar fi rău s-o pornească și ei spre Dallas.

Pentru că, cel puțin o vreme, aveau să fie „ei”. Nu putea să-i dea drumul fetei, dar nici nu se putea hotărî, pe moment, să facă o mișcare decisivă. Ăsta era necazul atunci când ajungeai să stai mai mult timp cu cineva, mai ales cu o persoană pe fața căreia se citeau toate temerile și visurile. Era ca și cum ai fi dat un nume curcanului care urma să fie sacrificat de Ziua Recunoștinței. Nu că un nume l-ar fi putut împiedica vreodată să revendice copanul.

— Mai știi și alte povești? a întrebat-o pe fată. Tot de genul ăsta, dar poate ceva mai vesele?

— Hm, uite, tipul care a scris nuvela asta a călătorit prin toată țara împreună cu pudelul lui, Charley. Vreau să zic, de-adevăratelea.

— Și ce i s-a întâmplat?

— A trecut prin multe aventuri.

— OK. O să-mi povestești pe drum.

A lăsat-o să meargă la toaletă, după ce a verificat mai întâi că baia nu avea decât un WC și nicio fereastră care să dea în afară, iar în hol era un automat de țigări, așa încât nu părea ciudat să stea acolo, trăgând de diverse manete și scotocindu-se în buzunare după mărunțiș. Odată, pe când avea treisprezece ani, găsise șaptezeci și cinci de cenți în telefonul cu fise de la atelierul tatălui său, fapt care lui i s-a părut un miracol. O chelneriță – nu roșcata, o femeie mai în vârstă – i-a aruncat o privire curioasă, și lui i-a venit, din senin, o idee.

— E la primul... ciclu, știți? Chestii de-alea, femeiești. Mama noastră a murit și ea nu prea știe să se descurce

singură.

— Sărăcuța. S-o întreb dacă n-are nevoie de ajutor?

— O, nu, doamnă. E tare sfioasă. Asta n-ar face decât să înrăutățească și mai mult lucrurile. Femeia i-a zâmbit, mulțumită de răspuns. Poate că o surioară l-ar face să arate mai puțin amenințător în ochii femeilor. Sigur, nu se gândea la femeia asta, bătrână și trecută, dar poate că alte femei, femei de vârsta lui, ar fi vrăjite de un bărbat care are atâta grijă de sora lui mai mică.

Telefonul cu fise i-a dat o idee și a rugat-o pe chelneriță să-i schimbe o bancnotă de cinci dolari. A sunat la atelierul auto al tatălui său și a vorbit cu C.J., femeia care ținea registrele firmei și răspundea la telefon. Se înrolase la pușcașii marini, i-a spus. Vânduse camioneta unui amic și își golise contul, luând toți banii, puțini, pe care reușise să îi strângă. (Mai târziu avea să se oprească la un bancomat și să retragă cât de mult numerar putea sau să intre într-o sucursală și să-și încaseze cecul.) Nu, mersi, nu era cazul să-l cheme pe tatăl lui la telefon. Bătrânul avea să urle la el. Pentru că-i vânduse camioneta, nu pentru că unicul său fiu, și care pe deasupra muncea cot la cot cu el, fugise de acasă și se înrolase la pușcașii marini.

A închis telefonul și a tras cu urechea la sunetele venite dinspre toaletă, întrebând-o când a ieșit: „Te-ai spălat pe mâini?” Elizabeth a clătinat din cap și el a trimis-o înapoi. Da, era o fată bună. Care avea să-l asculte.

— Ajunge, a spus Peter când Eliza i-a povestit despre telefonul primit. Era a doua zi, dimineața, iar el își prepara cafeaua pentru termosul enorm pe care îl căra zilnic la serviciu. (Cu o seară înainte, când Peter ajunsese acasă, Eliza dormea și, deși se trezise când el se strecurase în pat lângă ea, nu voise să provoace o discuție serioasă la o oră atât de târzie. În plus, se obișnuiseră să se pună la curent cu noutățile în timpul micului dejun, acel răgaz scurt dar liniștit de după plecarea copiilor la scoală.) Cine o fi avocatul lui? N-ar trebui să fie prea greu de aflat.

— O să întârzii, l-a prevenit ea.

— Nu contează. E o treabă mult prea importantă.

După cinci minute în fața computerului și alte cinci la telefon, Peter cerea să discute cu Jefferson D. Blanding, un avocat angajat la o organizație nonprofit din Charlottesville. Eliza nu s-a putut abține să nu se simtă încântată de felul în care soțul sărise în apărarea ei. Era una dintre calitățile lui pe care ea le admira cel mai mult, încă de pe vremea când nu erau decât prieteni. Peter se ocupa de tot și de toate, nu numai de ea. Nu voia s-o facă pe șeful, dar atunci când apăreau anumite situații – o neînțelegere cu privire la o factură, un constructor care nu-și respectase promisiunile, o încurcătură cu rezervarea biletelor de avion –, Peter intervenea. Reușea să se impună fără a fi nepoliticos, mereu dornic să găsească soluții, și nu să își verse nervii. În Anglia, această trăsătură a lui fusese oarecum pusă în umbră, și era acum cu atât mai incitant să o vadă readusă la viață, mai ales manifestându-se în favoarea ei.

— S-a purtat, de fapt, foarte amabil după ce a înțeles motivul pentru care l-am

sunat, a spus Peter. Am avut chiar impresia că e aproape îngrozit de situație, însă a dat vina pe femeie. E bine intenționată, așa mi-a zis, dat s-a băgat în chestii care o depășesc.

— Cum o cheamă?

— Barbara LaFortuny.

— *Nu se poate*.

Peter a izbucnit în râs.

— Ba da, avocatul a jurat că așa o cheamă. Deși pare numele de scenă al unei dansatoare exotice.

Eliza și-a amintit vocea de la telefon, aspră și răgușită.

— Câți ani are?

— N-am întrebat, dar cred că patruzeci și ceva, poate chiar cincizeci și ceva. A lucrat ca profesoară în Baltimore și cu câțiva ani în urmă a fost atacată cu cuțitul la școală de un elev de-al ei. A obținut daune, o sumă de bani rămasă nedezvăluită, în urma unei înțelegeri cu autoritățile locale, din cauză că școala refuzase să mute băiatul din clasă, în ciuda sesizărilor ei repetate. Asta ar fi trebuit, probabil, să o îndrepte spre apărarea drepturilor victimelor, însă a transformat-o într-o susținătoare ferventă a deținuților. A început să se intereseze de condițiile de detenție, apoi de soarta celor condamnați la moarte. Și uite așa a ajuns, într-un fel sau altul, prietenă cu Walter.

— A ținut cu tot dinadinsul să mă convingă că nu face parte dintre femeile *acelea.* Ştii tu, care se îndrăgostesc de deținuți.

— Nu, nu e îndrăgostită de Walter. Însă e obsedată de ideea de a amâna execuția cât mai mult posibil. Mai obsedată decât Walter însuși, sau în orice caz așa crede avocatul. Tot el mi-a spus că e posibil ca femeia să fi acționat din proprie inițiativă, fără știința lui Walter.

Eliza a clătinat din cap. Stilul scrisorii, cadența frazelor – nu, toate purtau clar amprenta lui Walter.

— Nu, n-avea cum să mă recunoască dintr-o poză. Și nu văd cum ar fi putut să-mi afle numele de după căsătorie. Walter mi-a scris că mi-a văzut fotografia și că m-a recunoscut. „Te-aș recunoaște dintr-o mie." Femeia asta, Barbara, e cumva negresă?

— Nu mi-a trecut prin cap să întreb. De ce?

După voce, nu mi s-a părut a fi negresă. Dar acum, când mi-ai spus că a fost profesoară în Baltimore... S-a oprit, stânjenită.

Peter a zâmbit, ridicând degetul și dojenind-o în glumă.

Ai devenit cumva rasistă, Eliza? Presupui că orice femeie cu nume ciudat trebuie să fie negresă?

— Nu, nu, a protestat ea. Nu asta, ci acel mic amănunt, cum că a predat la o școală din Baltimore...

Peter a izbucnit în râs.

— ... a predat la o școală din oraș și după aia a devenit susținătoare a drepturilor deținuților, deși fusese ea

însăși atacată. Acum a izbucnit și ea în râs, fără să se teamă că prejudecățile îi fuseseră date de gol.

Elizabeth nu înțelesese niciodată pe deplin semnificația expresiei „casă de piatră”, dar o simțea în prezența lui Peter. În siguranță, încrezătoare în el și iubită necondiționat. Erau un cuplu împreună, oficial, deja de șase luni când ea s-a decis să-i povestească despre Walter. Totul începuse cu o dispută referitoare la dormitul cu fereastra deschisă. O cerere rezonabilă, venită din partea Iui Peter – primăvara sosise, în sfârșit, în New England, și era prima noapte din an cu adevărat perfectă, iar ei locuiau la etajul al treilea al unei clădiri dărăpănate, preferată de mulți studenți. Ea refuzase propunerea lui Peter, fără să lase loc de discuții, enervându-se tot mai tare și izbucnind până la urmă în plâns. Uluit de încăpățânarea cu care Eliza, de obicei atât de drăguță și de înțelegătoare, îi respinsese propunerea, Peter cedase. A doua zi dimineața, în timp ce mâncau vafe la O’Rourke, ea se scuzase. Nu intenționase să îi ofere explicații detaliate, dar nu s-a mai putut opri. I-a povestit totul, poticnindu-se când și când, de parcă ar fi fost pentru prima oară când mărturisea. Și, într-un fel, era pentru prima oară. Da, depusese mărturie. Da, fusese chestionată, interogată în mod repetat de diverse oficialități. Și de către propriii părinți, desigur cu blândețe, iar aceștia o trimiseseră apoi și la un terapeut cu experiență.

Totuși, nu povestise niciodată din proprie voință prin ce trecuse și, pentru a împrumuta o expresie din viitoarea carieră a lui Peter, începuse cu detaliile minore:

— Când aveam cincisprezece ani, am fost răpită de un bărbat. A crezut că am văzut ceva ce făcuse și că îl puteam identifica. Doar că, la vremea aceea, mie mi se părea că toți oamenii maturi arată la fel. Nu-l văzusem bine și n-aș fi știut să-l descriu. Totuși, m-a răpit.

El nu se grăbise s-o asalteze cu întrebări. Tehnică pe care avea să și-o perfecționeze ca reporter în anii următori. Peter, îi auzise Eliza pe colegii lui comentând, era un maestru al pauzelor, al tăcerilor menite să fie umplute cu confidențe.

— Am stat cu el cinci săptămâni. Mai exact, treizeci și nouă de zile. Cinci

săptămâni și patru zile. Cu o zi mai puțin decât potopul biblic. Pe când mergeam la școala de duminică, nu mă gândisem niciodată că patruzeci de zile și patruzeci de nopți pot însemna atât de mult timp. Mi-aș fi spus că e doar ceva mai mult de o lună. Dar poate însemna un răstimp foarte lung.

Vafele aveau deasupra un strat gros de suc de mure. Eliza, care în mod normal ar fi ras toată farfuria, a început să vâre dinții furculiței în vafe, zdrobindu-le, aplatizându-le.

— Spre sfârșit, a mai răpit o fată. Ceea ce a declanșat o adevărată vânătoare, și poliția ne-a găsit în cele din urmă. Dar nu înainte ca fata să moară.

— Să moară..., a repetat Peter ca un ecou. Vrei să spui c-a ucis-o?

Eliza a încuviințat din cap.

— Nu era pentru prima oară când o făcea, cu toate că nu s-a descoperit niciodată câte fete omorâse. Când am dat eu peste el, în parcul de lângă casa noastră, tocmai îngropa o fată. Unii cred că a ucis o duzină de fete înainte de a fi prins.

A tăcut, aproape ținându-și răsuflarea. Peter nu a pus întrebarea la care se aștepta: „Pe tine de ce te-a cruțat?”, ci „Cum ai fost salvată?”

Îi stătea pe limbă să îi răspundă: „N-am fost”. Numai că nu era o persoană melodramatică din fire și în sinea ei avea totuși convingerea că fusese realmente salvată.

— A fost un fel de anticlimax. Walter a trecut cu mașina pe roșu, ne-a oprit poliția și el a început să se bâlbâie în fața agentului. Mai târziu

am aflat că o casieră de la Piggly Wiggly ne văzuse în dimineața aceea în magazin și i se păruse că arătăm suspect, așa că telefonase la poliție.

— Dar ce anume sesizase femeia asta, care nu mai fusese observat de alții? Doar nu te ținuse tot timpul ascunsă, mai ieșiserăți în public, nu?

Ea nu voia să îl mintă sau să-l inducă în eroare, dar nici nu-i putea mărturisi totul.

— Ştii, e ciudat cum oamenii nu remarcă unele lucruri. El îmi tăiase părul – Dumnezeule, îmi făcuse o tunsoare atât de oribilă încât îmi venise să plâng – și, deși nu arătam ca un băiat, căci asta fusese intenția lui, nu semănăm deloc cu fotografia care circula prin secțiile de poliție. În plus, îmi era foarte frică de el, nu vorbeam niciodată tare și încercam mereu să trec neobservată.

— Ştii ceva? a spus Peter.

— Ce? a întrebat ea, temătoare. N-avea nici cea mai vagă idee ce urma să se întâmple mai departe, având în vedere că în viața ei nu avusese încredere decât într-o singură persoană, căreia îi povestise totul – asta se petrecea în timpul liceului și lucrurile luaseră o turnură urâtă.

— Cred că ți-ar mai prinde bine niște cafea. Nu i-a făcut

semn chelneriței, care era ocupată să preia comanda la o altă masă. S-a ridicat și a luat cana termoizolantă din spatele tejghelei, după care a umplut ceașca Elizei. Iar în momentul acela, ea a știut că Peter urma să aibă întotdeauna grijă de ea, trebuia doar să-l lase.

Și acesta fusese tiparul după care își construiseră apoi viața timp de aproape douăzeci de ani; erau plini de solicitudine unul față de celălalt, împărțindu-și sarcinile între lumea exterioară și căminul lor. Peter era cel care ducea luptele din afara casei, în timp ce Eliza avea grijă ca ferestrele să fie întotdeauna închise și sistemul de alarmă să funcționeze. Împreună formau o echipă.

De-a lungul timpului, ea îi povestise, desigur, lucrurile mai pe larg. Peter nu întrebase niciodată de ce tocmai ea fusese cea norocoasă. Luase lucrurile ca atare, bucurându-se că se întâmplaseră așa „N-are rost să ne întrebăm de ce fulgerul lovește într-un loc, și nu în altul", spusese el la un moment dat. Ulterior, când o revistă londoneză îi ceruse să trimită o serie de reportaje din New Orleans la un an după trecerea uraganului Katrina, el scrisese niște pasaje superbe despre baraje, despre sistemele de apărare naturale sau construite de mâna omului, care se prăbușiseră într-un mod atât de spectaculos. Descrisese acțiunea arbitrară a apei, care distrusese un cartier, lăsând un altul aproape intact. Nu îi spusese asta explicit, însă Eliza credea că vorbele acelea îi fuseseră destinate ei, că era un fel de aluzie, o dovadă în plus că Peter o înțelesese. Walter era un dezastru natural ridicat la rangul de catastrofă ca urmare a erorilor umane. Ea se situase de o parte a barajului, iar Holly, de cealaltă parte. Și nu avea rost să se întrebe de ce.

Acum, în timp ce își închidea servieta, gata să plece la lucru, Peter a spus:

— Avocatul, Blanding, mi-a zis că lista numerelor de telefon pe care le poate apela Walter depinde de el, însă lista vizitatorilor e o cu totul altă chestiune. Dacă ai vrea să-l vizitezi, ți-ar fi aproape imposibil să obții acordul conducerii închisorii. Însă Walter poate să facă o

cerere în sensul ăsta. Și dacă vei accepta, vor fi probabil de acord din cauza statutului tău, din cauză că ești cine ești.

Eliza nu credea să fie interesată de propunere, era de fapt sigură că n-o interesa ideea de a-l vizita pe Walter, totuși n-avea cum să nu se întrebe ce anume îi spusese Peter avocatului în numele ei.

— Dar tu ce i-ai zis?

Peter a părut surprins.

— Că totul depinde de tine, desigur. Și așa și este. Eu presupun că nu vei dori să îl vezi, dar s-ar putea să mă înșel. Tot ce pot să-ți spun este că aș prefera să îl vezi pe Walter acolo, în condiții de maximă siguranță, decât să te întâlnești cu femeia aia, Barbara LaFortuny. Ea e cea care mă înspăimântă. Apoi a sărutat-o pe tâmplă și i-a spus: Plec să-mi câștig existența. Și a ieșit pregătit să înfrunte o nouă zi de muncă de douăsprezece ore.

Eliza nu mai înțelegea acum cu ce se ocupa Peter. Ştia ce înseamnă capitalul de risc și mai știa că Peter fusese recrutat în mare parte pentru luciditatea articolelor sale și pentru abilitatea cu care era în stare să explice pe înțelesul investitorilor neinițiați cele mai complicate instrumente financiare. Însă nu știa cu adevărat ce anume făcea el, și cu atât mai puțin de ce munca lui era atât de bine plătită, fapt care o speria un pic. Vechii lor prieteni, marea majoritate angajați în presa scrisă, munceau la publicații preluate de noi firme care se grăbeau să instituie tăieri de salarii sau concedieri, în timp ce familia lor prospera. Din nou: nu pune întrebări.

S-a îndreptat spre computer și a tastat numele Barbara LaFortuny. Pentru o activistă, femeia era surprinzător de inactivă, cu puține referințe în sfera publică, deși pe site-ul *Beacon-Light* fusese postat un profil disponibil numai în rezumat; dacă voia să citească întreg articolul, trebuia să plătească. Nu era chiar atât de interesată și a constatat cu ușurare cât de jos îi era pragul de așteptare: nu era dispusă să plătească 3,95 de dolari pentru a afla mai multe despre Barbara LaFortuny. Dar a continuat să tasteze, căutând numele pe

imagini și tresărind, oripilată la vederea singurei fotografii afișate: o femeie cu fața pe trei sferturi înfășurată în bandaje. O imagine face cât o mie de cuvinte. Peter stătuse și el în fața computerului, cu mai puțin de cinci minute în urmă, explicându-i că femeia, susținătoarea lui Walter, fusese atacată cu un cuțit. Numai că vorbele lui nu putuseră cuprinde, nici pe departe, întreaga oroare a ceea ce vedea ea acum.

Tocmai de aceea Eliza discuta foarte rar despre viol. Cuvintele nu puteau transmite pe deplin ceea ce îi făcuse Walter, profunzimea acelui sentiment de trădare, mai brutal decât actul în sine. Și pentru durerea pe care i-o provocase el nu existau niciun fel de fotografii, niciun fel de imagini. Eliza nu voise niciodată să își asume priorități în domeniul suferinței: la urma urmelor, erau cel puțin două fete a căror soartă dovedea, fără putință de tăgadă, că ea fusese, în fapt, norocoasă, plus încă o posibilă întreaga panoplie de victime în spatele lor. Totuși, nu s-a putut abține să nu se simtă ușor superioară Barbarei LaFortuny. Dar doar ușor. În minte i-a venit un vers al unui poet, ceva despre oamenii care nu înțelegeau suferința. Din experiența Elizei însă, toată lumea, inclusiv victimele, se înșela cu privire la suferință, Și de aceea era mai bine să nu vorbești despre ea.

14

1985

Au continuat să meargă cu mașina. Elizabeth nu-și putea da seama dacă aveau un țel, o destinație. Pătrunseseră adânc în statul Virginia, măcar de asta era sigură din cauza indicatoarelor de pe autostradă, și când și când traversau munții Shenandoah pentru a intra în Virginia de Vest.

Walter își găsea slujbe mărunte pentru a câștiga bani – să taie lemne, de pildă, sau să ajute la pregătirea caselor de vacanță pentru iarna care urma, despre care el susținea că avea să fie foarte aspră, la fel de aspră ca precedenta, când i comitatul fusese devastat de una dintre cele mai puternice furtuni de zăpadă din istoria sa. „O simt până în măduva oaselor", spunea el, luând expresia la modul literal. Tăia lemne, făcea diverse lucruri prin curte, reparații. Pe Eliza a surprins-o ușurința cu care își găsea el de muncă și felul în care oamenii se uitau parcă prin ea, fără să se întrebe niciodată ce căuta împreună cu Walter și, după Ziua Muncii[16], de ce nu mergea la școală. Poate că o credeau slabă de minte, la fel de retardată ca Lennie din *Şoareci și oameni*. Vorbea puțin. Walter o instruise să nu deschidă gura decât pentru a răspunde întrebărilor directe, și în cât mai puține cuvinte. Și, cu toate că Walter îi cumpărase îmbrăcăminte – două perechi de blugi, câteva tricouri și un pulover, toate de la JCPenney – ea arăta întotdeauna puțin cam murdară, pentru că era nevoită să poarte fiecare ținută de câte trei sau patru ori înainte să poată ajunge la o spălătorie cu fise. Atunci era una dintre puținele ocazii când el o lăsa singură. O punea să se dezbrace până la piele în spatele unui cearșaf, fie în toaleta unei parcări, fie într-un camping, apoi îi lua hainele. O lega de mâini, dar nu și de picioare, și la început îi pusese căluș la gură, după care însă nu se mai obosise.

Sigur, ar fi putut să plece din baie sau din cort înfășurată în cearșaf. Doar avea picioarele libere. Sau să țipe după ajutor atunci când el încetase să îi mai pună călușul. Dar ar fi fost mult prea jenant. Nu-și putea scoate din minte imaginea ei în acele prime câteva minute când ar fi fost fata în cearșaf și oamenii ar fi arătat-o cu degetul și și-ar fi bătut joc de ea, dacă nu mai rău. Era vorba de... urâțenia corpului ei, de colăceii care vedea că începuseră să-i crească după atâtea mese la fast-food și regimul pe bază de gustări. Nu se putea imagina făcându-și apariția doar cu un cearșaf pe ea, îngrozită la gândul că ceva ar fi putut să se vadă pe sub el sau prin despicături.

Adevărata problemă era că nu se putea închipui evadând. Walter avea s-o ucidă. Și să îi ucidă întreaga familie. Visa, spera, se ruga să

fie salvată, dar în același timp credea că acest lucru trebuia înfăptuit de alții, nu de ea.

Uneori încerca să își imagineze unde s-ar fi putut afla, dacă ar fi fost acasă, într-un anumit moment al zilei. De pildă, la 10.15 se vedea la școală, în liniștea amorțită a sfârșitului dimineții, acea perioadă când promisiunile zilei sunt deja scrum, însă sfârșitul pare încă imposibil de îndepărtat. La 16.00 se vedea stând întinsă pe canapeaua de acasă, uitându-se la televizor și făcându-și în același timp temele, o culme a rebeliunii. Părinții îi spuseseră că nu aveau nimic împotrivă ca ea să se uite la televizor înainte sau după ce își făcea temele, niciodată în același timp. Numai că prin jur nu era nimeni care s-o piseze, acum că Vonnie plecase la colegiu. Dar oare Vonnie mai plecase de acasă după dispariția ei? Probabil. Elizabeth așa spera. Dezamăgirea lui Vonnie era mereu un lucru absolut îngrozitor. Vonnie era genul de om care considera că totul i se cuvine. Drama din perioada când își trimisese cererea de înscriere la colegii fusese extrem de intensă și resimțită de întreaga familie. Se feriseră cu toții să deschidă corespondența în acele săptămâni când acceptările – și, într-un caz memorabil, plicul de la Duke University – începuseră să sosească, însă Elizabeth arunca câte o privire furișă în cutia poștală atunci când ajungea acasă înaintea lui Vonnie. Cântărea din priviri plicurile, știind că totul se reducea la greutate, la numărul de pagini, și visând la ziua când avea să își aștepte și ea scrisorile. Însă nu îndrăznise niciodată să ducă înăuntru corespondența, și până și părinții îi cedaseră acest privilegiu lui Vonnie.

În cabina camionetei, conducând pe drumurile devenite de acum înnebunitor de familiare, Walter i-a cerut:

— Mai spune-mi o poveste. Cu bărbatul acela care călătorea cu câinele lui.

Iar ea s-a conformat. Problema era că Elizabeth nu citise *Călătorii cu Charley*. Se apucase de ea, dar găsise cartea mult prea anostă, cu totul altfel de cum se așteptase după ce citise *Șoareci și oameni* și *Cannery Row*. Dar îi era frică să admită că mințise – Walter prețuia cinstea mai mult decât orice alte principii și îi dăduse limpede de înțeles că ea trebuia să îi spună întotdeauna adevărul –, așa că a început să inventeze pe loc, încercând să își imagineze prin ce fel de aventuri ar fi putut trece Steinbeck și pudelul său în călătoriile lor. S-a inspirat cât a putut dintr-o carte citită de tatăl ei cu două veri înainte, *Blue Highways*, care îi determinase pe părinți să le ducă pe fete într-o excursie pe drumuri lăturalnice, străbătând Maryland, Pennsylvania și Virginia. Doamne, cât de plicticos fusese! Uneori, mergând cu Walter în camionetă, zărea câte un loc, un orășel, o stație de benzină despre care i se părea că își amintește din excursia aceea, dar n-avea cum să

fie sigură.

— Mai spune-mi o poveste, a repetat Walter.

Era o zi cenușie, nedefinită, în afara oricărui anotimp. Prea rece pentru vară, în ciuda calendarului, dar nu suficient de răcoroasă pentru o zi de toamnă. Aerul era înăbușitor, umed și se simțea pe piele la fel de neplăcut ca un burete de baie.

— Păi, odată au ajuns la... Tulsa.

— Tulsa? Cum au ajuns acolo? După ce au plecat din Milwaukee?

— Nu povestesc în ordine, doar așa cum îmi amintesc eu din carte.

— Mai spune-mi o dată, de unde au pornit la drum?

— Din New York.

— Și unde au terminat călătoria?

— Nu pot să-ți spun asta. Ar însemna să îți dezvălui totul prea devreme. Nu putea să îi spună în parte pentru că inventa lucrurile pe parcurs, dar și fiindcă îi era teamă să afle ce s-ar putea întâmpla dacă domnul Steinbeck și pudelul său s-ar opri din drum. Dacă nu ajungeau la căpătul călătoriei, Walter nu avea să se plictisească de ea și de poveste și n-avea să-i sape o groapă într-o pădure și să o lase să putrezească acolo.

— OK. Și ce s-a întâmplat în Tulsa?

— Au găsit un colier pe trotuar. Adică, Charley l-a găsit în cursul unei plimbări. Avea pietricele dintr-acelea, violete.

— Li se spune ametiste.

— Da, știu.

Ştia, într-adevăr, dar nu bănuia că și Walter știe. El reușea uneori să o surprindă cu cunoștințele sale. Mai surprinzătoare erau însă lucrurile pe care nu le știa, mărunțișuri din viața de zi cu zi pe care până și un puști le-ar înțelege.

— Deci, erau ametiste, într-o montură demodată, din aur masiv. În mod cert era o bijuterie veche. În jur nu era nimeni și se aflau într-un cartier cu case vechi și ciudate. Greu de crezut că bijuteria aparținea vreunuia dintre locatari. Charley a ridicat-o de pe trotuar cu botul...

— A, nu se poate, tipul a inventat faza asta. Niciun câine nu ar putea face așa ceva.

Ea a simțit nevoia de a sări cumva în apărarea lui Steinbeck și a lui Charley, cu toate că povestea îi aparținea.

— E o licență literară.

— Ce înseamnă asta?

Elizabeth nu era sigură că îi poate oferi o definiție precisă.

— Dacă ești poet – sau prozator – ești îndreptățit să folosești anumite detalii, chiar dacă ele nu sunt reale. Ca de pildă să scrii că a fost o eclipsă de soare într-o *zi* în care nu fusese, dacă ai nevoie de asta în text.

— Și trebuie să plătești ca să obții licența asta?

— Poftim?

— Întrebam dacă trebuie să plătești pentru asta, ca pentruo licență comercială, de pildă.

Elizabeth avea o poftă grozavă să îl mintă. Așa ar fi făcut Vonnie, asta făcea de obicei, păcălea pe câte cineva, de obicei pe ea, făcând-o să pară o proastă. Numai că, dacă ar fi făcut-o cu Walter, el ar fi pedepsit-o.

— Nu, e altfel de licență. E un fel de a spune. A bâjbâit în căutarea termenilor învățați la scoală. O figură de stil.

— Deci, licența asta de a inventa chestii e și ea inventată?

— Da, cam așa ceva. Oricum, nu asta contează. Ideea e că Charley a găsit colierul. Şi, fiind valoros, au vrut să găsească proprietarul. Dar cum să procedeze? Pentru că, dacă te duci din ușă în ușă și arăți obiectul respectiv, e posibil să dai peste o persoană necinstită care să susțină că îi aparține.

— Ceea ce trebuie să faci, a spus Walter, este să te interesezi dacă cineva a pierdut un colier și pe urmă să îi ceri să-l descrie. Sau, și mai bine, să te duci la secția de poliție și să întrebi dacă a avut loc o spargere în zonă și pe urmă să o iei pe fir înapoi. N-am dreptate?

— Păi cam așa au făcut și ei. Au mers mai departe pe aceeași stradă până au ajuns într-un cartier de afaceri unde au dat peste un magazin de antichități. Ținut de o victimă a Holocaustului.

— Una dintre acele persoane pe care naziștii au vrut să le omoare.

— Da.

A fost din nou surprinsă că nu era nevoită să îi explice ce înseamnă Holocaustul. Walter se arătase sceptic atunci când ea îi ceruse să îi cumpere tampoane igienice, dar nu pentru că n-ar fi știut

despre menstruație, ci pentru că își închipuia că este prea mică pentru a avea nevoie de ele.

— Credeam că asta se întâmplă numai după ce fetelor le cresc sânii, a spus el, dându-și abia apoi seama că vorbele sale o răniseră. Ulterior îi explicase că, deși avea o soră, aceasta era cu treisprezece ani mai mare decât el. Așa că el nici nu avea cum să știe prea multe despre ceea ce catalogase ca fiind „secrete femeiești”.

— Bijutierul era un bărbat foarte bătrân și cocârjat și purta prins la gât unul dintre instrumentele acelea pe care bijutierii le folosesc pentru a se uita de aproape, A așteptat o secundă să vadă dacă denumirea obiectului se număra printre informațiile acelea neașteptate deținute de Walter, însă el nu s-a oferit să intervină, iar ea n-avea să-l lămurească. Și domnul Steinbeck l-a întrebat dacă nu cumva vreunul dintre clienți îi ceruse recent să îi repare un colier.

— Dar clientul ar fi putut fi chiar hoțul, a replicat Walter. Îi făcea mare plăcere să o contrazică. Și bijutierul n-ar fi avut cum să-si dea seama.

— Colierul nu era însă rupt și arăta bine, strălucea, fusese lustruit. Domnul Steinbeck era convins că cineva îl pierduse în drum spre casă. Și nu s-a înșelat. O fată

adusese colierul mamei la bijutier pentru a fi reparat și curățat, ca să îi facă o surpriză, și pe urmă îi căzuse din geantă în drum spre casă. Biata fată nici nu îndrăznea să îi spună mamei ce se întâmplase, pentru că era o bijuterie veche, moștenire de familie.

— Bine, dar de unde știa bijutierul toate astea? Doar se petrecuseră după ce fata plecase din magazinul lui.

— Nu, nu știa, însă i-a spus domnului Steinbeck cum poate da de fată, și acesta a aflat ce se întâmplase chiar de la ea.

— Și fata i-a oferit vreo recompensă?

— Da, însă domnul Steinbeck n-a vrut să primească. I-a spus că, după părerea lui, oamenii nu trebuie recompensați pentru că au făcut o faptă bună.

Aproape toate povestirile ei despre domnul Steinbeck și Charley se terminau așa. Cu ei făcând o faptă bună și refuzând să primească vreo recompensă. Elizabeth spera că Walter se va decide în ultimă instanță că a face o faptă bună – a o lăsa pe ea să plece și a se preda în mâinile poliției – reprezenta în sine o recompensă. Dar, deocamdată, duetul trecuse prin Boston, Atlanta, Milwaukee, Crater Lake, Yellowstone Park – slavă Domnului că, la opt ani, părinții o duseseră în călătoria aceea pe tot felul de coclauri, așa că avea un material consistent din care să se inspire – și ajunsese acum în Tulsa, continuându-și faptele bune, în timp ce Walter nu părea să fie câtuși de puțin impresionat.

În noaptea aceea, într-unul dintre motelurile pentru șoferi de tir, preferatele lui Walter, în care plățile în numerar și bărbații însoțiți de fete tinere nu păreau să stârnească nici o curiozitate, el a întrebat-o dacă i se terminase ciclul.

— Da, a răspuns, simțind că i se strânge stomacul și

ghemuindu-și picioarele la piept. El nu o atinsese până atunci, nu în felul acela. Până atunci. Dar poate că n-o făcuse pentru că nu o considerase încă femeie, și deci n-avea voie să se atingă de ea.

— Atunci pot să pun asta înapoi în spatele camionetei? a întrebat, ridicând cutia cu tampoane igienice.

— Da.

— Pentru cât timp?

— O lună. S-a oprit, a ezitat, adăugând într-un târziu, fără tragere de inimă: Uneori mai mult.

O lună. Oare chiar intenționa să o țină captivă încă o lună? Iar ea avea oare suficiente povesti cu Charley și cu domnul Steinbeck pentru a-i menține treaz interesul timp de o lună? Așa spera.

„Te citesc ca pe o carte deschisă” nu reprezintă în general o expresie care să denote generozitate. Ci mai degrabă o atitudine critică, o acuzație de naivitate, o aluzie că cineva încearcă să manipuleze o persoană, dar nu reușește. La fel, „Pot să văd prin tine” are chiar o conotație cumva sinistră. Sau „Te-aș recunoaște dintr-o mie”.

Totuși, într-o relație fericită și de durată, o astfel de transparență și recunoaștere imediată dă naștere unei senzații plăcute de confort. Așa încât, într-o seară, când Peter a ajuns acasă la timp pentru a lua cina cu copiii și i-a anunțat că e de acord în sfârșit să le cumpere un câine, Eliza nu a avut nicio problemă în a discerne motivele care îl împinseseră să ia această decizie. Peter se opusese dintotdeauna ideii de a avea un câine în casă, invocând cele mai diverse argumente – murdărie, păr, posibilitatea ca Albie să fie alergic. Dar principala sa obiecție fusese aceea că Eliza s-ar fi ocupat de îngrijirea câinelui, cu toate că ea insistase de fiecare dată că perspectiva nu o deranja. Acum, când a anunțat la cină, de față cu copiii, că se răzgândise în această privință, Eliza s-a simțit un pic trădată. Dar dacă *ea* nu mai voia să aibă grijă de câine? Din moment ce Peter își putea schimba oricând votul, trecând de la „nu” la „da”, de ce nu o consultase înainte, ca să vadă dacă nu cumva nu se răzgândise și ea?

— Un câine *adevărat,* a specificat Peter.

— Ce vrei să spui prin câine *adevărat*? a întrebat Iso, pozând în chip de tânără avocată.

— Adică nu o piticanie dintr-aia de poți s-o duci în brațe. Și niciun terier. Ăștia sunt ultrasensibili. Un labrador sau poate un... ciobănesc german.

— Nu-mi place deloc ideea unui câine de rasă când adăposturile sunt pline de căței fără stăpân, a spus Eliza chiar în momentul în care Iso țipa încântată „Ciobănesc german”, iar Albie contracara strigând „Labrador!”

— Ei uite, treaba asta cu adăpostul e o idee foarte bună, a decretat Peter. Metișii sunt mai sănătoși și mai isteți. Numai să fie un câine *adevărat*. Duminică mergem acolo să vedem ce găsim.

Asta însemna peste trei zile, iar întreprinzătoarea Iso a descoperit repede că puteau cerceta on-line inventarul adăpostului, fapt de-a dreptul providențial, după cum a remarcat Albie: „Pentru că putem discuta între noi despre câini fără ca ei să ne audă și să le rănim sentimentele". În seara aceea, în timp ce Peter studia, împreună cu copiii, variantele propuse de aceștia, eliminând unele, aprobând altele, Eliza a înțeles, în sfârșit, ce voise el să spună printr-un câine „adevărat". Unul mare. Peter dorea un câine mare. Și a început să se întrebe: Oare avocatul acela, Blanding, îi spusese și alte lucruri lui Peter despre Walter sau Barbara LaFortuny? Oare așteptau să cadă drobul de sare?

În ciuda cercetărilor serioase și a discuțiilor raționale, într-un final câinele i-a ales pe ei. Reba, o creatură blănoasă cu ochi triști, o corcitură de terier cu ciobănesc, îi studiase cu resemnarea câinilor care nu erau niciodată aleși. Se afla în adăpostul acela – unde câinii nu erau omorâți – de optsprezece luni, o perioadă record. Peter a ezitat – cățeaua era de talie medie, și nu părea câtuși de puțin amenințătoare – în timp ce Iso a făcut în treacăt câteva remarci sarcastice la adresa lipsei de charismă a bietului animal. Însă Eliza și Albie s-au îndrăgostit pe loc de ea, transformându-se în susținători fervenți și – după surprinzător de multă hârțogăraie – o săptămână mai târziu, Reba a intrat în casa lor.

— Putem măcar să-i schimbăm numele? a întrebat Iso. Altfel, toată lumea o să creadă că i-am pus numele după actrița din serialul ăla tâmpit de comedie.

Eliza și-a dat repede seama că Reba McEntire, care rămăsese în mintea ei drept o cântăreață de muzică country, juca acum, după toate aparențele, într-un serial de televiziune. S-a întrebat dacă Iso își mai amintea că, pe vremea când era copil și locuiau în Texas, mama ei făcuse o pasiune ciudată pentru CMT, un post care difuza videoclipuri country, și că îi plăcuse destul de mult de Reba. Vizionase de fapt o serie întreagă de videoclipuri care păreau să alcătuiască un fel de

poveste de dragoste dintre un bărbat și o femeie care se tot tatonau într-un cadru idilic. Filmările fuseseră foarte probabil realizate într-una dintre insulele acelea din apropierea coastei statului South Carolina. Reba juca, parcă, rolul unui medic, care își întâlnise iubirea vieții în Guatemala sau într-un alt loc la fel de exotic, însă cei doi nu rămăseseră împreună și, într-un fel sau altul, asta se dovedise până la urmă OK. Madonna în anii ’80, Reba în anii '90 – care era vedeta ei preferată acum, când primul deceniu al noului mileniu se apropia de sfârșit? Eliza nici măcar nu era sigură că putea numi vreun cântăreț sau vreo cântareață pop. În niciun caz pe loc. Reținuse, fără să vrea, numele celei pe care iubitul o bătuse măr, al celui care fusese arestat pentru cleptomanie și al celei care se droga și nu voia să fie internată la reabilitare. Deși nu mai ținea minte niciun cântec de-al lor.

— Nu, i-a răspuns ea lui Iso, cu o vehemență care le-a luat prin surprindere pe amândouă. Nu schimbi numele cuiva ori de câte ori ai chef.

— Ba da, eu am făcut-o, a replicat Iso. Și *tu*.

— Ce vrei să spui?

— Când erai mică te chema Elizabeth, și după-aia ți-ai schimbat numele în Eliza.

Se aflau în curtea din spatele casei, împreună cu Albie, urmărind-o pe Reba acomodându-se cu noua ei viață. Cățeaua nu părea prea convinsă. Se îndepărta câțiva pași de ei, apoi își întorcea capul, ca și cum ar fi întrebat: „Am voie să fac asta?”, adulmecând nehotărâtă, neîncrezătoare.

Eliza abia s-a abținut să nu izbucnească: „Cum ai aflat!” La urma urmei, nu avea niciun motiv să adopte o atitudine defensisivă pentru a explica prescurtarea numelui. Așa că a spus:

— Mi-am luat numele Eliza în urmă cu atât de mult timp încât, uneori uit că m-am numit cândva Elizabeth.

— Dar ăsta e numele trecut pe permisul tău auto.

Adevărat. Numai că...

— Și de ce, mă rog, te-ai uitat tu pe permisul meu auto?

Iso s-a înroșit toată.

— Zilele trecute am vrut o

bomboană cu mentă și am căutat în geanta ta.

— Iso, eu nu-mi țin bomboanele cu mentă în portofel. Apoi a așteptat replica fiicei sale. Nu-i vorbise pe un to acuzator, dar nici nu era dispusă să lase să treacă de la ea.

— Și mai aveam nevoie și de un dolar. O colegă de clasă își va serba în curând ziua și strângem bani ca să-i cumpărăm un cadou.

Un dolar? „Zău așa, Iso, dacă tot minți, măcar să minți ca lumea."

— Suntem douăzeci și cinci în clasă. Și ne-am gândit să-i cumpărăm un card iTunes.

— Și asta se va repeta la toate zilele de naștere ale colegilor?

O prinsese pe Iso cu minciuna. Fiica ei era, și ea, la fel de ușor de citit ca o carte deschisă, acum. Eliza s-a gândit la părinții ei, la cât de multe știuseră ei despre micile secrete pe care ea încercase să le ascundă și la cât de înțelegători fuseseră cu ea. Probabil că își spuseseră: „Ce-i rău în faptul că o imită pe Madonna, îmbrăcându-se ca ea când noi nu suntem acasă? Ce-i rău în faptul că îi place s-o taie prin pădure ca să ajungă la fast-foodurile de pe Route 40? Măcar face plimbări lungi și stă mult la aer curat." Avuseseră dreptate, dar pe de altă parte greșiseră. Pentru că răul pândește pretutindeni.

— Nu, n-o s-o facem la fiecare aniversare. Dar fata asta... e mai deosebită. Vezi tu...

Era aproape amuzant să își urmărească fiica mințind. Sau ar fi fost amuzant, dacă n-ar fi fost și înspăimântător.

— A fost bolnavă. A avut o boală mai rată, ceva la sistemul nervos. Care nu se vede cu ochiul liber.

Măcar era o minciună bună. Care nu implica aducerea drept dovadă a unui coleg în scaun cu rotile sau cu piciorul în ghips. Eliza se săturase însă de acest joc.

— Uite ce-i, Iso, de acum

încolo, te rog să nu mai iei bani din portofelul meu fără să-mi ceri voie, ne-am înțeles? Nici măcar un dolar. De fapt, n-ar trebui să-mi umbli niciodată prin poșetă, decât cu permisiunea mea. Faptul că sunt mama ta nu înseamnă că n-am dreptul la intimitate.

— Dar tu intri la mine în cameră, a ripostat Iso. Și mi-ai cotrobăit prin geantă.

— Ca să caut lucruri pe care le-ai rătăcit. Nu ca să te spionez. Și nu ca o – și-a coborât vocea pentru a nu fi auziți de Albie, care o însoțea pe Reba în incursiunea prin noul ei teritoriu – hoață.

— Dar n-am furat nimic! a izbucnit Iso, vehementă, sfidătoare. Nu sunt o hoață. Aveam nevoie de un dolar. Doar n-ai fi vrut să fiu singura din clasa care nu dă bani pentru cadou, nu?

Indignarea ei era așa de convingătoare, încât Eliza s-a stăpânit cu greu să nu râdă. Iso reușise, în numai câteva minute, să transforme povestea într-una pasabilă. Bine că asta îi deturnase atenția de la motivul inițial al disputei.

Numai că nu era așa.

— Nu vreau o cățea cu numele *Reba,* a spus Iso brusc.

Cățeaua a ridicat capul, uitându-se spre ele cu o expresie nedumerită. Care nu se putea numi, propriu-zis, zâmbet, deși cu asta semăna. Chestie de antropomorfism și așa mai departe. Iar Eliza a sesizat și o urmă vagă de fericire trecătoare, un mesaj pe care l-a înțeles perfect. „Iubiți-mă, vă rog. Nu-mi faceți rău.”

— Ştie cum o cheamă! a exclamat Albie încântat.

Două zile mai târziu, pe când Eliza se întorcea împreună cu

Reba de la școală, unde îl lăsase pe Albie, și-a dat seama că este urmărită de o mașină de culoare verde. Era unul dintre acele automobile ciudate, preferatele lui Albie, cu botul înalt și rotunjit, și care Elizei îi amintea vag de anii '30 de gangsteri și de barurile clandestine de pe vremea Prohibiției, cu toate că nu avea nimic sinistru, ba chiar dimpotrivă. Era aproape drăgălaș, în măsura în care un automobil poate fi descris astfel, tocmai prin aspectul acela de tocilar cu nasul pe sus. Cam ca Albie însuși.

— Elizabeth, a strigat o voce feminină din mașină.

Eliza și-a impus să nu se întoarcă, să meargă înainte.

— Elizabeth, a repetat vocea.

Reba se oprise pentru a inspecta ceva pe jos și Eliza n-avea inima să-i refuze câinelui nicio plăcere, oricât de mică. Era un animal atât de ușor de mulțumit. Eliza își dorea să îl facă să se simtă cât mai bine, să nu se mai poarte cu atâta recunoștință de fiecare dată.

— Bine, fie, Eliza! Vocea căpătase acum un ton, agasat, de parcă persoana în cauza s-ar fi adresat unui copil recalcitrant.

— Da? a răspuns întorcându-se numai pe jumătate, Femeia coborâse geamul dinspre scaunul pasagerului, însă figura ei nu se zărea prea bine din unghiul în care se afla Eliza.

— De ce nu te-ai întors mai devreme? Întrebarea fusese pusă exact cu tonul pe care Eliza încerca să-l evite în discuțiile cu Iso. Arțăgos, provocator. O voce cu care nu aveai cum să nu te cerți.

— Nu știam că voiați să vorbiți cu mine.

Femeia purta niște ochelari de soare enormi. Eliza s-a întrebat dacă era conștientă de efectul lor deconcertant, dacă și-i pusese intenționat, cu scopul de a intimida, sau pur și simplu nu îi păsa cum arată. Avea părul de culoarea vatei de zahăr, și încă o claie respectabilă, coafată în diverse culori, ca și cum ar fi împărțit cantitatea aceea masivă de păr în șase sau opt părți distincte, fiecare aranjată în alt mod. Avea de toate: bucle și onduleuri, chiar și două

tipuri de cârlionți și un breton căzut peste frunte, care cobora în aripioare de o parte și de alta a capului.

— Bine, dar așa te cheamă, nu? Era, după toate probabilitățile, Barbara LaFortuny. „Dă Doamne, și-a spus Eliza, să fie Barbara LaFortuny.” Nici nu voia să se gândească la posibilitatea apariției altor oameni care s-o strige pe numele din copilărie. Și-a închipuit un grup de femei, toate aflate în serviciul lui Walter, toate pregătite să-i îndeplinească poruncile. Imaginea aceasta a dus-o cu gândul la un artist pe care îl aprecia foarte mult, Henry Darger, și la portretele lui tulburătoare înfățișându-le pe surorile Vivian, fetele acelea perfecte, obraznice, pline de viață. Fetele lui Walter, armata lui privată.

Însă pe Walter nu îl interesau armatele de femei. Walter fusese dintotdeauna, în felul lui bizar, genul de bărbat fidel. Sau, mai corect spus, spre asta aspirase. El însuși recunoștea câteodată: „Sunt bărbatul unei singure femei. Al unei femei pe care o caut încă”.

— Numele meu e Eliza.

— Oficial, nu ăsta e numele tău, a spus femeia.

— Numele meu, a repetat ea, e Eliza. Poate că vă confund. S-a oprit și s-a corectat: Poate că dumneavoastră mă confundați cu altcineva.

— Se poate, a răspuns femeia chicotind. Poate că te-am confundat sau confuzat.

Și-a scos ochelarii fumurii Gucci și, cu toate că asta i-a dezvăluit cicatricea care pornea din colțul unui ochi și cobora apoi spre bărbie, părea acum mai puțin amenințătoare. Eliza și-a amintit ce-i povestise Peter despre ea. Fostă profesoară, atacată la școală, devenită ulterior

susținătoare a drepturilor deținuților. Una peste alta, genul de persoană care, în mod normal, i-ar fi trezit simpatia.

— Are nevoie de tine, Elizabeth.

A clătinat din cap.

— Bun, am înțeles, Eliza.

— Aici nu e vorba de numele meu. El nu are nevoie de mine.

— Ba da.

— Nu este îndreptățit să aibă nevoie de mine, a reformulat Eliza.

Femeia s-a aplecat peste scaunul pasagerului, ca și cum o invita pe Eliza să urce în mașină. Reba a mârâit, și sunetul a părut să o ia chiar și pe ea prin surprindere, pentru ca apoi să constate că-i place. A mârâit din nou, de data aceasta cu mai multă convingere. Barbara LaFortuny – cine altcineva ar fi putut fi? – s-a tras ușor înapoi, s-a aplecat și a ridicat o foaie de hârtie împăturită.

— M-a rugat să-ți înmânez asta personal. A vrut să știe exact când o primești. Timpul este acum foarte important pentru el. Ceasul ticăie. Data execuției a fost fixată.

Eliza a studiat coala acoperită cu șiruri de cuvinte scrise, în mod cert, de mâna Barbarei – era o singură foaie de hârtie. Ce putea conține, cât rău putea să-i facă? – și a acceptat-o fără tragere de inimă. Era o posibilă probă, și-a spus ea. Și când femeia se va îndepărta, va reține și numărul de înmatriculare al mașinii. Va reține toate detaliile întâlnirii. Nu știa deocamdată ce va face cu ele, dar trebuia neapărat să le stocheze în memorie.

Barbara LaFortuny avea mâini frumoase – unghii lăcuite, cu inele strălucitoare și scumpe pe degete – și pielea fină, dacă era să se ia după atingerea aceea scurtă. Lăsând la o parte excentricitatea coafurii, era o femeie care avea atât timpul, cât și mijloacele necesare pentru a se îngriji. Eliza a împăturit în două foaia deja pliată, vârând-o în buzunarul vestei tricotate pe care și-o aruncase peste tricou. Era prima dimineață rece de toamnă. Parcursese veselă drumul spre școală, cu ghiozdanul în mână, lăsându-l pe Albie să o țină pe Reba în lesă.

— Hai să mergem..., a spus ea, oprindu-se înainte de a rosti numele cățelei. Nu voia ca

Barbara LaFortuny să mai afle nimic altceva cu privire la familia ei. Deja știa prea multe. Oare mașinuța aceea verde, ca de gangster, o urmărise când îl condusese pe Albie la școală? Preț de o clipă, s-a gândit să scoată telefonul mobil din buzunar și să o fotografieze pe femeie, apoi să se ducă cu poza la școala lui Albie și la cea a lui Iso, însă mașina începuse deja să se îndepărteze. Înmatriculată Chesapeake Bay. SALVAȚI GOLFUL. Salvați-I pe Walter. Barbara LaFortuny nu ducea lipsă de cauze nobile cărora să li se dedice.

Odată ajunsă acasă, a pus ceainicul pe foc, apoi a sunat telefonul și, chiar în mijlocul conversației, a sosit un pachet trimis prin curier, iar ceainicul a început să fluiere, apoi mașina de spălat descurajant de modernă a scos un țiuit ascuțit, semnalând o eroare, fapt care a necesitat scoaterea manualului cu instrucțiunile de utilizare și, până să-și dea ea seama, se făcuse deja ora 15.30, trebuia să plece să-l ia pe Albie de la școală și se făcuse prea cald pentru vestă, iar când s-a întors a intrat direct în vârtejul vieții de familie. Se făcuse ora zece seara când a avut răgazul și liniștea necesare pentru a parcurge scrisoarea și abia la unsprezece și-a adus aminte că o îndesase în buzunarul vestei.

Nu mai era acolo.

16

1985

Deși locuise toată viața lui în apropiere – sau poate *tocmai* pentru că locuise toată viața în apropiere –, Walter nu vizitase niciodată cavernele Luray, motiv pentru care s-a hotărât să petreacă o zi acolo împreună cu Elizabeth. Părea o idee prostească, având în vedere că banii se împuținaseră, însă indicatoarele de pe autostradă îi tot făceau cu ochiul. Își dorea cu adevărat să viziteze peșterile acelea, dar, mai mult de-atât, îl atrăgea perspectiva de a vedea colecția de automobile clasice, cu toate că nu înțelegea ce căutau niște automobile clasice într-o grotă. Şi, tot gândindu-se la asta, a ajuns la concluzia că astfel i-ar face o bucurie și lui Elizabeth.

Însă Elizabeth, spre surprinderea lui, s-a împotrivit, susținând că ar fi o extravaganță. În ultimul timp el își găsise mai rar de lucru și dormiseră mai multe nopți sub cerul liber, cu toate că vremea începuse să se răcească acolo, în munți.

— Ia ascultă, nu voiam decât să-ți fac *ție* o plăcere.

În plus, cine era ea să-l țină din scurt în privința cheltuielilor? Cine era ea ca să-și permită să-i pună la îndoială orice fel de decizie? Ea îl înfrunta rar și lui nu-i convenea că începuse acum să nu-l mai asculte. Trebuia să o mai disciplineze.

— Eu am fost la grote, a replicat ea. Acum doi ani.

— Și cum e?

— Bine. Am învățat cum să fac diferența între stalactite și stalagmite.

El s-a ferit inițial să își arate curiozitatea, dar Elizabeth nu avea de gând să-i ofere informația din proprie inițiativă.

— Care e diferența?

— Stalactitele – se scrie cu *c* – sunt cele care atârnă de *tavan*. Stalagmitele se înalță din pământ.

— Păi e ușor de ținut minte.

Remarca a intimidat-o.

— Mda, presupun că ai dreptate.

— Şi, chiar dacă tu ai fost la grote, eu n-am fost. Ți se

pare drept?

— Ai spus că vrei să-mi oferi *mie* o plăcere, l-a corectat ea furioasă. Deci e alegerea mea. Și eu vreau să folosesc banii aceia pentru altceva.

— Ca de pildă?

— Nu știu. O masă la restaurant într-o seară, în loc de fast-food sau tot felul de răcituri de prin băcănii. Sau poate câteva lucruri de îmbrăcat.

— Eu am și mai puține haine decât tine.

Ea a dat să spună ceva, apoi s-a gândit mai bine și s-a prăbușit înapoi pe scaunul pasagerului, oftând atât de tare încât firele de păr care îi cădeau pe ochi s-au zburlit. Walter a înțeles, în momentul acela, cum ar fi fost dacă, într-o zi, ar fi avut o fiică adolescentă, atât de exasperantă și de tandră, și de terifiantă.

În clipa următoare și-a dat seama că nu va avea niciodată o fiică sau un fiu, sau o soție. Pe el îl aștepta altceva în viață, ceva deosebit. Da, sigur, asta din cauza faptelor pe care le săvârșise, dar și pentru că așa îi fusese destinat. Moartea lui avea să fie cel puțin eroică. Rezultatul unei urmăriri, al unei lupte. Avea să moară în chip măreț, și gândul acesta îi făcea plăcere.

Și totuși, el nu făcuse altceva decât să încerce să obțină lucruri pe care ceilalți le aveau deja și le consideră ca fiind de la sine înțelese și atât de ușor de dobândit. În jurul lui vedea mereu cupluri, oameni care se țineau de mână, bucurându-se unul de prezența celuilalt. Vedea bărbați mult mai urâți decât el, și probabil și mai puțin capabili, alături de femei superbe, iar el nu putea înțelege cum de era posibil. Începuse prin a nu-și dori decât o prietenă, și își dorise o prietenă pentru că voia ca într-o zi să aibă o soției și pe urmă copii. E adevărat, grăbise lucrurile și făcuse alegeri greșite. Dar era greu să faci alegeri bune atunci când trebuia să te mulțumești să cunoști oameni numai pe fugă. Și după ce terminai școala, cum altfel mai puteai să cunoști oameni? Munca în atelierul tatălui său nu îl ajuta să întâlnească femei. Nu ajungea să discute cu cele, puține, care intrau în atelier, iar salopeta de lucru îl făcea să arate mai scund decât era. Și chiar dacă ele ar fi privit dincolo de salopetă și i-ar fi văzut fața plăcută și ochii verzi, probabil că și-ar fi spus: „O ce maimuță unsuroasă”. Maimuță unsuroasă, auzi! Oare omenii aveau habar cât de deștept trebuia să fii pentru a repara mașini? În fond, medicii nu erau

cu nimic mai deștepți decât mecanicii. Doctorii făceau specializări. Unul se pricepea la inimă, altul la creier și un altul la oase. În timp ce el și tatăl său erau genul de mecanici care făceau de toate, atât la mașinile autohtone, cât și la cele din import, și erau oameni cinstiți. Niciun client nu îi acuzase vreodată de ceva. Odată, un străin trecuse cu mașina prin orașul lor și făcuse o pană. Mașina era una de tip mai nou, dintr-acelea cu aprindere electrică, o chestie tare complicată, dar reușiseră să rezolve problema în aceeași zi, ceea ce însemna că îl ajutaseră să economisească banii pe care i-ar fi dat pe o cameră de motel. După toate astea, individul le reproșase că îi schimbaseră plăcuțele de frână, care erau la fel de subțiate precum pijamalele uzate și lăsate apoi moștenire fraților mai mici. Tipul era un bărbat înalt, probabil cu numai șase sau șapte ani mai mare decât Walter, care la vremea aceea avea șaptesprezece ani, dar se purta ca și cum ar fi fost mare grangur. În mașină mirosea a fum de trabuc. Când, după ce terminaseră reparațiile, o mutaseră înapoi pentru a verifica încă o dată totul, sesizase că radioul fusese fixat pe un post care difuza muzică clasică. Walter nu crezuse nicio clipă că individului chiar îi plăcea genul acela de muzică. Urmărea probabil să impresioneze pe cineva. În același timp și-a dat seama însă că strategia funcționa probabil, iar fetele erau impresionate. Doamne, cât de superficiale puteau fi femeile.

— O sa mergem la peșteri, fia spus lui Elizabeth. E educativ.

De data asta, fata a pufnit apoi și-a țuguiat buzele și a scos un sunet obraznic. Îi ardea palma s-o lovească. A pocnit-o peste obraz, urmărind satisfăcut spaima care i se citea în priviri.

Ei îi plăcea turul, și-a dat Walter seama, chiar dacă nu erau echipați cu haine suficient de groase pentru frigul din peșteră. Curând vor avea nevoie de îmbrăcăminte mai călduroasă. Paltoane, pulovere și cizme. Iar el trebuia să își găsească slujbe mai stabile. În lipsa recomandărilor, nu putea căuta un post de mecanic, și deschiderea unui atelier propriu necesita capital și cheltuieli prea mari. În plus, ceea ce își dorea el cu adevărat era un atelier de reparații generale, pe al cărui firmament să poată scrie: „Dacă se strică, eu repar” sau „Repar orice, de la glasvanduri la inimi zdrobite”. Text pe care îl furase de la Earl, cel care fugise pentru a se înrola la pușcașii marini. Un băiat mai tânăr decât Walter și foarte drăguț din fire, unul dintre puținii oameni care nu îl consideraseră idiot. Oare Walter se putea înrola și el? Nu, acum nu mai era ca în filmele acelea vechi în care te înscriai în Legiunea Franceză și dispăreai pur și simplu. Sau ca în filmul acela, pe care-l văzuse în urmă cu numai câțiva ani, în care un tip se parașuta din avion având asupra lui două sute de mii de dolari,

prețul unei răscumpărări. Mamă, mamă, ce mișto era femeia din film, exact genul lui. Slabă, dar cu sănii mari, și un zâmbet ademenitor. Ar putea să obțină și el o răscumpărare pentru Elizabeth? Nu cine știe ce, luând în calcul ce știa despre situația financiară a părinților ei. Fata povestea mereu cum că nu aveau prea mulți bani. Cu ajutorul computerului găseai acum pe oricine, oriunde ar fi fost. Doar văzuse și el filmul *Jocuri de război*[17]. *Ce să facă mai departe?* Mintea îi era atât de ocupată, cântărind opțiunile, sau mai bine zis lipsa de opțiuni, încât abia dacă auzea ce spune ghidul.

Nu erau mulți oameni înscriși în acel tur, doar un grup de elevi. Copii mici, de până în zece sau unsprezece ani, care se distrau cercetând rezonanța și ecoul propriilor lor voci în spațiul cavernos. Elizabeth se uita la ei într-un mod ciudat, de parcă nu își mai amintea cum era pe vremea când avea și ea aceeași vârstă. Și pe urmă, el și-a dat seama – nu vârsta o îndepărtase de ei. Ci el, și viața pe care i-o impusese fetei. Ea nu mai făcea acum parte din lumea acelor copii, o lume cu părinți și televizor, și cine în familie, și ore la școală. Și acceptase asta cu atâta promptitudine încât el s-a trezit că își pierde un pic din respectul față de ea. Sigur, la început o speriase de moarte, demonstrându-i că îi putea face mult rău – rapid, necruțător și fără prea mare efort. Dar după primele zile nu mai ridicase mâna la ea, și cu toate acestea fata nu-l părăsise. Nu punea la socoteală ziua de azi, când îi dăduse un simplu avertisment. Într-un fel sau altul, fata căzuse pe capul lui. De ce tocmai ea, fata care se nimerise să-l vadă? Și nu una aleasă de el, o fată pe gustul lui? Totul în viață era atât de nedrept.

Ar putea să o elibereze chiar acum. Să o bată pe umăr, să-i spună că se duce la toaletă și că ea trebuia să rămână pe loc, să-l aștepte, iar ea exact asta avea să facă. Sau ar putea să aștepte până când *ea* avea să îi ceară voie să meargă la baie, apoi să îi repete regulile și avertismentele, să o prevină asupra timpului pe care i-l acorda și că nu trebuia să intre în discuție, cu nimeni, sau dacă cineva i se adresa, să răspundă cât mai scurt, pentru a nu regreta mai târziu, iar ea avea, din nou, să-l asculte. Numai că, atunci când ar ieși din baie, nu l-ar mai găsi. Pentru că el va fi dispărut. Cât timp avea ea să stea acolo, așteptându-l? Aproape că îi venea să se ascundă pentru a o urmări, pentru a vedea cât timp avea să lase să treacă înainte de a vorbi cu cineva. Probabil că va sta acolo toată ziua, până când un om de la pază ar veni și i-ar spune că programul se terminase.

Sau ar putea să se dea înapoi cât mai încet cu putință, cu ochii fixați pe umerii aceia înguști, îmbrăcați într-un pulover pe care ea susținea că-l detestă, retrăgându-se în liniște până când avea să iasă afară, la lumina zilei, pentru ca apoi să o rupă la fugă, să se urce în camionetă și să plece, furând startul.

Ce anume știa ea, ce anume putea povesti poliției! Descoperiseră deja cadavrul lui Maude, însă ea nu știa unde se aflau celelalte fete, nici măcar nu știa că existaseră și alte fete, cu toate că el sugerase de mai multe ori la cât de departe putea merge dacă ea îl înfuria sau îl provoca. Elizabeth putea în schimb să îi descrie camioneta. Și să le spună cum îl cheamă și că e de loc din Virginia de Vest. El îi mai povestise și alte lucruri, genul de lucruri pe care le povestești atunci când stai ore în șir cu cineva, deși nu detalii care ar fi putut ajuta la identificarea lui. Ca de pildă, care erau mâncărurile sau emisiunile lui de televiziune favorite, sau despre singura excursie până la țărmul oceanului și cât de dezamăgitoare fusese, mai ales apa sărată, care nu era nici pe departe așa de deosebită pe cât auzise.

Nu, nu putea să-i dea drumul lui Elizabeth, nu o putea lăsa să țipe, să îi adune încet în jurul ei pe puștii ăia de zece ani și să se trezească luată pe sus de ei chiar înainte de a-și da seama. Nu era cu mult mai mare decât ei, indiferent ce-și închipuia ea. Era încă o fetiță drăguță și nevinovată, cu poveștile acelea ale ei despre peripețiile cățelului. Și cu lacrimile pe care le vărsa noaptea târziu, în baie, când credea că el n-o aude, sau înainte de a adormi, și pe care încerca să și le înăbușe în pernă. „Nu ești decât o copilă, i-a venit să-i spună. Du-te înapoi, fii ca ei” Nu era prea târziu. Pentru că el ar fi putut foarte bine să...

Ea s-a întors, surprinzându-i privirea, și momentul, impulsul, a trecut. Pe cine încerca să păcălească? Nu, nu avea încotro, ei doi erau legați pe vecie.

După două zile abia, Eliza a găsit foaia de hârtie îndesată în lada cu materiale reciclabile. Avea pe spate un desen făcut de Albie. Era o schiță cu Albie și Reba pe un tandem.

— Albie, de ce ai desenat pe... S-a oprit, gândindu-se cum să denumească coala de hârtie... scrisoarea mea?

— Eram în sufragerie și mă uitam la televizor când mi-a venit ideea, și n-am vrut să urc să iau o foaie din blocul meu desen și tati ne spune mereu să nu folosim hârtia din tăvița imprimantei, ci să luăm ciorne, și pe urmă am găsit asta în coșul de gunoi – unde n-ar fi trebuit, oricum, să se afle – și m-am gândit că aș putea să desenez pe spate, dar apoi am aruncat-o în lada cu reciclabile pentru că nu mi-a plăcut cum a ieșit schița și bicicleta nu arăta prea bine.

Vorbea repede, de parcă se aștepta să fie pedepsit. Numai că, spre deosebire de Iso, în spusele lui Albie nu se ghicea niciun fel de viclenie. Cel puțin, nu deocamdată.

— A, nu, nu face nimic, a răspuns Eliza gândindu-se cum să îl întrebe dacă citise scrisoarea fără a sugera că o făcuse pe furiș. Probabil că ți s-a părut ceva lipsit de importantă. O groază de chestii plicticoase.

— Am găsit-o în coșul de gunoi, i-a reaminit Albie. Și am crezut că e o scrisoare format.

— Cum adică o scrisoare format? A, vrei să zici un formular. Da, așa și era. Ai

vreo temă de făcut pentru mâine?

— Nu, a oftat Albie, realmente dezamăgit. Voia să fie și el ca Iso, împovărat de atâtea teme și proiecte pentru gimnaziu, însă el nu primea decât teme puține și ușoare. Acum învățăm tabla înmulțirii și eu știu deja să înmulțesc până la de douăsprezece ori.

— Atunci poți să te uiți la o casetă video, dacă vrei.

Albie a meditat asupra ofertei, destul de neobișnuită. Eliza nu le limita copiilor accesul la televizor, dar nici nu le propunea în mod normal această alternativă de a-și petrece timpul. „Cred c-o să mă joc nițel cu Reba", a răspuns în cele din urmă. A ieșit în curtea din spate, lungă și neîngrijită. Aproape prea lungă, și-a spus Eliza acum, deși curtea fusese inițial primul lucru care o atrăsese la acea casă. De-a lungul zidului din spate existau și porțiuni unde Albie dispărea din raza ei vizuală. Dar era întovărășit de Reba, și-a reamintit ea, Reba care devenea pe zi ce trecea tot mai sigură pe ea, la început mârâind la Barbara LaFortuny și acum lătrând zilnic la poștaș. Îi povestise despre asta lui Peter, minunându-se do adevărul acelui clișeu. De ce latră câinii la poștași? „Pentru că văd că funcționează, răspunsese Peter. Latră în fiecare zi și de fiecare dată poștașul se retrage."

S-a așezat la biroul din camera de zi, în așa fel încât să poată vedea curtea din spate. Scrisoarea fusese tastată cu un font înzorzonat și mic, care îi permisese Barbarei LaFortuny să înghesuie mult text pe pagină. Un formular, așa crezuse Albie, și într-un fel nu se înșelase. Stilul era poticnit și greoi, dând aproape impresia că fusese tradus dintr-o limbă străină. Poate că Barbara acționase fără știrea lui Walter.

În orice caz, a doua scrisoare primită de la Walter avea un ton sec, îmbâcsit, amintindu-i de discursurile lui monotone despre cum s-ar purta el cu femeile, dacă ar fi lăsat. Nu vorbea despre chestii sexuale, ci despre lucruri drăguțe – să le țină ușa deschisă, să le trimită flori chiar și în zilele fără vreo semnificație specială, să își amintească de aniversările importante.

Ar *fi grozav să te revăd. Mi-ar face plăcere, desigur, dar cred că și ție. Eu te-am plăcut întotdeauna. Și nu ți-am făcut rău niciodată, nu intenționat.*

„Rău," pentru Walter, era probabil un eufemism pentm „ucis".

Doar nu putea să își închipuie, cu toată sinceritatea, că nu o rănise în niciun fel. Doar mărturisise, în prima scrisoare, că voia să se revanșeze față de ea.

Cred că nu mai sunt același bărbat pe care l-ai cunoscut. M-am educat între timp. Am citit destul de mult. M-am gândit la ceea ce am fost și nu mai sunt așa. Mă căiesc sincer pentru suferințele pe care le-am pricinuit – fetelor, familiilor lor. Mă aflu în pușcărie de mai multă vreme decât orice alt deținut. De fapt, sunt considerat, din acest punct de vedere, un caz excepțional Nu știu dacă ești la curent cu situația mea.

Ca și cum ei doi ar fi fost prieteni vechi, ca și cum ea l-ar fi căutat pe Facebook sau ar fi cerut vești în legătură cu el de la o cunoștință comună. Ca și cum se aflau într-o relație care merita păstrată. Primirea unei scrisori din partea lui Walter fusese însă pentru ea aidoma unei telegrame adresate unui sinistrat din New Orleans și semnate „Katrina". Hei, ce mai faci? Mă mai ții minte? Ce vremuri tulburi am trăit împreună, nu?

Nu știu dacă ai urmărit ce mi s-a întâmplat, însă în cursul procesului au apărut câteva circumstanțe rarisime. Un jurat a mărturisit că în *sala juraților avuseseră loc discuții strict interzise. Unul dintre jurați era o doamnă căsătorită cu un avocat. Ea le-a spus celorlalți că în Maryland nu aveam cum să fiu condamnat la moarte – ceea ce era adevărat, însă femeia n-ar fi trebuit să știe asta,* și *cu atât mai puțin să o aducă la cunoștința celorlalți jurați – și, prin urmare, numai în Virginia procurorii ar fi putut cere pedeapsa capitală cu șanse reale de reușită. N-am să te plictisesc cu toate chichițele juridice, însă Virginia are niște reguli foarte stricte care îngreunează posibilitatea unui recurs în instanță.*

„Mă căiesc sincer", „circumstanțe rarisime". Walter era genul de bărbat care credea că folosirea unor cuvinte mari îl făcea să pară mai educat. Eliza și l-a imaginat studiind dicționarul explicativ. Oare aveau așa ceva la închisoare? De ce nu? Doar aveau *Washingtonian.*

În orice caz, din acest motiv, precum și din alte câteva, răspunsurile la recursurile mele au întârziat mult mai mult decât de obicei, cunoscând și numeroase răsturnări de situație. Sunt închis de douăzeci și doi de ani. Următorul după mine n-are decât zece ani de pușcărie. Aș zice că asta mă face decanul de vârstă al condamnaților la moarte.

OK, trebuia să recunoască: expresia „decanul de vârstă al condamnaților la moarte" era destul de amuzantă, și dacă Walter era cu siguranță deficitar la un anumit capitol, acesta era autoironia. Ceea ce dovedea că o mică schimbare se petrecuse într-adevăr în el.

Admit că de-a lungul anilor m-am gândit la tine deseori.. Iar când ți-am văzut fotografia în *revistă, m-am bucurat mult pentru tine, deși nu am fost surprins. Mă așteptam*, să *duci genul acela de viață în care să mergi la petreceri și să fii fotografiată. Ai avut întotdeauna o anumită sclipire.*

O sclipire, dar nu o strălucire. Eliza și-a amintit camioneta încetinind în timp ce Walter se îneca în privirea frumoasei Holly. „Ce strălucire are fata asta!"

Dar, cu riscul de a te ofensa, trebuie să spun că am fost surprins să aflu de la Barbara – care se pricepe foarte bine să se documenteze – că te-ai decis să nu urmezi o carieră. Desigur, eu prețuiesc maternitatea mai presus de orice și, dacă lucrurile ar fi fost altfel pentru mine, aș fi fost probabil recunoscător să am o soție care să se dedice întru totul familiei. Însă nu acesta a fost viitorul pe care mi l-am imaginat pentru tine.

Cuvintele acestea, paragraful care le conținea, fuseseră mai mult decât ofensatoare. Cu mâini tremurânde, Eliza a introdus foaia în tocătorul de hârtie de lângă biroul lui Peter, așezând-o cu fața în jos, așa încât imaginea pe care a văzut-o sfâșiată de dinții dispozitivului a fost cea a lui Albie și Reba mergând în tandem pe bicicletă. Walter nu pusese niciodată mâna pe bucata aceea de hârtie, și-a spus ea. Îi dictase cuvintele Barbarei. „Poate că nici nu erau vorbele lui", și-a spus ea. Poate că Barbara LaFortuny fusese cea care pusese în scenă drama. Deși vocea îi aparținea, fără îndoială, lui Walter, oricât de ciudată ar fi putut suna afirmația.

Departe de a se calma, a golit conținutul dispozitivului direct în coșul de gunoi, după care a dus coșul în garaj, cu toate că locul hârtiei tocate era în recipientele speciale de reciclare puse la dispoziție de administrația locală. Dacă sr fi putut, ar fi pus coșul în mașină și l-ar fi dus la groapa de gunoi comunală sau l-ar fi ars pe peluză, deși era interzis să faci focul în aer liber.

Dar și dacă ar fi putut să vadă cum cuvintele lui Walter se înnegresc și se fac scrum, înghițite de flăcări, n-ar fi avut cum să șteargă din conștiința ei faptul că ar fi trebuit să-și dea seama ce avea să se întâmple încă din clipa în care zărise mașinuța sinistră a Barbarei LaFortuny urmărind-o pe stradă. Walter aflase nu numai unde locuia, cu ce se ocupa soțul ei și cum arăta ea acum. Aflase și că avea copii. Ştia că avea copii și – lucrul cel mai semnificativ dintre toate – îi semnalase că știe.

Walter voia ceva de la ea. O vizită, un apel telefonic. Voia ceva de la ea și, dacă ar refuza să se supună, el ar găsi o cale de a-i folosi pe Iso și pe Albie pentru a o forța.

18

1985

Septembrie se apropia cu pași repezi și Elizabeth a început să îl piseze pe Walter să o lase să meargă la școală. El i-a răspuns că avea să ia în considerație cererea. Acesta era răspunsul lui favorit pentru tot ceea ce își dorea ea, dar n-avea cum să obțină – haine mai multe, cine la restaurant, un telefon dat părinților, o prietenă. „O să iau asta în considerare”, răspundea, însă nimic nu se schimba.

— O să mă port frumos, a spus ea, știind de la început că tentativa era sortită eșecului, dar neputând să se abțină să nu facă măcar o încercare. Nu vreau decât să mă duc la scoală, să studiez. Educația e un lucru important pentru mine. Și tu mereu spui că e ceva important.

— Adevărat. Dar nu văd cum s-ar putea. Pentru asta ar trebui să ne stabilim undeva.

— Mi-ar plăcea, a intervenit ea. Apoi s-a corectat imediat: Cred c-ar fi bine pentru tine.

— Nu, nu se poate, nu acum. Trebuie să continuăm să mergem înainte.

— E ilegal, a insistat ea, să nu te duci la școală. Trebuie să mergi la școală pană la cel puțin șaisprezece ani. Dacă mă vede cineva cu tine, te-ar putea opri pentru a pune întrebări. La început, când era vară, nu conta. Dar acum e toamnă.

— Nu încă, dacă e să ne luăm după calendar.

Însă vremea era deja de toamnă. Toamna fusese cândva

anotimpul ei preferat, cu zile pline de promisiuni și nopți răcoroase și înviorătoare. Toamna se putea întâmpla orice. Îi plăcea până și rezonanța acelui cuvânt: *toamnă.* Avea să se întoarcă la școală îmbrăcată cu haine noi – Vonnie avea un stil vestimentar atât de personal încât fetele se certau rareori pe haine –, cu penarul plin de creioane frumos ascuțite și panglici de păr imaculate. Anul acesta avea să fie mai silitoare, mai bine pregătită. Să muncească din greu pentru note de zece, în loc să se mulțumească cu opt. Astfel de planuri se spulberau de obicei până de Ziua Recunoștinței, însă septembrie și octombrie erau perioada de aur.

Există tot felul de motive pentru care o fată de șaisprezece ani ar putea să nu meargă la școală, a spus Walter. Nu cred că va observa cineva. Nimeni n-a făcut-o până acum.

Avea dreptate. Oamenii nici nu păreau să-i vadă, nici nu păreau să o remarce. Priveau prin ea, pe lângă ea, fără să se uite vreodată în ochii ei, nici măcar atunci când ea țipa în tăcere după ajutor, cerându-le să o vadă, să o observe. Să fi fost din cauză că el îi taiase părul scurt și i-l vopsise castaniu, urmând cu grijă linia rădăcinilor, dar nu și a tunsorii? („Simplu ca bună ziua, mârâise Walter. Poate pentru poponarii ăia de stiliști.")

Uneori însă ea băga de seamă că femeile se uită la Walter întrebător, aprobator. Dar numai în treacăt. Câte o chelneriță sau o vânzătoare îl măsura din priviri, din cap până-n picioare, atrăgându-l într-o conversație. După care, la fel de repede, dădea înapoi, se retrăgea. Elizabeth, care citise tone de maculatură despre greșelile pe care fetele le făceau cu băieții, s-a întrebat acum ce fel de greșeli făceau băieții. Walter era prea... zelos. Nu, nu acesta era cuvântul potrivit. Era politicos, plin de solicitudine. Încerca să le atragă atenția. Dar femeile, femeile mature, se dădeau imediat înapoi, de parcă ar fi mirosit urât.

După cererea lui Elizabeth de a merge la școală, lui Walter i-a venit o idee ciudată. A decis ca ei doi să își petreacă serile prin biblioteci, citind. A insistat să supervizeze alegerile ei, făcând-o uneori să înapoieze un roman și să ia o carte de non ficțiune, dar fără să își dea niciodată seama că textele de istorie, științe exacte și matematică erau prea simple pentru ea. Walter citea de obicei cărți de istorie sau reviste despre mașini, însă într-o zi – erau în Fredericksburg, Virginia, sau cel puțin așa credea Elizabeth, deși încurca mereu numele localităților – a dat peste un volum intitulat *Bestia o îmblânzește pe Frumoasă: Ce își doresc cu adevărul femeile,* pe care s-a apucat, pe nerăsuflate, să îl citească.

Însă Walter, a descoperit ea, nu citea deloc repede și, cu toate că au rămas în Fredericksburg timp de mai multe zile – el își găsise de lucru la o firmă de transport de mobilier al cărei patron nu s-a arătat

deranjat că „sora mai mică” a lui Walter se tot încurca printre picioarele lor – nu a reușit să parcurgă în orele libere decât o treime din carte.

La sfârșitul acelei săptămâni, când au plecat mai departe, Walter a aflat, cu dezamăgire, că biblioteca din orașul următor nu deținea respectiva carte. Iar în biblioteca următoare, cartea nu era expusă pe raft, fiind un bestseller, ceea ce însemna că trebuia să semneze pentru ea la ghișeu, în fața bibliotecarului. I-a cerut lui Elizabeth să se intereseze de carte.

„Spune-le că e pentru mama ta”, i-a zis Walter, iar fata s-a conformat, dar s-a trezit aproape înecându-se în lacrimi. Pentru că mama ei n-ar fi citit niciodată o asemenea carte. Mama ei ar fi râs de o asemenea carte.

Bibliotecara însă nu a băgat de seamă tulburarea lui Elizabeth. I-a dat cartea, mulțumindu-se să adauge: „Avem o listă de așteptare pentru exemplarele care sunt puse în circulație. O listă cu peste cincizeci de nume”.

Walter a furat cartea, acțiune pe care ulterior a justificat-o în amănunt, declarându-i lui Elizabeth:

— Cărțile astea sunt cumpărate din banii contribuabililor. Eu sunt contribuabil și folosesc foarte rar bibliotecile, așa că de ce n-aș lua și eu o carte?

— Dar acum nu plătești taxe, a spus Elizabeth. Toți cei pentru care muncești te plătesc cu banii jos. Și nici în Virginia nu îți plăteai impozitele.

— Eu vorbesc de taxele de vânzare, a corectat-o Walter. Accizele pe carburanți. Eu îmi plătesc partea și nu primesc nimic în schimb. Nu sunt ca femeia aia care se plimbă în Cadillac ca să mănânce la cantinele sociale.

— Ăsta e un mit, a spus Elizabeth, care și-a amintit cât de aprins comentase tatăl ei situația cu un an în

urmă. La o cină în familie. Să fi fost doar cu un an în urmă? Anul 1984 i se părea acum incredibil de îndepărtat. Părinții ei se număraseră, desigur, printre susținătorii lui Walter Mondale[18], iar Elizabeth se dusese la un miting electoral în speranța de a o vedea pe Geraldine Ferraro[19]. După aceea, la școală, câțiva dintre cei mai populari băieți o ridiculizaseră, iar ea dăduse înapoi, pretinzând că nu îi plăceau de fapt democrații, că părinții ei îl susținuseră pe Mondale, dar nu și pe ea. Acum se învinovățea pentru asta, ca și pentru alte câteeva zeci de mici trădări față de părinții ei, în încercarea nesfârșită de a le nega practic existența. E drept că mama ei nu se îmbrăca precum celelalte mămici și purta părul prea lung, atârnându-i despletit pe umeri, fără nicio formă. Nu înțelesese de ce Elizabeth își dorise așa de mult o fustă cu pliuri. Nu înțelegea niciodată de ce Elizabeth își dorea tot felul de lucruri. Deși afirma că înțelege, doar era psihiatru. Însă Elizabeth își dădea seama că mama era uimită de ea și nu pricepea de ce, într-o familie atât de vizibil nonconformistă și fermă pe pozițiile ei, tot ceea ce își dorea Elizabeth era să

semene cu ceilalți, să nu iasă niciodată în evidență.

Pentru că ea considerase întotdeauna că așa era mai sigur.

Noaptea, Walter îi citea cu voce tare din cartea furată. O găsea minunată, inteligentă și profundă și, într-adevăr, unele lucruri i se păreau și lui Elizabeth destul de interesante. Cartea le sfătuia pe femei să revină la un tip de relație mai „naturală" cu bărbații, să pună preț pe „blândețea lor inerentă", acceptând în același timp că bărbații erau mai duri, poate chiar un pic sălbatici din fire. Femeile trebuiau să realizeze că cei mai buni bărbați erau cei care aveau grijă de ele – nu din punct de vedere financiar, ci emoțional. Și să nu îi judece pe bărbați prin prisma unor aspecte exterioare, ca de pildă aspectul fizic sau stilul vestimentar, ci să învețe să își găsească bărbați amabili și înțelegători.

— Uite, asta e problema, spunea Walter. Eu fac exact lucrurile astea, și degeaba. Nu ajută la nimic.

Între timp, Elizabeth se gândea ce o fi vrut să spună autorul prin „natural". Asta însemna să nu te razi pe picioare, să nu folosești uscătorul de păr? Mama ei purta părul lung, despletit pe umeri, dar tot se epila. Elizabeth nu se mai epilase din ziua când o răpise Walter, și acum avea picioarele acoperite cu un puf moale. Nu voia să îl vadă nimeni, dar îi plăcea atingerea lui moale. Noaptea, stând întinsă singură în pat sau înfășurată în sacul de dormit, își mângâia picioarele, își pipăia axilele. Poate că se transforma, pe nesimțite, în ceva cu totul nou și formidabil, o creatură zveltă și agilă, capabilă să îl înfrunte pe Walter și să fugă.

Numai că nu avea să scape niciodată de el. Niciodată.

Walter prefera acum cartea în locul povestirilor ei și câteodată îi cerea să îi citească în timp ce el șofa. Capitolul lui favorit era cel referitor la o femeie de afaceri rece și calculată, care își închipuia că bărbatul ideal trebuia să-i semene ca două picături de apă.

— Maureen, douăzeci și nouă de ani, pare să aibă tot ce și-a dorit de la viață, citea Elizabeth. Este o brunetă suplă care lucrează pentru un lanț de magazine universale cu sediul în Texas și conduce Departamentul de dezvoltare al companiei. Merge la serviciu îmbrăcată în taioare făcute la comandă

și își poartă părul negru, strălucitor prins la spate într-un conci.

— Ce e ăla? a întrebat Walter.

— Adică un fel de coc, l-a lămurit Elizabeth. Şi-a dat pe spate părul, buclele mici care acum nu mai puteau fi aranjate în niciun fel. Se scrie „c-o-n-c-i”. Ştia că mai târziu, când Walter recitea capitolul – întotdeauna parcurgea din nou fragmentele pe care ea i le citea în ziua respectivă ar fi putut să îi ceară socoteală, să o întrebe de ce nu îi dăduse explicațiile corecte.

— OK. Continuă.

Elizabeth pierduse șirul, i-a luat o clipă ca să regasească pasajul.

— Dar seara ea își lasă părul să-i curgă pe umeri și bate cluburile și localurile de noapte din Dallas, în căutarea unui bărbat. Crede că știe exact ce-i trebuie – un profesionist aflat la același nivel ierarhic ca ea, sau mai sus – iar lista cu candidații respinși este și ea foarte clară. Nu-l vrea pe „băiatu’ mamei”, care locuiești cu părinții...

— Nu înseamnă că ești băiatul mamei dacă locuiești cu părinții, a intervenit Walter.

— Nu-l vrea pe „băiatu’ mamei”, care locuiește cu părinții. Și nu vrea nici vreun grăsan. Acceptă chelia, dacă bărbatul este simpatic și în formă. Pe scurt, nu vrea „rataţi”. În ciuda calculelor pe care le

face și a ideilor precise în legătură cu bărbatul ideal, Maureen nu reușește să-l găsească. A, sigur, cunoaște profesioniști cu salarii bune și fizic plăcut, dar care o dezamăgesc invariabil, și asta pentru că Maureen a pierdut contactul cu propria ei feminitate. L-a pierdut încercând să se transforme din pradă în vânător. A încălcat legile naturii, ordinea firească a lucrurilor, și nu-și va găsi niciodată perechea până când nu va învăța să stea la locul ei, liniștită, așteptându-l pe el să o găsească.

Elizabeth a rumegat în gând ideea. Eroina ei, Madonna, purta un cordon pe care stătea scris JUCĂRIE PENTRU BĂIEȚI, dar era clar că ea era cea care îi juca pe bărbați pe degete, cea care îi folosea și apoi îi abandona. Elizabeth văzuse filmul *Căutând-o pe Susan* de patru ori de când fusese lansat, în iarna trecută, iar finalul a dezamăgit-o de fiecare dată. Rosanna Arquette era, desigur, foarte drăguță – suficient de drăguță pentru ca iubitul ei, starul rock, să îi fi dedicat cândva un cântec –, dar i se părea totuși ciudat ca ea să facă pereche cu tipul cel mai arătos din film, în timp ce Madonna era cuplată cu individul mai puțin dezirabil, cel cu țepi în cap. În plus, la începutul filmului, Madonna era în pat cu altcineva, deci între ea și tipul cu țepi în cap nu era o iubire așa de mare, în ciuda săruturilor lor pasionale. Iar spre sfârșit, cei doi păreau mai degrabă amici decât îndrăgostiți, morfolind popcorn și râzând împreună. Cu numai o lună în urmă, mass-media anunțase că Madonna se măritase cu Sean Penn. Acum era mai slabă, nu că ar fi fost vreodată durdulie, și avea părul scurt și lins. Elizabeth și-a amintit că citise despre decizia cuplului de a se căsători și despre faptul că ea fusese cea care îl ceruse în căsătorie, pentru că știa că el își dorea asta. S-a întrebat cum era să știi că un bărbat vrea să se însoare cu tine și să ai atâta încredere în tine încât să îl ceri tu de bărbat. Autorul cărții nu ar fi aprobat, în niciun fel, comportamentul Madonnei.

— Oare Maureen și-a găsit bărbatul potrivit? a spus Walter.

Elizabeth și-a ridicat, tresărind, ochii din carte.

— Nu cred că e un personaj real.

— Ba da, sigur că e. E o carte de nonficțiune. Scrie asta pe cotor. El a arătat cu degetul spre autocolantul bibliotecii. Elizabeth s-a gândit dacă nu ar fi fost mai bine să îl dezlipească și dacă nu cumva aveau să dea de necaz dacă cineva l-ar fi zărit, și încă atât de departe de sediul bibliotecii. Dar poate că dacă cineva îi denunța că furaseră cartea, poliția avea să dea de ei.

— Vreau să spun că femeia e probabil reală, dar i-au schimbat numele în carte.

— De ce ar face așa ceva?

— Nu știu de ce, dar știu că așa se procedează. Mama mi-a explicat chestia asta odată. Are o prietenă care lucrează la o revistă pentru femei și acolo scrie articolele astea... am uitat cum le zice... Adică găsesc povești adevărate, dar mai schimbă protagoniștii.

— A, nu, nici vorbă, a spus Walter. Maureen e la fel de reală ca domnul Steinbeck și Charley, și oamenii pe care i-au cunoscut în călătoriile lor.

Elizabeth a simțit cum o cuprinde panica. Dacă Walter afla că ea inventase toate aventurile acelea prin care trecuseră John Steinbeck și pudelul său? Ce se făcea dacă Walter își dădea seama că putea găsi *Călătorii cu Charley* la bibliotecă și se hotăra să o citească? Walter nu suporta să fie tras în piept de nimeni. Deși se lăsa tras în piept de cartea pe care ea i-o citea. Adevărul era că nici Elizabeth nu înțelesese din prima cum merg treburile și că parcurgând odată revistele mai

vechi *Seventeen* și *Mademoiselle* crezuse fiecare cuvințel. Se bucurase însă când mama ei îi explicase că povestirile acelea nu erau întru totul adevărate, că redactorii cizelaseră poveștile reale pentru a le face să se potrivească mai bine cu stilul unei reviste tipărite pe hârtie lucioasă, pentru că oamenii asta-și doreau să citească. Lui Walter însă îi displăcea o asemenea informație.

— Mi-ar plăcea să o cunosc pe Maureen, a spus el. Pun pariu că nu s-a căsătorit nici până acum. Sigur, e mai în vârstă decât mine și probabil că are reguli și în privința asta. Femeile sunt tare ciudate. Ar trebui să fie recunoscătoare când un bărbat mai tânăr le acordă atenție. Și când își dau seama de asta, e prea târziu, atunci nimeni nu se mai uită la ele. Când eram la liceu, n-am înțeles niciodată de ce boboacele nu voiau să iasă decât cu băieți din ultimul an.

Elizabeth, care ar fi trebuit să fie în anul al doilea de liceu, s-a gândit la băieții de vârsta ei. Erau așa de mici, majoritatea. Nu numai scunzi, ci și slăbănogi. Până și ea, care nu era prea înaltă sau împlinită, se simțea enormă pe lângă ei.

— Aș putea s-o fac să se simtă bine pe Maureen, a continuat Walter. Să mă roage în genunchi să nu mă opresc.

Dacă nu ar fi avut cartea așezată în poală, Elizabeth și-ar fi strâns picioarele la piept. Walter nu o atinsese niciodată. Mai bine zis, nu o atinsese în felul acela. Uneori o trăgea de gulerul hainei, dacă avea impresia că ea merge prea repede, sau de braț, pentru a-i indica să schimbe direcția. În primele nopți, când dormise cu încheieturile mâinilor și gleznele legate, ea se așteptase tot timpul ca el s-o atace. Doar o violase pe fata cealaltă, cea pe care o îngropase. Sigur o violase. Deși nu îi mărturisise asta niciodată, ea știa. Elizabeth se gândea deseori la ea, deși tot ce știa era că o chema Maude. Un nume atât de demodat. Copiii de la școală râseseră probabil de ea, o strigaseră Maude the Odd[20]. Asta dacă nu cumva era foarte, foarte

drăguță și populară. Fetele drăguțe treceau peste orice. Deși, pe de altă parte, nicio fată drăguță și populară nu s-ar fi urcat în camionul lui Walter. Dacă ar fi avut de ales, nici Elizabeth nu s-ar fi urcat, și doar ea nu era atât de drăguță și de populară. Ştia însă că nu e bine să te urci în mașina unui străin.

Dar dacă Walter ar fi mers cu mașina pe Route 40 și dintr-odată ar fi început ploaia și el s-ar fi oprit, oferindu să o ducă acasă cu camioneta? O dată, o singură dată, i se întâmplase așa ceva. Se urcase în mașina unui necunoscut. El o întrebase unde voia să ajungă și ei îi fusese frică să-i dea adresa de acasă, îi fusese teamă ca părinții să nu afle că făcuse autostopul, așa că îi spusese că se ducea la sala de bowling Normandy Lanes, situată la numai vreun kilometru distanță. Bărbatul încuviințase gânditor din cap, privind gânditor în direcția indicată de ea, după care o anunțase „Plouă prea tare. Să așteptăm în mașină. Mai bine să nu ne aventurăm". Trăsese mașina într-o parcare, apoi se aplecașe spre locul pasagerului... și deschisese torpedoul, de unde scosese o sticluță cu un lichid de culoarea chihlimbarului, din care trăsese o dușcă zdravănă.

— N-ar trebui să bei când ești la volan, îi atrăsese Elizabeth atenția.

— Iar tu n-ar trebui să faci autostopul, răspunsese bărbatul. Surprinzător, tonul lui nu părea amenințător. A mai luat o înghițitură, mulțumindu-se să stea acolo, cu motorul pornit și ascultând un post de radio care difuza melodii vechi. Iar când ploaia s-a mai domolit, a dus-o pe Elizabeth la sala de bowling.

Deci, da, Elizabeth se urcase o dată în mașina unui necunoscut. Dar s-ar fi urcat în camioneta lui Walter într-o zi frumoasă de august? Nu, nu credea. Așadar, de ce acceptase Maude? Acceptase sau Walter o luase cu forța, așa cum făcuse cu Elizabeth.

Walter vorbea rar despre Maude, și atunci o amintea doar în trecut, mai mult în chip de avertisment. Îi plăcea însă să comenteze despre fetele pe care le vedea pe drum. „Aș face-o să se simtă bine, spunea când vedea câte o fată drăguță. Ştiu eu ce spun. Fetele astea se vând pe nimic, habar n-au că poate le așteaptă ceva mai bun. Nu fac decât să viseze la staruri de cinema."

Și acum o luase de la capăt povestind despre Maureen, cu detalii

minuțioase, oribile, dar totodată atât de precise de parcă ar fi plănuit o incursiune la supermarket. Ce și unde avea să își pună mai întâi – gura pe scobitura gâtului ei, limba în ureche, apoi degetele... „Of, Doamne, oprește-te”, și-a zis Elizabeth, dorindu-și cu disperare să nu-l mai audă. Însă Walter își continua recitalul. Care nici măcar lui nu i se părea sexy. La fel de bine ar fi putut reda din memorie instrucțiunile de utilizare ale unui aparat electrocasnic. Era ca și cum ar fi ascultat o scenă de seducție dintr-un roman de dragoste, citită de un robot și redusă astfel la un fel de hartă care îți indica pe unde să o iei și ce să faci ca să ajungi într-un anumit loc.

— O să mă roage în genunchi să nu mă opresc, a spus Walter. Dar eu o s-o fac să aștepte. O femeie ca Maureen trebuie mai întâi supusă. Asta încearcă să explice cartea. Că femeile sunt făcute să aștepte. Pentru că așa e anatomia lor. Așteaptă, și atunci primesc. În timp ce bărbații sunt făcuți să le urmărească și să le ofere ce-și doresc.

Elizabeth, care citise cartea de aproape tot atâtea ori ca și Walter – la urma urmei, era singura lectură disponibilă în timp ce mergeau cu mașina sau se odihneau într-o cameră de motel, cu excepția unui exemplar din *Nașul* pe care el îi dăduse voie să îl cumpere dintr-un târg –, nu credea deloc că volumul, oricât de prost era, transmitea acel mesaj. Dar s-a abținut să comenteze.

— Ia uită-te, a zis Walter brusc, încetinind. Ce strălucire are fata asta!

În seara aceea, după ce copiii au adormit – cel puțin Albie, pentru că Iso stătea probabil ascunsă sub pătură, trimițând mesaje de pe telefonul mobil total nesatisfăcător pe care i-l cumpăraseră – Eliza i-a povestit lui Peter despre a doua scrisoare. Acum îi părea rău că o distrusese, pentru că astfel el nu o mai putea citi singur, iar ea era nevoită să retrăiască totul. Peter a ascultat-o fără a face niciun comentariu, deși a ridicat din sprâncene la turnurile de fraze reproduse de ea cu acuratețe: „decanul condamnaților la moarte", „reguli foarte stricte care îngreunează posibilitatea unui recurs", „n-am să te plictisesc cu toate chichițele juridice". Eliza și-a dat seama că memorase practic scrisoarea cuvânt cu cuvânt,

— Ce ai de gând să faci?

— Nu știu, a răspuns ea. Simt însă că situația îmi scapă brusc de sub control. Femeia aceea – sau chiar Walter însuși – ar putea contacta oricând mass-media pentru a le spune cine sunt și unde locuiesc.

— Nu-mi pot imagina nicio instituție de presă responsabilă care să accepte să dea știri despre tine fără acordul tău, a spus Peter. Nu o contrazicea, doar încerca să dezlegele toate ițele, sa privească lucrurile din toate unghiurile posibile.

— Din păcate, lumea e plină de instituții de presă iresponsabile. Dacă femeia aia a dat peste Jared Garrett? Îți dai seama cât de expuși suntem, noi toți?

I-a aratat ce se întâmpla dacă tasta adresa lor pe harta Google, dând click pe imaginea străzii și localizând casa. Desigur, Peter era familiarizat cu asta, cariera lui de succes ca jurnalist se datorase în parte priceperii cu care știa să se documenteze pe internet. Totuși, și-a dat ea seama, imaginea i s-a părut și lui la fel de șocantă. Uitându-se la poza casei lor din cărămidă albă – înconjurată de banalul gard din uluci – Eliza nu s-a putut abține să nu-și închipuie imagini desprinse

dintr-un film de groază, care pulsau dincolo de fotografia placidă. Barbara LaFortuny văzuse casa, trecuse pe lângă ea și îi raportase totul lui Walter – ce anume îi spusese? Oricât de puțin i-ar fi spus, tot era prea mult. Femeia strângea probabil informații pentru un dosar al lui Walter, membrul familiei cel mai ușor de depistat, cel mai prezent în viața publică. Dar avea să se oprească aici? Dacă își făcea apariția pe tușă, la unul dintre meciurile de fotbal ale lui Iso? Sau o urmărea pe Eliza în timp ce îl conducea pe Albie la școală și îi trezea băiatului curiozitatea, făcându-l să pună tot felul de întrebări? „Cine e doamna aceea? De ce vrea să discute cu tine? De ce are cicatrice pe față?” Dacă Barbara LaFortuny încerca să se împrietenească cu Reba, vârându-i bucăți de mâncare printre despicăturile din gard? Dacă o otrăvea pe Reba, care mârâise la ea? Dacă...?

Un țipăt de copil, atât de familiar, a răsunat în noapte.

— Albie, a strigat Eliza, pentru a-l anunța că vine.

— Albie, a repetat Peter. Credeam că am trecut peste asta.

„Peste multe lucruri credeam că am trecut”, și-a spus Eliza urcând treptele două câte două.

Coșmarurile lui Albie începuseră la puțină vreme după ce se mutaseră la Londra. Toți pediatrii și toate cărțile consultate susțineau că era normal pentru un copil să aibă vise urâte după o schimbare majoră în viața lui, însă coșmarurile lui Albie i se păreau neobișnuite Elizei. În primul rând, pentru că erau incredibil de detaliate, cu imagini și intrigi atât de vii încât aproape că îi venea să le noteze. La fel de interesant de urmărit era și modul în care subconștientul lui Albie recrea situațiile banale prin care trecuse în ziua respectivă. O carte precum *In the Night Kitchen*[21], de pildă, care Elizei îi dădea fiori, nu îl afecta deloc pe Albie. În timp ce alte imagini, aproape nostime după părerea ei, îl înfricoșau. Cățelușul Poky[22] făcea spume la gură. (Ea îl învinovățea pentru asta pe Peter, care le pusese copiilor caseta cu filmul *Să ucizi o pasăre cântătoare*[23].) Madeline[24], micuța pariziancă, se transforma în visele lui Albie într-o vrăjitoare, genul de persoană care îi ciupește pe oameni și apoi toarnă minciuni. Iepurașul Peter scăpă rareori din furca fermierului McGregor[25]. Acest din urmă vis debutase după ce Albie o văzuse pe mama lui consumând un preparat din carne de iepure într-unul dintre restaurantele lor londoneze preferate.

Dar cel mai izbitor aspect al viselor lui Albie era apariția constantă a lui Iso, întotdeauna aflată în pericol. În seara aceea, printre sughițurile de plâns și înghițiturile de apă, băiatul le-a relatat o poveste înspăimântătoare. Erau cu toții într-o brutărie nouă și Iso

refuza să-și pună ochelarii, nu că ar fi purtat ochelari în realitate. (Eliza și Peter s-au uitat unul la celălalt, peste capul lui Albie; recunoscuseră scena din filmul *Familia Brady,* pe care Albie îl adora. Nu considera pelicula o glumă simpatică și amuzantă, ci un îndemn sincer de a trăi exuberant, fără a te sinchisi de ceea ce credeau ceilalți. Cântă în gura mare, stă la palavre cu hoții de mașini, poartă-te frumos cu toată lumea și vei avea succes.) La un moment dat, Iso a dispărut și toată familia a început să o caute disperată. Au găsit-o într-o cameră de depozitare unde erau îngrămădiți mai mulți saci cu făină; era aplatizată, ca și cum cineva ar fi rulat-o, transformând-o într-o față de turtă dulce – și îi tăiase picioarele.

— Nu avea picioare?

Albie a încuviințat din cap, cu un aer vinovat, de parcă visul ar fi putut fi interpretat drept o dovadă a sentimentelor sale conflictuale față de sora lui cea desăvârșită, ale cărei picioare puternice și iuți îi garantaseră pătrunderea fără efort într-un nou cerc de cunoștințe, în timp ce el încă se zbătea să-și facă prieteni. Eliza era însă convinsă că Albie nu nutrea deloc asemenea sentimente contradictorii cu privire la Iso. Albie își iubea sora și voia să fie ca ea. Nu ar fi fost niciodată capabil să-i facă vreun rău, nici măcar în imaginație. Dimpotrivă, era mereu preocupat de siguranța ei. Ce știa sau bănuia Albie despre sora lui? Aflase ceva ce Elizei îi scăpase? Sau visul acesta nu era decât o reflecție a propriei ei anxietăți?

— Îți faci griji cu privire la Iso? Vreau să zic, în realitate.

Albie a meditat asupra întrebării.

— Nu, nu-mi fac niciodată griji în privința lui Iso. Nici ea nu pare să-și facă griji în privința mea. Uneori mi-aș dori să-și facă.

Interesant.

— Cum adică?

— Aș vrea să mă întrebe și pe mine câteodată ce am făcut la scoală sau cum mi-am petrecut ziua.

— Dar tu o întrebi pe ea? a spus Eliza.

— Sigur că da. Toți ne întrebăm între noi, în afară de Iso. Tu îl întrebi pe tati ce-a făcut la serviciu și tati te întreabă pe tine ce s-a

mai întâmplat pe-acasă, și amândoi ne întrebați pe Iso și pe mine, dar Iso nu întreabă nimic pe nimeni.

— Iso e acum..., a dat să spună Peter.

— Adolescentă, a completat Albie. Mereu spui asta, dar ce înseamnă?

— E o discuție cam complicată ca s-o purtăm în toiul nopții.

— Nu e nici măcar ora douăsprezece, l-a corectat Albie. Micul lor visător putea fi uneori extrem de precis.

— Bine, a spus Peter. Deocamdată îți zic doar atât: când ajungi la adolescență, în corpul tău se petrec atât de multe lucruri încât te schimbi un pic.

Albie a stat un pic pe gânduri.

— Devii un Transformer?

— Oarecum, dar totul se petrece în interior. Crești foarti mult dintr-odată și asta te epuizează. Din cauza asta Iso se poartă uneori ciudat.

— Iso se poartă întotdeauna ciudat.

Eliza ar fi vrut să-i ia apărarea lui Iso, dar Albie avea dreptate. Iso se purta întotdeauna ciudat. Era trist să audă afirmația aceasta rostită cu voce tare și să fie nevoită să recunoască, în sinea ei, că Iso avea mai mult decât niște dispoziții schimbătoare. Pentru că Iso avea o singură stare de spirit, cel puțin acasă, unde era mereu țâfnoasă și pusă pe harță.

— N-ai vrea să dormi cu noi în pat în noaptea asta? l-a întrebat Eliza, perfect conștientă că propunerea implica pentru cei doi adulți ore de nesomn într-un pat

înghesuit. În plus, Reba începuse și ea să se furișeze în patul lor.

— Nu, sunt prea mare pentru așa ceva, a răspuns Albie. Dar puteți lăsa aprinsă lumina adevărată?

Lumina adevărată însemna lampa de pe noptieră, nu plafoniera de pe holul către baia pe care Albie o împărțea cu Iso. L-au lăsat pe băiat în dormitorul lui, scăldat în lumina adevărată. Adormise deja înainte ca ei să apuce să treacă pragul încăperii, dar Eliza nu s-a întors ca să stingă lampa. Dacă Albie se trezea din nou peste noapte, era important să găsească lumina aprinsă, să vadă că părinții își respectaseră promisiunea.

— E vina mea, a spus Eliza după ce au coborât din nou la parter. Albie e atât de sensibil din fire, încât își dă seama că nu sunt în apele mele.

— Posibil. Dar la fel de bine ar putea fi și o coincidentă.

— Poate că a citit scrisoarea, a spus ea pe un ton vinovat, ca și cum neglijența sa în privința acelei hârtii ar fi sugerat o eventuală intenție subconștientă.

— Poftim?

I-a povestit lui Peter cum rătăcise scrisoarea și cum găsise apoi desenul făcut de Albie pe spatele foii.

— Adevărul e că o suspectez pe Iso că ar fi aruncat-o la gunoi, deși e posibil s-o fi aruncat și eu, din greșeală, uitând ce era. Iso a devenit foarte băgăcioasă în ultima vreme. Îmi umblă prin poșetă și Dumnezeu știe ce alte lucruri mai face.

— Bun, uite care-i treaba, a spus Peter, turnându-și un pahar de vin și punând ceainicul pe foc pentru ea,

cotrobăind în același timp prin spatele oalelor și tigăilor după o cutie de biscuiți fini păstrați de Eliza numai pentru ea, unul dintre puținele alimente pe care refuza să le împartă cu copiii, pentru că ei îi înfulecau prea repede și fără pic de considerație. Dacă vreunul dintre ei a citit scrisoarea, pun pariu că n-ar fi în stare să țină secretul față de tine prea mult timp. Chiar dacă s-ar teme că ar da de necaz fiindcă își bagă nasul unde nu le fierbe oala. Mai ales Albie. Așa că eu zic să-ți scoți chestia asta din cap pentru moment. De fapt, care e problema?

Eliza a clătinat din cap. Nu, n-avea cum să-și scoată toate grijile din cap doar cu o ceașcă de ceai și o porție din biscuiții preferați.

Doar nu era Albie.

—

Uite cum văd eu lucrurile, a spus Peter. Înțeleg că Walter vrea să ia legătura cu tine, să te vadă. Cu toate că nu e îndreptățit să o facă, lucru pe care îl știe. Și îl recunoaște. Și totuși te amenință implicit. Îți dă târcoale, apropiindu-se tot mai mult, informându-te că a aflat anumite lucruri despre tine și că poate ajunge la familia ta prin intermediul acelei individe, LaFortuny. Dacă te-ar amenința direct sau ți-ar cere explicit ceva, te-ai putea duce la administrația penitenciarului pentru a depune o plângere, i-ai

putea provoca necazuri, numai că nu intenționezi să o faci pentru că ești de părere că fiecare persoană care află adevărul despre trecutul tău amplifică exponențial riscul ca acesta să fie dezvăluit opiniei publice, inclusiv copiilor, lucru care te deranjează cel mai tare, pentru că tu nu vrei ca ei să știe.

— De fapt, nu vreau să știe nimeni. Pentru că atitudinea oamenilor se va schimba dacă află. Și-a amintit de colegii de liceu în care avusese încredere să-i dezvăluie parțial cele întâmplate și cât de urât se terminase acea poveste atunci când descoperiseră că amândurora le plăcea același băiat. Fata, care aflase că ea fusese violată, stârnise tot soiul de bârfe cum că Eliza era o stricată, dispusă să se culce cu oricine, și așa îl câștigase pe băiat de partea ei.

— Walter vrea să te vadă, a repetat Peter. Și scopul tuturor acestor manevre – scrisorile, telefoanele, complicea – este de a te atenționa că, dacă nu te duci să îl vezi, e posibil să facă toată povestea publică. Să dea, eventual, un interviu în care să facă aluzii cum că intenționează, finalmente, să declare câte fete a ucis. Cred că ziarele din Washington și Baltimore ți-ar proteja

intimitatea dacă ai refuza să le răspunzi la întrebări. Dar, așa cum ai spus și tu, există o mulțime de fițuici murdare care nu vor adopta aceeași atitudine. Cred că ceea ce Walter vrea să-ți transmită este că ar fi dispus să te scutească de neplăcerile astea dacă accepți să îl vezi.

— Nu e corect, a protestat Eliza.

— Nu, sigur că nu e. Numai că tu trebuie să te concentrezi asupra a ceea ce vrei să faci, nu asupra a ceea ce e corect sau principial. Nu vrei să le povestești deocamdată copiilor ce ți s-a întâmplat și nici nu vrei ca ei să afle din altă parte. Atunci, care e cea mai bună metodă pentru a ajunge la acest rezultat?

— Poate că Walter vrea bani, ca să cumpere cine știe ce privilegiu sau obiect pe care nu și-l poate permite.

— Poate. Deși înțeleg că amica lui, domnișoara LaFortuny, e destul de înstărită, nu-i așa? Cred că Walter s-ar simți jignit dacă i-ai oferi bani.

— Walter nu are niciun drept să se simtă jignit de gesturile mele.

— De acord. Walter nu are, într-adevăr, niciun drept. Și dacă tu ești pregătită să suporți consecințele refuzului de a-l vedea, eu nu pot decât să te încurajez. Dacă ești gata să-i chemi pe Albie și pe Iso și să le

furnizezi versiunea „nerecomandată copiilor fără acordul părinților sau al familiei” cu privire la cele întâmplate pe când aveai cinciprezece ani, eu o să te susțin. Putem chiar să îi rugăm pe părinții tăi să ne ajute să găsim niște experți în domeniu care să ne dea sfaturi în legătură cu modul în care ar trehui să abordăm discuția cu cei mici. Am știut amândoi dintotdeauna că într-o zi va trebui să le mărturisești totul. Numai că nu ne-am așteptat ca Walter să îți forțeze mâna.

— Nu, a spus Eliza ciugulind dintr-un biscuit numai pentru a-și prelungi plăcerea. Albie n-ar fi în stare să facă față. Și dacă i-am spune numai lui Iso, ea n-ar ține secretul.

— Iso se pricepe foarte bine să păstreze secrete. Prea bine chiar, dacă e să mă întrebi pe mine.

— Secretele ei, nu pe alte altora, a ripostat Eliza, amintindu-și cum i-a cotrobăit prin geantă. În plus, ar putea să-i spună lui Albie, numai ca să-l necăjească.

— OK, asta ar fi una dintre perspective. A doua este să nu facem nimic și să așteptăm să vedem ce se mai întâmplă, ceea ce înseamnă practic să fim la mâna lui Walter și a bătăioasei domnișoare LaFortuny.

Eliza a strâmbat din nas. Barbara LaFortuny îi displăcea profund și în același timp se simțea vinovată că nu agrea o persoană în mod evident atât de bine intenționată. Individa aceea îi dădea însă fiori.

— Ultima opțiune este să îi permitem lui Walter un contact direct cu tine, într-un fel sau altul. Fie prin telefon, fie printr-o vizită. Pentru că, în mod cert, scrisoarea nu a fost de ajuns pentru el.

Ceainicul a început să fluiere. Eliza îl avea de la mama ei, era un obiect anacronic, emblematic pentru sfârșitul anilor 1970, lucrat din email și având forma unui balon. Inez ajunsese la concluzia că îl detesta la puțină vreme după ce îl achiziționase. Nici Elizei nu îi plăcea, însă nu se afla în poziția de a refuza cadourile de la mama ei atunci când se mutase împreună cu Peter, în ultimul lor an de facultate. Peștele călătorise pe urmă cu ei de la Wesleyan la Houstun și Londra și înapoi, în Maryland, câștigând simpatia Elizei doar pe temeiul longevității și al rezistenței. În bucătăria ei poposiseră multe lucruri de care Inez se debarasase – lucruri simple, lipsite de trecut și de distincție iar ea le îndrăgea pe toate. Le inventaria acum în minte, toate acele mici relicve din vremurile când locuia în Roaring Springs – un castron pe care îl folosea numai atunci când punea în funcțiune mixerul, un desfăcător de sticle, o lingură cu coada lungă pe care o folosea ca să amestece cocktailurile. Plânsese – chiar plânsese de-a binelea – atunci când când un bol din ceramică în care își ținea ustensilele de bucătărie se rătăcise în timpul unei mutări înapoi în State. În cele din urmă fusese găsit, intact, într-o cutie etichetată greșit, și ea plânsese din nou, de data aceasta de bucurie.

— Un telefon, a spus ea. Presupun că m-aș descurca cu un telefon. Dar trebuie să înțeleagă că nu putem discuta decât în timpul orelor de scoală.

— Și crezi, a întrebat Peter, că Walter se va declara satisfăcut, că după aia nu vei mai avea de ce să-ți faci griji?

Eliza își mesteca biscuitul cu o atenție neobișnuită.

— Probabil că nu.

— Eliza, spune-mi, știu tot ce s-

a întâmplat atunci?

— Nu, i-a răspuns Eliza soțului ei. Dar... nici eu nu sunt sigură că știu.

20

1985

— Ia uite-te. Ce strălucire are fata asta!

Unde se aflau? În Manassas, Virginia, la periferia orașului, cam cel mai îndepărtat punct estic pe care-l atinseseră. Ruta aleasă de Walter îi amintea lui Elizabeth de compasul cu care îi plăcea să se joace în copilărie. Se deplasau într-un cerc închis după un tipar care avea sens doar pentru Walter și făcând salturi mari în vestul statelor Virginia și Maryland și în extremitatea estică a Virginiei de Vest. Elizabeth se întreba dacă Walter ca și ei se învârtea în jurul orașului său, dacă îi era la fel de dor de casă și de părinți. Dar el putea merge acasă oricând, nu-i așa? Refuza să-i plângă de milă. Situația lui nu se asemăna cu a ei. El se bucura de libertate. Dacă avea să scape vreodată de el, atunci...

— Du-te și vorbește cu ea, a spus Walter.

Fata stătea în fața unei tarabe improvizate, unde vindea tot felul de produse făcute în casă. Pe un afiș de lângă tarabă scria că toate încasările vor fi donate lui Darlene Fuchs, cine o mai fi fost și ea.

— Ce?

— Du-te și vorbește cu ea. Împrietenește-te.

— Nu știu cum.

— Ba sigur că știi.

Dar ea chiar nu mai știa, uitase, și apoi nici nu voia să o facă.

— Bine, o să merg eu, a spus Walter furios, schimbând viteza și întorcând camioneta. Elizabeth îl urmărise la volan, făcându-și calcule dacă se putea aventura să preia volanul, însă schimbătorul de viteze părea o chestiune mult prea complicată pentru ea. Stătuse pe bancheta din spate în timp ce Vonnie lua lecții de șofat și i se păruse ușor, însă ambele mașini ale familiei aveau cutii de

viteze automate. Și până și Walter mai îneca uneori motorul vechii camionete, atunci când trecea dintr-o viteză în alta.

— Nu te supăra, domnisoară?

Fata – și Elizabeth a văzut imediat că nu era decât o copilă, ceva mai mică decât ea, însă înaltă și bine făcută avea într-adevăr o strălucire specială. Era drăguță, în stilul vedetelor de cinema, cu păr lung și drept, o tunsoare nu tocmai la modă, dar care ei i se potrivea de minune. Avea ochii verzi ca marea, culoare pusă și mai mult în evidență de bluza verde pal pe care o purta, o creație Ralph Lauren imprimată pe piept cu un mic jucător de polo pe post de blazon. Lui Elizabeth stilul acela de boboacă i s-a părut cam prea teatral, însă fetei îi venea bine.

— Da? a spus ea.

Vorbea cu accent sudist, dar nu ca Walter. Un accent sudist diferit. De om educat.

— Vreau să îi cumpăr niște haine surorii mele, dar nu mă pricep prea bine și m-am gândit că o fată așa frumos îmbrăcată ca tine ar putea să ne ajute.

Fata s-a uitat în jos la hainele ei, ca și cum ar fi uitat cu ce era îmbrăcată, ca și cum ținuta ei perfectă era doar rezultatul unui accident fericit. Însă bluza din țesătură Oxford se asorta cu bermudele în carouri, printre care se strecurau fâșii de verde în aceeași nuanță. Pe umeri îi atârna o jachetă ale cărei mâneci roz se asortau perfect cu rozul pantalonilor. Nu părea genul de fată care să vândă dulcețuri pe marginea drumului într-o după-amiază frumoasă de sâmbătă. Locul ei era mai degrabă pe un teren de fotbal. Ca majoretă. Sau dacă nu ca majoretă, atunci ca iubita unuia dintre jucători sau, de ce nu, în tribune, sporovăind veselă cu prietenele sale. În spatele ei, drumul urca panta unui deal, și în zare nu se zărea nicio casă. Un afiș prins de un stâlp anunța FERMA T'N'T. Elizabeth a ghicit că nu era propriu-zis o fermă, ci un conac mare, un loc care își ascundea grandoarea în spatele acelui nume ridicol, un mod laș de a te da în spectacol.

— Nu mai țin minte dacă le-am cumpărat de aici, dar dacă mergeți la mall...

— Cum ajungem acolo?

— Nu e departe. O luați drept înainte și faceți la stânga

la...

— Doar că noi nu suntem de prin partea locului. Degeaba îmi spui niște nume, că n-o să mă descurc. E în drumul tău? N-ai vrea să mergi cu noi, să mă conduci? Îți dau cinci dolari pentru osteneală.

Fata a scuturat din cap.

— Cinci pentru tine și zece pentru cauză. Pariez că e mai mult decât ai câștigat toată ziua.

„Nu, s-a rugat Elizabeth în gând. O, Doamne, nu." Dar fata își înșfăcase deja cutiuța de tablă în care ținea banii și se urca acum în cabină, în spațiul lăsat liber de Elizabeth, care coborâse și îi ținea portiera deschisă. Elizabeth s-a mirat de faptul că fata își lăsase borcănașele acolo, ferm convinsă că avea să le găsească în același loc atunci când se va întoarce. Ferm convinsă că se va întoarce.

— Tu ai făcut dulcețurile? a întrebat-o Elizabeth.

— Îhî. Din ardei iute, după o rețetă veche a familiei. Tata m-a prevenit că e cam ca și cum aș încerca să vând cărbuni minerilor din Newcastle, dar m-am gândit că oricum e mai bine decât să spăl parbrize sau să fac prăjituri.

— Cine e Darlene Fuchs?

— O fată de la mine din clasă, de la Middleburg Middle. Deci fata era mai mică decât ea, n-avea mai mult de paisprezece ani. Are limfom Hodgkin și părinții ei nu au asigurare medicală.

Elizabeth a sesizat că fata o cântărește din priviri. Fără să o judece și nu cu răutate sau cu snobism, ci pur și simplu studiind amioneta, hainele și accentul lui Walter. Era probabil genul care s-ar fi oferit să strângă bani și pentru ei, dacă ar fi fost la ananghie. Era dispusă să le arate drumul spre mall. Dar o etichetase deja pe

Elizabeth drept o persoană complet diferită de ea. Iată de ce nimeni nu se uita la ei, își dădea acum seama Elizabeth. Walter o contaminase, o integrase în lumea lui.

— Nu-ți faci griji că ți le fură cineva? a întrebat-o Elizabeth.

— Nu, pe aici nu sunt hoți. De obicei, nici nu ne încuiem ușile noaptea.

— Cum te cheamă?

— Holly.

Elizabeth a așteptat, dar fata nu a întrebat-o: „Dar pe tine cum te cheamă?" Se purta urât, dar în modul acela specific oamenilor foarte politicoși, atât de mândri de bunele lor maniere, încât uită uneori să le folosească.

Camioneta înainta hurducăind, greoaie și nerăbdătoare. În cabină persista un miros ca de ars, cu un iz ușor dulceag. Walter se aplecase mult în față, ținând strâns de volan, încercând din răsputeri să urce dealul.

— Holly, a repetat el.. Ce nume frumos!

— Mulțumesc.

— Un nume frumos pentru o fată frumoasă. Ești o tânără minunată, nu-ți mai trebuie decât cineva care să aibă grijă de tine. Pun pariu că nu te lași păcălită de prostiile alea cu egalitatea dintre sexe. Uită-te în jurul tău și ai să vezi cum natura împarte sarcinile. Masculii vânează, ocrotesc și asigură cele necesare, femelele se ocupă de copii și îngrijesc cuibul. Dacă o femeie nu vrea să aibă copii, e problema ei. Dar căminul nu e firesc să și-l părăsească.

Fata începuse să se foiască pe scaun, uitându-se mai întâi la Elizabeth, apoi la Walter. Elizabeth și-a dat seama că Walter se folosea de cunoștințele spicuite din carte, transpunându-le însă în propriile cuvinte. Văzuse și ea bine cât de mult îi plăcuse cartea. Doar de aceea furase un exemplar de la bibliotecă. Ceea ce nu înțelesese însă până

atunci fusese faptul că Walter lua textul ad litteram, că îl asemuia cu instrucțiunile pentru prepararea unei prăjituri, o rețetă simplă și eficientă. Nu trebuie decât să rostești vorbele astea și gata, vei avea o iubită. Îi venea să-i spună: „Fata asta nu e decât o elevă de gimnaziu". Îi venea să-i spună: „E prea mică să înțeleagă ce spui". În schimb, și-a întors privirea și a început să se uite pe geam, la imaginea începătoșată, cu nuanțe de verde și de auriu, a peisajului Virginiei în prima săptămână de toamnă.

S-a pomenit amintindu-și de o scenă petrecută pe când avea cinci sau șase ani și își dorea cu ardoare să comande cele o sută de păpuși din plastic oferite pentru un dolar în paginile unei reviste cu benzi desenate. O sută de păpuși pentru numai un dolar! Părea prea frumos pentru a fi adevărat. Și mai mult ca sigur că așa și era, o prevenise mama. Păpușile aveau să fie mici și prăpădite. Dar era dolarul ei și putea să facă ce voia cu el. Așa că a trimis comanda și păpușile au venit, chiar mai mici și mai prăpădite decât profețise mama. Care s-a ferit însă să o dojenească: „Vezi, am spus eu. Să-ți fie învățătură de minte". În schimb i-a propus: „Hai să facem un pom cu păpuși". Au legat păpușile cu panglici, le-au făcut fundițe și le-au atârnat de ramurile unui ficus plantat în ghiveci. În seara aceea, când tatăl ei venise acasă, izbucnise în râs. „Strange Fruit"[26], se bâlbâise printre hohote de râs. Adăugând apoi: „Inez, chiar că ți-ai găsit o nișă, lucrând cu criminalii nebuni".

După un scurt moment de derută, mama ei izbucnise și ea în râs, explicându-i apoi și ei gluma. După aceea, ascultaseră melodia la aparatul stereo al tatălui, scoțând discul dintr-un set de cinci sau șase albume de care tatăl ei era deosebit de mândru. Pe copertă avea reproducerea unei acuarele înfățișând o femeie cu o floare în păr. Îi povestiseră despre istoria Sudului și a mișcărilor pentru drepturile cetățenești. Îi vorbiseră cu blândețe, cu grijă și respect. Problema era că lui Elizabeth îi plăcuse cu adevărat pomul cu păpuși. I se păruse un lucru frumos și se întristase când reacția tatălui ei îl transformase într-o glumă morbidă, o glumă care îi eclipsase bucuria inițială, zdrobind-o sub povara poveștilor despre linșaje și marșuri de protest. Walter era ca ea, la vârsta de șase ani, vedea numai ce voia să vadă. El era însă un bărbat în toată firea și ar fi trebuit să aibă suficientă minte pentru a nu lua la propriu lucruri scrise în cartea aceea stupidă. Și totuși... În acel moment, ea a simțit nevoia să îl protejeze și i s-a făcut milă de el.

— Ți-a fost milă de el?

Procurorul din Virginia era cel care se răstea acum la ea, în felul acela în care un părinte sau un profesor care și-a pierdut răbdarea țipă la un copil după ce acesta îi servește o minciună sfruntată. Fapt ce a surprins-o, pentru că procurorul din Virginia, spre deosebire de cel din

Maryland, fusese întotdeauna amabil și atent. Pe când celălalt procuror se arătase exasperat de ea de la bun început.

Acum era însă pentru prima oară când treceau ziua aceea în revistă, întorcând-o pe toate fețele. Discutau de câteva ore, și Elizabeth, devenită între timp Eliza, dădea semne de oboseală.

— Nu mi-a fost propriu-zis milă. Dar înțelegeam ce se petrece în mintea lui.

— Atunci înseamnă că ți-a fost și mai milă de Holly. Tânărul avocat dădea acum din cap, încurajând-o. Pentru că știai exact prin ce trecea ea.

— Da, a răspuns Eliza, ca să-i facă pe plac. Apoi, după o privire aruncată spre părinți: Nu.

— Nu ți-a părut rău pentru Holly. Procurorul a repetat afirmația pe un ton neutru, ca și cum ar fi vrut să sublinieze cât de ridicolă era. Nu înțelegeai ce se întâmplă cu ea.

— Nu știam ce gândește. Pe *ea* nu o cunoșteam.

— Bine, dar începuse să plângă. Și tu îți aminteai prin ce trecuseși atunci când te răpise Walter.

— Da, dar...

Procurorul a întrerupt-o:

— Asta e tot ce trebuie să spui. Că fata plângea, că părea supărată, că pricepuse că lucrurile luaseră o întorsătură urâtă. Vezi tu, Elizabeth – în instanță, ea avea să fie tot Elizabeth, detaliile importante sunt cele care demonstrează că Walter a răpit-o pe Holly și i-a furat banii din cutie.

Deci, să ne concentrăm numai asupra acestor fapte. N-a vrut să-i dea drumul să plece atunci când ea l-a rugat, corect?

— Da.

Holly era drăguță chiar și atunci când plangea. „Domnule, vă rog eu, lăsați-mă să plec, domnule. Tata o să vă dea bani, domnule.”

— Și Walter i-a luat cutia cu bani?

— I-a cerut-o și ea i-a dat-o.

— Dar asta s-a întâmplat după ce ea l-a rugat să-i dea drumul, nu? La cât timp după?

— La o oră. Mai mult sau mai puțin. Ceasul de la bordul camionetei era stricat, Walter repeta mereu povestea cu croitorul care n-are haine și mecanicul care circulă cu mașini mai proaste decât cele pe care le repară.

Procurorul nu era deloc interesat de maximele lui Walter.

— Deci, a luat banii lui Holly.

— Da, ca să ne cumpere hamburgeri.

— Exact. Dar erau totuși banii lui Holly, și Walter i-a luat de la ea. Cu forța.

— Păi, da, cam așa ceva. A luat cutia din mâinile ei, deși ea nu voia să i-o dea. N-a lovit-o, dar i-a smuls-o, cumva, din brațe.

Procurorul a încuviințat din cap.

— Bun, deci a luat banii și pe urmă...?

— Mi i-a dat mie și mi-a spus să intru la McDonald’s și să cumpăr de mâncare, pentru că nu credea că Holly se va purta cum trebuie când

aveam să intrăm pe aleea de la drive-in.

Tăcerea care s-a așternut în încăpere i-a amintit lui Elizabeth/ Eliza de un vers dintr-un cântec după un poem al lui Robert Frost pe care îl cântau la cor, în gimnaziu: „Popas lângă o pădure cu ninsoare”. Tăcerea aceasta era întunecată și adâncă, la fel ca aceea din poem. Deloc plăcută, asta cu siguranță, orice altceva numai plăcută nu. A auzit-o – la propriu – pe mama ei înghițind în sec. L-a auzit – nu l-a văzut, l-a auzit – pe tatăl ei luând-o de mână și pe procuror trăgându-și încet răsuflarea. Dintr-odată, putea să audă tot. Bâzâitul tubului cu neon, gâlgâitul ușor al răcitorului de apă de pe hol, fâsâitul pantalonilor negri sub atingerea mâinilor ei, care se plimbau peste țesătura din bumbac. Pantaloni ecosez din bumbac etirat și gofrat, asortați cu o bluză cu guler înalt prins într-o broșă, o ținută copiată după o imagine văzută de ea într-un film.

— Ești drăguță să repeți, Elizabeth?

— Mi-a dat mie banii ca să intru la McDonald’s și să cumpăr de mancare.

Eliza se mândrea cu consecvența de care dădea dovadă, cu modul în care repeta, aproape cuvânt cu cuvânt, declarațiile anterioare. Lucru important într-o asemenea situație. Însă procurorul nu părea prea încântat de ea.

— Și pe urmă tu...

— Am comandat trei hamburgeri Quarter Pounder. Lui Walter nu îi plăceau murăturile, așa că a trebuit să aștept să prepare sendvișul lui special. Și a mai trebuit să mă asigur că iau cola obișnuită și coca-cola dietetică. Walter bea cola obișnuită, spunea că fetele ar trebui să bea cola dietetică, pentru că băuturile gazoase îngrașă dacă abuzezi de ele. Am presupus că Holly va mânca ce mâncam și noi, pentru că refuzase să ne spună ce vrea. Și după aia am fost atentă să îmi dea suficiente

pliculețe de ketchup. Niciodată nu-ți dau destule, doar două pliculețe amărâte, și mulți vânzători fac gură dacă nu dai de la început comanda așa cum trebuie.

— „Fac gură”?

— Cred că așa spunea Walter, dacă mi-amintesc bine. Am dus mâncarea la camionetă și am mers un pic cu mașina până am dat de un loc unde să putem să mâncăm, sperând că nu se răciseră cartofii. Holly n-a vrut să-și mănânce hamburgerul, așa că Walter l-a luat și pe al ei și a dat la o parte mărăturile. Nu știu de ce nu putea să facă la fel cu sendvișul lui.

— Elizabeth?

— Da.

— Când ai intrat la McDonald’s... de ce nu ai încercat să spui cuiva ce se întâmpla?

— Cum adică?

— Să povestești că ai fost răpită și că răpitorul mai luase încă o fată în mașină.

Nimeni nu îi pusese această întrebare înainte, dar, pe de altă parte, nimeni nu o chestionase până atunci în detaliu cu privire la cele petrecute în ziua cu pricina. Atunci când fusese eliberată i se puseseră doar câteva întrebări scurte, din fericire. „Cum arăta fata? Ce îi făcuse el? O...?” Ea fusese cea care le povestise anchetatorilor despre Holly, despre țipătul acela din noapte, despre tabăra improvizată în munți, despre locurile pe care credea că și le amintește și că le-ar putea identifica. Săptămâni, luni în șir, repetase povestea și îi fusese destul de greu. Dar acum se pregăteau pentru procesul împotriva lui Walter și totul – absolut totul trebuia discutat în cele mai mici amănunte. Iar ea trebuia să istorisească exact ce se întâmplase, dar cu cuvintele ei. Ceea ce și făcea.

Prima oară uitase de hamburgerii Quarter Pounder.

— N-am putut. Mă amenințase că o să-mi facă rău.

— Dar Walter era în mașină. Cu Holly.

— Da, rămăsese în mașină pentru că nu avea încredere în ea.

— Iar în tine avea?

— Când îl ascultam, se purta frumos cu mine.

A aruncat o privire spre părinții ei. Mama a dat aprobator din cap, încurajând-o, deși părea ușor surprinsă. Tatăl, în schimb părea furios, dar nu pe ea. Se uita fix la procuror.

— Cum de îi câștigaseși încrederea? a întrebat procurorul, și părinții nu s-au mai putut stăpâni.

— Zău așa..., a dat să spună mama ei.

— Ce rost are să...? a intervenit și tatăl, încercând să adopte tonul lui profesional, însă pe care nu prea reușea să-l controleze.

— Dumneavoastră cum vă închipuiți că se va folosi de această informație avocatul lui Walter Bowman? Procurorul vorbea pe un ton amabil, cam cum făceau cei mai populari băieți din liceu atunci când voiau să-i arate clar unei fete că nu e demnă nici măcar de un mic flirt. Va susține că a avut șansa să scape și să se salveze și pe ea, și pe cealaltă fată. Și că n-a vrut să profite de ocazie.

— Atunci n-ai decât să n-o chemi pe Eliza în boxa martorilor, a spus tatăl. Noi n-o să ne opunem.

— Am nevoie de mărturia ei cu privire la cutia cu bani și la

faptul că Walter nu i-a dat drumul lui Holly. Pentru a obține pedeapsa capitală trebuie să dovedesc răpirea sau o altă infracțiune penală, violul n-am cum să-l dovedesc.

Eliza a căzut câteva clipe pe gânduri. Într-un târziu, a înțeles. Procurorul vorbea despre Holly. Nu putea dovedi că Walter o violase pe Holly. Ceea ce îi făcuse ei nu avea nicio importanță.

— Comportamentul Elizei seamănă cu al multor altor ostatici, a început să explice Inez.

— Da, sindromul Stockholm, știu. Procurorul vorbea acum pe un ton sarcastic, jignitor.

— Nu, nu tocmai. Nu a dezvoltat sentimente de simpatie față de răpitor. Numai că Elizabeth – mama îi uita mereu noul nume – nu e decât o fetișcană. Care a crezut că Walter chiar avea toată acea putere cu care se lăuda. Iar el a amenințat-o. Și i-a amenințat familia.

Procurorul i-a aruncat o privire Elizei. Ea a încuviințat din cap, apoi și-a dat seama că bărbatul nu avea să se mulțumească cu un simplu gest aprobator.

— Îmi spunea tot timpul c-o să mă ucidă, și pe mine, și pe ai mei, dacă o să încerc să fug de el. Spunea că o să-mi ucidă mai întâi familia și o să mă oblige să-i privesc murind.

Procurorul a început să caute prin carnețelul cu notițe.

— Bun, hai să ne întoarcem la momentul acela când ați întâlnit-o pe Holly. De ce te-ai dat jos din mașină ca să o

lași pe ea să stea la mijloc?

— Pentru că asta voia Walter.

— A spus el asta?

— Nu, dar mi-am dat singură seama. S-a uitat la mine și am înțeles că voia ca fata cea nouă să stea lângă el.

— Fata cea nouă?

— Holly. Deși atunci nu era încă Holly. N-am aflat cum o cheamă decât după ce s-a urcat în camionetă.

— Dar și tu fuseseși fata cea nouă.

Eliza nu înțelegea ce vrea să spună.

— Nu, nu tocmai. Când m-a răpit, nu avea o altă fată cu el.

— Dar l-ai văzut cu o lopată în mână, săpând un mormânt.

— Dar nu știam ce face. Tot ce am văzut a fost un bărbat care sapă o groapă.

— Mormântul lui Maude Parrish.

— Așa o chema pe fata găsită acolo, nu?

Procurorul nu îi prea răspundea la întrebări. Aparent, el era singurul îndreptățit să întrebe ceva.

— Deci, după moartea lui Maude, tu erai fata cea nouă. Și știai că atunci când Walter voia să treacă la o nouă fată, mai întâi scăpa de cea veche.

— Nu...

„Nu, lucrurile nu stăteau deloc așa”, și-a spus ea.

— Elizabeth, de ce crezi că Walter ți-a cruțat viața? De ce crezi că le-a omorât pe celelalte fete, și pe tine nu?

— Probabil pentru că eu am făcut întotdeauna tot ce mi-a spus, a răspuns ea.

Procurorul a rugat-o apoi să iasă din sală pentru a discuta în particular cu părinții ei, dar aceștia au refuzat propunerea. Eliza avea șaisprezece ani, vârstă la care putea depune mărturie în instanță. Şi, ca atare, avea dreptul să asiste la toate discuțiile.

— Bine. Uitați cum stă treaba. Procurorul din Maryland se teme să ceară pedeapsa capitală în statul său pentru că nu dispune de probe că Maude ar fi fost răpită. Walter Bowman refuză să mărturisească alte crime, deși mai există câteva cazuri de dispariție care ar putea fi puse pe seama lui. Uciderea lui Holly Tucker este singura noastră șansă de a obține condamnarea lui la moarte și nu-mi permit să îi ofer avocatului apărării nicio portiță de scăpare.

Toți cei trei membri ai familiei Lerner au rămas cu gurile căscate, uitându-se uluiți la individul acela tânăr și arogant.

— Orice avocat deștept va încerca să sugereze că Elizabetb nu a fost victima, ci complicea lui Walter. Și odată ce aluzia aceasta se va strecura în mintea celor aflați în sala de judecată, jurații vor avea motive de îndoiala. Se vor întreba dacă nu cumva Elizabeth a fost cea care a împins-o pe Holly în râpă, de teamă sau poate chiar din gelozie. Se vor întreba dacă nu cumva Elizabeth era iubita lui Walter.

— Nu-mi vine să cred. Asta e o insultă gravă, a spus Inez.

— Un avocat bun nu-și va face griji că s-ar simți cineva jignit. Miza este prea mare.

În joc e viața lui Walter.

— Iar pentru tine, moartea lui, a spus Manny. Ce mai joc! S-ar zice că vă jucați amândoi de-a Dumnezeu.

Procurorul i-a fixat cu privirea pe părinții Elizei.

— Bun, înțeleg că sunteți oameni luminați. Și de aceea nu-i vreți capul lui Walter. Nu vreți capul nimănui. Dar aveți o fiică. Cel puțin două familii nu au avut norocul vostru.

— Ca tată, a spus Manny, îmi vine să-l sugrum pe individ, îmi vine să mă reped la el, să îl pocnesc în față și să-l las lat la pământ, și pe urmă să îl lovesc cu piciorul până scuipă sânge. Dar sunt conștient că n-ar fi bine și că n-ar trebui s-o fac. Și nici nu vreau ca statul să o facă în locul meu. Deci nu, nu sunt de acord cu pedeapsa capitală, dacă asta mă întrebați.

— Familia Tackett e de altă părere. Și în acest proces, procuratura din Virginia pe ei îi reprezintă. Nu pe fiica dumneavoastră. Deci, Holly Tackett și statul Virginia. Sper că nu ați lăsat – s-a oprit, nu în căutarea cuvântului potrivit, ci mai degrabă a turnurii de frază care să îl sublinieze – ideile voastre altruiste să o influențeze pe Elizabeth. Sper că povestea asta cu hamburgerii de la McDonald's, pe care acum o aud pentru prima oară, nu a

fost inventată de voi pentru a crea confuzie și a determina juriul să fie reticent în fața propunerii mele de condamnare la moarte.

Inez și-a așezat o mână pe brațul lui Manny, ca și cum s-ar fi temut că soțul ei ar putea să îi aplice procurorului tratamentul pe care îl descrisese mai înainte. Dar Manny a rămas, evident, așezat pe scaun.

— Noi nu ne-am sfătuit fiica decât să spună adevărul, a răspuns Inez. Să spună adevărul și atât, nu să caute motivațiile celor întâmplate, pentru că ele nu există.

— Foarte drăguț din partea dumneavoastră și, nu mă îndoiesc, un sfat foarte util pentru Elizabeth, a spus procurorul, grăbindu-se să revină de partea lor, să reunească echipa. „Hai, Eliza! Hai să-l facem praf pe Walter!” Dar se dăduse de gol, dezvăluindu-și adevăratele loialități, iar Eliza știa că de acum înainte nu mai putea avea încredere în el. Numai că jurații vor dori să cunoască motivele, a continuat el. Eu nu fac altceva decât să încerc să anticipez cel mai rău scenariu. Sunt însă sigur că lucrurile se vor rezolva.

Și chiar s-au rezolvat, cel puțin din punctul de vedere al procurorului. Avocatul Iui Walter nu era nici pe departe un expert și a tratat-o pe Eliza cu o politețe aproape bizară, ca și cum era o persoană cu o anumită debilitate și ar fi avut o boală la care nu putea să facă referire în mod direct. Procurorul a fost de fapt cel care a întrebat-o despre oprirea la McDonald’s și a obligat-o să relateze, în amănunte chinuitoare, ceea ce îi făcuse Walter în noaptea aceea, după moartea lui Holly. Iar câteva luni mai târziu, Jared Garrett a dedicat o parte însemnată din cartea sa teoriei conform căreia Elizabeth Lerner fusese

iubita și complicea lui Walter Bowman, pe care acesta nu o trădase din motive numai de el știute, având în vedere că el nu depusese niciodată mărturie în instanță. Căci dacă Elizabeth fusese violată, de ce i se permisese lui Walter să pledeze vinovat pentru două capete de acuzare mai puțin grave, răpire și atac? Garrett nu citase niciun fel de surse pentru teoria sa, afirmând numai că exista o „școală de gândire" care considera că Elizabeth Lerner se transformase în ceva mai mult decât un simplu ostatic. „Școală de gândire! pufnise Vonnie. O școală cu un singur învățăcel, și care e pe deasupra prostul satului."

Dar deja nu mai conta. La momentul apariției cărții lui Garrett, imaginațiile bolnave atrase de acest tip de jurnalism își îndreptaseră atenția asupra altor cazuri. Un criminal în serie poreclit Hărțuitorul Nocturn teroriza Los Angelesul; cele două fete din regiunea Mid-Atlantic nu puteau face față concurenței. Crimele comise de Walter Bowman fuseseră eclipsate până și în Virginia, unde o studentă eminentă își convinsese iubitul, german de origine, să îi ucidă părinții. Elizabeth Lerner devenise între timp Eliza Lerner și se înscrisese la un alt liceu, într-un alt comitat, iar părul ei revenise la culoarea naturală și la cârlionții dezordonați. Nimeni nu îi cunoștea trecutul, nimănui nu-i păsa.

Sau poate că era invers: nimănui nu-i păsa și deci nimeni nu era interesat să afle? La peste două decenii după aceste evenimente, stând așezată la masa din bucătărie, Eliza s-a trezit că nu-și poate alunga din minte întrebarea: Oare era chiar de neimaginat ca Walter Bowman să o fi ales pe ea în locul lui Holly? Ştia ce răspuns i-ar fi oferit părinții ei: Walter era bolnav mintal, incapabil să nutrească sentimente autentice. Walter era un sociopat. Walter nu *alesese* pe nimeni.

Și totuși o făcuse, din motive numai de el știute. Indiferent ce voia el – și ea își dăduse seama încă de la prima scrisoare că Walter nu avea să se mulțumească cu acel tip de contact unilateral, că vorbele sale, „Te-aș recunoaște dintr-o mie", erau menite să îi reamintească ei de o datorie foarte veche și ea dorea ceva de la el. Trebuia să-l poată întreba direct: „De ce eu?" Oare greșea dorindu-și asta? Să fie o pornire egoistă, irațională? Oare întrebarea în sine întina memoria celorlalte fete și, chiar dacă era așa, ce dacă? Nu avea dreptul să pună, în particular, o întrebare unicei persoane capabile să îi confirme că exista un motiv pentru care ea era acum în viață?

Dar dacă îndrăznea să îi adreseze întrebarea aceea lui Walter, trebuia să fie pregătită să primească și alte răspunsuri, mai puțin plăcute. Trebuia să se confrunte cu imaginea fetei care intra la McDonald's preocupată exclusiv de ketchup și de murături. Trebuia să retrăiască noaptea aceea. „Hai să plecăm de aici", spusese el, și părăsiseră tabăra în liniște. În timp ce străbăteau prin întuneric drumul lung, el i-a întins cutia de tablă a lui Holly, acum goală, cu

dolarii aceia atât de bine intenționați dispăruți, o parte dintre ei cheltuiți pe mâncare, iar restul, înghesuiți în buzunarul lui Walter. „Arunc-o, a zis el, mormăind apoi nemulțumit de neîndemânarea cu care o azvârlise pe geam. Ce dracu', habar n-ai să arunci." Walter nu înjura decât rareori și cuvântul a izbit-o în față ca o palmă.

Cutia a fost descoperită câteva zile mai târziu, ajutând patrulele de căutare să identifice locul descris de Elizabeth și apoi să dea de cadavrul descompus al lui Holly, de cealaltă parte a culmii. Elizabeth a fost felicitată pentru viclenia cu care lăsase să cadă potențialul indiciu în apropierea drumului.

Dar poate că Walter avusese dreptate: Elizabeth habar n-avea să arunce.

PARTEA A DOUA

Careless Whisper

Melodie lansată în 1985.
Locul întâi în Top 100 Billboard la 16 februarie 1985.
22 de săptămâni în Top 100 Billboard

Noul telefon stătea așezat în alcovul dormitorului principal, pe o măsuță de colț recuperată din subsolul casei părintești. Eliza fusese șocată de rezistența întâmpinată din partea companiei locale de telefonie ca răspuns la cererea ei de instalare a unui al doilea aparat, cu linie dedicată, dar asta probabil din cauză că solicitase doar pachetul de bază, fără opțiuni și cu un număr limitat de apeluri care puteau fi efectuate lunar. „De ce nu vă luați un telefon mobil? o întrebase îndatoritoare tânăra reprezentantă a companiei. Sau să activați serviciul de apeluri în așteptare?” Bună întrebare. Putea să-și ia un celular ieftin, de unică folosință, pe care să-l arunce când... mă rog, oricând ar fi avut chef. Era conștientă că ceea ce dorea nu era tocmai logic, dar pentru ea avea sens. Voia să limiteze accesul lui Walter la ea, la casa ei, să îl limiteze la un singur fir subțire, la un singur telefon, cu funcții standard. Era și așa destul de rău că *el* avea să o sune pe ea și să beneficieze de această instalație. Măcar stătea în puterea ei să aleagă tipul de aparat și să stabilească intervalul de timp în care lui Walter îi era permis să o sune, de la zece la două, în zilele de lucru, când casa era goală.

Copiii fuseseră curioși în legătură cu noul telefon și atrași de el așa cum sunt atrași cei mici de orice noutate, dar lipsa funcțiilor și a accesoriilor le-a tăiat curând elanul. Li se explicase că aparatul servea exclusiv pentru efectuarea de apeluri în caz de urgență. Peter plusase, spunându-le că Agenția pentru Securitate Internă recomandase rezidenților din zona Washington utilizarea de aparate telefonice fixe de modă veche, care nu necesitau prize electrice. Din nefericire, această minciună inspirată a aprins imaginația lui Albie și a urmat o nouă rundă de coșmaruri. Eliza nu mai fusese atât de obosită de pe vremea când Iso era bebeluș și suferea de colici și, sub efectul durerilor de cap permanente, zilele ei treceau ca prin ceață.

Şi, cu toate acestea, telefonul nu suna. Din câte se părea, birocrația implicată în stabilirea contactului cu o persoană condamnată la moarte era considerabilă. Pentru fiecare regulă impusă de Eliza – linia telefonică dedicată, orele între care Walter avea voie să o contacteze –, Departamentul Corectional inventa alte câteva. Cel puțin așa i-a informat Barbara LaFortuny după ce a primit numărul de telefon și i l-a transmis lui Walter. Trecuse o săptămână de când instalaseră telefonul, iar acesta nu sunase decât o dată, un sunet puternic, care rezonase în toată casa.

Vocea unui robot o anunța că se apropia termenul de expirare a asigurării auto.

Acum telefonul bej și pântecos stătea și aștepta, gata să-și facă datoria. Era, de fapt, aproape identic cu cel pe care familia Lerner îl

instalase în „colțișorul telefonic” din reședința lor din Roaring Springs, deși, la vremea respectivă, modelul păruse formidabil de aerodinamic și de modern. Manny și Inez, permisivi în cele mai multe privințe, considerau telefonul o intruziune în viața lor personală și insistaseră să nu monteze decât două linii, una în dormitorul lor, și cealaltă pe hol. Fetele aveau voie să vorbească oricât de mult la el, dar de pe hol și fără a sta pe scaun, ci doar pe covorul cu țesătura aspră.

Vonnie, neintimidată de poziția telefonului și de faptul că putea fi auzită, stătea pe jos în fața lui, cu picioarele încrucișate, precum Buddha sau Vișnu. Pășea țanțoșă, făcea câțiva pași încolo și încoace, ba uneori chiar așeza telefonul pe covor, dându-i târcoale de parcă ar fi dansat în jurul unui foc de tabără. Vonnie cea neînfricată, fericită să mărșăluiască sub drapelul feminismului, nu vedea nicio ironie sau contradicție în nebunia care le cuprinde pe adolescente în legătură cu băieții. Era o persoană pasională, cu o viață grandioasă, plină de emoții și de ambiții mari și de recompense pe măsură. Germaine Greer – Germaine Greer în tinerețe, eunucul feminin pozând în bikini – era modelul ei în viață. Eliza recunoștea că Vonnie nu se înșelase prea mult în privința imaginii de sine. Nu se căsătorise niciodată, în mare parte din proprie alegere, dar întreținuse legături amoroase cu o gamă impresionantă de bărbați. Bătrâni, tineri, bogați, săraci. Unul sau doi celebri, majoritatea cu un succes formidabil în carieră, și până și cei care puteau fi considerați pierde-vară erau interesanți creativi. Vonnie dusese o existență măreață, era genul eroinelor din romanele preferate ale Elizei, care reușeau să rămână respectabile, deși stilul lor de viață – îmbrăcămintea pe care o purtau, mâncarea, felul în care își decorau casa – nu disprețuit de așa-numitele romane sex-and-shop.

Cu toate astea, Eliza prefera propria ei viziune asupra lui Vonnie. Şi, spre deosebire de sora sa superinteresantă, Eliza fusese cruțată de ceea ce mama lor numise blestemul Vikki Carr[27]. Parțial, faptul putea fi pus pe seama norocului de a-l fi întâlnit pe Peter când avea optsprezece ani și de a fi intrat astfel într-o relație care, în ciuda suișurilor și a coborâșurilor, își dovedise în timp soliditatea. Dar chiar și cu iubiții ei din timpul liceului, ea se purtase... rezervat. De pildă, aproape că nu-i suna niciodată. Vonnie îi critica ceea ce ea numea caracteristicile atavice, acuzând-o că trăda întreaga mișcare feministă cu tendința ei de a lăsa bărbații să preia inițiativa. Eliza nu era de aceeași părere. Nu își suna prietenii din simplul motiv că n-avea ce să le spună.

Deși uneori se întreba dacă acea carte motivațională a lui Walter, care le îndemna pe femei să revină la rolurile hărăzite de „Mama Natură”, nu o marcase mai mult decât își dăduse seama. În timpul călătoriei sale cu Walter – un eufemism și nu tocmai – căpătaseră obiceiul de a merge prin târguri de unde și el o lăsa uneori

să cumpere câte o carte, dacă era suficient de ieftină. Cu o astfel de ocazie achiziționase un exemplar din *Nașul* de Mario Puzo, cu care Walter nu fusese de acord, așa că citise acea carte în scurtele ei momente de solitudine, în baie sau pe toaletă. Îi plăcea să se cufunde în cadă – căzile deveniseră din ce în ce mai mult o raritate după ce Walter cumpărase cortul – și citea până când se răcea apa. Se întreba ce ar fi făcut Don Corleone dacă ea ar fi fost fiica lui sau chiar fiica unui prieten. Nu l-ar fi ucis pe Walter de dragul ei. Asta n-ar fi însemnat un act de dreptate, după cum îi explicase personajul antreprenorului de pompe funebre a cărui fiică fusese violată de către doi studenți. Dar i-ar fi făcut ceva rău, foarte rău, de asta era sigură, mai ales dacă ea i-ar fi cerut să răzbune moartea fetei al cărei cadavru fusese descoperit în parcul național Patapso.

Avea cartea la ea atunci când poliția îi găsise, în apropiere de Point of Rocks. La început, cartea îi amintise de perioada petrecută alături de Walter și nu voise s-o citească. Dar apoi prietenul ei de la acea vreme îi propusese să urmărească filmul la aparatul video al părinților lui, și ea se hotărâse că trebuie mai întâi să termine cartea. Se cufundase din nou în lectură, urmându-l pe Michael în exilul sicilian cu un sentiment straniu de înrudire – la urma urmei, și ea fusese o exilată ajungând apoi la noaptea nunții lui, când el descoperise că tânăra lui mireasă era virgină, și a fi virgină era cel mai bun lucru de pe lume, potrivit lui Mario Puzo. Aici se oprise cu lectura și uitase complet de carte până ce Vonnie dăduse peste ea în timpul unei vacanțe de vară, pe când căuta ultimul număr din *TV Guide*. (În familia Lerner se știa că patul Elizei, mai bine zis teritoriul de sub el, era un fel de Triunghi al Bermudelor în care ajungeau să poposească lucruri dintre cele mai neașteptate.) Cotorul cărții era rupt la pagina unde Eliza o abandonase, iar Vonnie, ieșind de sub pat cu câteva ghemotoace din părul la fel de ciufulit, dar nu și la fel de roșu ca al surorii ei, s-a holbat mai întâi la carte, apoi la Eliza.

— Ce să înțeleagă *el*? a spus fata.

Vonnie era obositoare și enervantă, dar și loială. Eliza, amintindu-și acum cu căldură de sora ei, s-a hotărât să o sune fără niciun motiv anume, cu toate că se aștepta să îi răspundă robotul. S-a pregătit să coboare scările spre camera de lucru, locul cel mai confortabil din casă.

Celălalt telefon a început să sune, puternic, sonor. Nu avea nici robot și nici căsuță poștală, un alt motiv de dispută cu compania la care se abonase. Dacă nu răspundeai, putea să sune la nesfârșit. Acum telefoanele nu mai sunau așa. Asta era o chestiune interesantă pe care o puteai vedea numai în filmele vechi, în care telefoanele sunau de șase, șapte, opt ori sau – ca în pelicula aceea cu gangsteri, preferata lui

Peter – și de treizeci și șapte de ori. În zilele noastre, telefoanele sunau de trei-patru ori, după care intra căsuța poștală sau robotul, sau...

A ridicat receptorul la al șaptelea apel, aproape sperând să audă o înștiințare despre asigurarea auto, rata la ipotecă sau cardul de credit. Vocea automată i-a dat o brumă de speranță, până când a întrebat-o dacă acceptă o convorbire cu taxă inversă de la Walter Bowman.

A răspuns că da.

— Elizabeth?

— Da.

A urmat un sunet metalic al cărui ecou părea că nu se mai oprește.

— Scuză-mă o clipă, a zis Walter, și zgomotul a crescut, s-a amplificat, apoi s-a diminuat, sfârșind într-un zornăit slab.

— Ce-a fost *asta*?

Intenționase să îi pună cât mai puține întrebări, să lase povara conversației pe umerii lui, însă curiozitatea învinsese.

— A, unul dintre băieți a fost la Jarratt[28] și a obținut o amânare, așa că bocănim pentru el.

— Bocăniți?

— Bocănim, dăm cu picioarele în uși în semn de solidaritate ori de câte ori unul dintre noi obține o amânare a execuției. Deși, trebuie să recunosc, nu prea mă dau în vânt după tipul ăsta. A reușit performanța de a fi cel mai rău și totodată cel mai tâmpit dintre noi.

Eliza a tăcut, uluită. Semăna cu conversația politicoasă făcută de un comis-voiajor în timp ce se așază, pregătindu-se să-și prezinte produsele. Îi venea să strige: „Ce vrei de la mine? Zi o dată, nu mai bate câmpii”. Dar înainte să apuce să rostească vorbele acelea, telefonul mobil a început să-i vibreze în buzunar. S-a uitat pe ecran. Numărul afișat era de la școala lui Iso.

— Walter, poți să rămâi la telefon? Mă sună cineva pe

mobil și...

Nu voia să îi ofere explicații cu privire la motivele pentru care nu putea ignora apelul, dar nici nu i-a convenit când Walter a răspuns:

— Sigur, înțeleg. Doar ai copii.

— Soțul meu mi-a spus că s-ar putea să aibă nevoie de mine să-l iau de la aeroport, a mințit ea cu o promptitudine de care s-a simțit destul de mândră. Nu putea opri sonorul telefonului de modă veche, așa că a ieșit pe hol, hotărâtă să nu-l lase pe Walter să tragă cu urechea la discuția cu cel care o suna de la școala lui Iso.

Era directoarea.

— Doamnă Benedict, puteți da o fugă până aici? Avem o... problemă.

— I s-a întâmplat ceva lui Isobel? E rănită? I s-a făcut rău?

Îngrijorată, nu și-a dat seama că a folosit numele întreg al fiicei sale.

— Nu, e vorba de ceva ce trebuie lămurit înainte de a se transforma într-o problemă mai gravă. Ştim că fratele lui Isobel e la școala primară și ne-am gândit că v-ar fi mai convenabil dacă ați veni acum, în loc să vă complicăm existența cu detenția de după ore, ceea ce ar însemna ca Iso să piardă autobuzul.

— *Detenție*?

— Așa se prezintă situația, a răspuns directoarea adăugând după o pauză: Deocamdată.

Eliza a revenit la telefonul bej, încercând să își pregătească în

minte cuvintele pe care avea să i le spună lui Walter.

— Îmi pare rău, a intervenit o urgență...

— Sigur, a spus el. O să vorbim mai încolo. Avem multe de discutat.

Oricât ar fi fost de îngrijorată de *problema* cu Iso, Eliza nu s-a putut stăpâni să nu-i răspundă:

— Chiar așa? Chiar avem atât de multe de discutat, Walter?

— Eu așa zic. Înțeleg că ai dubii, dar avantajele ar fi de ambele părți, Elizabeth. Crede-mă, nu îți doresc decât binele. Și fac asta pentru tine.

Eliza și-a luat la revedere, a înșfăcat geanta și cheile, s-a îndreptat spre garaj, iar apoi cu o reacție întârziată, s-a întors în fugă în casă și a vomitat în vasul de toaletă.

Trudy Tackett ocupat de garderoba personală, inventariindu-și cu grijă hainele, un ritual bianual în cursul căruia expulza lunile calde și le întâmpina pe cele reci, sortând, împăturind și, după caz, cârpind. Sau eliminând. După caz. N-avea pic de milă la sortarea hainelor. Și asta pentru că nu avea încotro. Trudy purta exact aceeași mărime de patruzeci și patru de ani, când se căsătorise, cu excepția numeroselor perioade de sarcină, iar hainele aveau tendința să se tot înmulțească. În fiecare an, în aprilie, parcurgea procesul în sens invers, deși nu cu aceeași satisfacție. Se bucura mai mult de sosirea zilelor mai scurte și mai reci, care păreau să treacă mai iute decât suratele lor calde. O zi de iunie necesita atât de multe lucruri. Entuziasm, veselie. Trudy nu punea la îndoială afecțiunile specifice sezonului rece, dar oare, în cazul ei, nu se putea vorbi de un exces dăunător de soare în timpul verii? Aici, în camera plină cu haine, era fericită din cauza absenței luminii naturale, chiar dacă asta însemna să rateze uneori câte o pată de grăsime de pe o rochie sau să confunde albastrul ultramarin cu negrul.

—

Nișa asta ar fi tocmai bună de transformat în dressing, îi șoptise lui Trudy la ureche agentul imobiliar în urmă cu aproape două decenii. Dar Terry fusese cel care îi luase vorbele în serios și angajase o firmă specializată care să transforme complet spațiul. Majoritatea soțiilor ar fi invidiat un asemenea devotament conjugal, iar Trudy s-a arătat recunoscătoare, dar într-un mod absent, fără să-i acorde prea mare atenție. Acum și-a amintit că la vremea respectivă se întrebase de ce designerul indusese în încăpere un mic taburet pretențios, tapițat cu velur. Lui Trudy îi plăceau hainele suficient de mult – evident, cineva cumpărase toate lucrurile acelea – dar nu

voia să stea acolo și să comunice cu țoalele, ce Dumnezeu! Și nici nu-și putea imagina de ce cineva și-ar dori un taburet într-un dressing, chiar și unul mic și inteligent conceput ca al ei, cu spațiu de depozitare dedesubt, bej, rotund și pal ca o ciupercă.

(Ce e ăla taburet? întrebase Holly pe când avea cinci ani, ridicându-și privirea din cartea *Poveștile mamei mele gâsca,* un exemplar care îi aparținuse în copilărie lui Trudy. Un scăunel. „Ce e ăla scăunel?" Un taburet. Holly râsese. Holly fusese singura persoana care avusese acces la acea latură a lui Trudy, la acele copilării care nu-și găseau locul în clanul Tackett – hipermasculin, dur. Glumele lui Terry și ale băieților erau aidoma jocurilor lor – rapide, aspre, gălăgioase și la obiect. Până la nașterea lui Holly, Trudy fusese femeia de nădejde, matroana familiei. După dispariția lui Holly... ei bine, nu mai rămăsese cine știe ce loc de glume).

Acum însă Trudy avea uneori nevoie de taburet, de scăunel, pentru a-și așeza pantalonii, ciorapii lungi, pantofii, lucrurile acelea în care înainte intra stând într-un picior, fără niciun efort, ca o barză. Nu mai avea același echilibru ca odinioară, iar spatele i se înțepenea la cel mai mic efort. „Mă deteriorez", îi spunea ea veselă lui Terry. Își imagina corpul acoperit cu mici post-ituri, fiecare marcând o zonă anume a declinului ei fizic – genunchii care o dureau, șoldurile care trosneau, umerii tot mai înțepeniți. Se închipuia învești mântată în post-ituri, cu marginile lor galbene unduindu-se în bătaia vântului, deopotrivă bățoase și flexibile. I-ar fi plăcut un asemena costum, o asemenea ținută care să-i dezvăluie limitele în fața întregii lumi.

Și-a strâns hainele pastelate de primăvară și vară, vârându-le în saci de plastic și împingându-le în spate, aducând în prim-plan îmbrăcămintea de toamnă și de iarnă, mai închisă la culoare, mai sobră. A periat gulerul unui taior verde, de culoarea mușchilor de pădure, având încă eticheta prinsă de el. Îl cumpărase în urmă cu cinci ani de la Saks, cu un scop precis, și refuzase să-l poarte până în ziua cu pricina.

Taiorul era pentru execuția lui Walter Bowman. Din toamna aceasta. Avea să-l poarte în această toamnă. Pe 25 noiembrie. A treia oară avea să fie cu noroc.

Își planificase ziua cu cea mai mare grijă, până în cele mai mici detalii. Dumnezeu știe că avusese suficient timp la dispoziție. Aveau să meargă la Jarrat cu mașina lui Terry. Și să evite presa și camerele de

luat vederi, deși, dacă nu reușeau, n-ar fi fost nicio supărare. Va trece pe lângăi protestatari ținând capul sus, se va adresa scurt reporterului, cu solemnitatea potrivită situației. Fără să tresară în fața întrebării inevitabile cu privire la sentimentele pe care le încerca în acel moment. Adevărul era că nu știa cum avea să se simtă. Epuizată, în primul rând, istovită de dorința ca totul să se termine odată. Cu toate că, de fapt, fusese prea puțin solicitată în acești ultimi douăzeci și doi de ani. Procurorii – trei dintre ei muriseră, în timp ce Bowman supraviețuise – își făcuseră bine treaba, perseverând și trecând cu brio peste două recursuri și o rejudecare a procesului. Iar Trudy alesese să fie prezentă în fiecare zi în instanță, pentru a se asigura că jurații și judecătorii înțelegeau cât de dor îi era de Holly, cât de mult o jelea. Atât făcuse și nimic mai mult, stătuse și așteptase. Și totuși Trudy se simțea ca o femeie pe care o cunoscuse cândva și care își petrecea toate călătoriile cu avionul trăgând în sus de rezemătoarea pentru braț, ca pentru a menține aparatul în aer. Când ateriza, avea întotdeauna niște dureri sfâșietoare de la încheieturile mâinilor până la coate, dar cel puțin ateriza, nu-i așa? Fapt care dovedea că nu greșise.

Iar după execuție... Trudy avea și pentru asta un plan. Ea și Terry aveau să plece cu mașina direct spre Richmond și să se cazeze la Jefferson Hotel. Și în dimineața următoare, să viziteze mormântul lui Holly din – o, ce nume nefericit! – Cimitirul Hollywood. De generații întregi, familia lui Terry era îngropată acolo. Era un loc frumos, aproape prea frumos, plin mereu de turiști care umblau de colo, colo în căutarea mormintelor unor președinți, printre care Jefferson Davis, și a statuii unui câine negru care stătea de veghe lângă piatra funerară a unei fetițe. Când Holly fusese înmormântată în mausoleul familiei, Trudy se temuse că nu va putea suporta să-și împartă vizitele anuale cu turiștii indiferenți. Dar apoi și-a dat seama că nici măcar nu îi băga în seamă.

Într-adevăr, cimitirul se dovedise a fi unicul loc în care tristețea ei se încadra perfect în peisaj, o bijuterie cu o montură desăvârșită. Acolo, mâhnirea era permisă. În timp ce în lumea reală – mai întâi în Middleburg, acum în Alexandria – oamenii repetau greșeala de a crede că ea ar putea fi din nou fericită. Trudy încercase, se străduise din greu. Era o persoană amabilă de felul ei și politețea aceasta se traducea prin eforturile nelimitate de a-i face pe ceilalți să se simtă bine, chiar și atunci când asta o făcea pe ea să se simtă oribil. Însă fusese istovitor, imposibil. Nu, cimitirul era singurul lor unde avea voie *să existe.* Până și drumul înapoi, o călătorie de cel puțin două ore în zilele cu trafic lejer, era o adevărată binecuvântare, o perioadă de timp suficient de lungă pentru a face tranziția către lumea aceea în care nu se putea integra. „Ai atâtea motive să te bucuri de viață”,

insistau prietenii ei bine intenționați, cu referire la fiii și la nepoții ei, cu toții sănătoși și fericiți. În sensul că fiii ei erau sănătoși, iar copiii lor, care nu o cunoscuseră pe Holly, nu aveau niciun motiv să fie nefericiți. Trudy era recunoscătoare pentru toate acestea, deși i se păreau, într-un fel, ca niște monede aruncate într-o fântână, ca niște dorințe care nu se împlinesc decât dacă ești dispus să crezi în minuni. Nu ar fi deranjat-o nici dacă cimitirul ar fi fost situat la o distanță cu o oră sau două mai mare. Ar fi câștigat și mai mult timp pentru a se simți nefericită, fără obligația de a se scuza.

De-a lungul vremii, Trudy se gândise deseori la călătorii, la modul în care viteza transportului modificase însăși esența tranziției. Străbunii ei sosiseră în Lumea Nouă în secolul al optsprezecelea, pe vapoare care parcurseseră în luni de zile drumul dintre Franța și Charleston. Părinții ei urcaseră la bordul unei nave de linie pentru a traversa oceanul în luna lor de miere, o călătorie atât de tihnită încât ceasurile nu înaintaseră decât cu o oră pe zi. Dacă stătea bine să se gândească, oare nu ar fi bine ca toți proaspeții însurăței să petreacă o săptămână pe mare, în irealitatea unei cabine, în pregătirea realității mult prea crude a căsniciei care stătea să înceapă? Trudy și Terry Tackett „Ce drăguuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuț”, ciripise colega ei de cameră de la Colegiul Sweet Briar atunci când Trudy se întorsese de la prima ei întâlnire cu Terry, ferm convinsă că îl cunoscuse pe bărbatul cu care avea să se mărite – nu avuseseră parte decât de o săptămână la Waldorf-Astoria. Pentru că, fiind chirurg militar, lunea următoare, el fusese nevoit să revină la lucru.

Un weekend, o săptămână, o lună, un an la Waldorf-Astoria nu ar fi fost de ajuns ca s-o pregătească pe Trudy pentru viața în care se aruncase, la vârsta de douăzeci de ani, când renunțase la colegiu pentru a se mărita cu Terry. Făcea parte din ultima generație de femei care procedau astfel. Vietnamul se întrezărea la orizont, deși încă nu se știa că va purta acest nume. Trudy s-a trezit în Germania, și de aici s-a mutat în Fort Sam Houston din San Antonio, iar copiii – băieți cu toții – au început să vină unul după altul cu o viteză aproape alarmantă. Terrence al IlI-lea, Tommy, Sam. Terry ar fi vrut să-l boteze pe acesta din urmă Travis, după unul dintre eroii de la Alamo, dar Trudy hotărâse să pună capăt șirului de nume care începeau cu T. Ce drăguuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuuț! Ca familie, erau tot timpul pe cale de a deveni atât de drăguți încât erau demni de invidiat. Lucru evident pentru Trudy din felicitările personalizate pe care le trimiteau de Crăciun, din mulțumirea de sine, atât de macho, care domnea în căminul lor, unde oasele erau rupte și dinții erau smulși, și degetele aproape retezate, și cu toate acestea băieții perseverau în același stil de viață, ba chiar prosperau. Fiii ei parcă descinseseră dintr-un roman SF: nimic nu părea să le dăuneze. A ajuns

să creadă că, dacă unuia dintre ei i-ar fi fost retezat, într-o zi, capul, un altul avea să-i crească la loc.

Urmaseră trei avorturi spontane și, într-un final, când Trudy avea treizeci și trei de ani, se născuse și Holly. A spune că familia roia în jurul lui Holly ar fi fost prea puțin, a spune că o venera ar fi fost o blasfemie, și la vremea aceea Trudy era încă o catolică devotată. Holly era unul dintre acei copii de aur care îi fac și pe cei mai morocănoși străini să zâmbească. Prietenoasă, energică, dulce. Tatăl și frații ei o ocrotiseră cu strășnicie, văzând molestatori peste tot în jur, chiar și atunci când ea nu era decât o școlăriță durdulie. Însă Trudy se temuse întotdeauna că farmecul exercitat de fiica ei era unul de mai mare anvergură, care depășea limitele atracției sexuale. Holly era ca un cățeluș pe care toată lumea vrea să-l dezmierde, să-l țină în brațe, să-l posede. Cineva care nu încălcase la viața sa nicio regulă ar fi dorit să fure un astfel de copil. Ori de câte ori se pierdea de Holly, chiar și pentru o clipă, într-un supermarket de pildă, Trudy se temea ca fetița să nu fi fost ademenită de cineva vrăjit de compania ei. Trudy fusese – nu bucuroasă pentru avorturi, căci nu avea cum să găsească un motiv de bucurie – resemnată la ideea că până la urmă lucrurile ieșiseră așa cum trebuie, că existase astfel o diferență mare de vârstă între băieți și Holly, și că ea era singura ei fiică. Nici o altă persoană de sex feminin, nicio puștoaică nu trebuia să intre în competiție cu Holly. Trudy era fericită să își asume poziția de servitoare, de doică a Julietei sale, însă o fată de vârstă apropiată ar fi detestat-o.

Așa cum se întâmplase, foarte probabil, cu Elizabeth Lerner.

Odată terminată inspecția garderobei și rearanjarea dormitorului, Trudy a pornit conștiincioasă, târâindu-și picioarele, în plimbarea ei zilnică. Era o zi de toamnă splendidă și centrul vechi al Alexandriei arăta minunat. Frunze stacojii și aurii pluteau și se așterneau peste trotuare, ca și cum orașul ar fi fost o scenă de teatru asupra căreia cineva arunca de sus, la intervale bine alese, fulgi de mătase. Ziua și cartierul străluceau – vitrinele sclipeau, mirosuri apetisante pluteau în aer dinspre restaurante, oamenii se plimbau fără țintă, ca și cum nu ar fi avut nicio responsabilitate mai mare decât să admire frumusețea care îi învăluia.

Dumnezeule, cât ura orașul acela! Îl detestase chiar din ziua în care se stabiliseră acolo, cu toate că ea fusese cea care insistase asupra mutării și tot ea alesese locul. Băieții plecaseră de acasă, așa cum se întâmplă cu toți băieții, integrându-se în familiile soțiilor lor, iar acum reuniunile de familie se țineau alternativ în casele fiilor, așa încât Trudy și Terry nu mai aveau nevoie de un cămin mare. Pentru ei era mai ușor să-și viziteze fiii – în Boston, Kansas City și Jacksonville. În plus, casa lor nu era numai mică, ci și complet lipsită de... rezonanță. Lucrurile atât de familiare erau în continuare prezente – piese de

mobilier cu o istorie reală, tablouri primite ca moștenire de familie de către Trudy, tacâmurile de zi cu zi, porțelanurile simandicoase –, însă totul părea un decor de teatru sau una dintre acele încăperi recreate în Smithsonian. Parcă auzea discursul rostit cu voce nazală de ghidul care îi îndruma pe turiști: „Aici mâncau (în silă) familia Tackett, aici dormeau (prost)". Era practic un mausoleu, ca și Cimitirul Hollywood.

S-a uitat la ceas, remarcând că mai avea de mers încă cel puțin cincisprezece minute pentru a respecta recomandările doctorului, după care a luat-o pe Princess Street spre Founders Park. Fusese șocată când doctorul Garry îi ținuse o prelegere despre necesitatea unei diete și a exercițiilor fizice, la ultimul control medical de rutină. „Cântăresc cu un kilogram mai puțin ca în ziua nunții", ripostase ea. Însă, după cum doctorul își dăduse singur seama, rămăsese la acea greutate în bună măsură din cauză că mânca foarte puțin și fuma. Tensiunea ei arterială se apropia de limita maximă admisă, iar nivelul colesterolului atinsese cote alarmante. Mai bine zis, alarmante pentru doctor. Pentru că pe Trudy nu o deranja câtuși de puțin. După ce observase că părul i se rărește, un posibil efect secundar al statinelor prescrise, a întrerupt pur și simplu tratamentul. Se întreba cât de mult timp avea să-l păcălească pe doctor cu această manevră.

Totuși, mergea zilnic pe jos, după cum îi fusese recomandat, și făcea niște exerciții idioate, tracțiuni stupide cu conserve de supă. Nu era deprimată, deși doctorul asta credea, și nici pe departe apatică sau autodistructivă. Întâmplător, *îi plăcea* să fumeze, lucru de neînțeles pentru nefumătorii de pretutindeni. Renunțase la țigări numai pentru a evita să pară ipocrită în ochii copiilor. În timpul proceselor, se reapucase, pe furiș, fumând câte o țigară sau două cu unul dintre procurorii adjuncți, pentru că pauzele reprezentau o oportunitate de a sta de vorbă și de a evalua stadiul în care se aflau. Pentru că nu-și cumpăra niciodată țigări, ci doar i se ofereau, nu se considera fumătoare. Până și-a terminat justiția treaba, Trudy redevenise o fumătoare în toată regula, consumând până la un pachet pe zi. Acum redusese numărul la cinci țigări și își măsura timpul scurs din zi cu acele mici tratații. Prima țigară o pufăia la o ceașcă de ceai, în spălătorie, la puțină vreme după ce Terry pleca la serviciu. A doua, pe la începutul după-amiezii, după ce se întorcea din plimbarea prescrisă de doctor. A treia, fix la ora 15.00, cu o altă ceașcă de ceai, însă de data aceasta în bucătărie, ascultând F*resh Air*[29] și suflând fumul pe fereastră. Pe a patra o fuma după cină, tot în spălătorie, iar pe ultima, în toaletă, pe fugă, înainte de culcare. Terry știa, desigur. Nu era prost și nici nu-și pierduse simțul olfactiv. Ştia și se prefăcea că nu știe. Trudy se întreba dacă s-ar fi arătat la fel de înțelegător știind că ea renunțase să mai ia pastilele, iar între timp nivelul colesterolului depășise 300 de unități, și tensiunea ei arterială era de 14 cu 9 la

ultimul control efectuat într-o farmacie.

Acum a ajuns în parc. Terry îi explicase odată că portul de agrement se situa în Virginia, dar că fluviul Potomac, cel puțin pe acea porțiune, era considerat parte a districtului Columbia. Cine făcea asemenea distincții? Ce importanță aveau? S-a gândit la patrulele de căutare care înaintaseră cu grijă în aval, căutând cadavrul, și la toponimele atât de potrivite – Lost River, Lost City[30]. Într-un final, izbândiseră, dar cât de mult îl ura pe Walter Bowman pentru că îi obligase sa facă acest exercițiu de geografie, să demonstreze de care parte a graniței statale îi omorâse fiica.

Acum Walter avea, în sfârșit, să moară. Și după aceea Trudy avea să decidă în ce măsură mai voia să trăiască și dacă era cazul să renunțe la fumat și să-și reia tratamentul. Îndesase pastilele pe fundul unui borcan, reînnoindu-și periodic rețeta pentru a nu se da de gol. Nu era vanitoasă din fire, dar... Şi-a trecut o mână prin păr. Era mai des. Fapt cert, nu o închipuire.

La întoarcere a luat-o pe alt drum, trecând pe lângă biserica St. Mary. De când se mutaseră, aici se dusese o dată sau de două ori la slujbă și oamenii se purtaseră în general cu amabilitate. Acel gen de amabilitate care-i era pe plac. Însă ruptura ei față cu Biserica rămânea irevocabilă. Nu pentru că preotul ei din Middleburg s-ar fi opus direct dorinței de a-l vedea pe Walter Bowman mort. Biserica Catolică se pronunța împotriva pedepsei capitale, dar problema ei nu fusese legată de nerespectarea unor reguli, nu se făcuse vinovată de avort sau de căsătoria cu o persoană de același sex. Nu, problema fusese aceea că Trudy încercase să îl facă pe preot să își schimbe opinia. Nu își făcuse iluzii că va putea produce o transformare în sânul întregii Biserici, dar pentru ea era vital ca măcar un reprezentant al ei să-și dea acordul, chiar și în particular, și să îi sprijine decizia pe baza unor motivații de ordin moral. Se convertise de dragul lui Terry, despărțindu-se de tradiția hughenotă a familiei și reconfirmând vechea zicală potrivit căreia convertiții erau cei mai loiali adepți. Măcar cu atâta lucru Biserica Catolică îi era datoare – cu o mică afirmație, oricât de nesinceră ar fi fost.

La momentul morții lui Holly, părintele Trahearne era în funcție la parohia lor, însă se retrăsese înainte de proces. (Fusese de fapt obligat și circulau tot felul de zvonuri, un alt preot-problemă, deși Trudy nu credea că problemele lui ar fi depășit consumul de alcool.) Înlocuitorul său era un preot mai tânăr, mai anost și mai zelos. Măcar părintelui Trahearne i-ar fi plăcut disputa. Poate chiar ar fi reușit să o convingă pe Trudy să se răzgândească. Deși nu, asta n-ar fi avut cum s-o facă. Însă ar fi înțeles nevoia ei de a discuta cu cineva, faptul că argumentele pe care i le-ar fi prezentat serveau, într-un fel, drept confesiune. În schimb, preotul cel nou dăduse din colț în colț, vizibil

deranjat să poarte o conversație în care nu deținea superioritatea morală.

Lui Trudy nu îi lipsea Biserica, deși ocupase un loc de cinste în viața ei de adult. Îi lipsea părintele Trahearne. Îi lipsea biserica *ei,* acel lăcaș anume din Middleburg. Îi lipseau activitățile parohiei, cu care își umplea zilele. Însă nu ducea dorul Bisericii, care o trădase. La urma urmei, Biserica se compunea din bărbați celibatari care nu aveau copii, cel puțin nu oficial. Cum ar fi putut ei să o înțeleagă?

Revenită acasă, a constatat cu uimire că Terry ajunsese înaintea ei. Era oare vineri? Vinerea, el închidea deseori cabinetul la prânz, după care juca golf, însă Trudy era aproape sigură că nu era o zi de vineri. În plus, n-ar fi venit direct acasă de la serviciu. Ar fi trecut mai întâi pe la club.

— S-a întâmplat ceva?

Nici nu-și mai amintea când rostise ultima oară această întrebare. Pentru că lor oricum li se întâmplase ceva. Era o stare de fapt. Acel ceva îi marcase pentru totdeauna, iar viața lor era punctată acum doar de scurte momente acceptabile.

— Da, noutăți de la Sussex, a răspuns Terry.

A luat-o de mână. Trudy și Terry. Terry și Trudy. Ce drăguuuuuuuț! Da, cândva. Fuseseră doi oameni frumoși, cu dinți drepți și albi, băieții lor cu umeri lați și cu cea mai minunată fetită din câte se văzuseră. Fuseseră invincibili. De aceea își denumiseră ferma T'n'T – pentru că nimic pe lumea asta nu fusese mai puternic decât ei.

— E mort? Chiar în timp ce punea întrebarea, Trudy nu era sigură de reacția ei dacă Terry ar fi răspuns că da.

Walter Bowman murise, Walter Bowman găsise o cale de a se sinucide, Walter Bowman decedase în urma unui atac de cord. Dar Walter Bowman avea doar patruzeci și ceva de ani. Și un nivel al colesterolului probabil sub 180.

— M-a sunat prietena noastră de la închisoare. Bowman a dat de Elizabeth Lerner, cu toate că acum nu se mai numește așa. A fost adăugată pe lista lui de contacte aprobate de conducere. La cererea lui, dar cu acordul ei.

— Va lua și ea parte la execuție?

Şi-a dat seama imediat că întrebarea era lipsită de sens, un *non sequitur*[31], dar nu i-a venit nimic altceva în minte.

— Prietena noastră de la Sussex nu știe.

De-a lungul anilor se împrieteniseră cu o secretară, câștigându-i încrederea prin discreția de care dăduseră dovadă. Și oferindu-i mici atenții de câteva ori pe an.

— Din câte a înțeles ea, Bowman și-a exprimat dorința de a discuta cu Elizabeth, iar ea a acceptat. Asta-i tot. Pentru moment.

— Pentru moment.

— Dar îl știi pe Bowman. E mereu în căutarea unor motive de amânare. A unor tertipuri.

Lui Trudy îi venea să spună: „Și Elizabeth la fel”.

În schimb, și-a anunțat soțul:

— Am de dus niște lucruri în debara.

A coborât treptele spre subsol cu mâinile goale, nepăsătoare la posibilitatea ca Terry să fi auzit zgomotul chibritului aprins sau să fi simțit mirosul greu de tutun care se ridica umplându-i plămânii. Şi-a cuprins mijlocul cu brațele, simțind cum durerea se întinde de la încheieturi până la coate. Atât de aproape de destinație și încă mai trebuia să tragă, să încerce să mențină, de una singură, avionul în aer. Pentru a dovedi că nu se înșelase.

„Directorul e prietenul tău”[32]. O veche zicală îi revenise Elizei în minte în timp ce străbătea culoarele Scolii Generale North Bethesda, iar păcănitul pantofilor ei rezona în liniștea orelor de clasă. Avusese dintotdeauna probleme cu omonimele și ortografia nu fusese niciodată punctul ei forte. Ori de cate ori se întâmpla – foarte rar – să scrie ceva, îl ruga pe Peter să își arunce un ochi pe text și el găsea aproape mereu câte o greșeală – un „scri” în loc de „scrii”, lucruri de genul acesta. Mai existau și nume proprii în care se încurca frecvent: Thomas și Thompson, Murray și Murphy, Eileen și Elaine. „Directorul e prietenul tău.” Toate odată, nu și acum, când directorii de școală ajunseseră aidoma judecătorilor federali, împovărați de mandate care le îngăduiau prea puțină discreție.

Directoarea școlii se numea Roxanne Stoddard și avea aerul unei femei de afaceri elegante, a cărei prezență nu ar fi fost deloc deplasată într-o firmă de lobby de pe K Street. În plus, beneficia de un fel de aură de vedetă rock în cadrul comunității. Atunci când prietenii de familie aflaseră că Iso avea să meargă la North Bethesda, exclamaseră aproape fără excepție: „A, Roxanne Stoddard. Excelent!”, sau chiar menționaseră: „Într-o seară, pe la opt și jumătate, am văzut-o pe Roxanne Stoddard luând masa la restaurantul Louisiana Kitchen și, vă jur, corecta niște teze în timp ce mânca tocăniță de crab”.

Astăzi purta un taior verde-măr și pantofi cu toc, din piele întoarsă de culoarea prunei, făcând-o pe Eliza să se simtă deopotrivă scundă și prost îmbrăcată. Dar era în același timp o femeie caldă, care nu făcea prea mare caz de autoritatea care îi fusese conferită.

— Iso, s-a adresat ea siluetei angelice care poza în chip de fiică a Elizei. Aș vrea să discut cu mama ta între patru ochi. E în regulă?

Era clar, Iso n-avea niciun cuvânt de spus în această privință.

— Desigur, doamnă Stoddard. Iso i-a surprins privirea Elizei în timp ce ieșea din birou, uitându-se la mama ei cu un aer de inocență pură, care voia să sugereze: „N-am nici cea mai vagă idee despre ce ar putea fi vorba. Cred că e o neînțelegere regretabilă”.

— Cum s-a acomodat familia

dumneavoastră? O nouă rundă de preambuluri politicoase, de data aceasta mult mai potrivite decât cele încercate de Walter. Presupun că este o schimbare importantă.

— Mai degrabă o serie lungă de mici schimbări, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Dar aș zice că ne-am acomodat de acum. Copiii se adaptează atât de repede.

„Te rog, spune-mi că Iso s-a integrat. Te rog, anunță-mă că a câștigat un premiu sau a obținut un scor excepțional la unul dintre testele standard.”

— Iso se descurcă bine la școală. Este populară printre colegii de clasă și, spre mâhnirea mea, mai avansată față de ceilalți la unele materii, deși mai are mult de recuperat la istoria Americii. În schimb, e foarte bună la matematică și la engleză – presupun că diferențele dintre standardele educaționale din SUA și Marea Britanie sunt destul de mari. Și, desigur, e o sportivă de excepție.

Eliza radia de fericire, chiar dacă anticipa uriașul „însă” care avea să se abată peste capul ei ca o nicovală.

— Mă întreb dacă în Anglia se pune accent mare pe agresivitate.

Luată prin surprindere, Eliza s-a gândit pentru o clipă că directoarea dorea să afle dacă în Regatul Unit agresivitatea nu era cumva încurajată.

— A! Presupun că e ca peste tot – fete răutăcioase și așa mai departe.

— Dar problema agresivității subtile cum e văzută acolo?

— Agresivitate... subtilă? Nu e o contradicție în termeni?

Roxanne Stoddard s-a încruntat și, în momentul acela, Eliza și-a dat seama de puterea pe care o emana și cât de îngrozitor putea fi pentru un elev sau un profesor să își atragă dezaprobarea ei.

— Nici vorbă. Există o distincție importantă. Agresivitatea este destul de greu de depistat de către profesori și administratori, iar elevii se feresc să o deconspire. O sesizăm totuși din încălcările fizice ale regulamentului. În timp ce agresivitatea subtilă înseamnă excludere, înseamnă să-i faci pe ceilalți să nu se simtă acceptați.

— Și Iso a...?

— Deocamdată nu știm sigur. Pe moment, suntem dispuși să punem totul pe seama diferențelor culturale între vechea ei scoală și North Bethesda. Pronunțase numele școlii ca și cum ar fi trebuit scris cu litere de aur și cântat de heruvimi. North. Bethesda! Era singura notă pompoasă din demersul ei, altfel eminamente pragmatic.

— Ce credeți că ar trebui să fac eu?

— Uitați, am aici niște materiale, aceleași pe care le folosim și noi. Directoarea i-a întins un plic gros din hârtie maro. După cum v-am spus, nu cunoaștem cu certitudine ce s-a întâmplat. Cealaltă fată implicată susține că este o neînțelegere. Însă de obicei,

în asemenea situații, victima confundă agresiunea cu un fel de probă inițiatică. Altfel spus, copilul – și aici toți sunt copii, oricât s-ar crede ei de sofisticați – crede că dacă îndură totul cu stoicism va fi invitat să facă parte din cercul restrâns.

— Fata despre care e vorba... are vreo dizabilitate?

Eliza încerca acum să-și amintească povestea lui Iso despre colega de clasă care urma să primească de ziua ei un card iTunes.

— Poftim?

— N-are importanță. Mă gândeam la o colegă de clasă despre care mi-a vorbit Iso.

— Fata nu are dizabilități. Nu e la fel de inteligentă și de înzestrată fizic ca Iso, și tocmai despre asta este vorba. Nu toată lumea e la fel. Ciudat este că Iso pare, în sinea ei, cumva nesigură de locul pe care îl ocupă în cercul fetelor populare din școală, ca și cum s-ar simți amenințată, probabil din cauză că e nou-venită. Presupun că acesta este motivul pentru care i-a spus fetei că nu are voie să stea la masă cu grupul ei de prietene.

— Asta e... tot? I-a spus unei colege că nu poate sta cu ele?

— E mai mult decât suficient, a răspuns Roxanne Stoddard cu dezaprobare fățișă, de parcă Eliza ar fi întrebat-o; „Asta e tot? Doar un joint în vestiar? Asta e tot? Doar o

orgie cu întreaga echipă de baseball?”

— Desigur, n-am apucat să citesc materialul. Eliza a lovit: ușor, prietenește, plicul, ca și cum ar fi fost un roman pe care abia aștepta să fie singură pentru a-l parcurge din scoarță în scoarță, pe nerăsuflate. Dar bisericuțele la cantina școlii sunt vechi de când lumea și nu prea văd cum s-ar putea schimba lucrurile.

— Doamnă Benedict, avem o politică de toleranță zero față de actele de fanfaronadă. Deoarece în cazul de față au apărut unele ambiguități, nu vom aplica – pluralul majestății? un comitet? un tribunal? – nici pedeapsa minimă. Dacă Iso ar fi încălcat regulile cu bună știință, ar fi fost reținută în detenție după orele de curs și i s-ar fi interzis timp de o lună participarea la activitățile școlare. Aceasta este pedeapsa minimă. Iar cea maximă este suspendarea.

În inima Elizei se dădea o luptă. Era conștientă că directoarea procedase cu indulgență. Ştia din proprie experiență că fiica ei era capabilă de o indiferență rece și arogantă față de ceilalți. O îngrozea gândul că Iso făcea parte dintre acele fete populare care își dobândeau puterea excluzându-i pe alții. Și totuși – ăsta să fie un motiv de suspendare? Copiii aveau nevoie și de mici provocări în viață, de medii situate undeva între coșulețele cu ouă de Paște învelite în catifea și *Împăratul muștelor*.

— Îmi cer scuze, doamnă Stoddard. Tatăl lui Iso și cu mine îi vom explica în detaliu politica școlii și

consecințelei nerespectării ei. E, într-adevăr, o chestiune de subtilitate, așa cum ați zis.

Directoarea a zâmbit, revenind la tonul amabil.

— Iso e în felul ei un copil tare dulce. Și, oricât de repede s-ar adapta copiii, a trecut printr-o schimbare majoră. Nu m-aș mira deloc să aflu că îi este încă dor de Londra și de vechea ei școală. Asta ar fi de ajuns să explice toanele ei.

— Toanele?

Eliza considera irascibilitatea lui Iso un fenomen care se manifestă doar în familie. În rest, părea mereu veselă și generoasă cu prietenele, cu colegii de echipă.

— Uneori pare cam absentă. Dar, după cum am spus, sunt sigură că de vină e numai mutarea. Altfel, se descurcă foarte bine la ore. Directoarea și-a privit ceasul de la mână. A, văd că au mai rămas doar patruzeci și cinci de minute din program. De ce n-o luați pe Iso acum acasă? Dacă o trimit înapoi în clasă, va întrerupe ora.

Eliza a ieșit din biroul directoarei cu tema pentru acasă vârâtă sub braț. S-a abținut cu greu să n-o ia pe fiica ei de mână, să n-o mângâie pe păr, prins în ziua aceea într-o coadă de cal impecabilă.

— Hai să mergem, s-a mulțumit să spună. După care, odată ieșite din clădire, a adăugat: Avem timp de o înghețată, dacă vrei, înainte să-l luăm pe Albie de la școală.

Iso și-a privit suspicioasă mama.

— Înghețată?

— Sigur.

— De ce?

— De ce nu?

Iso a căzut pe gânduri.

— N-ar fi corect față de Albie.

— Nu toată lumea capătă mereu aceleași lucruri, pentru ca viața să fie corectă.

Eliza și-a subminat singură poziția făcând referire prea direct la cele întâmplate.

— Am multe teme de făcut. Dacă mă lași acum acasă, aș putea să mă apuc imediat de treabă, iar tu te-ai duce pe jos, cu Reba, să-l iei pe Albie de la școală, așa cum faci de obicei.

— Ce-ar fi să mergem împreună să-l luăm pe Albie și pe urmă să facem un ocol până la magazinul Ritei?

— Tocmai până la bunica?

Amuzant cum Iso și Albie se refereau întotdeauna, inconștient, la casă ca fiind a lui Inez, niciodată a lui Manny, dar, la urma urmei, acela era teritoriul lui Inez. Tatăl Elizei ar fi putut trăi oriunde, la fel de fericit, atâta timp cât era cu Inez. Nu îl interesa deloc mediul înconjurător.

— Parcă era unul și mai aproape. Și dacă nu, avem oricum Gifford's sau Baskin-Robbins la îndemână.

Iso a încuviințat încet din cap, revărsându-și astfel favorurile asupra mamei. Indiferent de decizie, era în câștig. Se alegea cu o tratație, iar prezența lui Albie avea s-o împiedice pe Eliza să o bată la cap. Iso era o fată șireată și Eliza nu putea să n-o admire pentru această trăsătură care – în mod cert – ei îi lipsise cu desăvârșire la vârsta lui Iso.

Pe de altă parte, Holly – Holly cea cu cosițe aurii și atât de sigură de sine, la vremea aceea cu doar un an mai mare decât Iso – se urcase în camioneta lui Walter Bowman pentru cincisprezece dolari, în timp ce pe Eliza el fusese nevoit să o prindă de încheieturi și să o tragă cu forța. Adevărul era că Elizei nu-i păsa nici cât negru sub unghie dacă Iso rănise sentimentele vreunei fete refuzând să o primească la masa la care lua prânzul cu prietenele ei în cantina școlii.

Ceea ce o îngrijora de fapt era ca acea încredere în sine de care dăduse dovada și Holly să nu o aducă pe Iso într-o situație incontrolabilă.

Dar mai târziu, urmărindu-i pe Iso și pe Albie înfulecând la Baskin-Robbins porții duble de înghețată care aveau să le strice pofta de mâncare, și-a dat seama că nu Walter Bowman, închis într-o celulă de închisoare și între propriile lui paranteze, era problema. Problema consta în ceilalți Walteri, în toți Walterii care răsăreau ca din pământ, indiferent de câte ori îi călcai în picioare, precum armata de schelete care creșteau din colții dragonilor în legenda aceea cu Lâna de Aur. Statul Virginia urma acum să-i ucidă torționarul, însă ea nu avea cum să îi găsească și să îi pedepsească pe toți oamenii care puteau să le facă rău copiilor ei.

Și totuși, undeva în orașui lor, poate chiar în acea clipă, o mamă își alina copila pentru care Iso era de-acum o dușmancă.

La închisoarea Sussex nu era niciodată liniște. Indiferent de numărul de deținuți, fie că penitenciarul era aproape plin sau destul de pustiu, ca acum, când cincisprezece bărbați ocupau o clădire construită pentru cincizeci de oameni. Era un loc zgomotos. Și sunetul era ciudat, greu de identificat, nimicind prin colțuri și ricoșând din pereți, aproape ca o vietate care îi hăituia pe toți. Oricât de înrădăcinată ar fi fost tradiția, Walter resimțea destul de dureros bocănelile acelea, deși nu era dispus să refuze nimănui această onoare. La urma urmei, se putea lăuda că era singurul condamnat care fusese astfel întâmpinat de două ori.

Acum, stând întins în pat, treaz – era cam unu noaptea a ascultat zgomotele care păreau să pună stăpânire pe clădire noaptea, bântuind precum niște mici creaturi ale pădurii. Pocnituri, fluierături, ecouri. Ai zice că, după mai bine de douăzeci de ani, s-a obișnuit, dar tot îl deranjau zgomotele nopții și, cu toate că nu ele îl treziseră, îl împiedicau să adoarmă la loc. S-a gândit că poate avea un fel de boală, o hipersensibilitate a auzului. Tatăl lui nu suporta sunetele puternice – televizorul, radioul, toate trebuiau menținute la nivelul unui murmur ușor. Spunea că așa îi plăcea, pentru că își petrecea zilele în zdrăngănituri și bubuituri. În tinerețea lui, Walter îl considerase pricinos. Dar acum, la patruzeci și șase de ani, se întreba dacă nu cumva schimbarea se producea odată cu vârsta, dacă urechile nu deveneau mai sensibile, pur și simplu, odată cu trecerea vremii.

Patruzeci și șase de ani. Tatăl lui avusese aproape aceeași vârstă când se născuse el, iar mama era cu câțiva ani mai tânără. Walter fusese ceea ce oamenii numesc îndeobște un copil care schimbă viața părinților și cunoștea exact momentul când fusese conceput: în Ajunul Crăciunului sau poate în primul ceas al zilei de Crăciun, după ce mama lui băuse niște lichior de mere. Un moment destul de ușor de datat, îi explicase sora lui mai târziu. Fusese singura oară când părinții lor făcuseră sex în anul acela și probabil pentru ultima dată în viața lor. Sigur, poate că sora lui dorise să îl necăjească. Deși era cu treisprezece ani mai mare decât el și ar fi trebuit să aibă mai multă minte, se purtase urât cu Walter, geloasă fiind pe nou-venit. Walter mai credea că sora lui îl invidia pentru frumusețe, care nu i-a fi stricat nici ei. Urâtă ca un drac, cum se spune, și cu toate că Walter nu văzuse în viața lui un drac, înțelegea perfect expresia. Mama spunea că sora lui era cam ștearsă, însă Belle – ce nume nefericit – era de-a dreptul urâtă, și încă într-un mod agresiv, cu un ochi leneș și un nas mare, și o bărbie ca de vrăjitoare. Avusese noroc să găsească pe cineva care să o ia de nevastă. Un tip cu înfățișare decentă și care câștiga destul de bine. Unii bărbați nu se respectă deloc.

Belle era singura lui rudă în viață și tăiase orice legătură cu Walter la puțină vreme după ce părinții lor muriseră, unul după altul, la șase luni distanță. Cancerul pulmonar îl răpusese pe tatăl lor, iar mama murise în urma unei serii de complicații provocate de diabet. Amândoi trecuseră de șaptezeci de ani, dar Belle dăduse vina pe Walter, susținând că rușinea de a fi părinții lui le luase viața. „Atunci tu de ce n-ai crăpat?" întrebase Walter. Belle spusese că, din fericire, luase numele soțului și trăia într-un alt oraș, așa că scăpase de oroarea de a fi sora lui Walter Bowman, altfel ar fi murit și ea, cu siguranță. La care Walter răspunsese: „Rahat". Nu se îndoia că părinții suportaseră cu greu arestarea lui și procesele, dar – cancer pulmonar, diabet! Deținuții de la Sussex erau mici copii pe lângă Dumnezeu atunci când venea vorba despre omorârea victimelor în chinuri lungi. În cel mai atroce caz, tortura nu durase mai mult de câteva ceasuri. În timp ce lui Dumnezeu putea să-i ia luni, ani în șir.

În plus, părinții lui nu muriseră imediat după condamnare. Supraviețuiseră șapte, opt ani. Belle căutase însă o scuză ca să întrerupă orice legătură cu el și o găsise după moartea mamei lor. Belle avea acum aproape șaizeci de ani, copiii ei erau oameni mari și, mai mult ca sigur, îi dădeau destule bătăi de cap. Iar el avea să moară cu puțin înainte să fi împlinit cincizeci de ani, asta dacă statul Virginia avea să-și pună planul în aplicare. Își petrecuse exact jumătate din viață în închisoare. Presupunea că unii ar fi văzut în asta un soi de simetrie plăcută, liniștitoare.

Pe care el nu și-o dorea.

A oftat și a încercat câteva tehnici de combatere a insomniei – respirația adâncă, numărătoarea, alungarea oricăror gânduri din minte, mantra recomandată de Barbara , dar și-a dat seama că era una dintre acele nopți în care avea să stea cu ochii în tavan. Se întreba uneori dacă o parte a minții lui nu voia să mai înșface, lacomă, câteva ore de conștiență, să smulgă cât mai multe momente de trezie. „E OK, prietene, și-a liniștit el subconștientul tulburat, încă n-am renunțat. S-ar putea să mai avem câțiva ani buni în față." Ciudat, cât de greu era să stabilească un dialog între două laturi ale intelectului său.

„25 noiembrie, a urlat latura rebelă. Peste mai puțin de două luni. Și astăzi nici n-ai apucat să discuți cu ea!"

„E în regulă, a spus latura liniștită. Nu-ți face griji." Walter nu era câtuși de puțin supărat că Elizabeth fusese nevoită să întrerupă conversația. Presupunea că avusese un motiv serios, în mod cert nu obligația de a-și lua soțul de la aeroport. Dacă stătea să se gândească bine, era chiar amuzant că ea nu învățase nici până acum să mintă. Indiferent ce intervenise, era o chestie serioasă, deși nu foarte gravă, cum ar fi că unul dintre copii se rănise, de pildă. Ar fi simțit asta în vocea ei. Dar ceva se întâmplase cu unul dintre copii. Ce anume putea

fi serios, dar fără să implice un rău fizic? N-avea nici cea mai vagă idee.

Nu se îndoia că Elizabeth era o mamă bună. Totuși, era dezamăgit că viața ei se reducea numai la asta, că așa alesese ea să profite de darul măreț pe care el i-l oferise. Era o ironie a sorții, o știa prea bine, având în vedere că el susținuse întotdeauna că femeile trebuie să se întoarcă la rolul în care le distribuise Mama Natură. Numai că nu avusese în vedere toate femeile, ci doar pe cele care împingeau lucrurile prea departe, care credeau că pot lua locul bărbaților. Adevărul era că el nu se gândise niciodată la Elizabeth ca la o *femeie,* deși înțelegea perfect de ce oamenii erau derutați în această privință.

Băiatul pe care îl aduseseră astăzi furase poșeta unei femei de optzeci și șapte de ani, după care o violase și o omorâse. Dezgustător. Walter nu-i înțelesese niciodată pe acești oameni, și nici nu avea să priceapă vreodată de ce oamenii își închipuiau că ar trebui să-i înțeleagă. Pentru lumea din afară, deținuții de la Sussex erau toți o apă și-un pământ, o adunătură de monștri și de sălbatici. Însă doar pentru că faptele lor intrau în aceeași categorie nu trebuia să îi consideri la fel. Walter nici n-ar fi trebuit să se afle în închisoare dacă n-ar fi fost porcăria aia de cutie metalică găsită pe marginea drumului. Sigur, existaseră acuzația de răpire și cea de viol, care ar fi putut fi însă minimalizate oarecum de un avocat deștept, nu că el ar fi avut parte de un avocat deștept la acea vreme. Dar acum îl avea pe Jefferson D. Blanding, al cărui nume întreg era, presupunea el, Jefferson Davis Blanding, după cel al președintelui Confederației[33], nume de care – din păcate – individul se rușina. Nu că Walter l-ar fi stimat în mod deosebit pe Jefferson Davis, mai mult, era primul care să le amintească oamenilor că Virginia de Vest preferase să se desprindă de Virginia decât să facă parte din Confederație. Numai că nimeni nu e responsabil de numele primit la naștere.

Dar de faptele sale, da. Și nu. El, unul, săvârșise într-adevăr toate faptele de care fusese acuzat. Dacă ar fi beneficiat de un alt sistem juridic, și-ar fi mărturisit mai devreme crimele. Pe de o parte, își dorise să poată povesti totul, dar problema era că nu își înțelesese propriile crime decât atunci când avusese la dispoziție ani la rând pentru a se gândi la ele. Aici, în Sussex, printre toate înjosirile îndurate, avusese totuși parte de ceva, de o libertate care în afară îți era refuzată. Libertatea de a gândi. Mult. Walter se gândise la ceea ce făcuse și își dăduse seama că nu avea cum să trăiască altfel decât în închisoare. Aparținea acestui loc. Dacă ar fi avut înclinații științifice, i-ar fi plăcut chiar să găsească o cale de a prelungi viețile deținuților, pentru a putea servi mai multe condamnări pe viață. Îi era dator lui Holly Tackett cu o viață, îi era dator lui Maude Parrish cu o viață. Și

da, le era dator și celorlalte fete cu o viață, dar nu din vina lui nu își mărturisise niciodată acele crime. Era vina sistemului, care refuzase să ajungă la o înțelegere cu el, care refuzase să-i recunoască puterea. Renunțați la condamnarea la moarte și o să vă spun tot, ceruse el în repetate rânduri, dar ei nu se obosiseră să-i ia rugămintea în considerație. Dreptate pentru unul – pentru fata cea bogată, pentru fiica medicului –, și iluzia dreptății pentru toți. Nu era corect.

Al doilea lucru care îl supăra în postura în care se afla – așa cum îi plăcea s-o numească – era faptul că nu înțelegea ce însemna să fie judecat de un juriu ales dintre semenii săi. Nu era prost și nu lua cuvântul în sens literal, adică nu-și punea problema ca juriul să fie format din doisprezece Walteri. Și totuși, ce însemna „seamăn”? De pildă, în juriu fuseseră femei și, cu tot respectul cuvenit, el nu credea că femeile puteau să înțeleagă acea pierdere temporară a facultăților mintale, cum o numea, acea energie încătușată a unui bărbat tânăr care știe că are ceva de oferit, ceva de valoare, dar nu poate găsi pe nimeni care să aprecieze asta. Astăzi, mulțumită internetului, n-ar mai avea nicio problemă să-și găsească o femeie. Din câte aflase, în mare parte din reclamele la servicii matrimoniale și din articolele pe care le citea prin reviste, tehnologia readusese la modă ideea de a curta o femeie. În tinerețea lui fusese atât de grăbit, atât de nerăbdător, de dornic. Oare femeile erau capabile să priceapă asta? Ştiau ce înseamnă să ai o erecție la momentul nepotrivit și să nu ți se scoale tocmai când era cazul? Erecțiile lui fuseseră ca niște faruri care funcționează defectuos, aprinzându-se atunci când nu înșurubai bine capacul rezervorului de benzină. De aceea, de teamă că lucrurile nu aveau să decurgă așa cum ar fi trebuit, le ignorase pe femeile acelea care intrau, agitate, în atelierul de reparații auto al tatălui său.

Dar, și presupunând că o femeie ar putea înțelege astfel de lucruri, de ce să fie un om judecat de către semeni? Nu victimele ar fi trebuit să aibă ultimul cuvânt? O, își putea ușor imagina ce ar fi replicat un procuror la o asemenea idee. Cât de convenabil era pentru un ucigaș să ceară să fie judecat de victime. Dar, în cazul lui, exista Elizabeth. Și el nu mințise atunci când declarase că se simțea cel mai vinovat față de ea. Ceea ce îi făcuse *ei* fusese într-adevăr un act de trădare. Pe celelalte nu le cunoscuse, pentru el nici nu erau reale. Dar Elizabeth fusese copilotul său, tovarășul său de drum. Ca Charley pentru Steinbeck.

Următoarea dată când aveau să discute, avea să înceapă prin a-i spune: „Îmi pare rău”. Fără preambuluri, fără conversații mărunte. Îi va spune vorbele acelea pe care nu fusese niciodată lăsat să i le spună, ei și numai ei, vorbele acelea care îi arseseră gâtlejul și pieptul în toți acești ani. Ştia, bineînțeles, de ce nu i se permisese niciodată să discute cu ea, de ce în timp ce ea depunea mărturie în instanță fusese

instruit să o privească cu o expresie cât mai goală, cu ochi triști, care să nu se întâlnească deloc cu ai ei. Și totuși, o parte din el simțea că lucrul pe care voia să i-l ceară nu era chiar atât de deplasat, un ultim rămas-bun, doar ei doi, față în față, poate într-o sală de tribunal, cu un om de pază înarmat, postat la intrare. Avusese suficientă minte pentru a ști că nu se cădea să ceară așa ceva, dar asta nu însemna că știa și cum să nu și-o mai dorească. Pentru că și-o dorea, și-o dorea și acum, după atâția ani.

Nu, trebuia să i-o spună, cinstit și fără ocolișuri: „Îmi pare rău”.

Și atunci, poate că și ea avea să-i spună că-i părea rău.

PARTEA A TREIA

In my house

Melodie lansată în 1985.
Locul 7 în Top 100 Billboard la data de 8 iunie 1985.
22 de săptămâni în Top 100 Billboard

— Îmi pare rău.

Cuvintele țâșniseră atât de iute, imediat după ce acceptase apelul cu taxă inversă, încât aproape că nu le-a înțeles. Eliza se holba la receptorul bej din mâna ei, întrebându-se dacă Walter nu vorbise de unul singur, dacă nu cumva ajunsese tocmai atunci la capătul unui lung monolog care îl lăsase fără suflare.

Trecuse o săptămână de la ultima lor conversație, cu toate că Eliza marcase altfel timpul scurs, și anume „o săptămână de când primise telefonul de la școală”. Nu uitase de Walter; telefonul stătea în continuare acolo, era primul lucru pe care îl zărea în fiecare dimineață. Însă Iso era cea care îi domina acum gândurile. În zilele acelea, ea și Peter merseseră pe vârfuri, încercând să o observe pe Iso fără să facă presiuni asupra ei, să-și dea seama cât de gravă era situația. Atunci când îl lua pe Albie peste picior – era un lucru rău sau un comportament tipic pentru o soră mai mare? Și ce ar trebui să facă Eliza, să o lase pe Iso, în pace, pentru a nu-i reprima în vreun fel agresivitatea, sau să înăbușe astfel de porniri din față?

Ca părinte, Eliza se purtase întotdeauna cu naturalețe și lejeritate, fără a recurge în general la informații din cărțile de specialitate. Până și părinții ei, specialiști în domeniu, o încurajaseră să își găsească propriul drum ca mamă. Ani de zile își considerase cunoștințele aprofundate cu privire la literatura pentru copii o modalitate de pregătire mai bună decât orice ghid parental. Pentru că acolo regăsise toate temerile, toate emoțiile, toate nevoile copilăriei. Când alte mame o întrebau la cine apela pentru sfaturi, răspundea adesea: „Tot ce știu despre creșterea copiilor am învățat de la Ramona Quimby”[34]. Oamenii o credeau superficială, însă Eliza privea acele cărți, scrise din perspectiva unui copil, drept absolut indispensabile. Inez îi spusese odată că era o mamă bună pentru că nu uitase cum e să fii copil. Aidoma acelor mame cărora le vine laptele imediat cum aud un plânset de bebeluș, Eliza se lăsa catapultată în vremurile copilăriei la auzul oricărui strigăt de ajutor. Amintirile ei erau vii, poate pentru că le ținea de atât bine îngrădite, undeva într-un ungher ascuns al minții sale. Vremurile de dinainte, vremurile când era Elizabeth.

Așa că, deși nu avea cum să-l uite pe Walter, întruchipat de acel instrument bej, anost – telefonul lui Damocles, așa cum începuse să-l numească Peter –, Iso ocupa primul loc în gândurile ei, Iso însemna prezentul, Iso constituia o situație care putea fi îmbunătățită, schimbată, monitorizată. Walter reprezenta trecutul. Și nu era responsabilitatea ei.

— Elizabeth?

— Da.

— Îmi pare rău. Ai auzit? Îmi pare rău. Am vrut să ți-o spun de la bun început, în caz că vom fi întrerupți din nou,

„Of, Doamne, și-a zis Eliza. Sper că nu vom fi întrerupți din nou.” Simțea că procentul de dramă din viața ei îi ajungea pentru următorul deceniu. Orice alte griji – un telefon de la un vecin, plângându-se că Reba le intrase în curte, chiar și o defecțiune la motorul mașinii – amenințau să îi zdruncine echilibrul interior.

— Îmi pare rău pentru tot. Îmi pare rău că te-am răpit, îmi pare rău pentru felul cum te-am tratat în primele zile, când voiam să mă asigur că vei face tot ce-ți voi spune, când ți-am spus toate lucrurile acelea oribile despre ceea ce i-aș face familiei tale. Și mai ales îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat în ultima noapte.

— Ce s-a „întâmplat”?

Eliza repetase vorbele doar ca să-i pună la îndoială eufemismul.

— Când... am... știi și tu, partea cu sexul.

În mod evident, el nu o înțelesese.

— Violul.

— Da, a spus el într-o șoaptă sumbră. Îmi pare rău că te-am violat. Într-un fel, de asta îmi pare cel mai rău.

Eliza s-a așezat pe marginea patului, plimbându-și privirea peste pătură, peste cearșafuri, toate contrafăcute, toate noi. Peter, care călătorea mult, ar fi vrut să își echipeze patul cu lenjerie scumpă, marca Frette sau chiar Pratesi. Eliza susținuse însă că patul lor trebuia să rămână la fel de primitor pentru copii, iar aceștia încă își vărsau cănile pe oriunde și uitau să pună capacul la stilou. Comandase dintr-un catalog acest set într-un contrast atent realizat, combinând cearșafurile în dungi cu cele viu colorate. În maldărul de așternuturi exista întotdeauna o pată, dacă știai unde s-o cauți, și câteva picături de cerneală într-un colț, dar asta din cauză că Peter lucra uneori în pat. Oricât de mult ar fi câștigat Peter și oricât de mari s-ar fi făcut Iso și Albie, ei nu aveau niciodată să devină o familie Frette.

— Elizabeth?

Din nou acel imbold, aproape un ordin. Cum îndrăznea? Dar ce se aștepta Walter? Să-i spună că totul e în regulă? Că îl iartă? Doar nu era vorba despre o greșeală ca a lui Albie, care folosea prosoapele din camera de oaspeți pentru a șterge labele murdare de noroi ale Rebei, o greșeală nevinovată tipică pentru un visător. Nu era nici măcar o greșeală ca a lui Iso, cea suspectată de acte de agresivitate subtilă.

— Mulțumesc, a spus ea. Niciodată n-ai spus asta.

— Până acum nu am avut ocazia să vorbesc cu tine.

— Vreau să spun... cu alte ocazii pe care le-ai avut. N-ai vorbit niciodată despre asta.

— Ce alte... aaa, te referi la interviuri. Să înțeleg că le-ai citit?

— Pe unele dintre ele. Adevărul era că până acum o lună se ferise să le revadă, după care le recitise pe toate, în încercarea de a-și da seama cum reintrase Walter în viața ei.

— Îmi pare rău, dar am fost sfătuit de avocat să nu mă refer la lucruri care ar putea să mă incrimineze. Nici măcar ca să mă apăr.

— Adică celelalte fete, a spus Eliza, simțind dintr-odată nevoia de a le proteja pe micile fantome.

— Nu am vorbit niciodată de lucrurile de care nu am fost acuzat. Nici măcar cu tine. Nici atunci când voiam... să te sperii.

— Așa e. Dar, din ce am citit, mi s-a părut limpede că...

— Lucrurile pe care le-am declarat despre tine erau sau nu adevărate, Elizabeth?

Aici marcase un punct, deși ei nu i se părea că jucase corect. E adevărat, Jared Garrett făcuse speculații, fără a se baza pe niciun fel de fapte evidente, pe seama înclinațiilor sexuale ale lui Walter. Ridicase întrebări cu privire la ejacularea prematură, necrofilie, pedofilie. La urma urmei, era imposibil să calomniezi un criminal condamnat.

Însă standardele ar fi trebuit să fie altele în cazul Elizei, nu-i așa?

— Pot să înțeleg că nu dorești să comentezi crimele de care n-ai fost acuzat niciodată...

— Într-o vreme, a spus Walter, au încercat să-mi pună în cârcă toate crimele neelucidate din Carolina de Sud până în Pennsylvania. L-au pus pe tata să confirme că respectam programul de lucru, i-au cercetat dosarele.

— Da, dar erau atâtea fete date dispărute, care n-au fost găsite niciodată... și una dintre ele era din Point of Rocks.

— Point of Rocks nu e decât un loc pe unde se traversează râul, Elizabeth, nimic mai mult. Elizabeth – ce mult își dorea ca el să nu-i mai repete numele, ca un comis-voiajor sau ca unul care tocmai citise o carte de autoperfecționare –, nu vreau să mai discut despre asta, crede-mă, nu vreau. Te-am sunat ca să îți spun ce rău îmi pare pentru ceea ce am făcut. Ştiu că e tardiv.

„Și insuficient”, și-a spus Eliza. La ce se așteptase? Pentru ea, încercările de comunicare ale lui Walter nu erau decât o continuare a crimelor comise cu multă vreme în urmă, nu o negare. El o ținea din nou captivă, o viola din nou.

În ciuda scrisorii lui, ea nu se așteptase cu adevărat la scuze, și totuși el i le prezentase. Într-un mod cât se poate de clar și de lipsit de

ambiguitate. La ce se aștepta el, în schimb? Ce merita să obțină?

Când era mică, Iso învățase repede să sâsâie „Sscuze” chiar în timp ce făcea acel lucru pentru care își cerea iertare. Spre deosebire de ea, Albie era aproape prea apăsat de remușcări, continuând să mediteze asupra greșelilor sale multă vreme după ce fusese iertat. Cam cu zece ani în urmă, Peter publicase un articol despre natura scuzelor moderne, citând un potop de scuze reale amestecate cu altele false – recunoașterea oficială de către guvern a existenței experimentului Tuskege[35], argumentația elaborată a unui jucător de baschet care îl scuipase pe arbitru, discuțiile neîntrerupte cu privire la despăgubirile datorate populației de culoare pentru anii de sclavie. Asta se petrecuse, probabil, cam pe vremea când Iso zburda prin micul lor bungalow din Houston, aruncând scuze în stânga și-n dreapta ca pe confetti, lăsând în urmă mica ei paradă distructivă și pe Eliza să adune mizeria. Eliza și Peter se străduiseră din greu să îi învețe pe copii valoarea căinței autentice, ce însemna nu numai să spui, dar și să simți că îți pare rău.

Se concentraseră mai puțin – abia acum își dădea Eliza seama – asupra semnificației cuvântului „iertare”. Ea le spusese copiilor că abia atunci când cuiva îi părea realmente rău pentru o greșeală pe care o făcuse, merita să fie iertat. Lucru adevărat în context familial. Membrii unei familii trebuie să se ierte unii pe alții. (Deși – un alt exemplu important cules din literatura pentru copii – Jo nu o iertase pe Amy pentru că îi arsese manuscrisul, iar Eliza considerase întotdeauna că Louisa May Alcott[36] fusesese puțin cam aspră atunci când o supusese pe Amy unei experiențe aproape mortale.) Dar, pe de altă parte, dacă nu iertai, nu riscai să pierzi pentru totdeauna afecțiunea acelei persoane? Și ce-ar fi fost mai potrivit pentru ea decât să-l piardă pe Walter în acest mod? Doar nu avea nicio obligație să-l ierte. Nu-i așa?

— Apreciez asta. Apreciez că mi-ai spus-o direct, fără gargara aia politicianistă.

— Gargară politicianistă. Îmi place. Întotdeauna ai fost tare pricepută la vorbe.

Da? Nu, îi venea Elizei să-i spună, nu ea era cea pricepută, ci Vonnie, scriitoarea, oratorul familiei. Ea se mulțumise să știe cum să întrebuințeze cuvintele în mod corect. Dar creativă? Nu era genul care să se îmbete cu complimente și nu avea niciodată, și sub niciun motiv, să-i dea lui Walter ocazia să o laude nemeritat, și totuși s-a pomenit răspunzându-i pe un ton meditativ:

— Zău? Nu m-am gândit deloc la asta.

— Păi pentru că nu ești prea vorbăreață din fire, slavă Domnului. Dar foloseai cuvintele într-un mod tare interesant. Atunci când te-am cunoscut, nu eram un mare cititor, însă aici m-am schimbat, și acum cuvintele sunt pentru mine cât se poate de reale. Au, cum să zic, formă. Și culoare. Unele dintre ele sună atât de nimerit. Uite, de pildă, „demnitate”. „Demnitate”... e ca o pisică bătrâna care stă pe pervazul ferestrei, cu labele sub ea.

Eliza avea chef să-l contrazică. Nu își dorea să găsească un limbaj comun cu Walter. Dar și ea percepea cuvintele în același mod, iar Walter cu siguranță urmărea ceva.

— Asta e o imagine reușită, a spus ea. Pisicile au un aer al lor, demn, în timp ce câinii...

S-a oprit. Tot ce știa despre câini aflase de la Reba, care nu era nici pe departe un exemplar tipic pentru specia ei. În plus, nu voia să invoce numele Rebei în discuția cu Walter, la fel cum se ferea să vorbească și despre copii sau despre viața ei de zi cu zi. Fiindcă Elizabeth era cea care făcea conversație cu Walter, o variantă matură, desigur, dar tot Elizabeth rămânea.

— Nu-mi plac câinii.

— Da, îmi amintesc.

Toți câinii îl lătrau pe Walter.

— Ştii ce alt cuvânt îmi mai place foarte mult? „Serendipitate.” La cuvântul ăsta mă gândeam când ți-am văzut poza. În revistă, termenul era folosit pentru a prezenta produsele comercializate într-un târg al fermierilor locali. Deși asta nu are niciun sens. Serendipitatea nu are nimic

de-a face cu roadele pământului. Uneori e vorba de ghinion – secetă sau dăunători. Dar nu de serendipitate. Și pe urmă am dat pagina. Și te-am văzut pe tine – ei asta da serendipitate!

— Și cum ți se pare că ar arăta cuvântul acesta, „serendipitate?" a întrebat ea, dornică să schimbe subiectul, să îl îndepărteze de momentul când o regăsise. Nu era însă sigură dacă el se referea acum la vara care tocmai trecuse sau la o altă vară, cu multă vreme în urmă.

— Aăă... păi... nu sunt convins c-ar fi bine să-ți spun.

— Nu-ți face griji.

— Da, n-ar trebui să am secrete față de tine. Pentru mine, *serendipitatea* seamănă cu o femeie. O femeie verde, cu dungi.

— Ha!

— Da, știu, pare o prostie. La demnitate m-am gândit însă mult de tot. La cum e să mori cu demnitate.

— Zău?

— Ştii, putem să alegem. Injecția letală sau scaunul electric. Am fost cât pe ce să aleg scaunul electric. Pentru că voiam să... mă prăjesc lent. Deși sunt unii care spun că și injecția letală e o metodă plină de cruzime. Durează douăzeci de minute până mori. Ştiai asta? Douăzeci de minute de la

administrarea dozei până când te declară mort.

— Hm.

— Un singur lucru îl știu cu certitudine – n-am de gând să las conținutul ultimei mele mese să parvină la cunoștință presei. Am dreptul să păstrez asta numai pentru mine, și așa am să și procedez, a declarat Walter după care a urmat o scurtă pauză. Ştii, și tu ai niște alegeri de făcut.

Un alt sunet neutru, de data aceasta în crescendo, pentru a marca o întrebare.

— Hm?

— Poți fi martoră. Mass-media nu trebuie să afle.

— Nu cred că mă interesează, Walter.

— De ce?

— Nu simt că datorez explicații cuiva. Pur și simplu nu vreau s-o fac.

— Pentru că nu ești de acord cu pedeapsa capitală?

Era o întrebare pusă ca să o testeze, s-o încerce.

— E ceva ce pur și simplu nu-mi doresc.

— Pot să aleg injecția letală, dacă asta are vreo importantă pentru tine.

— Nu, mersi, Walter.

Trebuia să recunoască, Walter avea talentul acesta, de a trezi bunele maniere. Şi-a amintit de Holly în camionetă. „Domnule, vă rog, domnule.”

— Atunci ce-ai zice să vii să mă vezi? Cât sunt încă în viață, aici, la Sussex I?

— Nu cred c-ar fi posibil.

— Da, nu spun c-ar fi ușor. Aici, în secțiunea condamnaților la moarte,

aproape nimeni nu ajunge pe lista de vizitatori, în afară de avocați și, poate, de câte un ziarist. Dar pentru tine vor face o excepție, sunt aproape sigur.

— Poate, a răspuns ea, vrând să spună că s-ar putea face, într-adevăr, o excepție în cazul ei, nu că se va gândi cu seriozitate la propunerea lui. De fapt, poate că așa era cel mai bine: să-l roage pe Peter să îi abordeze pe oficialii închisorii, să le facă cu ochiul, să le vorbească cu subînțeles, da, nu va fi nicio problemă dacă va trebui să ne refuzați. Să îi facă pe ei să pară băieții răi.

Şi-a amintit apoi că Walter era totuși băiatul cel rău.

— Mi-ar plăcea foarte mult să-ți pot cere iertare personal, a spus el. Nu mi se pare suficient la telefon. Probabil că nici nu m-ai crezut.

— Te-ai descurcat foarte bine, l-a liniștit ea. Ți-ai cerut iertare foarte bine.

— Dar nu m-ai iertat.

— Nu cred că eu sunt cea îndreptățită să te ierte.

— Ești singura persoană de care îmi pasă. Din fundal a răzbătut zumzetul unei conversații, un schimb rapid de cuvinte, apoi Walter a revenit la telefon. Gata pe ziua de azi. Trebuie să închid. Vorbim altă dată.

Eliza a închis telefonul și s-a întins pe spate în pat, holbându-se la tavan. „Ești singura persoană de care îmi pasă.”

„Oprește-te,” s-a rugat ea de lampă, unul dintre obiectele vechi din casă pe care n-avusese inima să le arunce. O adora, însă Peter

folosise de curând un soi de aparat de măsurat și descoperise că lampa genera, în numai câteva minute, o temperatură foarte mare. Voia să o rebobineze sau măcar să înlocuiască becul obișnuit cu unul fluorescent. Dar Elizei îi plăcea nespus globul trandafiriu din sticlă șlefuită și nu suporta ideea că ar putea fi schimbat sau dotat cu un bec care să arunce o lumină mai rece. „Te rog, oprește-te”, s-a rugat ea din nou, amintindu-și de o carte în care un băiat credea că Dumnezeu trăia în becul din bucătărie, pentru că mama lui se uita întotdeauna în sus, vociferând și agitând prin aer o lingură de lemn. Eliza nu era genul care să-l amenințe pe Dumnezeu cu o lingură sau să îi ceară ceva. Nici măcar nu era sigură dacă credea în Dumnezeu, și totuși nu s-a putut stăpâni să nu-i ceară acum o favoare. „Te rog, fă-l să mă lase în pace!”

Barbara LaFortuny era unul dintre fenomenele cursurilor de yoga care se țineau de două ori pe săptămână, genul de femeie mai vârstnică cu o flexibilitate și o putere înnăscute, punându-le în umbră pe fetele cu trupuri și echipamente mai arătoase. Se mândrea, de fapt, un pic cu faptul că era considerată una dintre cele mai bune practicante, ceea ce intra, își dădea seama, în antiteză cu propria ei imagine, dar asta era situația. Dacă nu puteai să faci față adevărului despre tine însuți, atunci nu aveai cum să faci față nici unei alte realități, iar Barbara recunoștea în sinea ei: era competitivă din fire. Îi plăcea să iasă învingătoare.

Și totuși, în ciuda abilității de a menține cele mai dificile poziții, eșua în privința cerinței primordiale: aceea de a-și controla mintea. Acum stătea în poziția balasana, cât mai relaxată cu putință, în timp ce mintea îi zburda frenetic, departe de studioul cu lumină difuză, blândă amenajat într-o fostă fabrică.

— Fiți blânzi cu corpurile voastre, a ciripit instructoarea. Intrați în armonie cu trăirile voastre lăuntrice.

A încercat, dar tot ce a putut depista înlăuntrul ei a fost bubuitul puternic cafeinizat al inimii. Cursul de yoga se ținea începând cu nouă dimineața, perioadă pe care Barbara o denumea ora pentru femeile fără obligații și pentru studenți, căci cine altcineva mai era liber în fiecare marți și joi la nouă dimineața? Din punct de vedere tehnic, ea aparținea primei categorii, deși nu așa se vedea pe sine. Barbara se trezise în ziua aceea la șase dimineața, își verificase e-mailurile, mâncase un mic dejun sănătos, cu pâine integrală de casă și unt organic de migdale, în timp ce a citit *Times*, apoi ziarul local, apoi *Wall Street Journal,* versiunea online.

Barbara nu fusese niciodată răbdătoare din fire, și faptul că văzuse moartea cu ochii nu îi schimbase câtuși de puțin această trăsătură de caracter. Uneori se gândea că nerăbdarea ei, lipsa de toleranță față de toți neghiobii fuseseră la originea atacului săvârșit asupra ei. Nu că i-ar fi căutat scuze acelui băiat, care era unul dintre cei mai mizerabili copii pe care îi cunoscuse în toți anii de profesorat. Mort pe dinăuntru, cu ochi terni, lipsiți de strălucire. Dar poate că nu ar fi atacat un profesor mai indulgent, mai tolerant cu el. Barbara îl umilise în fața întregii clase, a prietenilor lui. Și dacă el ar fi izbucnit în acea clipă, dacă ar fi făcut o criză de furie, aproape că ar fi fost de înțeles. Numai că el o așteptase lângă mașină, în parcarea slab iluminată, ivindu-se brusc din umbră, cu un cuțit în mână. Din

fericire, era la fel de nepriceput la crime ca și la școală și confundase sângele care îi țâșnise ei din față cu o rană mortală, motiv pentru care plecase și o lăsase acolo. Atacul adusese schimbări majore în viața Barbarei – țeluri noi, interesul pentru mâncarea și obiceiurile sănătoase, precum și darul neașteptat al prosperității, care nu făcuse decât să îi amplifice disprețul față de cei bogați. Fără a o face însă mai răbdătoare.

Walter, în schimb, avea și timp, și răbdare. Prea multă răbdare chiar, își spunea ea uneori. Se întreba dacă nu cumva închisoarea îi alterase percepția asupra timpului, dacă el înțelegea cât de puțin îi mai rămăsese de trăit. Birocrația se mișca la fel de agil ca tirurile cu optsprezece roți, lucru de care Barbara era conștientă după atâția ani petrecuți în sistemul public educațional. Aveau nevoie de timp și de spațiu de manevră, dar Walter se arăta al naibii de nepăsător.

Şi-a ridicat piciorul drept, ducându-l în spate, și l-a răsucit pentru a intra în poziția porumbelului, mândră de deschiderea coapselor sale. Unele dintre femeile mai slăbănoage păreau de-a dreptul constipate.

Sau poate că Walter tânjea după dramatismul răsturnărilor de situație pe ultima sută de metri, ceea ce însemna că avea o minte de găină. Exact despre asta vorbiseră ultima dată: „Fără drame, Walter. Ferește-te să susciți prea multă atenție, altfel o va lua la fugă. E ca un șoricel speriat”.

Barbara știa totul despre șoriceii speriați. În spatele fațadei impasibile pe care și-o compusese, și ea fusese un șoricel. Zorind spre mașină în fiecare dimineață, făcându-și grij că motorul n-avea să pornească, zorind spre scoală, unde încerca să predea istoria unor elevi plictisiți, de-a șaptea și de-a opta, zorind, la sfârșitul zilei, să iasă din cartierul Pimlico și să se îndrepte spre casă, unde să-și pregătească ceva de mâncare, îngrijorându-se în legătură cu caloriile și grăsimile, și nivelul colesterolului. Corectând lucrările în fața televizorului și adormind de obicei pe canapea. Spălat, clătit, și de la capăt.

Și pe urmă se trezise la spital, cu fața bandajată, după douăsprezece ore, o jumătate de zi pierdută. Ştiuse chiar dinainte de a-i fi înlăturate bandajele că reparația – n-avea să o învrednicească cu termenul de „operație” – fusese o cârpăceală. Simțise cât de zgrunțuroasă era cicatricea, cât de mari erau cusăturile. Nu se obosiseră să cheme un chirurg estetician la camera de gardă. Fapt care ar fi putut s-o facă să mai intenteze un alt proces, să mai lanseze o săgeată, însă spitalul se mișcase repede și remediase situația, iar rezultatul nu era prea rău. Cicatricea ei arăta precum un zâmbet fantomatic, o față zâmbitoare pe unul dintre obrajii ei. „De Halloween, îi spusese ea odată Iui Walter, aș putea să personific ambele măști grecești care reprezintă imaginea teatrului.”

Și totuși, în acea clipă – când se trezise dezorientată, nesigură de vătămarea suferită –, Barbara își dăduse seama că nu îi mai era teamă. Se întâmplase înainte ca înțelegerea asupra căreia convenise cu spitalul să o îmbogățească, înainte chiar de a ști ce se petrecuse cu ea. Un singur lucru știa însă cu certitudine: *Nu îi mai era teamă.* Fusese în pragul morții. Dar nu murise. Ceea ce însemna că avea o misiune.

Primul lucru de care s-a ocupat a fost să afle cât mai multe despre băiatul care îi brăzdase fața cu cuțitul, urmărind parcursul prin sistemul juridic. Tuwan Jones avea paisprezece ani, era minor, și la vremea aceea era mai greu ca minorii să fie judecați ca adulți. Pe Barbara nu o deranjase acest lucru, cu toate că nu credea că atacatorul ei putea fi reabilitat. Cineva, unul dintre părinți sau o altă rudă, îl ucisese deja pe băiat, iar asta se întâmplase cu multă vreme în urmă. A fost trimis la școala de corecție Hickey, de unde încerca să fugă ori de câte ori avea ocazia, pentru a eșua apoi lamentabil în suburbiile învecinate, atât de liniștite și de pașnice. Tuwan reușea să evadeze din școala de corecție, dar nu și din cartier. Nu ajunsese niciodată mai departe de Harford Road, șoseaua cea mai apropiată de școală. De fiecare dată când evada, conducerea școlii o suna pe Barbara, în semn de curtoazie sau poate ca măsură defensivă împotriva unui eventual proces. Tuwan n-avea însă nicio intenție de a o căuta. Nici nu-și mai amintea de ea. La vârsta de șaisprezece ani fusese eliberat. Nu împlinise încă optsprezece ani când reușise, în sfârșit, să comită o crimă și fusese trimis la penitenciarul Supermax din Baltimore City.

Poate că altcineva ar fi folosit experiența aceasta pentru a încerca să prevină astfel de tragedii, să ajute tinerii înainte ca aceștia să se transforme în atacatori. Dar Barbara trăise deja asta, fusese în linia întâi și nu era prea convinsă că ar fi genul de persoană capabilă să-i schimbe pe alții. Devenise în schimb obsedată de ideea condamnării la moarte. Să ucizi era un lucru rău, considera ea. Cineva încercase să îi ia viața și nu reușise. Ca supraviețuitoare, ea trebuia să devină mai bună. Nu neapărat o persoană mai drăguță, ci mai încrezătoare în sine, mai energică, poate chiar mai puțin egoistă. Poate că și condamnații la moarte puteau deveni oameni mai buni, cu condiția să fie cruțați de pedeapsa capitală.

Și cu toate că statul Maryland avea destui deținuți interesanți, cei mai buni dintre ei, cei ale căror cazuri meritau cu adevărat să fie reconsiderate, intraseră deja în vizorul altora. Barbara își dorea un deținut care, într-un fel sau altul, să-i aparțină numai ei, voia să susțină pe cineva pe care nimeni altcineva nu îl considera demn de atenție.

Voia să se ocupe de cineva perceput de ceilalți ca un monstru și să convingă lumea că era și el tot om.

Asa ajunsese, în anii ’90, când se fixase primul termen al

execuției, să îl cunoască pe Walter. La vremea aceea nu îi venise să creadă ce însetată de sânge era lumea, cât de mult doreau să îl vadă mort. Bărbatul pe care îl văzuse în fotografiile din ziare și în schițele făcute în cursul proceselor părea blând, resemnat. În plus, avea dreptul și nu era imoral din partea lui să dea în judecată statul Virginia pe motive de jurisdicție. „O scăpare", urlaseră editorialele. „Un tertip juridic", se plânseseră experții. Însă Barbara, fostă profesoară de istorie, știa că granițele statale erau mai mult decât o împărțire arbitrară pe o hartă, că Statele Unite erau *statele* unite, și că dacă Holly Tackett fusese ucisă în Virginia de Vest, atunci Walter trebuia judecat acolo. Acesta nu era un tertip juridic. Ci o opinie îmbrățișată de cei mai mulți conservatori, dreptul fiecărui stat de a-și face propriile legi, insistența asupra intervenției cât mai discrete a guvernului federal. Și era o ipocrizie din partea acelorași conservatori să susțină că granițele statale nu aveau nicio importanță atunci când își puneau ei în cap să execute pe cineva.

S-a apucat să-i trimită scrisori lui Walter. La început, el s-a arătat sceptic. Mai primise scrisori de la femei. „Niște nebune, îi spusese el ulterior. Vor un iubit. N-am cum să fiu iubitul nimănui de aici, din închisoare. Unde erau atunci când nu-mi doream nimic altceva decât sa-mi găsesc o iubită?"

Ei i se păruse amuzant, chiar arogant din partea lui. De-a lungul timpului, scosese de la el, pe frânturi, câteva mărturisiri despre viața pe care o dusese. Părinții care îl avuseseră la o vârstă înaintată, răceala din căminul în care crescuse, desconsiderarea constantă din partea tuturor cunoscuților. Îi trimisese un test de evaluare a coeficientului de inteligență, și scorul obținut de el fusese peste medie, deși recunoscuse că nu se descurcase niciodată prea bine la școală. În cele din urmă, începuseră să discute despre sex. Walter îi povestise că prima lui experiență sexuală fusese cu o fată din orașul natal care era un fel de prostituată cu plată în natură: făcea sex cu bărbați de ale căror servicii avea nevoie. La schimb, el se ducea la ea acasă și o ajuta cu tot felul de lucruri – să agațe perdelele, de exemplu, sau să mute mobilele mai grele. Ea se purta însă ca și cum întreg aranjamentul ar fi fost o simplă afacere, și de aceea lui Walter nu-i plăcuse actul în sine așa de mult precum sperase, așa că nici nu-i dăduse cine știe ce atenție. „Din multe puncte de vedere, eram încă virgin", îi zisese el Barbarei despre anul în care fugise de acasă. Iar ea și-a dat seama că în mintea lui persista o confuzie de nespulberat cu privire la femei și la sex.

— Nu mai sunt bărbatul care eram, i-a spus el. Dacă ar fi să plec vreodată de aici... nu știu. Dar n-am să plec

niciodată, și cred că așa și trebuie să fie. Totuși, e ceva ce nu-mi dă pace. M-au închis și am devenit un om mai bun. M-am vindecat, aș putea spune. Au procedat corect închizându-mă, n-am niciun dubiu în privința asta. Dar atunci când va veni momentul execuției, vor ucide un alt Walter. Cel pe care vor să îl pedepsească nu mai există.

Barbara părea să fie singura persoană din lume care îi dădea dreptate. Statul Virginia avea să execute un alt Walter, și în felul acesta avea să comită o crimă, la fel cum făcuse și el. Și în acest scop cheltuise milioane de dolari, cu mult mai mult decât dacă l-ar fi condamnat la închisoare pe viață.

S-a întins pe saltea. Făcuse o infecție din cauza unei saltele care intra în dotarea sălii de yoga, și acum își aducea salteaua ei, de un purpuriu aprins. Era acea parte a cursului pe care o detesta cel mai tare, în care li se cerea să își golească mintea de orice gânduri. „Mintea mea nu e niciodată goală", îi venea ei să protesteze.

N-a spus însă nimic și s-a întins pe spate pe saltea, numărând zilele. 25 noiembrie. Potrivit planului în trei pași conceput de Walter, el nu avea să-și formuleze cererea către Elizabeth decât în cursul celei de-a treia conversații, iar ea nu știa dacă Walter punea acum la socoteală și discuția aceea trunchiată. Pe măsură ce termenul execuției se apropia, era posibil ca Walter să beneficieze de privilegiul mai multor apeluri telefonice, însă după părerea ei era mai bine să se grăbească, să o lase pe Elizabeth să cugete asupra ideii.

— Eu o cunosc mai bine decât tine, ripostase Walter, înfuriind-o. Părea să se creadă, într-un fel sau altul, mai apropiat de femeia aceea decât de ea. „Dar nu pe Eliza Benedict o cunoști, îi venea Barbarei să-i spună. Tu cunoști o fată, o fată care nu mai există de ani de zile. Și foarte probabil n-ai cunoscut-o bine nici la acea vreme. Barbarei nu-i plăcea

de Eliza și ar fi dat orice pentru a nu fi nevoită să ia legătura cu ea. Îi displăcuse încă din prima clipă când o văzuse, mergând pe stradă cu cățeaua aceea urâtă în lesă. Îi displăcuse... calmul ei. Era o femeie care știa să se relaxeze. Barbara avea chef să scoată capul afară din mașină și să-i strige: „Un bărbat va fi executat din cauza depoziției *tale*. Dar nu mai e același om care a comis crimele. Ești pe cale să omori o nălucă, o fantomă. Cum poți să dormi noaptea? Cum poți să te suporți? Îl vrei probabil mort, dar niciun tribunal nu l-ar condamna la moarte pentru ceea ce ți-a făcut ție”.

A murmurat „Namaste”[37] dar fără vreo plecăciune în fața instructoarei. Și-a strâns salteaua și s-a grăbit să iasă din sală, cu mușchii relaxați și întinși, și mintea clocotindu-i de gânduri. Patruzeci și șapte de zile. Mai aveau patruzeci și șapte de zile în care puteau să se adreseze guvernatorului, cerând comutarea pedepsei. Patruzeci și șapte de zile în care să dărâme o povestioară sordidă care reușise să reziste, în chip miraculos, atâția ani, o cocioabă șubredă care ar fi trebuit să se prăbușească cu mult timp în urmă. Patruzeci și șapte de zile în care să smulgă de la Elizabeth Lerner o mărturisire de care femeia aceea poate că nici nu era conștientă. Era ca în filmul acela în care un copil umblă de colo colo ținând în mână timbre în valoare de milioane de dolari, în timp ce adulții mor unul câte unul. Dacă ar angaja un hipnotizator sau un alt profesionist de genul acesta? Trebuia să se grăbească să ajungă cât mai repede acasă, să caute pe internet, să bea încă o ceașcă de cafea, să vadă dacă Jared Garrett îi răspunsese la ultimul e-mail.

Trudy Tackett detesta cuvântul „privilegiu”. Era înșelător, evaziv, un alt termen benign care se transformase, prin răstălmăcire, într-o insultă. Ajunsese acum un fel de zonă-tampon, într-o atmosferă atât de rarefiată încât părea că existența cotidiană zgomotoasă nici nu există.

Dar Trudy știuse dintotdeauna că avusese noroc – cu familia ei, și mai ales cu bogăția de care avusese parte. Era conștientă că ea și Terry trăiau pe un tărâm fermecat, unde problema banilor nu se pusese niciodată, nici măcar atunci când se văzuseră confruntați cu perspectiva de a plăti patru taxe de colegiu. Pe de altă parte, nu erau genul de oameni extravaganți sau snobi, mai ales după standardele din Middleburg. Și ea se uita la prețul unui produs înainte de a-l cumpăra. Uneori. Și niciodată nu își privise averea ca pe ceva de la sine înțeles. Asta o amăra cel mai tare. În rugăciuni își arătase întotdeauna recunoștința, conștientă de norocul în care se scăldase toată viața. Chiar și după seria de avorturi spontane, nu se ridicase împotriva lui Dumnezeu, nu se întrebase: „De ce eu?” Imediat după moartea lui Holly își îndreptase pașii către biserică, sperând să-și găsească puterea în credință, rugându-se să aibă curajul de a descoperi o semnificație ascunsă în cele întâmplate. Părintele Trahearne îi recomandase Cartea lui Iov. Ceea ce, privind acum retrospectiv, însemnase pentru Trudy începutul sfârșitului vieții ei de catolică ferventă.

Dar nu, ea nu se folosise niciodată de bani pentru a obține ceva și nici nu se așteptase la vreun tratament special doar pentru că era o femeie înstărită. Mai mult, Trudy se simțise întotdeauna vag stânjenită de beneficiile marginale care decurg din avuție – de pildă, faptul că putea urca prima în avion pentru că avea bilet la clasa întâi. Asta i se părea un pic jenant. Dar după aceea se confruntase cu o problemă pe care toți banii din lume nu o puteau rezolva și a început să își schimbe părerile. Ea și Terry nu plătiseră pentru acuzarea lui Walter Bowman, ceea ce însemna că nici nu aveau cine știe ce cuvânt de spus în acest sens. O, toată lumea se purtase atât de *amabil.* Era perioada de început – sau de înflorire? – a mișcărilor pentru drepturile victimelor, cu organizații extrem de active, precum „Mame împotriva șoferilor beți” și „Părinții copiilor uciși”. Trudy nu se îndoia câtuși de puțin că tuturor, de la adjunctul de șerif care găsise cadavrul lui Holly până la cel mai mărunt funcționar din biroul procurorului, le păsa de fiica ei aproape ca și cum ar fi cunoscut-o din fragedă pruncie. Atât de uimitoare fusese Holly. Nici în moarte nu își pierduse charisma. Soții Tackett s-au considerat norocoși că fuseseră printre primii care achiziționaseră un sistem video, pentru că așa putuseră să urmărească, ore în șir, casetele acelea vechi și butucănoase pe care înregistraseră

filmulețe cu Holly. În cursul pledoariei finale, au derulat un montaj de imagini, iar avocatul apărării abia dacă a obiectat. Până și el înțelegea, și-a spus Trudy, ce fată extraordinară fusese Holly. Ulterior, noul avocat, Jefferson Blanding, competent și inoportun, susținuse că proba video fusese introdusă în proces în mod inadecvat și că ar fi trebuit derulată numai pe parcursul pronunțării sentinței, nu în timpul procesului propriu-zis. Privind acum înapoi, ar fi fost mai bine dacă Blanding ar fi fost avocatul lui Walter Bowman de la bun început. Incompetența primului avocat dusese la tot felul de probleme și tergiversări. Într-un stat mai permisiv decât Virginia, asta ar fi dus la anularea sentinței de condamnare la moarte.

Deci, privilegii, bani. Lucruri de care Trudy nu se prevalase niciodată. Până în ziua în care o tânără funcționară de la închisoarea Sussex îi telefonase, din senin, lui Terry și îi spusese că ea era persoana care citea toată corespondența sosită pe numele lui Bowman și trimisă de el, pentru a verifica dacă scrisorile corespundeau standardelor închisorii.

— E ceva ce ar trebui să știm? întrebase Terry.

— A, nu, îl asigurase femeia. Tipul e foarte atent cu ceea ce scrie. Înțelege perfect regulile și nu vrea să le încalce. Dar femeile care îi scriu – sunt de toate felurile. Nu e nimic interesant în prezent. Dar ar putea surveni oricând. Nu se știe niciodată.

— Interesant?

— De exemplu, numele aflate pe lista lui de apeluri telefonice permise. Dacă el consideră că are șanse sau nu la un recurs. Vreau să spun că toate chichițele acelea avocățești se discută față în față sau la telefon și rămân strict confidențiale. E un drept al lui inviolabil. Dar atunci când Walter scapă câte o vorbă altcuiva – ei bine, informațiile respective nu sunt protejate.

La invitația lui Terry, Trudy ridicase receptorul celuilalt aparat telefonic și asculta conversația. Se abținuse cu greu să nu intervină ca să-i explice lui Terry ce se întâmpla. „Femeia asta are informații.” După moartea lui Holly, Trudy își dăduse seama că Terry era, la fel ca fiica lui, periculos de naiv și de încrezător în oameni. Așa că îi revenise ei sarcina de a fi vigilentă, rea, cinică.

— Dacă ați ști, continuase femeia, ce salarii de mizerie avem. E de-a dreptul șocant. Vocea era tinerească, însă Trudy credea că femeia era ceva mai în vârstă decât părea după glas, cineva care lucrase suficient de mult în administrația publică și acum era gata să mai renunțe la principii. Făcea oare aceeași ofertă tuturor victimelor celor condamnați la moarte? Sigur, nu ar fi avut oricum prea mulți clienți, și în plus, din câte știa Trudy, majoritatea victimelor erau la fel de sărace ca și atacatorii. Dar chiar și dacă smulgea câte zece, douăzeci de dolari pe lună de la cinci familii, tot însemna un mic stipendiu.

— Am aprecia foarte mult, rostea acum Terry cu mare grijă, orice ajutor din partea dumneavoastră.

— Și reciproca, a răspuns femeia. Ce-ar fi să-mi scrieți? Vă dau adresa căsuței mele poștale.

În prima lună, Terry îi trimisese în plic douăzeci și cinci de dolari, în bancnote, și căpătaseră în schimb un raport făcut cam de mântuială. În luna următoare, trimisese un card American Express cu o sută de dolari, iar raportul se lungise în mod considerabil. Însă, de-a lungul anilor, informațiile nu se dovediseră de prea mare folos. Walter nu era atât de neglijent în furnizarea de detalii cu privire la situația lui legală pe cât sugerase funcționara, cu toate că una dintre

corespondentele sale, pe nume Barbara LaFortuny, era mult mai indiscretă. În plus, pentru Trudy era deprimant să afle despre femeile care îi trimiteau ceea ce nu putea fi altfel catalogat decât scrisori de dragoste. Ce era în neregulă cu lumea asta? Ce fel de femei erau acelea care scriau asemenea epistole? Trudy nu își putea imagina bărbați trimițând răvașe de amor unor criminale.

Și mai enervant fusese însă atunci când familia Tackett aflase de schimbul de scrisori dintre Walter și Elizabeth Lerner și sursa lor din cadrul închisorii nu știuse de asta. „Verificăm corespondența prin sondaj, se apărase funcționara atunci când o luaseră la rost. Probabil că scrisoarea ei a venit într-o zi în care nu eram de serviciu. Dar vă jur cu mâna pe inimă că scrisoarea lui către Elizabeth Lerner nu a plecat de la noi din închisoare. Pentru că aș fi aflat imediat."

— Dar nu o mai cheamă Elizabeth Lerner, o corectase Terry, atent să nu o jignească, dar totodată enervat că aruncaseră pe apa sâmbetei mii de dolari. Acum o cheamă Eliza Benedict.

— Sigur. Și cum ați aflat asta? Datorită mie. Și tot de la mine ați aflat și numărul ei de telefon și puteți să-i căutați accesând online cartea de telefon și introducând numărul. Ceea ce e mai important decât orice bilețel pe care i l-ar fi trimis ea.

Trudy nu era de aceeași părere. Dar acum s-a pomenit uitându-se lung la cele zece cifre care compuneau numărul de telefon. Ce-ar spune dacă și-ar lua inima în dinți și ar forma numărul. În minte i-au venit cuvintele „Cum îndrăznești?", care acopereau o mulțime de păcate.

Expresia a făcut-o să tresară și a scos Biblia, încercând să găsească pasajul, însă a fost nevoită să trișeze și să folosească internetul pentru a restrânge aria căutării. Aparent, existau diverse lucruri care acopereau o sumedenie de păcate. Dragostea și mila, de pildă. În Epistolele Sfântului Apostol Pavel stătea scris: „Dragostea acoperă o mulțime de păcate". Nu acesta era însă pasajul care o interesa pe Trudy astăzi, sau în oricare altă zi. A continuat căutarea până a dat peste un site mai satisfăcător. Iată, în Iacov 5:20: „Să știe

că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui își va mântui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate”. Iubirea îl putea ajuta pe un păcătos să se căiască, aceasta era interpretarea oferită de site, ceea ce nu însemna că trebuia să închizi ochii atunci când vedeai un păcat. Nu asta era dreptatea. Poate că în toți acești ani Trudy îmbrățișase un crez greșit, poate că ar fi trebuit să se alăture fundamentalismului extrem. Părinții ei, descendenți din hughenoții francezi din Charleston, se scandalizaseră la vestea convertirii ei la catolicism, înaintea căsătoriei cu Terry. Ar fi fost la fel de ofensați și dacă Trudy s-ar fi alăturat unei secte în care oamenii se zvârcoleau pe jos și bâlbâiau cuvinte de neînțeles. Părinții ei erau încă în viață și, din păcate, sănătoși tun. Din păcate, pentru că asta dovedea că Trudy era genetic predispusă la longevitate.

„Cum îndrăznești? Ce-a fost în capul tău? Ce pui la cale?” S-a trezit tastând furioasă cele zece cifre pe care le memorase fără ca măcar să se străduiască, și asta într-o perioadă a vieții ei când abia dacă își amintea că trecuse dintr-o cameră în alta. Telefonul suna întruna. Trudy își imagina casa aceea în care suna telefonul, o casă cu un soț, poate și cu copii. Un cămin fericit. *Acela* era într-adevăr un privilegiu.

Cum îndrăznește? Cum îndrăznește?

Iso era pedepsită. Era pentru prima oară, și prin urmare, o noutate și pentru Eliza, și pentru Peter, care încă nu se hotărâseră ce formă de pedeapsă să aplice. Nu îi puteau interzice să mai joace fotbal pentru că nu voiau ca greșeala ei să afecteze întreaga echipă. (Cu toate că echipa era destul de bună, ce-i drept pe bancă erau destul de puține rezerve, și absența lui Iso i-ar fi putut forța pe antrenori să declare forfait.) De asemenea, i se permisese să se uite la televizor, însă numai la emisiunile alese de ceilalți membri ai familiei. Eliza spera astfel să o ademenească pe Iso să iasă din camera ei și să interacționeze cu restul familiei. În cele din urmă, îi luaseră telefonul mobil și îi restricționaseră accesul la computer, însă Iso pretinsese că are nevoie să folosească internetul ca să scrie niște lucrări pentru școală, și din câte se părea, nu mințise.

„Din câte se părea” era expresia-cheie. Căci Iso, acum un elev model al Şcolii Generale North Bethesda, fusese prinsă mințind în legătură cu activitățile ei de după orele de curs. Îi spusese Elizei că ea și o colegă voiau să meargă sâmbătă la bibliotecă pentru a se documenta cu privire la un proiect școlar și că mama celeilalte fete avea să le ia de acolo cu mașina și să le aducă acasă. Eliza o sunase pe mamă, nu pentru că ar fi avut vreo suspiciune, ci din prudență. Dacă însă nu s-ar fi înțeles pană în cele mai mici detalii ale aranjamentului, cele două fete ar fi putut să rămână și să aștepte singure la asfințit în fața bibliotecii. Sigur, erau în Bethesda, un centru extrem de sigur la mică distanță, aproape ușor de parcurs și pe jos, de casa familiei Benedict. Dar Eliza voia să se asigure că preluarea fetelor de la bibliotecă nu reprezenta un inconvenient pentru cealaltă mama.

— Bibliotecă? Doamna Carol DeNadio avea o voce și un râs cald ușor răgușit. Caitlin la bibliotecă într-o după-amiază de sâmbătă... Aș vrea eu. Dar nu, am aranjat să le duc cu mașina la Montgomery Mall.

Eliza, luată prin surprindere, jenată și umilită de festa pe care i-o jucase Iso, a izbucnit:

— Montgomery Mall? E un loc sigur?

— La fel de sigur ca oricare mall, bănuiesc. Mai ales că fetele vor fi împreună. Apropo, Iso e o fetiță foarte

binecrescută. Tare mi-aș dori ca și Caitlin să mai deprindă câte ceva din bunele ei maniere.

— Vă... mulțumesc.

— Presupun că se datorează faptului că a locuit atâta timp în Anglia. Sau poate că sunteți pur și simplu o mamă mai bună decât mine, a adăugat femeia cu o autoironie degajată. Acum, serios vorbind, eu o las pe Caitlin singură la mall de când avea unsprezece ani. Are la dispoziție trei ore și trebuie să urmeze reguli foarte stricte. Nu are voie să iasă din mall și știe că dacă întârzie, avem probleme. Trebuie să-și țină telefonul deschis și să-mi răspundă când o sun. Dacă nu, își pierde privilegiul.

Părea, în mod cert, un aranjament destul de inofensiv. Atunci de ce o mințise Iso?

— N-am crezut c-o să-mi dați voie, a spus fiica ei, cu ochii fixați asupra unui punct de pe peretele camerei sale, situat undeva între cei doi părinți. Fusese alegerea ei ca peretele să fie zugrăvit într-o nuanță pală de lavandă.

— Acum poți să fii sigură de asta, a spus Peter. Ştii bine ce credem noi despre minciuni.

Fata a oftat.

— Da, e singurul lucru pe care chiar nu trebuie să-l facem niciodată. Îi imita pe un ton aproape batjocoritor, ca și cum mania lor în legătură

cu spunerea adevărului ar fi fost ceva ridicol.

— De ce ai crezut că n-o să-ți dăm voie? a întrebat Eliza, cu adevărat mirată.

— Pentru că tot timpul mă bateți la cap că mersul la cumpărături e o prostie, că amprenta de carbon crește cu fiecare produs pe care-l cumperi, bla, bla, bla. Și dacă vreau să mă duc la McDonald's, îmi serviți tot tacâmul ăla cu generația, fast-food, E. coli și viennii intestinali.

— E adevărat, cumpărăturile de dragul cumpărăturilor reprezintă un obicei prost, a spus Peter. Cât despre hamburgeri, cred că dacă ai chef să mănânci așa ceva, atunci măcar să fie buni la gust.

— Hamburgerii cu adevărat buni la gust, cum îți plac și ție, se găsesc numai la restaurant și costă opt dolari. La McDonald's pot să comand un meniu întreg cu mai puțin de cinci dolari.

Elizei i se părea amuzantă disputa economică, pe tema teoriei valorilor, dintre tată și fiică. Peter era dispus să plătească pentru un preparat de calitate, Iso voia cantitate. Era într-o oarecare măsură asemănător cu ceea ce făcea Peter la firma la care lucra acum, unde se miza pe ideea că oamenii cu anumite principii vor fi atrași de instrumentele lor de investiții, cu toate că puteau obține un randament mai bun și mai rapid prin intermediul altor companii.

— Să nu ne abatem de la subiect, a spus ea. Cert e că m-ai mințit, Iso, și asta este inacceptabil. Trebuie să fii pedepsită. Apropo, dacă m-ai fi rugat, probabil că te-aș

fi lăsat să mergi la mall. Când eram de vârsta ta, părinții mei au fost foarte severi în această privință. Aveau o mulțime de reguli despre cum ar trebui să-mi petrec timpul liber, lucru care îmi displăcea profund. Acum n-aș intra într-un mall pentru relaxare nici dacă m-ai plăti. Dar când aveam paisprezece ani, era tot ce-mi doream.

— Zău? Buni I și Bunu M erau severi cu tine?

Eliza nu-și mai amintea cum ajunseseră inițialele prenumelor părinților ei să fie lipite de etichetele de „buni” și „bunu”.

— În general, nu. Doar că detestau ideea de mall.

— Dar pe vremea când erai tu mică, lumea era un loc mai sigur, nu? Și aveai mai multă libertate.

Iso nu intenționase să o provoace cu această remarcă. Nu făcea decât să repete ceva ce auzise sau intuise singură. „Lumea era un loc mai sigur.” Nu, nu era o idee pe care să o fi împrumutat de acasă. Eliza considera actuala tendință care friza paranoia o bună acoperire pentru ea. Așa putea fi grijulie cu copiii fără a părea ciudată sau prea severă.

— Iso, ești pedepsită, a declarat Peter. Pe două săptămâni.

— Ce înseamnă asta?

De atunci trecuseră câteva zile bune, și ei tot nu reușiseră să se hotărască. De pildă, avea voie să o plimbe pe Reba? O întrebare încuietoare. Era plăcut, dar și neobișnuit să o vadă pe Iso că se interesează de cățea și se oferă să îndeplinească o sarcină importantă. „Numai dacă îl iei și pe Albie cu tine”, a decretat Eliza. Dar Iso se răzgândise deja. Putea să sune o prietenă ca să-i ceară niște lămuriri în legătură cu o temă? Numai dacă folosea telefonul din bucătărie, aflat în raza ei auditivă. Dacă Albie se uita la televizor, și Iso se ducea și ea în camera de zi, putea măcar să-i sugereze lui Albie că pe un alt canal se difuza un program mai interesant? Nu. Pentru că Albie îi făcea întotdeauna pe plac lui Iso.

Ceea ce era adevărat. Albie urmărea toate emisiunile de la

televizor într-un mod total democratic. Era duminică, o zi cenușie și ploioasă, deopotrivă umedă și răcoroasă. Peter plecase la serviciu, și Eliza era blocată în casă cu Albie și cu Iso. Asta era problema când unul dintre copii era consemnat la domiciliu. Trebuia să stai cu el. Pe la începutul după-amiezii, cei trei se aflau în camera de zi, aruncându-și unul altuia priviri prudente. Un joc? N-au putut cădea de acord asupra nici unuia. Un puzzle? Iso n-ar fi acceptat în ruptul capului să se implice într-o activitate atât de demodată. O carte? Pană și Albie a părut îngrozit de idee. Eliza a luat telecomanda și a ales singurul canal care îi plăcea cu adevărat, TCM. Dacă ar fi fost să își conceapă sistemul ideal de transmisie prin cablu, s-ar fi limitat la TCM, și poate AMC, deși ura pauzele publicitare lungi din timpul filmelor.

Munți învăluiți în ceață, în mod cert un decor, au apărut pe ecran. Gene Kelly, Van Johnson.

— O, e *Brigadoon*, a spus Eliza. E un film grozav.

Albie, care ar fi urmărit probabil și grafica unui generic de început de emisie fără să se plângă, s-a târât pe canapea, culcușindu-se lângă Eliza, iar ea a încercat să mascheze fericirea copleșitoare de care a fost cuprinsă. Iso stătea pe covor, intonând „Ce plictiseală”, dar într-un final Gene Kelly i-a captat atenția.

— Nu înțeleg, a spus Albie. Cum se poate ca un oraș întreg să rămână adormit timp de o sută de ani?

— E o vrajă.

— Bine, dar tipul acela caraghios zicea că făcuseră o înțelegere cu Dumnezeu. Asta înseamnă că Dumnezeu e un vrăjitor?

Complicată problemă. Eliza și Peter nu se străduiseră prea tare să le ofere copiilor o educație religioasă. Pe de o parte, din instinct, ar fi avut chef să-i răspundă: „Da, religia și magia sunt cam același lucru”. Dar și l-a imaginat pe Albie comentând această mostră de înțelepciune la școală, cu toate consecințele îngrozitoare care decurgeau de aici. Așa că a răspuns:

— În toate religiile, Dumnezeu este văzut ca o entitate atotputernică.

— Nu seamănă deloc cu Scoția, s-a plâns Iso. Avea o oarecare autoritate în domeniu. Familia făcuse, cu

două veri înainte, o excursie cu mașina în zona muntoasă de nord a Marii Britanii. Nu pare *real.*

Avea dreptate, iar Elizei îi lipsea în acest film tocmai umărul acela tipic al lui Gene Kelly, și zâmbetul afectat și arogant cu care defila în majoritatea peliculelor. Aici juca rolul unui individ eminamente romantic, în timp ce Van Johnson îl interpreta pe glumețul de serviciu. Totuși, filmul era minunat și atât de romantic. Evident, cu excepția personajului Harry Beaton, care fusese nevoit să-și vadă iubita măritându-se cu altcineva, știind că trebuia să părăsească Brigadoonul, altfel întreg orășelul ar fi pierit, înțelegerea făcută de cetățenii din Brigadoon cu Dumnezeu era în regulă atâta timp cât iubita lui locuia și ea în oraș. Dar așa, ce-i rămânea de făcut lui Harry Beaton? Bietul om nu prea avusese de ales.

Simpatia Elizei pentru Harry s-a destrămat atunci când l-a văzut strigându-i cu reproș fetei iubite la nunta acesteia: „Greșeala mea este că te-am dorit prea mult”.

Desigur, totul s-a terminat cu bine – cel puțin pentru Gene Kelly și Cyd Charisse. Dar ce avea să se întâmple cu ceilalți brigadooni – sau brigadoonieni? – care nu își găseau iubirea în micul lor oraș sau care nu erau capabili de o dragoste atât de puternică încât să trezească la viață un oraș adormit timp de un secol? Ce avea să se întâmple cu orașul în viitor, când locuitorii vor deveni, inevitabil, cu toții rude de sânge?

Atunci a sunat telefonul. Un singur sunet, telefonul de la etaj, din dormitorul ei.

— Telefonul de securitate! a strigat Albie, încântat să fie martor la intrarea în acțiune a instrumentului misterios. Din instinct, Eliza a vrut să-l ignore, dar nu avea încotro, trebuia să răspundă și să refuze apelul cu taxă inversă al lui Walter, apoi să le spună copiilor că nu fusese decât un test, ca acelea efectuate în cadrul sistemului de informare în cazuri de urgență. Pentru ca, în cazuri reale de urgență, să...

Pe când urca scările, și-a spus că Iso nu era singura mincinoasă

din casă.

Când a ajuns în dormitor, telefonul nu mai suna. S-a uitat la ceasul de la mană: ora 14.00, într-o zi de duminică. Nu îl credea pe Walter capabil să încalce regulile, cel puțin nu atât de curând. Se gândea că, poate, cu timpul avea să devină tot mai nerăbdător și mai neatent, uitând cum trebuia să procedeze sau poate nemaipăsându-i. Dar nu atât de curând. Să fi fost o greșeală? Dar cum să fi știut asta apelantul, din moment ce ea nu răspunsese? De ce închisese?

— Am crezut că ne sună de la Serviciile Secrete, a spus Albie visător. Și că ne cer să evacuăm casa. Așa am fi avut și noi parte de distracție.

— Cred că putem găsi împreună ceva la fel de distractiv, a spus Eliza.

Toată după-amiaza au făcut tarte, acordând o atenție deosebită ornării. Până și Iso, care nu avea voie să se uite la televizor, li s-a alăturat, iar mai târziu, și Peter. Și-au stricat pofta de mâncare îmbuibându-se cu glazură din cremă de brânză, drajeuri de scorțișoară și tot felul de figurine din cocă, făcute cu formele pentru înghețată. Și după ce și-au stricat pofta de mâncare s-au urcat în mașină și au descins la localul Five Guys pentru o cină târzie cu hamburgeri și cartofi prăjiți, trecând în drum pe lângă mallul care o costase pe Iso libertatea. Eliza și-a surprins fiica aruncând o privire urâtă în acea direcție, ca și cum mallul ar fi stat la originea tuturor necazurilor ei. Și, într-un fel, așa și era, nu? Fie că era vorba de mărul din Grădina Raiului, de un restaurant Roy Rogers de pe Route 40 sau de Bonnie Jean, fata care se logodise cu altul, într-un orășel unde nu aveai nicio șansă de a mai întâlni pe cineva, dar nici posibilitatea să uiți de iubirea vieții tale – la urma urmelor, în toate aceste cazuri nu faptul că tânjeai după ceva sau cineva care îți fusese refuzat era ceea ce îi mâna pe oameni pe căi greșite?

Pedeapsa avea să înceteze doua zi, și Eliza s-a trezit că își dorește ca Iso să facă o nouă greșeală în orele rămase, pentru a fi obligată să stea cu familia încă o săptămână. Oare nu-și dăduse seama cât de bine se distraseră împreună? Nu o dureau fălcile de cât râsese la glumele vechi ale tatălui despre glazura de ciocolată, la toate acele nimicuri spuse în cursul cinei și apoi la magazinul Ritei, unde se îndopaseră din nou, uitând de tartele de la amiază? În noaptea aceea, în timp ce îl învelea pe Albie, l-a auzit întrebând: „N-am putea să facem așa în fiecare duminică? Prăjiturele și Five Guys, și Rita?” Și în sinea ei i-a dat dreptate. Și ea simțea la fel. Dar, spre deosebire de

Albie, ea știa cât de greu este să recreezi o zi perfectă. Nu despre asta era vorba în alt film?

Când s-a întors în dormitorul ei, a luat telefonul mobil al lui Iso de pe noptieră. Mâine, la micul dejun, avea să i-l dea înapoi, iar zidul avea să se înalțe din nou, despărțind-o pe Iso de restul familiei.

Telefonul a sunat – nu cel pe care îl ținea în mână, ci cel care stătea separat, dedicat unui unic apelant, un apelant căruia i se ceruse să nu sune niciodată în weekenduri sau seara. A sunat-o dată, de două ori, apoi a amuțit, ca și cum cineva ar fi îmbrâncit-o pe la spate, după care ar fi rupt-o la fugă.

PARTEA A PATRA

***Who's zoomin' who*?**

Melodie lansată în 1985.
Locul 7 în Topul 100 Billboard.
23 de săptămâni în topurile R&B/Hip-hop

Barbara LaFortuny stătea în mașină, în fața gării din Baltimore, pe banda rezervată celor care așteptau pasagerii sosiți cu trenul, privind fără niciun rost statuia imensă a bărbatului/femeii cu inima purpurie strălucitoare. Inimile purpurii o îndemnau la reflexii – de la gânduri legate de război și onorurile acordate eroilor pentru faptele lor de vitejie, la vechiul magazin Purple Heart din Baltimore, care vindea produse second-hand. Pe vremea când își începuse ea cariera de profesoară, copiii din clasa ei îi batjocoreau pe cei care se îmbrăcau de la Purple Heart.

Într-un final, statuia a făcut-o să se gândească la ea și la Walter, și la modul în care se încrucișaseră viețile lor. Deveniseră atât de apropiați, încât ajunseseră să se ciorovăiască precum cuplurile căsătorite de multă vreme. Walter avea, fără urmă de îndoială, darul de a o exaspera mai mult decât orice altă făptură lăsată de Dumnezeu pe pământ. Era secretos și, pe deasupra, obsedat să dețină controlul, avea un temperament aproape sfidător pentru cineva care își aștepta rândul la execuție și nu se afla, prin urmare, în poziția de a mai controla ceva în viața lui. De fiecare dată când puneau împreună la cale un plan – dar de fiecare dată! – Walter se răzgândea. La început spusese: „S-o luăm ușor, să nu ne grăbim. Nu-ți face griji, va veni ea spre mine, și atunci am s-o fac să muște momeala”. Acum decisese, la fel de arbitrar, să sară peste câteva etape, uite așa, fără nicio explicație.

Dar Barbara pusese deja în mișcare planul de rezervă, la insistența lui Walter, și acum nu mai puteau da înapoi. Și iat-o în mașina parcată în fața gării Penn, într-o zi însorită de octombrie, așteptând cursa Amtrak dinspre Philadelphia. S-a încruntat la o soferiță care stătea pe banda, clar marcată, pentru cei care voiau să coboare la gară, ignorând coloanele mașini care se formau în spatele ei, rezultat al reacției în lanț. Femeia ar fi trebuit să se afle pe banda de așteptare, la fel ca Barbara, sau să parcheze în spațiul din interiorul sensului giratoriu. Barbara detesa oamenii care nu respectau regulile. A apăsat ușor pe claxon, încercând să o facă atentă pe șoferiță, dar femeia părea expertă în a ignora pe toată lumea. Barbara s-a dat jos și a pornit către ea, apoi a bătut în geamul mașinii femeii, forțând-o să-l coboare și să ia notă de prezența ei.

— Nu ești pe banda bună, a avertizat-o ea.

— Am intrat din greșeală și oricum nu stau decât un minut, i-a răspuns femeia. Se poate trece pe lângă

mine.

— Nu prea ușor, și traficul se aglomerează în spatele tău, coloana se întinde deja până pe St. Paul Street. Fă giratoriul și înscrie-te pe banda bună.

— Lucrezi cumva aici?

Barbara nu era genul de persoană care să se lase distrasă de întrebări irelevante. Nu trebuia să lucrezi într-un anumit loc pentru a insista asupra respectării ordinii și disciplinei.

— Ar trebui să faci sensul giratoriu.

— Și tu ar trebui să-ți vezi de treaba ta.

Barbara și-a scos ochelarii de soare, ceea ce i-a permis nu numai s-o privească pe femeie în ochi, ci și să-și etaleze cicatricea, zâmbetul ei fantomatic. Nu-și făcea iluzii că ar fi părut dură sau că prezența ei ar fi fost intimidantă. Dar spera că, totuși, chipul ei era dovada unei anumite experiențe de viață, a faptului că știa cum merg lucrurile pe lumea asta.

— Sunt convinsă că îți închipui că ești un caz special, că ai toate motivele pentru a te comporta așa. Numai că tu ești singura și faci probleme multora, și pentru *asta* nu există niciun fel de scuză. Este prezența ta pe această bandă o chestiune de viață și de moarte? Va avea cineva de suferit dacă te porți cumsecade, ca toată lumea, și nu îi mai încurci pe ceilalți?

Chiar în timp ce vorbea, mașinile se strângeau în jurul lor, iar șoferii nervoși claxonau și frânau cu scrâșnet de roți. Păreau să creadă că Barbara o însoțea pe femeia aceea și că necazurile lor proveneau de la amândouă. Acum, că se opriseră, totul se reducea la o chestiune de mândrie. Și mândria – mândria altcuiva – fusese cea care aproape că o costase viața pe Barbara. Totuși, nu putea da înapoi.

— O să-ți iau număml de înmatriculare, a spus ea. Și o să depun plângere. Ştiai că

cetățenii au acest drept? Să reclame comportamentul altor participanți la trafic?

S-a întrebat dacă amenințarea era reală. Ar trebui să fie, și asta era suficient pentru ea.

Femeia i-a aruncat o privire urâtă, a pornit motorul și a țâșnit înainte, aproape călcând-o pe Barbara pe picior. Ar fi fost de așteptat ca șoferii care pierduseră timpul stând la coadă în spatele mașinii să își arate gratitudinea față de Barbara pentru că descongestioase traficul, dar s-au năpustit cu toții furioși în față, lăsând pasagerii să coboare repede în drum, fără a da vreun semn că i-ar recunoaște meritele. Barbara a traversat în fugă banda spre propria mașina, parcată regulamentar, dar înainte să apuce să deschidă portiera, l-a zărit pe cel pe care îl aștepta ieșind din gară, un bărbat palid la față, cu un aer blajin, îmbrăcat într-o jachetă sport și cu o pălărie de fetru pe cap. L-a recunoscut după felul ezitant în care se mișca, după privirile precaute, nesigure, ale unui om care urmează să fie întâmpinat de cineva necunoscut. A început să facă cu mâna în direcția lui.

— Doamna LaFortuny? a întrebat el.

— Domnule Garrett, a spus ea, strângându-i mâna. Ce plăcere! Sunt un mare fan.

Ei bine, *asta* era o minciună. Cam multe pentru o singură zi. Atât ea, cât și Walter îl considerau pe Garrett un bufon, o caricatură. Dar dacă știa cum să-l manipuleze, omul se putea dovedi util, și ce altă modalitate mai bună de a-și bate joc de el?

— Ai călătorit bine? a întrebat ea.

— Fără incidente. Presupun că nu poți cere mai mult. Nu-mi vine să cred că guvernul subvenționează acest serviciu.

Barbara știa că nu trebuia să-l contrazică, dar detesa genul acela de critică din reflex.

— Din câte știu eu, Amtrak administrează rutele pe direcția nord-est. Oricum, țara asta are nevoie de mai multe căi ferate, nu de mai puține.

— Jumătate dintre scaune

aveau căptușeala ruptă, a spus el. Și la vagonul restaurant nu serveau cafea.

— Vrei să bei o cafea? E un Starbucks la mai puțin de trei blocuri distanță...

— Nu, e în regulă. Spun doar că, în principiu, situația e intolerabilă.

Deci, avea să fie una dintre acele zile.

Au străbătut ținutul, iar Barbara i-a oferit un tur al împrejurimilor fostei reședințe a familiei Lerner, trecând apoi prin parc și întorcându-se prin orășelul dărăpănat unde locuise cândva Maude Parrish. Garrett a susținut că mai trecuse pe-acolo, dar Barbara se îndoia. Dacă era să se ia după Walter, Garrett era un tip leneș, care se mulțumea să asiste la procese și să citească rapoartele oficiale, fără a se obosi să inițieze vreo acțiune pe cont propriu. De pildă, nu discutase niciodată cu sora lui Walter și, din câte știa el, nici măcar nu făcuse vreo tentativă în acest sens. (Slavă Domnului, având în vedere părerea lui Belle despre el, dar cât l-ar fi costat acel mic efort?) Nu fusese prea încântat nici de perspectiva de a lua legătură direct cu Walter sau cu avocatul lui. Dar măcar așa scăpa de toate contradicțiile acelea derutante. Cu mult înaintea apariției intemetului și a blogurilor, Jared Garrett dăduse dovadă de lipsa aceea de curiozitate a cuiva care nu este dispus să-și piardă timpul încercând să-și probeze teoriile prin fapte. Acum ținea un blog despre cazuri neelucidate, unde își posta la întâmplare ideile, în mare parte niște speculații. Gramatica lui era dubioasă și, din câte își dăduse seama Barbara, la cel puțin jumătate din articole, tipul nici măcar nu se obosise să verifice ortografia.

S-au oprit în Clarksville pentru un prânz târziu. Se aflau la doar câțiva kilometri de casa unde locuia acum familia Lerner. Barbara se întreba dacă bărbatul studiase arhiva proprietăților imobiliare și aflase măcar asta.

— Vegan? a întrebat el cu groază, uitându-se pe meniu.

— S-ar putea să-ți placă. Eu veneam aici înainte de schimbare și așa mi-am dat seama că majoritatea antreurilor mele preferate sunt oricum vegane.

Garrett a comandat chili, pe care Barbara îl considera de-a

dreptul delicios, dar pe care el l-a mâncat în silă. Probabil că nu era cu mult mai în vârstă decât ea, dar avea un burdihan ca o minge de bowling și o paloare cadaverică. De ce se neglijau oamenii în asemenea hal? Barbara era conștientă că avusese norocul de a nu mai fi nevoită să muncească pentru a-și câștiga existența și că avea astfel timp și bani la dispoziție pentru a se putea răsfăța participând la tot felul de cursuri de yoga, făcându-și cumpărăturile din târgurile fermierilor și luând masa la restaurante bune, însă bărbatul acesta nu făcea în mod cert nici cel mai mic efort pentru a se îngriji. Și-a amintit de Walter, care se străduia să își mențină sănătatea în închisoare. Ea îi trimisese cărți de inițiere în yoga, iar el adoptase o dietă vegetariană, în ciuda protestelor oficialilor închisorii, dispuși să îndeplinească astfel de cerințe numai pe criterii religioase sau medicale. „Foarte bine, spusese Walter. Atunci vă anunț că am devenit musulman. Dați-mi mâncarea pe care le-o dați și lor.”

— Doamnă LaFortuny...

— Barbara, te rog.

— Nu vreau să fiu nepoliticos și sunt convins că aveți intenții bune, însă atunci când m-ați sunat ca să îmi spuneți că dețineți informații noi și relevante, m-am așteptat la mai mult decât un tur al unor locuri pe care le-am văzut cu douăzeci de ani în urmă.

— Lucrurile se schimbă în timp. M-am gândit că ar fi util să vizitați din nou locurile, să vedeți cum arată acum.

— Util dacă aș scrie despre Walter Bowman, dar nu e cazul. Acum mă ocup exclusiv de cazurile nerezolvate.

— Sunt destui cei care cred că există o legătură între Walter Bowman și diverse cazuri neelucidate.

— Da, și eu mă număr printre aceștia. Dar dacă Walter nu este dispus să îmi acorde un

interviu înaintea execuției...

Barbara a mușcat din *quesadilla* cu porumb și a sorbit din ceașca de ceai.

— E posibil. Walter vorbește mult în ultima vreme.

— Cu alți ziariști?

Şi-a reținut cu greu un zâmbet văzând că Garrett trăia cu iluzia că și el era ziarist. Omul lucra ca funcționar pentru statul Pennsylvania și nu mai publicase o carte de mai bine de cincisprezece ani. Nici măcar nu avea ceva sub tipar.

— Nu, nu cu alți ziariști, a spus Barbara, apoi și-a coborât vocea. Cu *ea.* Cu Elizabeth Lerner.

Şocul lui a fost o răsplată în sine.

— De ce?

Barbara a ridicat din umeri, făcând pe misterioasa.

— Walter nu-mi spune totul. Ştiu doar că a adăugat-o pe lista cu numere de telefon pe care le poate apela și că de atunci vorbesc în mod regulat.

— Dintotdeauna am fost de părere – și *am scris* asta – că între ei lucrurile au fost cu mult mai complicate decât s-a crezut. Oamenii m-au criticat, dar adevărul este că ea a avut de multe ori ocazia să scape.

Barbarei aproape că i s-a făcut milă. A înflăcăra imaginația sordidă a lui Jared Garrett era ca și cum ar fi zgândărit un animăluț sau un copil mic. Era mult prea ușor. În plus, nu intenționa câtuși de puțin să-i provoace vreo suferință acelei femei, însă nu avea de ales, era singura lor speranță. Și orice era permis pentru a salva o viață, pentru a împiedica o gravă eroare judiciară. Nu avea de ce să-i fie rușine că o târâseră pe Elizabeth Lerner în acest joc. Asta dacă nu voia să-l lase pe Walter să moară, caz în care s-ar fi transformat și ea într-o ucigașă, și încă una cu mai mult sânge-rece decât oricare deținut condamnat la moarte.

— Și știi unde locuiește, i-ai aflat numărul de telefon? Crezi că ar vrea să discute

cu mine?

— Nu, a răspuns Barbara, ușurată că se putea întoarce în lumea ei obișnuită, de o candoare directă, lipsită de menajamente. Vreau să spun că Walter îi știe numărul de telefon, dar asta nu înseamnă că îl știu și eu. Altă minciună sfruntată. În plus, nu cred că ar fi dispusă să stea de vorbă cu tine acum, pentru că încă nu vrea ca lumea să știe unde locuiește sau să-i cunoască trecutul. Dar poate că, dacă Walter moare...

— Dacă? Nu credeam că e loc de îndoială.

— Eu cred că trebuie să ne păstrăm mintea deschisă la orice posibilitate. În fond, speranța moare ultima.

— Elizabeth Lerner. Garrett a clătinat din cap, de parcă tocmai ar fi zărit o celebritate, dar una pe care nu o admira în mod deosebit. Părinții ei m-au amenințat că îmi intentează un proces de calomnie. Ba chiar au vehiculat și ideea unui ordin de interdicție.

— Sunt părinții ei, a spus Barbara. Sigur că trebuiau să o protejeze.

— Ai copii?

— Nu, a răspuns Barbara. N-am fost niciodată căsătorită, nu că aș avea nevoie de un soț ca să fac un copil. Numai că nu prea mă dau în vânt după copii.

— Dar n-ai fost profesoară?

Ştiu că ai avut un incident îngrozitor cu unul dintre elevii tăi, dar înainte de asta nu-ți plăceau copiii?

— Nu mai țin bine minte... dar aș zice că nu. Îmi plăceau materiile pe care le predam, educație civică și istorie. Le consideram importante și voiam să împărtășesc din cunoștințele mele și altora. Dar n-am fost atrasă de profesorat grație iubirii nespuse față de copii. Nu, pe copii i-am acceptat din necesitate. Dar tu?

— Eu? Păi eu n-am fost niciodată profesor.

— Dar ai copii?

— Nu. Eu și soția mea nu... n-a fost să fie, și am considerat că așa a vrut Dumnezeu, cum se spune.

— Nu v-ați gândit să adoptați?

Bărbatul și-a coborât vocea, deși în restaurant nu mai era nimeni altcineva.

— Nu, niciodată. Când te ocupi cu ce mă ocup eu, ajungi inevitabil la anumite concluzii.

— Ce vrei să spui?

— Chestia cu adopția. Și cu criminalii. E o legătură între ele. Copiii ăia nu sunt zdraveni la cap.

— A, asta-i ridicol. Nu există date științifice care să susțină o astfel de teorie. Printre condamnații la moarte sunt o grămadă care au fost crescuți de părinții lor biologici. Părinți biologici care, în cele mai multe cazuri, i-au bătut sau

i-au maltratat. Unii dintre deținuții pe care i-am cunoscut s-ar fi descurcat mai bine în viață dacă ar fi fost copii adoptați.

— Crezi că asta este o scuză pentru a nu-i executa pe criminali, că au avut părinți denaturați?

— Da, și asta. Dar oricum, consider că nimic nu poate justifica o condamnare la moarte. Să ucizi poate fi un lucru rău sau nu, depinde cum privești. Dar dacă este rău ca un om să ia viața altuia, înseamnă că este la fel de greșit ca statul să procedeze la fel. Statul nu trebuie să fure de la hoți...

— Statul ne ia bani. Statul percepe taxe.

— Nu e același lucru. Statul nu îi violează pe violatori. De ce numai în cazurile de omucidere, și numai în anumite tipuri de omucidere, insistăm să aplicăm pedeapsa cu moartea?

— Walter Bowman a făcut niște lucruri oribile.

— Da, așa e. Iar el este primul care o recunoaște. Și acceptă că închisoarea pe viață, fără posibilitatea eliberării condiționate, ar fi o sentință corectă.

Jared abandonase între timp porția de chili și gusta acum din făina de porumb servită alături.

— Uite care-i treaba, nu pot să-ți promit nimic, a spus Barbara. Dar există posibilitatea ca Walter să îți

acorde un interviu. Walter și Elizabeth. Numai că trebuie să ai răbdare.

— Cum pot să fiu sigur că îmi vei aranja o discuție cu ei sau măcar cu unul dintre ei? Și de ce te-aș crede că știi unde locuiește acum Elizabeth Lerner?

— Pentru că o să-ți arăt imediat.

— Și ce-ai mai făcut în ultima vreme? a întrebat-o Walter pe Eliza. Era o întrebare firească. Atât de firească încât părea nefirească.

Era tentată să-i povestească despre duminica lor perfectă în familie. Dar desigur că s-a abținut. Nu intenționa să discute niciodată cu Walter despre copiii ei și până acum el avusese decența de a nu-i pune întrebări despre ei. În plus, ar fi fost o lipsă de bun-simț să trăncănească despre viața ei fericită, o dovadă de cruzime și un afront. Deși se simțea tentată. Ar fi fost ca și cum i-ar fi spus, indirect: „Am ajuns unde sunt, am ceea ce am pentru că sunt un om bun la suflet. Tu ai ajuns unde ai ajuns pentru că ești un om rău. Și faptul că m-am trezit târâtă în viața ta timp de aproape patruzeci de zile nu mă face să fiu și eu un om rău”.

Dar nevoia ei mai presantă era acum aceea de a discuta cu cineva, cu oricine, despre subiectul ăsta. Încercase să-l atragă pe Peter într-o dezbatere, însă, deși era cel mai bun soț din lume, la urma urmei tot bărbat era, și, prin urmare, prea puțin înclinat spre divagații poetice despre prăjiturele și filme. Vonnie nu avea pic de răbdare cu discuții de acest gen, iar Inez sfârșea adesea plângându-se de cât de dificilă era Vonnie atunci când Eliza îi povestea despre problemele ei cu Iso. Cât despre prietene – deocamdată nu-și făcuse. Toată lumea se purta frumos cu ea, însă părea să o considere prea rezervată din fire. Ironia făcea că Eliza fusese văzută ca o americancă tipică, exuberantă, în cursul ședерii lor la Londra, în timp ce acum, concetățenii – concetățenele? – ei o etichetaseră probabil drept o persoană rece, indiferentă. Sau poate că nu reușise încă să își facă prieteni pentru că majoritatea oamenilor pe care îi întâlnise erau părinții fetelor din grupul lui Iso, unde ea ajunsese pesemne să fie cunoscută drept mama fetei care săvârșește acte de agresivitate subtilă. Privind retrospectiv, poate că ar fi fost mai bine dacă ar fi trecut cu vederea minciuna lui Iso privind escapada la mall pentru a forma o alianță cu mama aceea care păruse atât de prietenoasă.

Și acum mai trebuia să-l suporte și pe Walter, care o cunoștea într-un mod neîmpărtășit de nimeni. Cu excepția părinților și a lui Vonnie, în viața ei nu mai exista acum nimeni altcineva care să o fi strigat vreodată Elizabeth. Şi-a amintit cum, la vârsta de șaisprezece ani, în timp ce completa formularul de admitere la noua ei școală, își întrebase părinții: „Nu pot să-mi schimb numele?” „În mod oficial? Ba da, cred că se poate”, îi spusese tatăl ei. „Nu, vreau doar să mi-l schimb, să-mi spun altfel.” „Birocrația tot birocrație rămâne”, îi

atrăsese atenția mama ei. „Numele trebuie să fie același cu cel de pe certificatul de naștere, altfel n-o să accepte să te înscrie la școală.” „Dar aș putea să-l scurtez sau să folosesc al doilea prenume, nu?” „Sigur că da”, o liniștise mama ei.

Numele ei complet era Elizabeth Hortense Lerner, după cel al bunicii din partea mamei. Elizabeth Hortense Babington locuia în nordul orașului Baltimore, la mică distanță de locul de întrunire al comunității quakerilor, unde mergea întotdeauna pe jos. De fapt, mergea cam peste tot numai pe jos și nici nu avea mașină, apelând la taxiuri atunci când trebuia să se deplaseze pe distanțe mai lungi. Dacă n-ar fi fost bunica lor, Elizabeth și Vonnie ar fi considerat-o probabil cam ciudată pe femeia aceea slăbuță, îmbrăcată mereu în negru, cu părul lung, ca lâna, și a cărei prezență pe străzile orașului părea cumva în afara timpului și a spațiului. Elizabeth fusese întotdeauna mândră că îi purta numele, în timp ce Vonnie era destul de amărâtă pentru că primise numele bunicii din partea tatălui, Yvonne Estelle. Lui Elizabeth i-a venit tare greu să prescurteze numele elegant al bunicii, aproape ca și cum ar fi băgat foarfecă în rochia de mireasă pentru a face din ea așternuturi de pat. Pe de altă parte, oferea atâtea posibilități: Liz, Lizzie, Beth, Betsy, Bette, Bets... Eliza! Acesta din urmă păstra cel mai muit din varianta originala și suna totodată suficient de diferit pentru a împiedica, probabil, pe oricine să pună lucrurile cap la cap. E-li-za-beth Lerner fusese cea răpită într-un loc situat la două comitate depărtare. Fata nouă de la scoală era E-Li-Za Lerner.

Așa că renunțase la „Beth” și nu mai privise niciodată în urmă.

— Duc o viață foarte obișnuită, i-a răspuns ea acum lui Walter. Nimic deosebit.

— Și eu la fel, a spus el râzând.

Ei, asta era ceva nou. Nu-și amintea ca Walter să fi fost capabil de autoironie.

— Dar presupun că, în cazul tău, ăsta e un lucru bun, a continuat el. Înțeleg că ți-ai făcut o viață frumoasă.

— Nu asta mi-ai spus în scrisoare.

— Cum adică? a întrebat el mirat, aproape rănit.

— Ziceai acolo că te așteptai la mai mult din partea mea.

— Nu, a ripostat Walter. Ziceam că nu acesta era

viitorul pe care mi l-am *imaginat* pentru tine.

Eliza nu avea cum să-l contrazică în privința cuvintelor folosite; rupsese scrisoarea. Dar putea să le conteste semnificația.

— Poate, dar asta voiai să spui. Că te așteptai să mă realizez profesional.

— Nu, nu sunt de acord, a spus Walter. Nu vreau să te jignesc – Eliza a încercat să își adune toate puterile pentru insulta care urma inevitabil –, dar ție nici măcar nu-ți plăceau copiii. Mereu te mirai de câte un puști ce murdar era sau te plângeai de ăia care orăcăiau tot timpul.

— Zău?

La vremea aceea avea cincisprezece ani. Nu-și amintea să fi zăbovit atunci cu gândul la copii, să fi meditat la subiectul acesta într-un fel sau altul, dar nici la o carieră pentru viitor. Singurul ei vis era... să crească mare. Ceea ce, pentru ea, însemna să ajungă un fel de Madonna, să aterizeze cu o prietenă într-un apartament haios, cu un telefon acoperit cu puf și cochilii roz, cu suficienți bani în buzunar pentru a comanda o pizza la domiciliu, poate și pentru altceva. Mai târziu, la facultate a fost genul de studentă care se îngrozea realmente atunci când era întrebată care era specializarea ei, și asta nu din cauză că i s-ar fi părut un clișeu, ci pentru că nu se putuse hotărî decât în penultimul an, când a început să studieze literatura pentru copii, cu gândul de a se face bibliotecară. Chiar și atunci, alegerea pe care o făcuse nu era propriu-zis îndreptată spre construirea unei cariere. Fusese atrasă de literatura pentru copii deoarece îi oferea scuza de a reciti basmele și alte lecturi care o pasionaseră în copilărie, precum *The Mixed-Up Files of Mrs. Basil E. Frankweiler*[38] sau *Are You There God? It's me, Margaret*[39]. Dar apoi s-a implicat intelectual cum nu o mai făcuse până atunci – și nici nu avea să o mai facă vreodată. A început cursurile postuniversitare la Houston, dar le-a abandonat după ce a rămas însărcinata cu Iso.

— Când ești copil, n-ai cum să-ți placă copiii, a spus ea.

— Mai ții minte când am fost la Grotele Luray?

— Da.

Răspunsul era de fapt mai complicat. Timpul petrecut alături de Walter... era depozitat în creierul ei într-un spațiu straniu, pe care nu-l putea numi nici memorie, nici nonmemorie. Era ca o poveste despre altcineva, o poveste spusă în cele mai mici detalii și repetată de atâtea ori încât o învățase pe dinafară. Precum *Cei trei purcelușI, Băiatul care a strigat „Lupul”*, *Scufița Roșie*, una dintre acele povesti sumbre ale fraților Grimm, pline de amănunte oribile – case care se prăbușesc, animale devorate, Scufița Roșie și bunica ieșind din burta despicată a lupului – și care devin tolerabile numai datorită finalurilor fericite.

— În ziua aceea am vrut să te las să pleci.

— Ba n-ai *vrut*.

— Ba da, m-am gândit la asta. Nu știu dacă mai ții minte, eram lângă un grup de elevi cu câțiva ani mai mici decât tine, se tot înghionteau și făceau mult zgomot, și atunci m-am gândit, ce-ar fi să mă retrag puțin, și ea va începe să discute cu copiii și imediat ce nu va mai fi atentă la mine, o să alerg până în parcare, o să mă sui în mașină și o să plec.

Eliza a început să plângă cât putea de încet, ca să n-o audă Walter.

— Nu te cred.

— E de înțeles. Îmi dau seama că sună ca și cum aș vrea să mă dezvinovățesc. Ştiu bine că ce am făcut – răpirea – a fost o prostie așa de mare din partea mea... Dacă aș fi stat să mă gândesc o c. ipă, mi-aș fi dat seama că nu știai nimic, că nu puteai să-mi faci rău. Mi-am spus: „Trebuie să o ucid. A fost la locul nepotrivit, la momentul nepotrivit”. Dar, ascultă-mă, Elizabeth... orice ai crede despre mine, orice ar spune legea despre

intenție și premeditare, eu nu mi-am propus să omor pe nimeni. S-a întâmplat, da, dar eram transpus atunci într-o stare. Uneori nici nu-mi aminteam ce făcusem.

— Walter... nu pot să port conversația asta cu tine.

— Scuză-mă. Am vrut doar să-ți explic de ce ție n-am putut să-ți fac rău.

— N-ai putut să-mi faci rău? Walter, m-ai violat. Ceea ce e un lucru cumplit în sine, dar eu nu numai că am îndurat violul, l-am îndurat gândindu-mă că după aceea aveai să mă ucizi, așa cum făcuseși cu Maude.

— Nu ți-am povestit niciodată ce i-am făcut ei.

— Când te-am întâlnit, tocmai îi săpaseși mormântul. Mi-am dat seama ce se petrecuse. Și pe urmă a apărut Holly...

Walter a oftat din greu, ca un bărbat neînțeles.

— Nu eu am ucis-o pe Holly. Și adevărul e că tu știi asta. Ai știut-o dintotdeauna, însă lumea te-a convins că nu-i așa, că n-aveai cum.

— Oprește-te.

— Îmi pare rău. Nu vreau să te supăr, Elizabeth. Dar dacă nu putem să discutăm sincer despre ce s-a întâmplat în noaptea aceea...

— Nu am văzut nimic. *Eu nu eram acolo.*

Tăcere lungă.

— Da, îmi dau seama că te-am supărat, și ăsta e ultimul lucru pe care mi-l doresc.

Unde rămăsesem? Vorbeam despre tine, despre faptul că ești mamă. Nu am știut că era o prioritate pentru tine. Asta am vrut să spun în scrisoare. Nu am avut nicio clipă intenția să te denigrez. Numai că n-am știut că asta ți-ai dorit să faci în viață.

— Nu mă cunoști deloc, Walter.

— Ah, asta chiar mă doare, Elizabeth. Da, ți-am făcut rău, știu. Nu am nicio îndoială că ai fost o victimă și-mi pare rău că nu am fost judecat pentru asta. Dar nu din vina mea s-a întâmplat așa. Aici, Walter avea dreptate. Ea și părinții ei ceruseră ca Walter să nu fie acuzat de viol, iar el acceptase o înțelegere ca să pledeze vinovat doar pentru răpirea ei, ceva cu totul nesemnificativ în cadrul întregului proces, câțiva ani de detenție adăugați unei condamnări pe viață, o viață care n-ar fi trebuit să se prelungească atât de mult.

— E adevărat că nu știu totul despre tine, spunea Walter acum, dar tu, tu ce știi despre mine? Poți să pricepi că m-am schimbat, că am ajuns să înțeleg cât de important este să mă revanșez față de oamenii pe care i-am rănit?

Eliza a simțit brusc nevoia să-și ceară scuze. După care s-a înfuriat pentru că fusese pusă, fie și numai pentru o clipă, în postura de a considera că îi datora scuze lui Walter Bowman.

— Elizabeth, aș vrea să-ți pot

spune toate astea față în față, as vrea să îți arăt cât de mult mă căiesc. La telefon n-am cum să te conving. Dar dacă te-aș privi în ochi, ai vedea că nu mai sunt cine am fost.

— Nu cred...

— Dacă am fi față în față, poate că aș reuși să-ți cer iertare pentru tot.

— Ai făcut-o deja. Ți-ai cerut iertare ultima oară când am vorbit la telefon. Ți-ai cerut iertare și acum câteva clipe.

— Nu, vreau să spun că aș putea să-ți cer iertare pentru tot. Dacă te-aș vedea, poate că aș reuși să vorbesc despre lucrurile pe care nu le-am spus nimănui niciodată.

— Vrei să spui că...?

— N-am de gând să fiu mai explicit la telefon. Dar dacă vii să mă vezi, s-ar putea să fii surprinsă de ce am să-ți spun.

Comentariul lui cu privire la linia telefonică, insinuarea că ar fi putut fi interceptată, i-a amintit Elizei de ceva.

Walter, m-ai sunat cumva duminică?

— Nu. Pe un ton ferm, dar nu defensiv. Mi-ai spus între ce ore pot să te sun și am respectat întocmai înțelegerea noastră. Părea aproape că se așteaptă la laude.

— M-a sunat cineva. A sunat și a închis imediat, de cel puțin două ori. Ai dat cuiva numărul meu de telefon?

— Păi, e trecut pe lista mea. Barbara îl știe, dar i-am cerut să nu-l folosească

niciodată. Nu, nu l-am *dat* nimănui. Nu vreau să-l mai știe nimeni.

— Aha. Bine.

— O să vii să mă vizitezi?

— Nu. Vreau să zic că... o să discut... o să mă gândesc la asta.

Eliza nu dorea să-i facă mărturisiri lui Walter cu privire la intimitatea relației ei cu Peter, la faptul că se consulta întotdeauna cu el înainte de a lua decizii importante.

— Am intrat în criză de timp, i-a amintit el.

— Da, știu.

— Și odată cu moartea mea... unele secrete vor fi îngropate pe veci. Dar poate că pe asta te și bazezi, nu?

— Ce vrei să spui?

— Nimic. Nu știu... Când trăiești așa, ca mine, devii cam țâfnos. Nu sunt un sfânt. Dar ceea ce am să-ți ofer ție, Elizabeth, e foarte important. Și e numai pentru tine, pentru nimeni altcineva.

— Walter, acum trebuie să închid .

— A, da... miercuri e antrenament la fotbal.

„De unde știi asta?" Nu l-a întrebat. Deși era sigură că el exact asta și-ar fi dorit. Oricum, remarca lui o tulburase. Și tăcerea care a urmat a dat-o de gol.

— La revedere, Walter. Vorbim cât de curând.

— Față în față, sper. Până la urmă.

— Mai vedem.

Dar făcuse din nou o pauză și se dăduse de gol. Și Walter era acum convins că ea îi va lua propunerea în considerare.

Femeia așezată la geam s-a uitat peste umărul lui Jared Garrett, la notițele înșirate de el pe măsuța rabatabilă. Asta sperase și el că o să facă. Își scosese foile cu notițe pentru că era plictisit și n-avea astâmpăr, iar mintea lui încerca să proceseze acum toate evenimentele de peste zi. I se părea o dovadă crasă de primitivism că Amtrak nu oferea conexiune wireless. Acum regreta că nu venise cu mașina, dar alesese acest mijloc de transport deoarece își închipuise că avea să-și poată verifica e-mailurile în tren. Se împotmolise însă într-un vagon zdrăngănitor – numai un fraier sau un prost ar fi plătit în plus pentru un bilet la cursa companiei Acela, care nu scurta durata călătoriei decât cu zece minute – și mai avea încă patruzeci de minute până în Philadelphia. Între timp, putea să scrie, și-a zis el, deși procesul i se părea cumva inutil în lipsa opțiunii de „publicare" care să-i răsplătească eforturile. Povestea lui Bowman era, desigur, mult mai importantă decât blogul său. Și nu trebuia să se grăbească, oricât de tentat ar fi fost. Şi-a amintit că în trecut fusese etichetat drept un scriitor de tip *cut&paste,* pentru că reușise să termine manuscrisul despre Bowman la numai șase săptămâni după pronunțarea primei sentințe de condamnare la moarte. Ritm întru totul depășit, după standardele actuale.

— Carnețel cu foi colorate, a remarcat femeia. Sunteți scriitor?

— Da, i-a răspuns el.

Dacă soția lui a fi fost de față, și-ar fi dat ochii peste cap sau ar fi oftat adânc. Ea considera scrisul un hobby de-al lui, o scuză pentru a o lăsa singură seara, când se așeza în fața televizorului pentru a urmări câte un reality-show. Și nu se înșela prea tare.

— Ce fel de cărți scrieți?

— Nonficțiune. În general, despre crime.

— Crime reale?

— Nonficțiune, a repetat el. Acte criminale, asta cred că ar fi cea mai bună definiție. Am fost nominalizat o dată la categoria cea mai bună carte despre actele criminale. S-a ferit să menționeze numele premiului pentru că nu era prea cunoscut, dar era totuși

un premiu, iar el fusese nominalizat. Iar „acte criminale” nu era probabil cea mai elegantă expresie, dar oricum suna mai bine decât „crime reale”.

— E posibil să vă fi citit vreo carte?

Întrebarea inevitabilă. Îi venea să-i întoarcă vorba, să îi răspundă: „De unde să știu eu ce citiți și ce nu citiți? Sunteți cumva o cititoare celebră pe plan mondial?”

— Cartea mea cea mai cunoscută este despre cazul Walter Bowman, dar asta se întâmpla cu mai bine de douăzeci de ani în urmă. N-am mai publicat de ceva vreme.

— Walter Bowman?

Numele nu-i spunea nimic. Fapt care pe Garrett nu îl surprindea câtuși de puțin. Dintotdeauna fusese de părere că lipsa de charismă a lui Walter Bowman se aflase la originea interesului scăzut față de cartea lui, împiedicând-o să atingă succesul meritat. Astfel ar fi stat lucrurile dacă ar fi avut ocazia să scrie despre Charlie Manson sau Ted Bundy. Cu ani în urmă se considerase ghinionist pentru că marii criminali ocoliseră Virginia. S-a dovedit că marii criminali știau ei ce știau.

Dar acum – acum povestea își căpătase, în fine, deznodământul mult amânat, care avea să-i aparțină lui Jared, și numai lui. A, sigur, alți ziariști aveau să descrie execuția. Dar nici unul dintre ei nu va ajunge să discute cu Walter. Barbara LaFortuny își dăduse cuvântul.

— A săvârșit mai multe crime prin anii ’80. Probabil că e un criminal în serie, deși nu s-a putut dovedi niciodată.

— Nu e tot aia?

A început să îi explice diferența, dar a simțit, aproape imediat, că femeia își pierde interesul. S-a întrerupt și, arătând spre carnețelul de notițe din fața sa, a spus:

— Ar trebui să mă întorc la ale mele.

— A, sigur, a zis ea, răsuflând ușurată. Mă duc până la vagonul-restaurant. Garrett

a remarcat că femeia și-a luat cu ea poșeta și geanta de laptop. Avea să rămână probabil în vagonul-restaurant pentru tot restul călătoriei, bând vin alb și încercând să agațe bărbați. Stătea la pândă, și-a spus el, ce altceva putea face o femeie singură într-un tren? Slavă Domnului că era căsătorit de treizeci de ani și că avea o căsnicie solidă, chiar dacă Florence își mai dădea din când în când ochii peste cap. O femeie singură – ce lucru trist. Barbara LaFortuny i se păruse la fel de demnă de milă, deși Garrett se străduise să nu i-o arate. Nimănui nu-i place să fie compătimit.

Evident, imediat ce primise e-mailul acela de la ea, o căutase pe internet. Ea insistase că nu se număra printre femeile acelea nefericite care fac o fixație pentru câte un deținut, însă lui Garrett i se părea că se amăgește singură. La urma urmei, Walter era un bărbat atrăgător sau cel puțin așa părea în fotografii. În realitate, nu arăta la fel de bine, dar LaFortuny nu îl văzuse niciodată față în față. Și chiar dacă nu voia s-o recunoască, motivația ei trecea dincolo de o luare de poziție principială împotriva pedepsei cu moartea.

Totuși, după un schimb de e-mailuri a devenit limpede pentru el că LaFortuny avea realmente ceva de oferit. Garrett se învoise o zi de la muncă, pe motiv de boală, considerând concediile medicale drept unul dintre puținele beneficii rămase într-o societate în care salariații aveau parte de tot mai puține recompense. În fond, nu i se părea corect să fie penalizat pentru că era sănătos tun. Nu-și luase până atunci concediu medical și asta îl costase, într-un fel, bani. Dar prima parte a zilei, petrecută vizitând locuri pe care le explorase deja de mult, de unul singur, fusese o mare decepție și începuse să se simtă păcălit, mai ales atunci când Barbara LaFortuny străbătuse cu mașina un parc local care parcă nu se mai termina.

— Walter Bowman n-a ajuns niciodată până aici, spusese

el, amintindu-și de harta aceea de care fusese cândva obsedat, de modul în care studiase fiecare caz de dispariție în parte. Pe blogurile care se ocupau de crime reale, părerile despre cazul Walter Bowman erau extrem de împărțite, mergând până la extreme: unii îi găseau scuze, negând până și cele două omoruri dovedite, alții puneau, practic pe seama lui Walter toate disparițiile de adolescente înregistrate între 1980 și 1985. Jared se număra printre cel moderați: considera că Walter putea fi asociat cu cel puțin patru crime neelucidate și patru cazuri de dispariție din regiunea Mid-Atlantic. Avea propriile lui formule de calcul, bazate pe criterii ce țineau de distanță, de oportunitate și de victimă. Distanța: Walter Bowman nu se îndepărtase niciodată la mai mult de cinci sute de kilometri și, potrivit depoziției lui Elizabeth Lerner, se învârtise, mai mult sau mai puțin, în jurul unui ax central, mărginindu-se la statele Virginia, Maryland și Virginia de Vest. Oportunitatea: zilele lui libere din perioada când lucrase în atelierul auto al tatălui său nu fuseseră consecutive și, înainte de a o ucide pe Maude Parrish, își

petrecuse toate nopțile în casa părintească. În fine, victimele: ambele fete erau tinere, sub șaisprezece ani, și deloc descurcărețe din fire, așa că ideea unor crime aleatorii comise asupra unor prostituate era complet deplasată. Fetele ieșite la produs nu se încadrau deloc în profilul psihologic al lui Walter Bowman.

Dar, pe de altă parte, nici Elizabeth Lerner nu corespundea preferințelor lui Walter, cel puțin, nu în privința aspectului fizic.

În orice caz, atunci când Barbara intrase în parcul acela din suburbii, el știuse că locul n-avea nimic de-a face cu Bowman și începea să se enerveze că fusese tras pe sfoară în asemenea hal. Avea bilet de întoarcere cu trenul de 18.30, așa cum îi recomandase Barbara LaFortuny, după ce îi spusese că în acea seară avea bilete la o piesă de teatru sau cam așa ceva. Îi spusese asta în timp ce luau masa de prânz într-un local vegan numit Roots, care pe el nu îl entuziasmase prea tare.

— Se pare că dumneata duci o viață frumoasă, îi spusese el, de dragul conversației și încercând să își ascundă spaima la vederea ofertei din meniu.

— Așa e, recunoscuse ea. Atacul acela a fost unul dintre rele mai bune lucruri care mi s-au întâmplat în viață. Nu pentru că după aceea n-am mai fost nevoită să muncesc, ci pentru că mi-a demonstrat ce viață pustie și lipsită de sens duceam, și asta numai din vina mea.

Garrett scosese reportofonul și îl așezase pe masă, dar numai din politețe, lăsând-o să trăncănească la nesfârșit despre viața ei. Poate că, atât avea de oferit femeia aceea, și-a zis el. Poate că, în mintea ei, ăsta era un dar de mare preț, povestea lui Walter Bowman văzută prin ochii celei mai mari susținătoare a sa. Dar adevărul era că Barbara nu îi spusese deocamdată nimic nou despre Walter, iar insistența ei cum

că Walter se schimbase complet – ei bine, asta nu putea s-o creadă. Barbara LaFortuny văzuse moartea cu ochii, și nu din vina ei. Ar fi trebuit, așadar, să știe din proprie experiență ca Walter n-ar fi putut să aibă o revelație decât atunci când urma să fie legat pe scaunul electric. Și chiar dacă, printr-un miracol, avea să scape atunci cu viață, tot n-avea să se schimbe.

Femeia lăsase un mic detaliu să plutească, ațâțător, pe deasupra mesei din restaurant.

— Ştii despre autopsii, nu-i așa? Ce au găsit lipsă?

— Ce au găsit... aaa, da, am scris despre asta. Credeam că mi-ai citit cartea.

— Am citit-o. Nu voiam decât să-ți reamintesc.

— Oricum nu contează, cel puțin, nu în cazul lui Holly Tackett.

— Da, așa e, nu contează. Dacă e să dăm crezare depoziției lui Elizabeth Lerner. Dar dumneata păreai sceptic în privința ei.

— Nu am făcut decât să ridic câteva întrebări. Criminalii acționează după niște tipare. Elizabeth Lerner sparge tiparele din aproape toate punctele de vedere. Ea e cea care îl găsește pe Walter, nu invers. El o răpește și – dacă e să ne luăm după declarațiile ei – nu încearcă să facă sex cu ea săptămâni la rând, după care face sex cu ea o singură dată. Ea nu e blondă, și nici bine făcută. Dacă nu i-a fost complice, de ce a ținut-o lângă el? Sigur, cunosc teoria oficială, cum că Elizabeth a fost în postura de martor și că în timpul crimelor Walter se afla întotdeauna într-un soi

de stare psihotică, declanșată de reacția de respingere sexuală a victimelor anterioare. Și poate că ceea ce a făcut ea diferit față de celelalte a fost că i s-a supus, că nu a încercat să i se împotrivească. Totuși, întotdeauna am avut impresia că ea ascunde ceva.

Chelnerul a venit cu nota de plată, și Barbara LaFortuny a luat-o, deși a părut surprinsă că el nu se oferise să plătească. Dar Garrett făcuse drumul pe banii lui, și nu el alesese restaurantul acela vegetarian. La ce se aștepta de la el? Iar acum îl adusese într-un parc. Ce Dumnezeu voia să-i arate aici?

— Terenul sportiv numărul nouă, a spus Barbara, oprind mașina.

— Ce-i cu el?

— E cel din vârful dealului. Dar nu pot sa mă apropii, ea îmi știe mașina și știe și cum arăt. Și n-am o față prea ușor de uitat. A râs singură de chipul ei desfigurat, de parcă ar fi făcut o glumă bună. Dar dumneata poți să o iei pe jos și să te uiți la ea mai de aproape.

— La ea?

— Elizabeth Lerner. Deși, desigur, acum nu se mai numește așa. Du-te, aruncă o privire.

— Cum o cheamă acum? Și cum ai reușit să dai de ea?

Barbara a zâmbit.

— O să îți povestesc cu altă ocazie. Am vrut doar să-ți demonstrez cât de multe îți putem oferi noi, cu condiția să ai rabdare.

— Care „noi”?

— Walter și cu mine.

— Dar cum poate Walter să aibă vreo influență asupra ei?

— Așa cum ți-am spus, ei țin legătura.

— Cum o s-o recunosc?

— Uită-te după o roșcată, cu un băiat la fel de roșcat ca și ea și o cățea cam urâtă. Fiica ei poartă tricoul cu numărul șaptesprezece, mi se pare, și nu îi seamănă deloc. Dacă se întâmplă ceva... ei bine, te descurci tu.

Se simțea ridicol târșâindu-și picioarele la deal pe drumul lung și obositor, încălțat în mocasini și îmbrăcat în costumul de lucru. Dacă ar fi fost în locul părinților, ar fi zis despre el că o fi cine știe ce pedofil. Însă părinții, aproape numai mame la acea oră din zi, nu îi dădeau nicio atenție. Drumul era în pantă și a ajuns la terenul numărul nouă gâfâind și transpirat leoarcă. A privit iute în jur – nu se zărea nimeni. Ia stai, uite-l pe băiatul roșcovan hârjonindu-se cu cățelul pe panta dealului.

Iat-o și pe Elizabeth. Dacă ar fi zărit-o în mulțime și dacă n-ar fi știut cine e, n-ar fi recunoscut-o. Acum avea forme, în timp ce în adolescență fusese plată ca o scândură. (Garrett speculase la un moment dat că Walter făcuse o confuzie în privința înclinațiilor sale sexuale. Sigur, lui Walter nu îi convenise, dar era o presupunere corectă, având în vedere înfățișarea lui Elizabeth și hainele pe care el i le cumpărase. În plus, observația era în concordanță cu alte date strânse la dosar.) Mai era însă ceva cu totul diferit la ea, și i-a luat câteva clipe să își dea seama ce.

Elizabeth părea fericită. Era o după-amiază plăcută de octombrie, vântul îi răvășea părul, iar ea privea cu luare-aminte... pe cine anume? O, pe frumusețea aceea de fată subțire și cu picioare lungi, total diferită de mama ei, sau, cel puțin, de versiunea pe care o cunoștea el. Fiica sa... ei bine, fiica sa semăna mai degrabă cu Holly Tackett. Nu la păr sau la ten, ci prin grația și degajarea cu care își mișca trupul suplu, cu membre lungi. Fără echipamentul de fotbal, îmbrăcată în haine de stradă, părea cu siguranță mult mai în vârstă decât era.

Elizabeth nu se manifesta la fel de sonor ca restul mamelor, dar se vedea clar că e mândră de fiica ei. Iar când fiul ei a apărut în fugă

cu cățelul și a întins spre ea o mânuță murdară ca să-i arate ceva, ea s-a aplecat și a inspectat cu un interes solemn ofranda.

Jared a stat și a mai privit-o un timp, sperând că soțul va veni și el sau că meciul se va termina și va putea să o urmărească, discret, până la mașină. Dacă i-ar fi luat numărul de înmatriculare, n-ar mai fi depins de Barbara LaFortuny. Atunci putea să-i afle și singur numele, adresa, numărul de telefon. Poate că, dacă intra în vorba cu unul dintre părinți, ar fi aflat unde își avea sediul echipa de fotbal și cum să intre în posesia listei cu numele jucătorilor. Deși mai bine nu, asta ar fi atras prea mult atenția asupra lui. Dacă ar fi avut aparatul la el, ar fi putut pretinde că e fotograf de meserie, însă fotografii nu se îmbrăcau ca funcționarii, așa cum se îmbrăca el, un funcționar. Nu, cel mai bine era să păstreze distanța. Pentru moment.

Și-a amintit de unica poză pe care reușise să i-o facă lui Elizabeth, pe holurile tribunalului, cu aparatul ținut la nivelul șoldului. „Hei, Elizabeth”, o strigase el, iar fata întorsese capul doar o fracțiune de secundă, exact cât îi trebuise ca să facă instantaneul. Fotografia nu ieșise prea bine, dar oricum era mai reușită decât porcăria aia de poză de școală pe care o folosiseră pe afișele care îi anunțau dispariția. În fotografia făcută de el, Elizabeth avea ochii mari, părea mirată, ba chiar ușor vinovată. Pusese poza pe coperta cărții, între portretul lui Walter și o imagine sfâșietoare cu Holly Tackett.

Trenul a încetinit, semnalând apropierea de Philadelphia. Abia aștepta să ajungă acasă și să intre pe internet. Trebuia să se abțină și să nu se apuce deocamdată să scrie despre ceea ce tocmai aflase. Deși își imagina cât de amuzant ar fi dacă seara, stând în biroul său, ar parcurge articolele celorlalți bloggeri și ar vedea uimirea și invidia lor după ce își va fi publicat povestea. Cum Dumnezeu o găsise Walter? Sau poate că ea îl găsise pe el?

„Octombrie a venit, octombrie a plecat”, fredona Peter în dimineața următoare. Toamna aurie făcuse loc unei furtuni întunecate, puternice, aproape ca un muson. Eliza simțea că n-avea încotro, trebuia să-l ducă pe Albie cu mașina la școală. Se opunea ideii din principiu. Oare nu exagera încercând să își protejeze prea mult fiul? Când era mică, nu mersese și ea la școală pe jos prin ploaie? Iar Albie era obișnuit cu clima umedă și rece, ca urmare a șederii lor în Anglia. Pe de altă parte, ploaia torențială redusese aproape complet vizibilitatea, și ea nu suporta să și-l imagineze pe visătorul Albie orbecăind pe străzi în impermeabilul său de o nuanță nici pe departe vie. Dacă ar fi fost după ea, băiatul ar fi purtat o haină și o pălărie de un galben strălucitor, precum fetița de pe cutia de sare Morton, însă pană și Albie avea suficient simț al modei pentru a alege bleumarinul. În plus, era emoționant să îl vadă pe Albie atât de încântat de perspectiva de a merge cu mașina la scoală, mai ales că Reba era automat invitată să urce și ea. Cățeaua părea să fi înțeles că mersul pe jos spre școală nu era o chestiune care se referea la ea. Ci avea un alt scop, o altă misiune, și dacă ea era implicată pe vreme bună, atunci trebuia să participe și în zilele mohorâte.

Dar chiar în clipa în care Albie a coborât din mașină, ploaia a încetat, cerul s-a înseninat, și aerul proaspăt, înviorător părea o invitație ademenitoare să facă ceva, orice, în aer liber. Eliza, pe care o așteptau destule treburi casnice, și-a propus să se îndrepte spre casă imediat ce ieșea de pe aleea școlii. Dar s-a trezit că Subarul o ia spre nord-est, către Baltimore. Nu a intrat pe autostradă, preferând să conducă pe drumurile secundare, aceleași pe care învățase să șofeze, trecând prin apropierea casei părintești și făcând chiar un ocol pe lângă fostul ei liceu – deși nu mai era școala ei, octogonul fără ferestre de care își amintea cu mai multă sau mai puțină plăcere. Clădirea aceea, imposibil de îngustă, fusese demolată în anii ’90 și înlocuită cu o structură elegantă, rectangulară, din cărămidă și sticlă, care permitea luminii să pătrundă din toate unghiurile. A continuat drumul pe Route 40, aproape neschimbată în ochii ei, cu toate că localul Roy Rogers fusese înlocuit de Church’s Fried Chicken. Şoseaua continua în pantă, așa cum făcuse dintotdeauna, lăsând în urma toate capcanele suburbiilor, intrând în zona limitrofă a parcului. Aici frunzele abia apucaseră să se îngălbenească și sclipeau în soare. A oprit mașina în parcare și a lăsat-o pe Reba să se dea jos. Nu luase lesa cu ea, dar cățeaua avea să rămână în apropiere, era convinsă de asta, chiar și în mediul acela nou pentru ea, cu atâtea mirosuri incitante.

A pornit pe jos, de-a lungul pârâului Sucker Branch, îngust și cu ape puțin adânci, chiar și după orele de ploaie torențială. Și-a spus că

nu are cum să găsească locul. Nu existau repere după care să se ia și nu mai fusese aici din 1985. Îi era, deci, imposibil să identifice exact punctul în care îl văzuse pentru prima oară pe Walter, bătătorind pământul cu lopata.

Mai bine zis, i-ar fi fost imposibil dacă nu ar fi existat buchetul de flori din plastic așezat la poalele unui stejar bătrân.

„O coincidență”, și-a spus, apoi a informat-o și pe Reba: E o coincidență. Reba părea să cântărească informația în minte. Buchetul era murdar; stătea de ceva vreme afară. Se putea să fi fost chiar ceva aruncat din întâmplare acolo și depus în memoria cuiva. Cine să se afunde prin noroiul din pădure ca să lase un buchețel de flori din plastic într-un loc în care Maude nu petrecuse nici măcar o zi? Eliza a încercat să-și amintească ce știa despre viața lui Maude. Era elevă la Liceul Mount Hebron. Mergea pe Route 40 spre gelateria unde lucra, când Walter o luase cu mașina. Era înaltă și slabă. Era unul din cei doi copii ai unei femei divorțate, care abia o scotea la capăt de pe o zi pe alta. Toate aceste detalii reieșiseră pe parcursul proceselor. Walter nu îi vorbise niciodată despre ceea ce făcuse decât la modul general.

„Nu se poate să nu-ți fi spus nimic”, insistase procurorul.

Comitatul Baltimore era celebru pentru ferocitatea cu care procurorii încercau să obțină condamnarea la moarte ori de câte ori aveau ocazia, iar procurorul din comitatul Howard le cedase bucuros cazul, declarându-se aproape convins că Walter o ucisese pe Maude acolo, imediat după hotarul dintre comitate, și nu în locul unde îi dusese apoi trupul neînsuflețit. Însă nu putuseră dovedi crima capitală, atâta timp cât Maude se urcase de bunăvoie în camioneta lui Walter, după cum declarase el. Se presupunea, de asemenea, că Walter folosise un prezervativ, fapt neobișnuit, dar nu singular, deși nu explica lipsa traumatismelor pe corpul lui Maude. Cazul prezenta numeroase lacune, și acuzarea se baza pe Elizabeth pentru a le umple.

„Nu se poate să nu-ți fi spus nimic despre Maude”, afirmase procurorul.

Nu, nu-i povestise nimic, i-a răspuns Elizabeth. Walter îi oferise diverse variante cu privire la fata aceea al cărei mormânt îl săpase – căzuse din mașină, în mers, căzuse într-o parcare și se lovise la cap. Mai menționase vag și alte crime pe care ar fi putut să le comită, dar asta numai pentru a o băga pe Elizabeth în sperieți și a o obliga să i se supună. „Am făcut niște lucruri îngrozitoare, obișnuia el să-i spună. Deși n-am vrut. Dar n-am avut de ales. A trebuit să le fac.”

În cele din urmă, Walter fusese găsit vinovat de crimă cu premeditare și condamnat la închisoare pe viață. Fusese însă deja condamnat la moarte în Virginia, așa că nu mai conta. Procurorul din Maryland manevrase lucrurile în așa fel încât să economisească banii contribuabililor. Statul Maryland avea să fie scutit de costurile pe care

le-ar fi presupus recursurile lui Walter și întreținerea lui în regim de detenție, dar se făcuse dreptate. Cel puțin, așa susținuse procurorul.

Eliza și Reba mergeau înainte, inhalând mirosurile autumnale, dense și umede, ale pădurii. Frunzișul ar fi fost mai des vara, i-ar fi fost mai greu să vadă la o distanță așa de mare ca acum. Dacă îl văzuse pe Walter atunci... nu, nu trebuia să se gândească la asta.

Poteca le-a dus în cele din urmă spre împrejurimile vechii ei case, Brigadoonul mamei. Locul arăta neschimbat, aproape ca și cum ar fi fost adormit în ultimele două decenii. Deși probabil că acum aveau cablu, și-a spus Eliza, remarcând mica antenă de satelit de pe un acoperiș. S-a plimbat printre casele din piatră, rememorând trecutul fiecăreia, surprinsă de cât de multe lucruri își amintea. Aici locuise familia Sleazak, iar dincolo, bătrânul Traber. (Cu câțiva ani înainte, fusese șocată să afle din necrologul lui, decupat de mama ei special pentru ea dintr-un ziar, că bărbatul acela posac, genul care ar fi strigat la oricine: „Ieși afară de pe proprietatea mea", fusese un portretist apreciat.) Ușa de la intrarea în casa familiei Billingham era și acum stacojie, o alegere scandaloasă la vremea aceea, în anii '80, când comitetul de conducere a comunității dezbătuse intens dacă nu cumva nuanța aceea ar fi împiedicat cartierul să fie inclus în Registrul Național al Locurilor Istorice, un statut de mult râvnit.

Diferența primordială, după cum dedusese Eliza studiind mașinile, era aceea că rezidenții erau mai prosperi sau în orice caz mai predispuși să-și etaleze bogăția. Mamei ei nu i-ar fi plăcut asta. Și nici faptul că o femeie într-un BMW a încetinit la vederea Elizei și a Rebei, privindu-le cu o suspiciune vădită. A trecut pe lângă ele, apoi a întors și a oprit mașina alături, coborând geamul.

— Pot să vă ajut? a întrebat-o pe Eliza. Căutați pe cineva?

— Nu, făceam o plimbare printre amintiri. Am locuit aici în copilărie.

A arătat spre casa pe care nu o apreciase niciodată la adevărata ei valoare, asta până când familia se hotărâse să o părăsească. Ar fi putut să mai rămână aici? Greșiseră atunci când tăiaseră orice punte de legătură cu viața lor de dinainte de Walter? La urma urmei, avea un nume banal. La vremea aceea, mass-media nu era atât de intruzivă. Doar nu era Patricia Hearst[40]. Dacă i-ar spune acum femeii numele ei de fată – o sintagmă ciudată, dar potrivită în cazul ei probabil că nu l-ar recunoaște. Oricum, cine ține minte numele oamenilor? Mireasa care fugise de la propria nuntă, fata ucisă în Aruba, fata omorâtă în Italia – toate aceste cazuri ținuseră prima pagină a ziarelor, însă și dacă viața ei ar fi depins de asta, Eliza tot nu și-ar fi amintit cum se numeau protagonistele.

— Acum e aproape imposibil să cumperi o casă aici, a spus femeia. Sunt vândute înainte să fie scoase pe piață.

— Chiar și după criza ipotecilor?

— Casele de aici nu-și pierd *niciodată* din valoare.

Eliza s-a simțit de parcă ar fi comis o blasfemie sugerând că Roaring Springs putea fi afectat de lucruri atât de banale precum economia mondială.

— Cam cu cât se vând acum?

Judecând după privirea aruncată de șoferița BMW-ului, Eliza tocmai progresase de la statutul de blasfematoare la cel de mojică. Femeia a răspuns, coborându-și vocea:

— Am auzit că familia Mitchell a obținut aproape cinci sute de mii de dolari.

Cifra era deopotrivă ridicol de mică, având în vedere suma plătită de Peter pentru casa lor din Bethesda, și șocant de mare. Părinții Elizei cumpăraseră casa cu nu mai mult de patruzeci de mii de dolari în anii ’70 și se simțiseră ca niște escroci în 1986, când o vânduseră pentru o sută șaptezi și cinci de mii de dolari. „Am fi putut să ne stabilim aici”, și-a spus Eliza. Peter ar fi făcut cu ușurință naveta. Iso și Albie ar fi mers la școlile la care fusese și ea, s-ar fi plimbat pe Frederick Road până la sucursala locală a bibiotecii Catonsville, ar fi mâncat *gyros* la vechiul local grecesc, deși gyros-ul din Maryland nu se compara cu falafelul cu care se obișnuiseră la Londra.

„S-ar fi putut plimba și ei pe malul pârâului Sucker Branch, afundându -se în pădure. Oare părinții le mai dădeau acum voie copiilor să facă astfel de lucruri? Probabil că nu.” Însă acest detaliu nu a împiedicat-o pe Eliza să viseze în continuare. Niciodată nu dăduse vina pe locul acesta sau pe parc. Nu, acest spasm de nostalgie provenea de la faptul că își dorea ca amândoi copiii să recâștige teritoriul pe care ea îl cedase, Elizabethland, ținutul din epoca de dinainte de a împlini cincisprezece ani. Iar dacă pătrundeau în trecutul ei, atunci ar fi fost nevoită să le povestească totul despre fata care fusese odinioară. Din câte știau Iso și Albie, între casa deținută de bunici în Baltimore City, la începutul căsătoriei lor, și actuala reședință a familiei Lerner nu mai era nimic. Un întreg capitol din istoria familiei lipsea, iar copiii Elizei nici nu băgaseră de seamă.

— Așa de mult? i-a răspuns

femeii din BMW, cu ochii măriți, în ceea ce ea spera să sugereze o înfiorare visătoare. Ceea ce și era, într-un fel. S-a răsucit pe călcâie și a părăsit cartierul, însoțită de Reba. A avut impresia că femeia o urmărește din priviri. Fapt care nu a deranjat-o. Vigilența era un lucru bun. Și un drept care nu putea fi refuzat nimănui.

Trecând prin dreptul mormântului temporar al lui Maude, s-a oprit pentru a cerceta îndeaproape buchetul. Era atât de trist – dar oare cum o fi fost pentru părinții copiilor dați dispăruți? Ce teritoriu puteau marca, unde se puteau duce să-i viziteze? „O să-ți spun niște lucruri, așa îi promisese Walter. Lucruri pe care nu le-am mai spus nimănui.” Însă era ea obligată să îl asculte?

PARTEA A CINCEA

Holiday

Melodie lansată în 1983.
Locul 16 în Top 100 Billboard.
20 de săptămâni în Top 100 Billboard

— O închisoare e ca o corporație, o lume în sine, a spus Jefferson D. Blanding, avocatul lui Walter. O lume fortificată, cu propriile reguli și politici. Unde autoritățile nu sunt dispuse să facă excepții pentru *nimeni*.

— Am aflat deja, atunci când am sunat, a răspuns Peter. Și tocmai de aceea suntem aici, în speranța că o dublă abordare ar putea fi de folos.

„Aici” era biroul lui Blanding din Charlotesville, Virginia, de lângă mallul împrejmuit de ziduri din cărămida de pe strada principală. Era vineri, zi metodică pentru profesori, care trebuiau să se prezinte la scoală, în timp ce elevii, nu. Eliza își amintea de zilele metodice din vremea copilăriei petrecute în Maryland, dar nu își amintea și că ar fi fost atât de dese. În orice caz, minivacanța de trei zile le oferise șansa de a ajunge aici, sub pretextul unei vizite la Monticello, o excursie cu scop educativ atât de evident și de anost, încât Iso nu bănuise nimic. Albie se arătase interesat, deși nu părea să știe decât vag cine fusese Thomas Jefferson. Cu atât mai utilă se dovedea, așadar, o vizită la Monticello.

— Plecați de la premisa că sunt de acord cu propunerea voastră, a remarcat Blanding. Nu sunt deloc convins.

— Este ceea ce își dorește Walter, a intervenit Eliza. Nu o deranja că Peter adopta un ton mai agresiv, însă nici nu voia să fie lăsată pe dinafară, să-i creeze lui Blanding impresia că nu este decât o ființă neajutorată, care își lasă mereu soțul să preia inițiativa. Peter avea însă mai multă experiență în

dispute.

— Eu trebuie să mă gândesc la interesele clienților mei. Ceea ce nu înseamnă să le îndeplinesc orbește cererile. Și Walter nu a luat întotdeauna deciziile cele mai bune pentru el.

Eliza a încuviințat din cap.

— La primul proces, Walter a vrut să depună mărturie, i-a explicat ea lui Peter. La vremea aceea avea un alt avocat și... probabil că și-ar fi făcut un deserviciu insistând că tot ceea ce se întâmplase nu fusese decât un accident. Dar asta s-a petrecut cu mult timp în urmă. Din conversațiile noastre telefonice de acum reiese că s-a mai schimbat. Cântărește mai bine lucrurile, e mai cumpătat.

— De acord, a spus Blanding. Totuși, rămân sceptic.

Cum putea să-l convingă? Actualul avocat al lui Walter avea instincte bune. Desigur, ei nu-i dezvăluiseră că Walter îi făcuse Elizei promisiuni în schimbul vizitei. Peter considera decizia luată drept parte a unei strategii, atât și nimic mat mult, însă Eliza încerca în același timp să se proteje împotriva propriei percepții cum că Walter o juca pe degete, o manipula. Nu ar fi fost deloc surprinsă dacă, într-un final, s-ar fi dovedit că Walter o ademenise cu o promisiune pe care nu avea de gând să o respecte. A, sigur, *ceva* tot avea să-i spună, un mic amănunt care nu se apropia nici pe departe de speranța obținerii unei mărturisiri complete, după care să se agațe de tot felul de detalii, susținând că Eliza îi răstălmăcise vorbele. În privința aceasta, Walter se comporta ca un puști de zece ani. Mama Elizei își exprimase, cu multă vreme în urmă, părerea că Walter trecuse în copilărie printr-o traumă extrem de puternică și că revenea la comportamentul tipic unui copil ori de câte ori se simțea amenințat sau tulburat. Și în zilele acelea când fusese cu Walter, Eliza avusese uneori senzația că este mai în vârstă decât el sau cel puțin mai cunoscătoare într-ale lumii. O dată îl văzuse înșfăcând un pumn de bomboane mentolate dintr-un bol de

lângă casa de marcat a unui local și mai târziu îl atenționase, cât mai blajin cu putință, că ar fi trebuit să folosească lingurile din plastic. Walter se simțise umilit, jignit, și contraatacase imediat. „Sunt curat. Mă spăl pe mâini ori de câte ori e nevoie, ceea ce nu se poate spune și despre tine."

Avea dreptate. Câteodată, când îl îndemna pe Albie să nu uite să se spele pe mâini, Eliza își amintea de remarcile lui Walter cu privire la igiena ei deficitară din acea vreme.

— Faptul că s-a stabilit data execuției ne conferă vreun avantaj? l-a întrebat Peter pe Blanding.

— Da, unul destul de mic, a răspuns Blanding, cu un aer îndurerat. Era trist pentru că Walter avea să moară, și-a dat seama Eliza. Să fie o amărăciune de ordin personal, profesional sau ambele? Oricum, nici nu se pune problema publicității, a continuat avocatul. Dacă vreți să aduceți vreun reporter sau dacă intenționați să dați interviuri înainte sau după discuția cu Walter, atunci conducerea închisorii nu vă va aproba cererea.

— Domnule Blanding, eu mi-am petrecut toată viața încercând să uit întâmplările acelea. N-aș vrea să se afle de vizita mea.

— A, fiți sigură că se va afla oricum. Sussex este o instituție a statului, dar și un birou ca oricare altul, în care oamenii bârfesc ori de câte ori se ivește câte un eveniment neașteptat. Și este foarte neobișnuit ca un condamnat la moarte să primească o vizită, mai ales

din partea... S-a oprit, în căutarea cuvântului potrivit.

— Unei *victime,* i-a suflat Eliza. Dar presupun că acesta este paradoxul listei de așteptare. Condamnații la moarte nu prea lasă în urma lor victime în viață, nu?

Avocatul nu era un bărbat deosebit de chipeș, însă avea ochii de un albastru pal, evidențiați și mai mult de culoarea cămășii, și un fel sincer de-a fi, de-a dreptul emoționant.

— Doamnă Benedict, știu că sunteți victima lui Walter Bowman. Credeți-mă, nu uit nicio clipă acest lucru, la fel cum nu uit nici că le-a ucis pe Holly Tackett și pe Maude Parrish.

„Poate și pe altele."

— Ei bine, atunci suntem de acord, a spus Eliza, și până și Peter a tresărit la auzul tonului ei tranșant, pe care, de la o vreme, începuse să-l folosească tot mai des și în discuțiile cu Iso.

— Am reprezentat mulți condamnați la moarte, a zis Blanding. Și nici unul dintre ei nu era un monstru. Într-un fel, ar fi mai ușor pentru noi dacă i-am putea eticheta așa. Au făcut lucruri monstruoase, asta e adevărat, și majoritatea o recunosc. Unii dintre ei sunt bolnavi mintal, deși nu îndeplinesc condițiile care să le permită să invoce pierderea temporară a facultăților mintale. Alții au un IQ atât de scăzut, încât te întrebi cum de au supraviețuit până acum. Dar

toți sunt capabili de căință, și cei mai mulți o și simt. Mai ales Walter.

Eliza ar fi vrut să îl poată crede. Și totuși... dacă Walter se schimbase cu adevărat, putea să îi răspundă la alte întrebări? Era în stare să își amintească ce fel de om fusese cândva și să-i explice de ce o tratase pe ea altfel? Presupunând că Walter era acum un alt om, cum avea el să îl justifice pe vechiul Walter?

— Să revenim, a propus Peter. Deci, ce trebuie să facem, concret, pentru ca Eliza să-l poată vizita pe Walter?

Blanding a început să se joace cu un pix cu creion, genul acela de obiect pe care copiii îl oferă în dar, considerându-l cu adevărat deosebit. Cana lui de cafea era și ea ciudată, o chestie de un verde aprins, zgrunțuroasă și care părea făcută de niște mâini iubitoare, deși nu foarte pricepute.

— N-ar strica dacă ați cunoaște vreo persoană influentă din Virginia. Relațiile contează.

Peter l-a pus imediat la punct.

— Înainte de a intra în finanțe, am lucrat ca ziarist. Nu am genul de relații la care faceți aluzie și nu mă dau nici acum în vânt după ele. Nu mi-a plăcut niciodată să fac schimb de favoruri.

— Bine, dar poate șefii dumneavoastră sau prietenii lor...

— Ei nu știu despre mine, a spus Eliza. Vreau să zic, despre mine și Walter.

— Doamnă Benedict...

— Eliza, vă rog.

— Pot să pun pariu că, pe măsură ce se apropie termenul execuției, șansele dumneavoastră de a rămâne în anonimat scad. Nu vreau să spun că ați greșit vrând să vă construiți o viață care să nu fie definită prin ceea ce

vi s-a întâmplat la cincisprezece ani. Dacă ați fi locuit și acum tot la Londra sau măcar dacă v-ați fi mutat într-o cu totul altă parte a țării, poate că ați fi reușit. Dar așa, fiți sigură că execuția va redeștepta amintiri, va suscita interes. Aproape sigur vor exista oameni care vor încerca să vă găsească prin intermediul părinților și al surorii dumneavoastră. Ei nu și-au schimbat numele.

— Vorbiți de parcă în tot acest timp am stat ascunsă, a replicat Eliza, iritată. Ea nu își negase niciodată trecutul. Dar alesese să nu îl transforme în unicul lucru definitoriu pentru existența ei.

— Și nu asta ați făcut? a întrebat Blanding, cu blândețea pe care o sugera și numele[41] său.

— Nu. În liceu, mi-am prescurtat numele ca să evit... complicațiile. Și pe urmă l-am cunoscut pe Peter și am hotărât să ne căsătorim, și... nu știu cât de familiarizat sunteți cu Jane Austen... Dar vă dați seama ce înseamnă să ai un nume atât de apropiat de cel al lui Elizabeth Bennet[42], chiar și numai pe documentele oficiale? E visul oricărei admiratoare a lui Austen.

— Eu, unul, aș zice că admiratoarele lui Austen ar fi mai încântate de ideea de

a deveni Elizabeth Darcy.

Sosise momentul adevărului, clipa aceea scurtă și intensă în care Eliza și-a dat seama că se decidea soarta relației dintre ei, de aliați sau adversari. A izbucnit în râs, alegând alianța. Comentariul avocatului denota inteligență, umor și educație. Şi-ar fi dorit ca Blanding să fie avocatul *ei*.

— Îmi cer scuze, a continuat Blanding. N-am vrut să sugerez că v-ați ascuns de lume. Probabil că mai corect ar fi să spunem că nu doriți să fiți găsită. Și totuși, chiar și din Sussex I, Walter tot a reușit să vă descopere. Ce vă face să credeți că cei de la *Washington Post* nu vă vor găsi?

— Nu de *Washington Post* îmi fac eu griji, n-o să am nici o problemă să-i refuz. Ceea ce mă îngrijorează pe mine este găsirea celui mai potrivit mod – și moment – pentru a discuta cu copiii mei despre toate acestea. Fiul nostru are coșmaruri noaptea, și Iso a fost obsedată de ideea morții încă de când avea cinci ani. Niciodată nu găsesc momentul potrivit să deschid o astfel de discuție.

— Și ce aveți de gând să le spuneți despre pedeapsa capitală? Că sunteți de acord cu decizia statului Virginia de a executa oameni pentru crimele comise? Îi veți informa că majoritatea țărilor civilizate nu își condamnă cetățenii la moarte?

— Modul în care ne educăm noi copiii ne privește, a spus Peter. Dumneavoastră aveți

copii, domnule Blanding?

El, spre deosebire de Eliza, nu sesizase indiciile: setul de pix și cana din lut.

— Doi, unul de opt, celălalt de trei ani, a răspuns avocatul.

— Atunci înțelegeți că unele chestiuni trebuie să rămână strict personale.

Blanding a dat să spună ceva, apoi s-a răzgândit.

— O să fac tot ce-mi stă în putință, pentru că Walter asta își dorește, și oricum nu văd ce i-ar putea face rău.

Eliza se simțea din nou vinovată și se întreba dacă sentimentul se vede. Nu-i plăcea să înșele încrederea acestui om.

— Nu mă aștept să mă credeți, a continuat Blanding, dar am ajuns să îl plac pe Walter. Are o minte așa de interesantă, îmi place felul în care răsucește cuvintele și frazele pe toate părțile. Și vede lucruri pe care majoritatea oamenilor nu le văd.

„Dar ce anume vede? Ce anume a văzut la mine?”

Peter și Eliza s-au întors la hotel pe jos, ținându-se de mână.

— Mi-ar plăcea să locuiesc în Charlotesville, a spus el la un moment dat, într-o unică încercare de a face conversație, după care au tăcut amândoi.

Pentru Eliza, locul nu reprezenta însă o opțiune, cu toate că nu învinuia statul Virginia pentru amintirile ei. Avusese însă o senzație ciudată când trecuseră pe lângă Middleburg, în drumul lor. Își dădea seama că atât ea, cât și Peter erau împovărați de secretul pe care i-l ascunseseră lui Blanding. Dacă Walter chiar avea să îi facă mărturisiri Elizei, avocatul nu o va crede că fusese bine intenționată. Mai mult, ar putea s-o considere o persoană complet falsă, care vrea să obțină victoria cu orice preț și nu se gândește decât la sine. Numai că ea nu își permitea să se lase afectată de părerea lui Blanding sau a oricărui altcuiva. Făcea ceea ce trebuia să facă, și din rațiuni corecte. Sau aproape corecte.

Copiii au vrut să-și petreacă restul după-amiezii la piscina interioară a hotelului, încântați, așa cum numai copiii pot fi, de încăperea învăluită în aburi, aproape fetidă, cu ferestre încețoșate și miros de clor. Eliza nu se dăduse niciodată în vânt după înot. Se mișca acceptabil, înaintând într-un soi de combinație între bras și fluture, și avea suficientă putere pentru a înfrunta curenții Atlanticului. Pe vremea când Iso era mică, se distraseră mergând pe plajele întinse și primitoare din sudul Texasului, unde fluxul constant de mașini era cu mult mai periculos decât valurile mici care se spărgeau pe țărm. Dar nu era o pasionată a sporturilor nautice. În schimb, Peter se simțea în elementul lui și se alăturase copiilor în piscină. Eliza îi admira trupul, încă robust și atletic, deși acum nu mai avea atâta timp să facă mișcare. Se întreba dacă și el o admira pe ea și s-a decis să creadă că da.

— Mami, mami, mami, mami, mami, mami!

— Ce e, Albie?

— Nu intri și tu în apă?

— Nu mi-am luat costumul de baie.

— Atunci ies eu, ca să stau cu tine.

— Nu e cazul, dragule. Mă simt foarte bine aici, uitându-mă la voi.

Albie s-a întors mai mergând, mai înotând la tatăl său și și-a petrecut următoarea jumătate de oră scoțând chiote de bucurie de fiecare dată când Peter îl sălta pe umeri și îl arunca apoi brusc înapoi în apă. Peter se apropia de copii cu mișcări greoaie, făcând pe gorila, și mârâind versurile unui cântecel despre un trapezist. Până și Iso, aparent prea mare pentru astfel de prostii, a intrat în joc, înecându-se de râs. Au continuat așa la nesfârșit, fără să dea semne de oboseală.

„Dacă schimbi melodia de fundal și decorul, scena asta ar putea să pară îngrozitoare”, și-a spus Eliza. Dar reversul era oare la fel de valabil? Existau lucruri îngrozitoare care puteau părea încântătoare dacă erau altfel prezentate? Şi-a amintit de un moment anume, într-un magazin Piggly Wiggly, când ea insistase, nervoasă și încăpățânată, să capete o gustare pe care Walter decisese, în mod arbitrar, că nu și-o puteau permite. Asta se întâmpla spre sfârșit, poate cu o zi sau două înainte să dea peste Holly în drumul lor. Walter își pusese mâna în jurul gâtului ei, strângând-o ca într-o menghină.

— Ce drăguț e să vezi o soră și un frate atât de apropiați unul de altul, spusese

casiera.

Trei zile mai târziu, Walter o dusese la un restaurant elegant, cu fețe de masă din olandă și tacâmuri de argint, și îi spusese că poate să comande tot ce-și dorește. Și chelnerița îl complimentase pentru solicitudinea de care dădea dovadă față de sora lui mai mică.

O oră mai târziu o violase.

Eliza stătea și se uita cum Albie, și mai apoi Iso, zburdau fericiți și râdeau în hohote.

Trudy nu se considera vreo luddită[43]. Îi *plăcea* tehnologia. Dar credea că trebuiau să treacă mai multe generații pentru ca o mașinărie să devină atrăgătoare. Televiziunea, cu toate accesoriile ei, de pildă – a fost nevoie de ani în șir pentru a proiecta cineva un sistem care să nu fie o învălmășeală de cabluri la fel de șerpuitoare precum părul Meduzei. Și computerele arătaseră hidos atunci când apăruseră pentru prima oară pe piață și, deși mai mici, laptopurile erau, după părerea ei, la fel de urâte. Ca și dispozitivele acelea cu clapă, pe care toată lumea părea să le poarte ca pe o poșetuță. Mai ales acelea. Ca și cum Trudy ar fi putut fi vreodată convinsă să poarte o astfel de geantă. Şi, indiferent ce tip de computer foloseai, e-mailul tot urât rămânea, de-ți venea să-ți întorci privirea de la ecran. Nici nu voia să audă de el.

Trudy se mândrea cu faptul că ținea în casă un stoc de hârtie de scris crem, de calitate, cu monogramă, pe care își nota câte ceva oricând era necesar. Sau chestia aceea cu ridicatul receptorului – vorbim despre telefonul fix, nu despre celular – atunci când avea ceva de spus cuiva. Fiii ei o rugaseră să-și facă un cont de e-mail, fluturându-i pe la nas perspectiva de a primi zilnic poze cu nepoții și de a comunica mai des. Dar e-mailul, în viziunea lui Trudy, nu însemna comunicare. Era o conversație unilaterală, un șuierat înainte și înapoi, ceva ce abia dacă putea fi numit conexiune. Terry avea un cont de e-mail pe care îl verifica de câteva ori pe săptămână, fără a trimite însă niciodată vreun răspuns. Și da, câteodată primeau fotografii cu nepoții, fotografii care însă nu existau decât pe ecran, și trebuia să se așeze la calculator dacă voia să le vadă, pentru că nu aveau o imprimantă suficient de bună pentru tipărirea unor imagini color. „O să-ți trimitem pozele pe telefon”, îi spuneau fiii ei, dar telefonul ei mobil era un model simplu, fără alte opțiuni, care își petrecea majoritatea timpului în suportul său, cu încărcătorul băgat în priză.

Dar de la conversația lui Terry cu prietena lor de la Sussex I, mintea lui Trudy tot revenea asupra unui detaliu chinuitor: „De la mine ați aflat și numărul ei de telefon și puteți să-i căutați adresa intrând pe cartea de telefon on-line și introducând numărul”. În acel moment, nu înțelesese ce voise să spună femeia și se ferise să ceară explicații pentru a nu-și trăda prezența pe fir. Dar Trudy era expertă în descifrarea enigmelor, și într-un târziu a reușit să pună lucrurile cap la cap. Tot ce a trebuit să facă a fost să tasteze numărul de telefon al lui Elizabeth Lerner, și iată, imediat, au apărut pe monitor numele străzii și codul poștal. Putea chiar să acceseze fotografii pentru a-i vedea casa. „Minunata lume nouă”[44], și-a zis ea.

De când aflase numărul de telefon al lui Elizabeth Lerner, Trudy

îl formase de mai multe ori, la început lăsând aparatul să sune la nesfârșit, apoi închizând după primul sau al doilea apel. Nu aveau robot, ce ciudat! Și de ce nu era nimeni niciodată acasă, să răspundă? Suna întotdeauna în weekend sau seara, la ora cinei, momente în care bănuia că familia se strânsese acasă. Oare ignorau apelurile crezând că veneau din partea unor firme de vânzări prin telefon? Sau telefonul avea un dispozitiv de identificare a apelantului, și numele T. Tackett apărea afișat? A ridicat încet receptorul, uitându-se în același timp pe monitorul computerului la casa zugrăvită în alb, neavând nimic special, a familiei Benedict. Și-a amintit cu nostalgie de T'n'T, ferma lor din Virginia în care reușise tot timpul să păstreze aerul acela de eleganță și de confort, lucru deloc de neglijat într-o familie cu trei băieți gălăgioși. Numele fermei... nu, nu avea de ce să-l regrete, refuza să găsească amenințări tardive în acest calambur. Nici măcar nu fusese ales de ei, deși râseseră când un amic făcuse gluma aceea în timpul unei petreceri, iar mai târziu le oferise în dar panoul pe care pictase numele și pe care ei îl agățaseră în capătul aleii lungi care dădea spre șosea. Pentru Trudy, el reprezentase o recunoaștere extraordinară a norocului lor ca familie. Noroc despre care știuse dintotdeauna că putea să se risipească în orice moment. Deși poate că ideea aceasta nu îi venise decât retrospectiv.

Asculta cum sună telefonul. Poza la care se uita nu era actualizată – copacii erau verzi și înfrunziți dar nu s-a putut împiedica să nu se simtă ca un intrus care urmărește o casă, așteptându-se, din clipă în clipă, să se ridice un colț de perdea sau să se aprindă o lumină, sau chiar să audă sunetul propriului apel telefonic. „Răspunde odată! Vorbește-mi!"

După mai puțin de o oră se afla în fața casei. Ce lucru straniu, având în vedere că porțiunea din Maryland a liniei de centură i se păruse mereu la zeci de kilometri distanță, într-o altă galaxie, un loc în care nu se aventura decât rareori. Însă autostrada fusese aproape nefiresc de goală. A, era o zi de sâmbătă, și-a amintit ea dintr-odată. Terry se trezise devreme ca să meargă să joace golf, nu ca să plece la muncă. Întorsese mașina pe Route 495 și traversase River Road, spunându-și că se duce la mallul Tysons Corner și după aceea la magazinul Saks de pe Wisconsin Avenue.

Dar iat-o acum pe Poplar Street. A parcat mașina și a dat un ocol casei. Nici un semn de viață. Fără nicio teamă, fără nicio jenă, a intrat în curtea din spate – poarta joasă era prinsă cu un lacăt pe care l-a deschis cu ușurință – și s-a uitat înăuntru pe geam. Era o casă în care locuiau copii, prezența lor se simțea pretutindeni. (Zău așa, era chiar atât de greu să strângi lucrurile sau să-i pui pe copii să o facă? Trudy nu acceptase niciodată o asemenea harababură la ea în casă.) Elizabeth Lerner avea așadar copii, probabil și un soț. Nu era genul de

casă locuită de o mamă singură cu copiii ei, deși asta ar fi putut explica dezordinea. Un pat pentru câine, și încă unul de dimensiuni mari – deci aveau și câine. S-a trezit încercând clanța, voia să vadă dacă Elizabeth Benedict avea curajul să trăiască fără să își încuie ușa la casă, așa cum făcea pe vremuri și familia Tackett. Când stăteau la T'n'T, nu-și încuiau niciodată ușile, dar și dacă ar fi făcut-o, ce folos? Holly fusese răpită pe șosea.

Ușa era încuiată.

— Căutați familia Benedict?

A tresărit, gata să cadă, surprinsă mai degrabă la auzul numelui decât al vocii. Interlocutorul era un bărbat de șaizeci și ceva de ani, îmbrăcat îngrijit pentru o dimineață de sâmbătă în suburbii, cu o cămașă cu mâneci scurte și pantaloni dintr-o stofă de calitate.

— Da, a răspuns Trudy. Am trecut din întâmplare pe aici. Sunt o veche prietenă, și cum nu i-am mai văzut de ani buni, mi-am zis să îmi încerc norocul, să văd dacă sunt acasă.

— Sunt plecați în weekend, dar cred că o să se întoarcă duminică seara. M-au rugat să le iau eu ziarele. Îmi pare rău că i-ați ratat.

— Așa îmi trebuie, dacă n-am telefonat mai întâi. O să le las un bilețel.

Nu avusese câtuși de puțin intenția de a lăsa un bilet, dar s-a gândit că minciuna aceea avea să îl împiedice pe vecin să raporteze familiei incidentul, la întoarcerea din weekend. Așa că s-a îndreptat spre mașină, a scos o foaie de hârtie din carnețelul pe care îl ținea în torpedou și s-a prefăcut că scrie ceva. Numai că, pe parcursul procesului, acțiunea s-a transformat cumva dintr-o prefăcătorie într-o chestie cât se poate de reală. După ce s-a chinuit să găsească o formulă de început – n-a reușit să aștearnă pe hârtie cuvântul „dragă" – a scris:

Elizabeth,
Te rog, sună-mă când ai timp.
Trudy Tackett

După o clipă de ezitare, a adăugat numărul telefonului ei mobil, nu pe cel de acasă.

A stat în fața ușii, cu foaia de hârtie în mână. Odată introdusă prin deschizătura ușii, nu mai putea schimba nimic. Dar ce puteai

schimba pe lumea asta? Nimic, de fapt. Scuzele, procesele, chiar și execuția, toate acestea nu schimbau cu nimic datele problemei. Trecutul nu putea fi schimbat. Oasele se vindecau. În rest, totul rămânea pe veci distrus. „Suferă și ea”, spusese Terry în timpul procesului, uitându-se spre Inez Lerner, însă Trudy nu era deloc convinsă că ridurile săpate adânc pe chipul femeii erau altceva decât un indiciu că se neglija și, prin extensie, își neglija și fata care, la rândul ei, nu reușise să aibă grijă de fiica lui Trudy. Trudy o detestase pe Inez Lerner de la prima vedere. Hainele hippy, părul încărunțit, cele două brățări purtate la încheietura mâinii care zdrăngăniseră o dată, o singură dată în sala de judecată, cu forța unui foc de armă, făcându-i pe toți să tresară. „De ce toți copiii tăi sunt în viață? îi venise atunci lui Trudy să strige. Ce te face să fii atât de specială?” Inez Lerner nu își iubise copiii mai mult decât ea și nici nu avusese mai multă grijă de ei. Holly fusese răpită de pe șosea, din capătul aleii casei lor, nu dintr-o pădure. Holly strângea bani ca să cumpere o perucă pentru fata aceea nefericită care își pierduse părul după ședințele de chimioterapie, nu hoinărea de colo colo fără rost, căutând-o cu lumânarea. Chiar și acum simțea cum o îneacă același vaiet copilăresc, cum îi curg pe obraji aceleași lacrimi fierbinți de neputință. „Nu e corect!”

Trudy îi ducea dorul lui Holly în fiecare zi. În fiecare zi. Și acum, iat-o aici, holbându-se la versiunea aceea mai sărăcăcioasă a vieții pe care fiica ei ar fi putut să o aibă. Casă, soț, copii, câine.

A strecurat biletul înăuntru, simțindu-se ca și cum arunca în mare o sticlă cu un mesaj important care nu avea nicio șansă să ajungă vreodată la lumea civilizată, și cu atât mai puțin în mâinile persoanei căreia îi fusese destinat. Logic vorbind, era conștientă că biletul se afla acolo, așteptând-o pe Elizabeth Lerner să se întoarcă acasă, că ea îl va considera o dovadă de cruzime – o găleată de apă prinsă de tocul ușii, gata să se reverse în capul ei, o carpetă așezată peste o gaură din podea. Și totuși, pentru Trudy, biletul era un obiect lipsit de consistență, firav, care ar fi putut oricând dispărea fără urmă.

Pentru că ceea ce își dorea ea cu adevărat era să aprindă un chibrit și să facă totul scrum.

De obicei, lui Walter îi plăcea să stea de vorbă cu avocatul său. Blanding era o persoană amabilă și inteligentă. Care se străduise întotdeauna să-i dea sfaturi bune. Și care îl făcea pe Walter să se simtă ca și cum ar fi aparținut cu adevărat lumii. Nu se mărgineau, nici pe departe, numai la discuții profesionale. Analizau împreună evenimentele de zi cu zi și comentau, în limitele impuse de etica profesională, cazurile celorlalți condamnați la moarte pe care îi reprezenta Blanding. Astăzi, de pildă, Walter îi repetase lui Blanding cât de fericit era că puștiul acela care își ucisese bunica obținuse o amânare Și nu mințea. Se bucura pentru succesul avocatului. Era fericit din principiu, chiar dacă nu îi păsa prea mult de soarta individului implicat.

Totuși, chiar în toiul acestei conversații mărunte, lui Walter i s-a părut pentru prima dată obositor să discute cu Jeff, și asta pentru că îi ascundea ceva. „Ești sigur că e o idee bună? E ceva ce nu-mi spui?” De-a lungul anilor, Walter ajunsese să se mândrească oarecum cu intelectul său, mai ales după ce testele de inteligență dovediseră în mod repetat că se situa peste medie. Nu era chiar un geniu, nu era nici măcar extraordinar, dar în orice caz se situa peste medie, și asta îi insuflase încrederea că poate să se mențină pe poziții în orice conversație, dacă nu chiar să o domine. Dar una era să domine o conversație cu Elizabeth, și altceva să-l mintă pe Jeff, față de care se purtase întotdeauna scrupulos de cinstit. Jeff avea încredere în el. Nu îl întrebase de ce îi trimisese scrisori lui Elizabeth și de ce o inclusese pe lista de apeluri telefonice permise, și nici măcar nu pusese vreodată la îndoială faptul că Walter îi văzuse poza într-o revistă. (Avocații nu trebuiau să fie la curent cu numele persoanelor de pe lista de apeluri telefonice ale deținuților, dar Walter îi spusese lui Jeff, pentru a nu părea că îi ascunde ceva.) Walter nu își mințise niciodată avocatul și se simțea prost acum pentru că îl inducea în eroare. Dar dacă i-ar fi spus totul, Blanding nu ar fi acceptat niciodată ca Elizabeth să vină să îl viziteze.

— Cred că e minunat că vrei să-ți ceri scuze personal, a spus Jeff. Deși nu știu cum vei reacționa după aceea... asta depinde de așteptările tale.

„Mă aștept ca vizita lui Elizabeth să mă împiedice să ajung în camera morții, amice.”

— Cum adică?

— Cum să îți spun, este posibil

ca ea să refuze să-ți împlinească așteptarea emoțională. Adică, dacă ceea ce aștepți tu de la ea este iertarea sau chiar izbăvirea, mi-e teamă că nu le vei obține. Sigur, ea e o persoană drăguță...

— Întotdeauna a fost așa.

— Dar pe de altă parte, e foarte fermă într-o anumită privință: nu vrea ca lumea să uite că și ea a fost o victimă.

— Și chiar a fost, a spus Walter. Are tot dreptul să se simtă așa.

— Bun, e ușor pentru noi să vorbim la modul abstract. Dar ceea ce vreau eu de la tine este să te gândești cum va fi când vei sta față în față cu ea, despărțiți doar de un geam, și o vei auzi spunându-ți că nu te iartă, că n-are cum să te ierte. Asta ar putea înrăutăți lucrurile.

„Lucrurile." Acesta era modul lui Jeff de a-i aminti că acum situația era cât se poate de reală, că, de data aceasta, Walter chiar avea să moară. Mai bine de douăzeci de ani, un adevărat record pentru lista de așteptare din Virginia, dacă nu și din alte state. Mai bine de douăzeci de ani, și el nu împlinise nici cincizeci. Oricine altcineva aflat în situația lui ar fi făcut același lucru. Cum să nu lupți pentru viața ta?

Fetele – fetele se luptaseră și ele, se zbătuseră pentru fiecare gură de aer. Se simțise oribil, făcându-le toate acele lucruri. Dar dacă le-ar fi lăsat în viață, ele ar fi povestit ce li se întâmplase, și asta ar fi fost atât de nedrept. Nu fusese vina lui. Îi luase mult timp până să înțeleagă că poți simți remușcare fără a accepta etichetele puse de societate.

Îi părea rău că fusese nevoit să le ucidă pe fetele acelea, „dar nu fusese vina lui". Nu era atât de prost încât să spună asta cuiva, nici măcar Barbarei, deși ei îi mărturisise câteva detalii neștiute de nimeni.

Cu Jeff nu discutase însă decât despre remușcări, despre înțelegerea – tardivă – a faptului că nimeni nu are dreptul să curme viața altuia.

Dar dacă el ajunsese să înțeleagă singur acest lucru, de ce statul Virginia nu avusese aceeași revelație? Aici se vedea nedreptatea. De acord: fusese o greșeală din partea lui că le ucisese pe fetele acelea, pentru că e întotdeauna o greșeală să ucizi. *Întotdeauna.*

S-a decis să-l pună pe Jeff în defensivă, să îl provoace să fie mai explicit.

— Deci, asta e, nu? Nu mai am nicio șansă?

— Întotdeauna mai rămâne o șansă și știi bine că vom profita de ea. Recursul la Curtea Supremă, cererea de comutare a pedepsei adresată guvernatorului.

— Te rog, fii sincer cu mine.

Tăcere.

— În acest moment, nu prea văd nicio alternativă.

„O, dacă ai ști!" Îi venea greu să nu se laude în fața acestui bărbat tânăr și cinstit, acestui profesionist de prima mână, cu planul pe care îl născocise. Îi venea greu să nu-i spună că descoperirea fotografiei lui Elizabeth, deși o coincidență, venise după luni de zile în care Barbara încercase să dea de urma ei. (La un moment dat, ea le telefonase mamei și surorii lui Elizabeth, dându-se drept o veche prietenă, însă ambele se arătaseră sceptice, fapt care nu era de mirare. Lui Walter îi plăcea, desigur, Barbara, dar vocea aceea a ei! Imposibil ca o persoană precum Elizabeth să aibă prietenă o femeie cu o asemenea voce.) Era convins că Jeff nu i-ar fi aprobat tactica, dar în final avea să fie mulțumit de rezultat și foarte mândru de el. Jeff îi amintea de Earl, mecanicul care lucrase în atelierul auto al tatălui său, singura persoană care păruse să înțeleagă la acea vreme că Walter avea ceva de oferit lumii. S-a întrebat ce se alesese de vechiul lui tovarăș de muncă, dacă reușise să scape cu viață din Marină, dacă reușise să își deschidă propria afacere, un atelier de reparații. Oare aflase ce se întâmplase cu el? Nu putea suporta gândul că Earl citise, cu ani în urmă, despre el în ziare și îl considerase un monstru, cel mai infam dintre oameni.

— Înțeleg, l-a asigurat el acum pe Jeff.

— Ar fi... ar fi groaznic dacă întâlnirea aceasta nu ți-ar aduce liniștea sufletească la

care te aștepți.

— O să mă descurc eu, nu-ți face griji. Nu despre mine e vorba. Ci despre ea. O mică pauză. Cum ți s-a părut?

O pauză și la Jeff.

— Drăguță.

— Ai mai spus asta. E un cuvânt lipsit de sens. „Drăguț” nu înseamnă nimic.

— OK, aș zice atunci că e cam placidă. Soțul ei este cel cu personalitate puternică, și ea pare obișnuită să-l lase pe el să se ocupe de toate.

— Vrei să zici că are aere de șef, e dominator?

— Nu, doar că își asumă sarcini, e luptătorul familiei. În timp ce ei nu-i plac conflictele.

„O, da, știu foarte bine. Și pe asta și mizez.”

Nu a mai insistat asupra lui Elizabeth, considerând subiectul prea riscant, capabil să îl dea de gol. Acum, stând întins pe patul lui de fier, cu ochii pironiți în tavan, înconjurat de zgomotele ascuțite și stridente din Sussex I, și-a permis să-și amintească afecțiunea pe care o simțise față de ea, aproape împotriva propriei voințe. Să fi fost asta dragoste? Nu era sigur că se putea numi așa. Dar între ei fusese ceva, cu mulți ani în urmă. Existase o legătură. El putea să o determine să facă orice. Asta nu era o dovadă suficientă că între ei fusese ceva? Și pe urmă îi oferise darul vieții. Dacă stăteai bine să te gândești, fusese ca un fel de zeu. Iar acum venise momentul să își revendice puterea.

— Cine e Trudy Tackett? a întrebat Iso.

— De unde ai auzit numele ăsta?

Abia trecuseră pragul casei, îmbulzindu-se cu toții înăuntru, obosiți și sleiți de puteri după ce fuseseră prinși într-un ambuteiaj îngrozitor pe I-66. Accidentul care declanșase toată nebunia părea să fi fost destul de grav, dacă era să se ia după postul de radio WTOP, pe care Peter îl schimbase după ce auzise că doi oameni își pierduseră viața în coliziune. Când ajunseseră ei acolo, înaintând încet, ambulanțele și elicopterele plecaseră de mult, lăsând în urmă niște fiare atât de contorsionate, încât era imposibil să îți imaginezi că cineva ar fi putut scăpa cu viață în urma ciocnirii. Dacă ar fi plecat mai devreme din Monticello, așa cum insistase Iso în mod repetat, poate că ar fi ajuns acolo exact când se întâmplase accidentul și ar fi stat și mai mult în ambuteiaj.

Eliza nu s-a putut stăpâni să nu rostească asta cu voce tare, mai puțin partea referitoare la Iso, sperând că fiica ei avea să facă singură legătură.

— Dacă am fi plecat mai devreme, am fi stat mai mult în ambuteiaj.

— Ar fi fost oricum mai interesant decât restul zilei, a spus Iso.

Monticello fusese în bună măsură un eșec. Iso insistase să stea cu căștile de la iPod în urechi și, după ce Peter îi făcuse observație, se târâse în turul acela cu o plictiseală palpabilă ca o armă, o armă îndreptată asupra tuturor. Lui Albie, mereu sensibil la stările de spirit ale surorii lui, îi fusese greu să se concentreze asupra conacului vechi, iar confuzia lui cu privire la Thomas Jefferson nu făcuse decât să înrăutățească lucrurile. (Pe la jumătatea turului, a devenit clar că Albie credea că vizitează casa lui George Washington. Eliza și Peter trebuiau neapărat să îl ajute la cursul de istorie a Americii. Albie putea să enumere toți monarhii din dinastia Tudor, dar nu era capabil să-i numească nici măcar pe primii trei președinți americani.) Oricum, nervii Elizei erau deja întinși la maximum în clipa când Iso a aruncat peste umăr numele acela, care o făcea întotdeauna să se înfioare.

— Trudy Tackett, a repetat Iso. Am văzut semnătura ei pe biletelul pe care l-am găsit cu restul corespondenței,

deși nu era băgat în vreun plic. Uite. Scrie aici că te roagă să o suni.

Eliza i-a aruncat o privire lui Peter, conștientă că poate numele acela nu îi spunea nimic, dar sperând că soțul ei va interveni și va da o explicație, pentru că ea nu se simțea în stare. I se părea că cineva i-a turnat pe gât clei, care începea acum încet să se întărească. Trudy Tackett. După cum o avertizase Jefferson Blanding cu numai două zile în urmă, Eliza nu era atât de greu de găsit.

— A fost colegă de școală cu mama voastră, a spus Peter. Cel puțin, eu așa îmi amintesc. Nu, Eliza?

Ea a încuviințat din cap, reușind să murmure cu o voce gâtuită:

— E vorba de fiica ei. Am cunoscut-o pe fiica ei.

— De ce ți-a lăsat un bilet?

— Probabil că a trecut întâmplător pe aici, prin zonă.

Tot Peter era cel care vorbise.

Iso își epuizase cam toată doza de curiozitate legată de mama ei. A intrat în camera de zi și a aprins televizorul, iar Albie i s-a alăturat, așezându-se în celălalt capăt al canapelei. Avea să își petreacă ora următoare reducând pe furiș distanța dintre ei, apropiindu-se răbdător, centimetru cu centimetru. Într-un final, avea să se apropie prea mult, iar Iso îl va boscorodi: „Dă-te de lângă mine. Miroși urât” sau „Respiri prea zgomotos. Scoți niște sunete ciudate”. După o scurtă retragere, Albie va relua asaltul. O iubea pe Iso la nebunie. De ce nu vedea fiica ei asta, de ce nu se scălda în gloria adulării? În copilărie, Eliza simțise la fel față de Vonnie și putea să parieze că sora ei ducea acum lipsa acelor manifestări, regretând că nu îi apreciase afecțiunea. Nimeni pe lumea asta nu îți putea oferi o iubire mai intensă decât frații mai mici.

Eliza și Peter s-au grăbit să urce la etaj, ca și cum despachetarea micului lor bagaj ar fi fost o chestiune presantă și complicată, care necesita prezența amândurora. Și într-un fel i-a prins bine, a descoperit Eliza, să aibă ceva de făcut, să sorteze hainele murdare și să le așeze grămadă, apoi să dea drumul la apă în cadă.

— Trebuie să recunosc, a spus Peter, că nu-mi amintesc exact cine e Trudy Tackett. Cred că e una dintre rude, nu?

— Holly, a răspuns Eliza. Mama lui Holly.

— Oh. Peter cunoștea importanța lui Holly în evenimentele petrecute cu mai bine de douăzeci de ani în urmă. Sau își închipuia că o cunoaște.

— Poate că e o coincidență, a spus el. Poate nu știe neapărat că Walter a luat legătură cu tine.

— Ce ne-a spus Blanding? Că închisoarea e un birou ca toate birourile. Că oamenii bârfesc. Probabil că a aflat de la cineva de la închisoare.

— Despre convorbirile telefonice. Nu și despre vizită, pentru că nici nu s-a stabilit încă.

— E posibil ca lui Walter să-i fie ascultate convorbirile telefonice.

În lipsa altor sarcini, Eliza s-a așezat pe pat.

— După mine, n-ar trebui să-i pese. Măcar moartea fiicei ei s-a terminat cu un proces și o condamnare la moarte. Ce altceva mai vrea?

Eliza a ridicat din umeri, ca și cum ar fi fost de acord. Însă căzuse pe gânduri. „Mult mai mult. Își dorește mai mult de atât... Ca eu să fiu moartă, iar Holly în viață."

Ele două nu discutaseră decât o dată. Era a doua zi în care Eliza depunea mărturie în proces și mâncase ceva care nu îi priise. Starea proastă nu se datora nervilor; tatăl ei era și el cuprins de valuri de greață, de senzația aceea neplăcută când îți vine să vomiți, dar nu poți să scoți nimic din tine. Pe la jumătatea după-amiezii intraseră într-o pauză, și Eliza se repezise spre cea mai apropiată toaletă a tribunalului. În ciuda grețurilor, nu reușise nici de această dată să vomite.

Când a ieșit din cabină, a văzut-o pe Trudy Tackett. Era o femeie frumoasă. Desigur, ei i s-a părut bătrână. Ceea ce era ciudat, având în

vedere că doamna Tackett era mai tânără decât Inez. Însă purta un taior prea formal, chiar și pentru tribunal, și un strat gros de fard care nu îi venea bine.

— Sunt mama lui Holly, a zis ea.

Eliza a dat din cap. Fusese strict avertizată să nu discute cu nimeni din asistență și presupunea că mama lui Holly cunoștea regulile. Nu voia să se poarte nepoliticos cu femeia aceea, dar nici să facă vreo greșeală. Ceea ce ar fi putut duce la dedarea procesului ca fiind nul, ultimul lucru din lume pe care și-l dorea.

— Holly era mai mică decât tine, a spus femeia. Mai avea o lună până să împlinească paisprezece ani. Voiam să-i organizăm o petrecere frumoasă.

Eliza a făcut ochii mari, pentru a arăta că ideea cu petrecerea i se părea foarte drăguță. Voia să plece, însă doamna Tackett se așezase hotărâtă în drumul ei și nu vedea nicio cale de a o ocoli fără a părea prost crescută.

— Ştiu că Holly părea de șaisprezece sau chiar de optsprezece ani. Crezi că nu știam asta? Tatăl și frații ei stăteau tot timpul la pândă, gata să-i ia la pumni pe bărbații care ar fi îndrăznit să-i arunce lui Holly o privire. Dar ea s-a jucat cu păpușile până acum doi ani. Nu se grăbea să crească mare, ca alte fete. Și nu o venera pe Madonna.

Acesta era unul dintre acele detalii răzlețe care căpătase o importanță cu mult mai mare decât ar fi trebuit – panglica, mănușile fără degete și cizmele pe care Eliza le purtase atunci când fusese răpită. Acum imaginea ei se reducea la toate acele lucruri pe care ea abia și le amintea.

— Nu o veneram, a răspuns ea simțindu-se nedreptățită. Doar... îmi plăcea. Îmi plăcea stilul ei.

Între timp, făcuse o pasiune pentru Molly Ringwald și AUy Sheedy[45], pentru bluzele cu guler înalt și fustele înfoiate, pentru broșe

și perle.

— Ar fi trebuit să ai grijă de ea, a spus doamna Tackett. Erai mai mare. Ştiai ce se întâmplă.

— N-am putut... N-am...

— Ar fi trebuit să poți...

O altă femeie a intrat în toaletă, și Eliza s-a strecurat pe lângă ea și a ieșit. După aceea n-a mai vorbit niciodată cu doamna Tackett, dar i-a simțit ochii ațintiți asupra ei în ziua pledoariilor finale. (Nu voise să vină, dar procurorul îi spusese că absența ei ar fi făcut impresie proastă.)

Eliza simțise dintotdeauna că doamna Tackett fusese întreruptă exact când era pe punctul de a rosti vorbele care pe ea o înfricoșau cel mai tare: „Tu ești cea care ar trebui să fie moartă. Toată lumea știe că tu ar trebui să fii moartă, iar Holly, în viață. Ai lăsat-o să moară ca să trăiești tu”.

PARTEA A ȘASEA

Crazy for you

Melodie lansată în 1985.
Locul 1 în Top 100 Billboard.
25 de săptămâni în Top 100 Billboard

Aidoma unei adolescente nefericite în dragoste, ceea ce nu fusese niciodată, Trudy Tackett tot revenea în cartierul unde locuia Elizabeth Lerner – scena crimei. Se urca în mașină, hotărâtă să nu facă altceva decât să cumpere o cutie cu lapte sau să lase hainele lui Terry la curățat, și se pomenea că traversează Potomacul într-o stare de transă. Şi, odată ce treci apa... mă rog, se știe. A făcut asta o dată, de două, de trei ori și a sfârșit prinsă în ambuteiaje îngrozitoare o dată, de două, de trei ori. A patra oară a ieșit din starea de transă în care picase la țanc pentru a apăsa pedala de frână și a evita coliziunea cu mașina din față.

Pe urmă a descoperit că putea merge pe jos până la stația de metrou din apropiere pentru a lua trenul care o ducea la Bethesda, schimbând linia o singură dată, în centrul Washingtonului. Era o călătorie lungă, însă metroul din Washington venea întotdeauna la timp, era curat și bine organizat, și în vagon n-avea ce să îi distragă atenția; nu risca decât să rateze stația. Dar nu a ratat-o niciodată, încălțată cu o pereche de pantofi comozi, cumpărați pentru o excursie pe care o făcuse la Londra, cu ocazia celei de-a treizecea aniversări a căsătoriei. Trudy își croia drum spre casa lui Elizabeth Lerner, sperând...dar oare ce spera? Să o vadă măcar o clipă? Să o ia la întrebări? Chiar se simțea în stare să se apropie de femeia aceea și să o ia la rost pentru că nu o sunase? Nu trecuse decât vreo săptămână de când îi lăsase biletul. Însă Trudy considera că Elizabeth ar fi sunat-o în primele douăzeci și patru de ore dacă ar fi intenționat să ia legătura cu ea. De ce o ignora?

Nu-i povestise lui Terry despre incursiunile ei. Nu avea cum s-o oprească, însă nu ar fi fost de acord, iar ea își dădea seama că, într-un fel sau altul, încă își dorea să aibă aprobarea lui. De pildă, își reluase obiceiul de a-și ascunde pachetele de țigări și continua să pretindă că își lua medicamentele. Oare toate aceste subterfugii aveau să o ajungă vreodată din urmă? Dacă Terry ar fi luat-o la întrebări – lucru greu de imaginat, dar care se întâmplase de câteva ori în cursul căsniciei lor – ea avea de gând să-l răspundă că încerca să egalizeze speranțele lor de viață, având în vedere diferențele de sex și de vârstă dintre ei. Trudy se săturase să supraviețuiască. Se simțea de parcă avea să le supraviețuiască tuturor – soțului, copiilor, nepoților.

Tuturor, cu excepția lui Walter Bowman.

Procurorul le spusese că, de data aceasta, Walter nu mai avea nicio șansă să obțină o amânare. Sigur, aveau să mai fie niște documente de rezolvat pe ultima sută de metri, să apară tot felul de declarații cum că injecția letală era o modalitate de execuție crudă și deloc uzuală, dar toate acestea erau proteste simbolice ale avocaților,

care voiau doar să demonstreze că-și meritau banii. Totuși, era îngrijorător că bărbatului aceluia i se oferise o amânare cu numai o lună înainte, iar Curtea Supremă acceptase să îi asculte petiția. „A treia-i cu noroc”, a spus Terry, sumbru.

Asta dacă Elizabeth Lerner nu ascundea vreun as în mânecă. Ce alt motiv să aibă pentru a sta la discuții cu Walter? Poate că intenționa să se dea în spectacol cu iertarea pe care era dispusă să i-o acorde, poate că voia să facă o declarație publică, anunțându-și dezacordul față de pedeapsa capitală, pentru a-i pune pe Terry și pe Trudy într-o lumină proastă.

Trudy și-a început plimbarea prin cartier într-un ritm vioi. Nu atrăgea atenția nimănui. Trecuse multă vreme de când nu mai atrăgea atenția și îi plăcea să creadă că făcuse trecerea cu grație. Căsătorită de tânără și cu trei sarcini rapide, venite una după alta, simțea că fusese scoasă din cursă încă de pe la douăzeci și ceva de ani. Fapt interesant, cam în perioada în care Holly intrase în adolescență, iar Trudy se îndrepta spre patruzeci de ani, înflorise pentru a doua oară. Și deși Holly începuse să atragă tot mai mult atenția bărbaților, Trudy nu simțise niciodată că se afla în competiție cu fiica ei. Chiar dimpotrivă. Aidoma unui bun partener de tenis, Trudy îi ridica mingea la fileu, o sfătuia cum să aibă mai multă grijă de aspectul ei. Căsnicia ei a luat și ea puțin avânt, mai ales după ce Holly a început să doarmă noaptea pe la prietene, iar ea și Terry au avut toată casa la dispoziție pentru prima oară după, ei bine, după primele nouă luni de căsătorie, înainte de venirea pe lume a lui Terry al III-lea. Deși Trudy era, din principiu, o susținătoare a democraților, se simțise în siguranță în America lui Reagan și în casa lor din Middleburg. Fusese o perioadă prosperă, și veștile proaste – Libanul, foametea, Unabomber[46], cutremurul din Mexico City, Leon Klinghoffer[47] – păreau foarte îndepărtate. Sau niște lucruri care țineau de deciziile luate de alții, cum era cazul virusului HIV. Pentru Trudy, singurul lucru care conta era ca Terry să nu-și abată privirea de la ea.

După moartea lui Holly, Trudy a devenit aproape prea vizibilă, recunoscută – și compătimită – peste tot unde mergea. S-au mutat în Alexandria, unde Trudy a avut parte de un anonimat pentru care a fost recunoscătoare. Sigur, nu își mai permitea acum să-și facă noi prieteni, pentru că asta ar fi însemnat să le facă mărturisiri, perspectivă insuportabilă. Mai bine ar fi avut un copil care să-i cadă victimă lui Unabomber, căci numele vorbea de la sine. Crimele lui Walter Bowman aparțineau unui alt tărâm, o zonă joasă, mlăștinoasă. Nu fusese poreclit nicicum și nu devenise faimos peste noapte, ca alți criminali în serie, așa cum remarcase Terry odată. Oamenii din Virginia își aminteau în general de el, dar mai degrabă de ceea ce făcuse, nu de numele lui. Odată, la puțină vreme după mutarea în

Alexandria, Trudy încercase să discute despre viața ei cu o vecină, iar femeia exclamase: „O, Doamne, ești mama fetiței aceleia frumoase și blonde”. Terry îi spusese atunci că trebuia să-și găsească alinarea în faptul că Holly rămăsese cu această imagine în amintirea oamenilor, dar Trudy știa că nu era corect. „Fetița aceea blondă și frumoasă” era o expresie care se putea referi la o mulțime de fete. În clipa aceea își dăduse seama că lumea pierduse cu totul urma fiicei sale. Oamenii își aminteau *crima,* nu victima. Execuția lui Walter avea să fie ultima șansă pentru a aminti lumii de viața aceea pierdută.

Viețile, s-a corectat Trudy. Pentru că mai existase și fata aceea, Maude, poate și altele. Atunci când era cu moralul la pământ, Terry încerca să o mai înveselească puțin spunându-i că unele mame nici măcar nu știau ce se întâmplase cu fiicele lor și avuseseră de îndurat suferințe mai grele decât ea. Oare Trudy greșea că nu-i păsa nici cât negru sub unghie de ele?

De obicei trecea prin dreptul casei lui Elizabeth Lerner de patru ori, făcând de fiecare dată alte ocoluri. I se părea credibil ca o persoană să facă astfel de plimbări pentru mișcare. Aici își impusese un ritm de mers mai alert decar în Alexandria, având o țintă clară. Însă nu reușise deocamdată să zărească pe nimeni care să intre sau să iasă din casă. Poate că biletul ei îi speriase, îi pusese pe fugă? Dar nu, casa părea locuită. Chiar *prea* locuită.

Astăzi, la cea de-a treia tură prin dreptul reședinței Benedict, s-a hotărât asupra unui lucru nou, ceva ce încă nu îndrăznise până atunci. A mers până la ușă și a ciocănit.

A auzit zgomotul televizorului, cu siguranță era cineva acasă, dar i s-a părut că a trecut o veșnicie până când niște pași au coborât scările care scârțâiau. Acum era examinată prin vizor.

— Te-am auzit, a spus Trudy. Ştiu că ești înăuntru. Deschide ușa și vino să vorbești cu mine, Elizabeth Lerner.

Ușa s-a crăpat, și ochii care i-au întâlnit privirea se situau mai jos decât se așteptase, la un nivel mult inferior. Ochi căprui, o față bronzată. Un chip de fată.

— Cred c-ați greșit adresa. Numele de fată al mamei este Lerner, dar i se spune dintotdeauna Eliza.

„A, nu, nu dintotdeauna.”

— Desigur, a răspuns Trudy. Dar un fost profesor e mai formalist de felul lui.

— Ați fost profesoara mamei?

— Da, la... Uimitor cum mintea scotea la iveală, sub presiune, detaliile despre Elizabeth Lerner care fuseseră înmagazinate undeva, într-un ungher ascuns. La Școala Generală Catonsville. A fost una dintre cele mai bune eleve ale mele.

Fata s-a încruntat, sceptică la auzul performanțelor școlare ale mamei.

— Vreau să spun că obținea note bune la teste. Nu era la fel de meticuloasă la teme și nici nu le preda întotdeauna la timp.

— Sunteți sigură că nu o confundați cu mătușa mea, Vonnie? Ea era bună la școală. Mama ne-a povestit că abia se descurca.

„Nu zău?”

— Mama ta a fost dintotdeauna prea modestă. E acasă? Pot să intru?

— E... O pusese în încurcătură. Mama ei nu era acasă, dar nu avea voie să dezvăluie această informație. Probabil că i se interzisese și să deschidă ușa străinilor. Mama a fost chemată la mine la școală, dar trebuie să se întoarcă. Cât de curând, a adăugat fata.

Un câine și-a vârât botul prin ușa deschisă, scoțând un mârâit de probă. Trudy i-a întins pumnul strâns, ca să-l miroasă.

— Pleacă de aici, Reba.

— E câinele tău?

— Nu tocmai. Eu aș fi ales unul mai frumos.

— Pot să intru să o aștept pe

mama ta? Nu ajung prea des pe aici și mi-ar părea rău să nu profit acum s-o revăd.

— Nu știu dacă...

— Poți să o suni, să mă verifici. Spune-i că o așteaptă doamna Tackett.

— A, sunteți doamna Tackett. Cea care i-a lăsat biletul, Dar parcă mama ne-a spus c-a fost colegă de școală cu fiica dumneavoastră.

Remarca a durut-o, dar lui Trudy nu îi mai păsa acum, pentru că ușa stătea larg deschisă în fața ei.

Ciudat, din toate lucrurile care ar fi trebuit să o supere, *logistica* apelului primit de la școală a fost cea care a pus-o cel mai tare în dificultate pe Eliza, cel puțin în momentul inițial, când a încercat să prelucreze informația. „Iso a fost prinsă furând și a fost exmatriculată, decizie care va fi pusă imediat în aplicare.” Asta însemna ca Eliza să se ducă la școală și să o ia pe Iso, dar să se întoarcă la ora două pentru întâlnirea cu directoarea, întârziind astfel să-l ia pe Albie de la școală, așa că trebuia să aranjeze o partidă de joacă pentru el, situație îngreunată de faptul că nu le cunoștea prea bine pe mamele colegilor fiului ei. Disperată, Eliza a făcut un lucru pe care nici în visele ei cele mai negre nu credea că va fi nevoită să-l facă – l-a scos pe Albie mai devreme de la ore și l-a dus la magazinul Barnes & Noble din Rockville Pike, lăsându-l în secțiunea destinată copiilor și dându-i instrucțiuni clare: să nu se miște de acolo, să citească o carte și să nu discute cu nimeni. Dacă era întrebat unde e mama lui, trebuia să răspundă că e în magazin. I-a dat, pentru orice eventualitate, și telefonul mobil al lui Iso. Dumnezeu știe când va avea Iso voie să folosească mobilul din nou, dacă asta se va întâmpla vreodată.

Și iat-o înapoi la Şcoala Generală North Bethesda, obligată să asculte, umilită, enumerarea regulilor încălcate de Iso: furt, minciună...

— În legătură cu minciuna..., a intervenit ea, supărată că Peter nu era și el acolo, pentru că nu putuse lipsi de la o întâlnire de serviciu. („Chiar dacă aș putea să plec, tot n-aș ajunge la timp”, îi explicase el la telefon.) Din câte am înțeles, Iso a mințit atunci când a fost întrebată dacă furase ceva.

— Da, dar asta nu atenuează gravitatea greșelii, a spus Roxanne Stoddard, magnifică în taiorul ei violet cu fir buclat.

— Nu, dar... a mințit ca să-și apere fundul. A roșit rostind cuvintele acestea vulgare în fața directoarei-model.

Scuze. Vreau să spun că înțeleg de ce a mințit, deși asta nu înseamnă că-i caut justificări. Noi le-am spus întotdeauna copiilor că minciuna este cea mai gravă abatere. În starea ei de agitație, de confuzie, Eliza a mers până într-acolo încât să își spună în sinea ei: „Și nu pe mine – mama ei – m-a mințit. V-a mințit pe voi!” Ca și cum asta avea vreo importanță. Ceea ce nu înțeleg, a continuat ea, este de ce a furat un obiect pe care deja îl avea – un iPhone. Doar are telefon. Nu e chiar un iPhone, dar oricum are un telefon mobil perfect funcțional.

— Doamnă Benedict, din ce mi-au spus profesorii, Iso este un copil foarte nefericit, cu ieșiri violente.

— Da, e destul de capricioasă din fire. E adolescentă.

— Exact, a replicat directoarea pe un ton sec. Iar eu am ceva experiență cu adolescenții.

Eliza s-a înroșit, deși nu era de acord că anii petrecuți de directoare printre sute de adolescenți îi confereau autoritate morală în discuția pe care o purtau. Cantitativ, poate că avea mai multă experiență, dar nimeni nu îi cunoștea pe Iso și pe Albie mai bine decât ea.

— Vreau să vă arăt o temă scrisă recent de Iso pentru ora de engleză. Profesorul le-a cerut elevilor să reconstituie o experiență reală de viață ca parte a intrigii unui cunoscut serial de televiziune.

Eliza s-a abținut să nu-și dea ochii peste cap, deși, zău așa! Un serial de televiziune? Peter va face un atac de apoplexie când îi va povesti, va aduce probabil din nou în discuție varianta școlilor particulare.

— Uitați, citiți tema.

Directoarea i-a întins peste birou trei coli de hârtie. Pe prima pagină trona, cu scrisul atât de îngrijit al lui Iso, titlul: *Dragul de Albie*[48].

Iso: *Hai să ne luăm un câine.*

Mama lui Iso: Nu, câinii sunt murdari și au purici, și Albie s-ar putea să fie alergic.

Tatăl lui Iso: N-aș avea timp să scot câinele la plimbare.

Iso: Îl scot eu.

Părintii lui Iso: NU!

Albie: Mi-ar plăcea să am un câine.

Părinții iui Iso: OK!

Eliza a trecut repede cu privirea peste prima foaie, apoi peste a doua și a treia.

— Nu așa s-au petrecut lucrurile, a spus ea. E adevărat, nu am ales câinele care îi plăcuse lui Iso, dar Reba părea atât de nefericită și de dornică de afecțiune. A fost ideea lui Peter...

— Nimeni nu consideră că acesta ar fi un portret real al vieții dumneavoastră de familie, doamnă Benedict. Sunt convinsă că nici Iso n-ar susține așa ceva. Ceea ce a urmărit ea a fost să scrie o anecdotă – și, de fapt, veți vedea că a obținut nota maximă, pentru că a îndeplinit principala cerință: încadrarea într-un tipar existent.

„Grozav. Şcoala Generală North Bethesda îmi învață fiica, o hoață și o mincinoasă, cum să scrie seriale de comedie. Mă simt mult mai bine acum.”

— Spre sfârșitul semestrului, vor ajunge să compună

sextine, a spus directoarea, ca și cum i-ar fi citit gândurile. Domnul Klemm este un profesor foarte bun. Și tocmai de aceea, luând în considerare și celelalte manifestări ale lui Iso, a venit la mine ca să-mi prezinte tema ei. Fiica dumneavoastră e furioasă, doamnă Benedict.

— Sinceră să fiu, nu înțeleg de ce. Dacă își închipuie cumva că îl favorizăm pe fratele ei – ei bine, se înșală. Directoarea continua să o fixeze cu privirea, și Eliza s-a pomenit că nu se mai oprește din vorbit. Pe de altă parte, e un fel de cerc vicios, știți. Albie e un scump, e atât de drăguț și de înțelegător din fire, ca un burețel care absoarbe iubirea și o dă înzecit înapoi. Iso a fost dintotdeauna mai rece, mai distantă.

— V-a spus vreodată cât de tulburată a fost de faptul că a trebuit să părăsească Anglia?

— Tulburată? Nici vorbă. A tratat mutarea noastră drept o oportunitate, o șansă de a-și făuri o nouă identitate.

— Faptul că a tratat-o ca pe o oportunitate nu înseamnă că așa o și consideră. Iso a trăit la Londra timp de șase ani, doamnă Benedict, aproape toată viața ei de elevă. Îi e dor de casă.

— Aici înseamnă acum acasă.

— Poate pentru dumneavoastră.

„Nu tocmai. Eu am mai puțini prieteni decât Iso.”

— Nouă nu ne-a spus nimic.

— Da, îmi închipui. Și dacă n-ar fi fost asta, poate că nu mi-aș fi dat seama cât de dor îi e de Londra.

Directoarea a împins iPhone-ul de contrabandă spre Eliza, cu ultimele numere formate afișate pe ecran. Toate numerele începeau cu 011-44, prefixul de Anglia.

— Bine, dar... am fi lăsat-o să telefoneze de acasă. Peter are și Skype pe computer. Ar fi putut să-l folosească. Noi am încurajat-o să păstreze legătura cu prietenii de acolo.

— Da, dar asta ar fi însemnat să vă spună pe cine suna.

— Și ar fi fost așa de complicat?

— Mesajele pe care le-a trimis sunt destul de explicite, Nu știu dacă se pot încadra în ceea ce se numește *sexting* – cred că termenul ar fi exagerat –, dar oricum, puțin cam provocatoare. Iar băiatul are șaptesprezece ani, a spus directoarea. Iso crede că nu ați fi fost de acord cu asta.

— Şaptesprezece ani? Sigur *că nu* sunt *de acord.*

Eliza și-a dat seama că ridicase vocea, dar nu se putuse abține. Mintea îi lucra la turație maximă, încerca să ghicească cine putea fi băiatul, cum îl cunoscuse. Iso fusese șireată, fără îndoială, altfel Albie ar fi aflat și le-ar fi spus părinților, oricât de mult își dorea afecțiunea și acceptul surorii mai mari. Ce îi spusese ea lui Peter, nu cu multă vreme în urmă? Iso se pricepea să păstreze secretele, pe ale ei, nu pe ale altora.

— Au ținut legătură pe Facebook, pe computerul de

la școală, a spus directoarea. Iso a fost suficient de isteață pentru a ști cum să treacă de sistemul de protecție, tot ce trebuie să faci este să adaugi un *s* la adresa http, dar nu și-a dat seama că a lăsat urme, deși a șters documentul din *cache*. A fost luată la întrebări pe la începutul semestrului și l-a implorat pe directorul centrului nostru informatic să nu o toarne. La vremea aceea, mesajele și postările erau destul de inofensive, așa că am trecut totul cu vederea.

— Eu am întrebat-o pe Iso dacă nu vrea să-și creeze un cont pe Facebook. A zis că Facebookul i se pare dubios.

— Isteț din partea ei, trebuie să recunoaștem. Așa că nici prin cap nu v-a trecut să o căutați pe Facebook.

— Nu am căutat pe *nimeni* pe Facebook. Nu prea îmi plac rețelele de socializare.

Directoarea a zâmbit înțelegătoare.

— Doamnă Benedict, am fost nevoiți să o exmatriculăm pe Iso. Politica noastră este să nu tolerăm furturile. Dar eu cred că ceea ce se întâmplă cu Iso la școală este numai o mică parte, o răbufnire a furiei acumulate. Iso se distrează jucându-se în mintea ei de-a Romeo și Julieta. Bănuiesc că băiatul acela nu a căpătat importanță decât după ce între ei s-a interpus un

ocean. Pe Iso nu o interesează sexul. La fel ca majoritatea elevelor mele, ceea ce o fascinează pe ea e iubirea. Dacă s-ar pomeni cu un băiat în carne și oase în pragul casei, n-ar ști ce să facă. Spuneți-mi, dumneavoastră ce idoli ați avut în adolescență?

— Îmi plăcea Madonna.

— Nu, vreau să spun, care erau băieții „siguri”, cei cu care vă simțeați liberă să aveți fantezii când erați de vârsta lui Iso?

Serios? Eliza a izbucnit în râs. George Michael, pe vremea când cânta la Wham! Mai sigur de atât nici că se poate.

— Exact. Iar mie îmi plăcea de Tito Jackson. Personaje foarte sigure, la fel ca și cele din saga Amurg[49]. Din experiența mea, cele mai multe fete, fete istețe, așa ca Iso, își cunosc limitele. Și știu să găsească modalități de a explora sexul și iubirea fără a se pune în pericol. Îmi pare însă rău că Iso a ajuns așa de departe.

— Da, și mie, a spus Eliza.

— Nu vreau să fiu indiscretă... dar discutați cu fiica dumneavoastră despre astfel de lucruri?

— Despre sex?

— Nu, nu despre sex în sensul de povești cu păsări și albinuțe. Asta e partea cea mai ușoară. Mă refer la iubire.

— Iubire? Iubirea romantică, asta vreți să spuneți? Nu știu ce să zic. Presupun că am

deschis subiectul pe vremea când citeam împreună basme. La facultate și la cursurile postuniversitare am studiat literatura pentru copii. N-am vrut ca Iso să facă prea mare caz de poveștile cu prinți. De asta am citit multe cărți din seria cu Ținutul Oz, pentru că eroinele de acolo sunt puternice și total neinteresate de iubire. După aceea l-am avut însă pe Albie și atunci am observat ce soartă nefericită au băieții în cărțile astea. Singurul personaj masculin pozitiv s-a dovedit a fi o prințesă deghizată. Iar celălalt este Button-Bright, iar el se rătăcește...

Glasul i s-a stins treptat, pe măsură ce începea să-și înțeleagă propriile cuvinte. Directoarea dădea acum din cap, dar cu blândețe. Eliza a adăugat, cu o voce slabă:

— Oricum, la vremea aceea, Iso trecuse deja de faza cu basmele povestite înainte de culcare.

— Nu mă îndoiesc. Și nu cred că purtarea lui Iso este neobișnuită. Este normal ca fetele de vârsta ei să fie secretoase și șirete. Într-un fel, e chiar sănătos. Numai că Iso a depășit limita atunci când a furat telefonul și am fost nevoiți să intervenim. La urma urmei, nu e vorba numai de telefon ca atare, ci și de toate aceste convorbiri făcute fără știința familiei. Din păcate, posesoarea de drept a telefonului a crezut

că l-a pierdut și i-a fost teamă să le spună părinților, așa că povestea asta durează de câteva săptămâni bune.

— Iso o să-i dea telefonul înapoi, nu e nicio problemă.

— Da, sigur, dar nu cred că e de ajuns. Eu v-aș sugera, dar rețineți, nu e decât o sugestie, să o retrageți din echipa de fotbal până la sfârșitul toamnei.

— Asta o s-o omoare! Și o să mă urască!

— N-o să moară. Dar e adevărat, o să vă urască o vreme. Trebuie să înțeleagă însă că a făcut o greșeală gravă.

Eliza a încercat să îl sune pe Peter din mașină, în drum spre casă, dar asistentul lui i-a explicat că se afla într-o ședință care nu putea fi întreruptă decât dacă era o problemă de viață și de moarte. Eliza a fost tentată să replice „Așa și e”, dar s-a răzgândit. Ar fi vrut să discute cu Peter înainte de a o înfrunta pe Iso, dar Albie era în mașină, și micul pișicher avea urechi de elefant. Ar fi fost nedrept față de Iso să dezbată situația ei în prezența lui Albie. Va merge acasă și va invoca fraza aceea din serialele de comedie: „O să vezi tu când o să vină taică-tău.” (Astăzi era ziua serialelor de comedie. În scena din biroul directoarei nu lipseau decât râsetele din *off,* și-a zis Eliza.) Nu va folosi fraza ca pe o amenințare, dar îi va da de înțeles lui Iso că problema era gravă, atât de gravă încât necesita prezența ambilor părinți, într-o luare de poziție comună.

— Iso? a strigat pe când ieșea din garaj.

— Sunt aici, mami. Vocea fiicei sale nu părea deloc neliniștită, fapt de-a dreptul înnebunitor. Ar fi trebuit să se teamă, măcar un pic, să dea ochii cu mama ei după ce aceasta fusese chemată la școală.

— Unde aici?

— În sufragerie, cu fosta ta profesoară. Am făcut ceai.

„A, de asta ești așa de calmă. Pentru că ai o martoră. Și știi că n-am cum să te iau la rost cu musafiri de față.” Apoi: „Profesoară? Ce fostă profesoară?”

A intrat împreună cu Albie în sufrageria formală, în care familia nu se reunea decât rareori. Masa fusese pusă pentru numai două persoane, dar cu toate cele necesare, ceainicul în formă de pește tronând pe un suport cu trei picioare și biscuiții, frumos aranjați, în evantai, pe un platou. Erau biscuiții pe care Eliza îi ținea la secret. Alt furt? Oare Iso încerca să-și impresioneze mama sau pe vizitatoare, o femeie absurd de bine îmbrăcată, a cărei figură i s-a părut imediat Elizei chinuitor de familiară. Numele ei îi stătea pe limbă, dar contextul era complet lipsit de sens. Profesoară? Nu-și amintea să fi avut vreodată o profesoară atât de elegantă.

— Trudy Tackett, a spus femeia, ridicându-se în picioare și întinzând mâna. Mă bucur că am avut ocazia să-ți cunosc fiica. Seamănă atât de bine cu fiica mea.

Walter era în curte, la ora de recreere, pentru prima oară după aproape o săptămână. Legal, deținuții de la Sussex I aveau dreptul la o oră pe zi în aer liber, însă mai mereu se ivea câte ceva. Oficialii pretindeau ba că găsiseră o armă și îi închideau pe toți înăuntru, ba că exista o spărtură în gard, deși în acest caz ar fi putut foarte bine să le interzică accesul pe acel teren de joacă pentru câini, așa cum ajunsese Walter să denumească micile curți în care își făceau rondul. Astăzi, de pildă, nu mai era niciun deținut prin preajmă, nimeni cu care să schimbe o vorbă sau să joace o partidă de cărți. Ceea ce nu-l deranja. Nu prea avea oricum chef de vorbă. Era fericit să rămână singur cu propriile gânduri și să simtă lumina mângâindu-i fața. Arătase dintotdeauna mai bine bronzat, cu toate că Barbara îi spunea că soarele este nociv pentru piele.

Mai demult, atunci când Walter își dăduse seama ce îi rezerva viitorul – sau, mai bine zis, ce *nu* îi rezerva – și ajunsese să își accepte soarta, primul său gând fusese: „Probabil că o să învăț să joc șah”. Nu știa prea bine cum de îi venise o asemenea idee. Ca majoritatea oamenilor, toate cunoștințele lui despre viața în închisoare proveneau din filme, dar asta fusese înainte de *Închisoarea îngerilor* și de *Tăcerea mieilor,* deși între timp aflase despre amândouă de la bărbații care fuseseră închiși aici după el. Singurul film de acest gen pe care Walter putea să îl povestească în detaliu se petrecea de fapt într-o școală de corecție pentru delincvenți minori, în care nimeni nu juca șah, de asta era foarte sigur. *Băieți răi,* cu Sean Penn. De când fusese închis, nu întâlnise pe nimeni care să fi văzut filmul. Dacă rosteai *Băieți răi,* toată lumea credea că te referi la celelalte filme, care apăruseră mult mai târziu.[50]

Elizabeth văzuse însă *Băieți răi.* Deși nu ar fi trebuit – era interzis minorilor sub cincisprezece ani, iar ea nu avea decât treisprezece atunci când fusese lansat. Walter îi atrăsese atenția, dar fără să insiste prea tare, pentru că era prea curios să afle ce credea ea despre film.

— Nu știu, spusese ea. Îmi place Sean Penn, dar aș prefera să-l văd mai des în filme gen *Colegiul Ridgemont*[51]. *Băieți răi* a fost atât de deprimant.

— Nu e filmul ăla în care fata își scoate bluza?

— Ba da. Sean Penn a fost atât de simpatic în film.

— Era un drogat.

— Personajul pe care îl interpreta era drogat.

O, ce formalistă mai era și ea, de parcă el n-ar fi înțeles diferența.

— Nu mi se pare nimic simpatic în a te droga, asta-i tot, spusese el, apoi abandonaseră subiectul.

Niciodată nu cădeau de acord în privința filmelor sau a muzicii. Lui îi părea însă rău că nu discutaseră mai mult. Ar fi vrut s-o întrebe dacă scenariul i se părea realist, adică dacă existau atât de multe violuri în închisoare, sau asta se întâmpla numai în școlile de corecție. Chiar și atunci, undeva în străfundurile minții, el știa că nu avea decât două opțiuni, închisoarea sau moartea, și prima îl înspăimânta de fapt cel mai mult. Moartea și-o putea imagina cu ușurință. Văzuse moartea cu ochii. Dar viața într-o celulă nu și-o putea imagina.

De-a lungul săptămânilor și lunilor în care justiția îi cercetase crimele și decisese ce pedeapsă să îi aplice, Walter ajunsese să înțeleagă și să accepte contururile pe care urma să le ia viața lui. „Contururile” – ce cuvânt frumos, ca un vas mare și rotund. Avea să fie găsit vinovat, pentru moartea lui Holly și a lui Maude cel puțin, și toate acestea din cauza lui Elizabeth, principalul martor al acuzării. Fără ea, nu ar fi avut nicio probă. Ea fusese cea care îl găsise la mormântul lui Maude, și tot ea fusese prezentă în noaptea când murise Holly. Norocul lui că se ferise să îi dea detalii despre celelalte lucruri pe care le făcuse. Sigur, făcuse câteva remarci vagi, mai ales la început, când trebuia s-o facă să i se supună. „Dacă ai ști câte am făcut... Odată i-am frânt gâtul unei fete, și dacă va fi cazul, o s-o fac din nou.” Fusese însă suficient de prevăzător pentru a nu-i dezvălui amănunte, și ea nu putea să le povestească polițiștilor decât ceea ce văzuse. Dacă ar fi ucis-o și pe *ea* – dar nu o făcuse, și așa stăteau lucrurile. Evident, își dăduse seama ce avea să se întâmple dacă erau prinși și că după moartea lui Holly urmarea devenise extrem de previzibilă. Holly nu era genul de fată a cărei moarte să rămână nerăzbunată. De data aceasta răpise o prințesă, iar regatul avea să se ridice, furibund, împotriva lui. Şi, așa cum se așteptase, după mai puțin de patruzeci și opt de ore fusese luat în custodie, și astfel își începuse cea de-a doua jumătate a vieții, cea petrecută în spatele gratiilor.

Totuși, în primele zile de detenție avusese parte de ceva variație. Atunci se ținuseră procesele și, în cazul lui Holly, recursurile și rejudecările. Prima cerere de rejudecare a procesului fusese înaintată înaintea expirării termenului de douăzeci și una de zile, motiv pentru

care nimeni nu avusese de obiectat. Tâmpita aia din juriu discutase despre pedeapsa capitală, spusese că știa ea din surse sigure că Walter nu putea fi condamnat la moarte în Maryland, așa că va trebui să fie judecat în Virginia. Și cățeaua naibii nu s-ar fi dat înapoi de la minciună, ar fi comis sperjur dacă ar fi fost cazul, însă alți jurați fuseseră suficient de cinstiți pentru a recunoaște că acea conversație avusese într-adevăr loc. Pe urmă, Walter înaintase o cerere de anulare a sentinței pe motiv de incompetență a avocatului, și cu toate că nu reușise să obțină rejudecarea procesului, se alesese cu Jefferson, care muncise din greu pentru el. El fusese cel care cercetase hărțile și ridicase întrebări legate de prezența lui Walter în Virginia, sau în Virginia de Vest, la data morții lui Holly. Da, știa că lumea se înfuriase atunci când se dăduse ordin ca patrulele de cercetare să iasă pe teren, că mulți considerau că era un amănunt de ordin pur tehnic, la urma urmei nu era decât un hotar trasat arbitrar pe o hartă. Dar, la naiba, cine n-ar fi vrut să se afle de partea bună a hotarului care despărțea viața de moarte? Dacă tabăra improvizată de Walter se găsea în Virginia de Vest, atunci el trebuia judecat în Virginia de Vest, iar în Virginia de Vest nu se aplica pedeapsa capitală. Doar trebuia să-și încerce norocul, nu era nimic de condamnat în asta, nu?

Într-un final, viața lui a intrat într-o negură cenușie, greoaie. Walter a reușit să facă o parte din lucrurile pe care și le propusese. A citit mult, în special cărți de istorie militară. S-a apucat să practice yoga. Coresponda cu oamenii care îi scriau, deși niciunul nu se compara cu Barbara LaFortuny în privința puterii pe care o exercita asupra lui. I se părea că toți cei care îi scriau, și mai ales femeile, voiau ceva de la el, ceva ce el nu le putea oferi. La un moment dat, s-a gândit să se convertească, dar și-a dat seama că își pierduse treptat credința și avea un respect mult prea mare față de religie pentru a încerca să se prefacă. Dacă Dumnezeu ar exista, atunci lumea ar avea mai mult sens. Măcar de asta era sigur.

Deci șah? Nu. Încercase, mai ales în perioada când își petrecuse ora în aer liber alături de soldatul acela în rezervă. Tipul, Hollis pe numele lui, îi spusese că poți să îți imaginezi o tablă de șah și să efectuezi mutările verbal. În timp, Walter reușise să facă asta, dar mai departe nu mersese. Strategia șahului – necesitatea sacrificiilor, imposibilitatea de a apăra toate piesele – îl irita. Detesta ideea de a face din pioni carne de tun. Și partidele erau prea lungi. Lui îi plăceau lucrurile care se mișcă mai repede.

Însă dansul, dansul acesta al lui cu Elizabeth – se desfășura în ritmul cel mai potrivit. E adevărat, pe parcurs el se apropiase poate prea mult de marginea prăpastiei, așa cum îl tot avertiza Barbara. Elizabeth urma să îl viziteze sâmbăta următoare, iar luni dimineață, el avea să fie transferat la Jarrat, a treia lui călătorie spre Casa Morții.

De fapt, indiferent de decizia lui Elizabeth, probabil că ar fi fost oricum nevoit să ajungă acolo, numai că lui nu-i păsa. Măcar era o variație în rutina zilnică și o șansă pentru el de a deveni o legendă. Walter Bowman, singurul om care se întorsese de trei ori din Casa Morții. Invincibilul!

Dar dacă Elizabeth va refuza să coopereze, așa cum îl tot bătea la cap Barbara? Atunci tot îi mai rămânea suficient timp pentru a-l asmuți pe reporterul acela împotriva ei, pentru a o face să înțeleagă cât de ușor putea fi distrusă viața *ei,* însă el spera că nu se va ajunge atât de departe. Ar fi fost mult mai bine ca Elizabetb să-și dea singură seama cum trebuia procedat și să facă ce trebuia făcut. Walter nu dorea să își atragă dușmănia ei și nici s-o facă să sufere. Tot ce voia era să rămână în viață și niciun mijloc nu putea fi ignorat în acest scop etc., etc., etc.

În ultimele săptămâni ajunsese să se bucure de conversațiile cu ea, și acum se întreba dacă și ea simțea la fel. Nu era prost. Ştia câtă durere îi pricinuise și nu se aștepta ca ea să înțeleagă că și el suferise. Atunci când începuseră să discute la telefon, el se concentrase exclusiv asupra planului său, asupra scopului pe care îl urmărea, și nu-și dăduse drumul la gură. Însă pe măsură ce intrase mai adânc în joc și stabilise ritmul discuției și cât de departe putea împinge lucrurile, riscase cu câteva digresiuni. Îi spusese despre lecturile sale și că reușise să citească până la urmă *Călătorii cu Charley,* care nu semăna nici pe departe cu ceea ce îi povestise ea. O tachinase cu privire la Madonna, zeița ei, și o întrebase dacă fusese la ultimul ei concert purtând brățări din cauciuc și ciorapi plasă. Viața ei actuală era tabu, și dacă insista prea tare sau făcea aluzie la ceea ce aflase despre ea, Elizabeth avea să-i închidă telefonul în nas. Dar trecutul era altceva, ei doi aveau un trecut comun.

O dată, o singură dată, el o menționase pe Holly. „Nu prea ți-a plăcut de ea”, remarcase el, iar Elizabeth se înfuriase, îi spusese că nu voia să discute despre Holly. Însă Walter era convins că nu se înșela. Lui Elizabeth *nu* îi plăcuse de Holly. Se temuse că fata cea nouă avea s-o înlocuiască – și avusese toate motivele să se teamă. Pentru că el pe Holly o dorise. Cu Elizabeth se trezise, pur și simplu, pe cap. Încă o dovadă că viața era nedreaptă. Și că norocul întârziase mult la întâlnirea cu el. Și era un noroc nu doar întârziat, ci și pe deplin meritat.

Eliza s-a dat încet jos în pat; articulațiile o dureau de parcă tocmai ar fi terminat o cursă de maraton. Într-un fel, acea zi chiar fusese un adevărat maraton, un maraton al grijilor maternale. Ba chiar un biatlon, dacă era să o pună și pe Trudy Tackett la socoteală, deși cum s-ar fi putut numi al doilea eveniment?

Fără să spună nimic, Peter a întins mâna și a început să-i maseze umerii. Eliza era recunoscătoare că soțul ci renunțase să mai discute despre cele petrecute după-amiază, că era suficient de înțelegător pentru a o lăsa în pace.

— Nu m-ai sunat, spusese Trudy pe un ton aproape acuzator.

Pentru Eliza, ziua părea să fi fost sortită înfruntării unor femei mai în vârstă care erau dezamăgite de ea, de felul ei de a se purta și de a-și crește copiii.

— Am așteptat, a continuat doamna Tackett, dar după câteva zile am înțeles că n-aveai de gând să mă contactezi.

— Nu aveam nimic de spus.

— Nu mie. Deși înțeleg că ai discutat în ultima vreme destul de des cu o veche cunoștință de-a noastră.

Eliza a fost atunci aproape mulțumită de umilința îndurată la Şcoala Generală North Bethesda. Îi oferea ocazia de a i se adresa lui Iso, dacă nu și lui Albie, pe acel ton măsurat de care avea nevoie.

— Iso, du-te, te rog, la tine în cameră. Nu cred că vei fi surprinsă să afli că ești iar pedepsită. O să discutăm mai târziu despre asta. Albie, Reba stă în casă de ceva vreme, și nici tu n-ai luat aer astăzi. Nu vrei s-o scoți un pic în curtea din spate?

Ambii copii au ascultat-o, deși Iso părea mirată, ca și cum n-ar fi găsit justificare pentru reacția mamei. Eliza a așteptat să audă

scârțâitul ușii de la intrare și pocnetul ușii de la dormitorul lui Iso. Deși cea din urmă s-a închis destul de ușor. De fapt, atât de ușor încât Eliza a urcat până la jumătatea scărilor pentru a verifica dacă ușa era închisă, apoi s-a întors și a închis ușa sufrageriei în urma sa.

— Ce i-ați spus lui Iso?

— Mai mult ea a vorbit. Din câte am înțeles i-ai spus că sunt mama unei prietene de-ale tale din copilărie. Fiica ta are maniere frumoase. Să fie educația englezească? Mi-a vorbit mult despre Londra.

— Da, îi e dor de Londra. „Asta abia am aflat și eu”, și-a spus Eliza. Oare Iso făcea confidențe oricui, în afară de mama ei? Oare Trudy putea să îi spună mai multe despre Simon, băiatul de șaptesprezece ani cu care Iso făcuse schimb de mesaje și apeluri pe telefonul șterpelit? Repet, ce i-ați spus lui Iso? Și ce doriți, doamnă Tackett?

— Vreau să mă asigur că nu pui ceva la cale.

— Să pun ceva la cale?

— Ştiu că vorbești cu el la telefon. Să nu încerci să negi.

— Nu neg. Deși n-am de ce să vă dau socoteală.

Calmul afișat de Trudy Tackett s-a destrămat într-o clipă.

— Ba da, sigur că ai de ce. Acum, dacă n-ai fi fost tu, fiica mea ar fi în viață.

— Nu, a spus Eliza. Şi-a ridicat capul, ciulind urechile. Se deschisese cumva ușa din hol? Oare Albie și Reba se întorseseră în casă? Și-a coborât vocea. Nu am putut

s-o salvez pe Holly. Îmi pare rău dacă dumneavoastră vă închipuiți altfel, dar acesta este adevărul.

— Să o salvezi? Ai fost complice. Tu ai ademenit-o în camioneta lui Bowman. Dacă n-ai fi fost tu, ea n-ar fi stat de vorbă cu el. Ştia că nu trebuie să discute cu bărbați străini. Tu ești cea care a înlesnit lucrurile.

— Doamnă Tackett, nu e vina mea că mă aflam acolo. Nu e vina mea că mă obișnuisem să fac tot ce îmi spunea el. La vremea aceea aveam cincisprezece ani, doar un pic mai mult decât fiica dumneavoastră.

— Holly era mai matură decât vârsta pe care o avea. Era un copil, indiferent cum arăta, iar tu i-ai oferit-o acelui monstru pe tavă.

Eliza ținea în mână cana cu ceai a lui Iso, care se răcea acum. Lucrul cel mai rău din aceasta conversație era... că înțelegea. Ştia ce simțea Trudy Tackett și nu o putea blama. Dacă Iso ar fi avut de suferit în circumstanțe similare, ea ar fi fost de neconsolat, disperată să găsească motive, să găsească vinovați. Cât de cruntă i-ar fi fost mania? Cât să taie o cărare în ocean.

— Îmi pare rău. Trebuie să mă credeți când spun asta. Și mai trebuie să înțelegeți că și eu am fost victima lui Walter.

— Atunci ce treabă ai să discuți cu el? Şi, din câte am auzit, te gândești să îl și vizitezi la închisoare.

În mod cert, Trudy Tackett deținea informațiile din interior. Eliza era sigură că nici Jefferson Blanding, nici Barbara LaFortuny nu luaseră legătura cu ea.

— Asta își dorește el.

— Și ce îți pasă ție ce vrea Walter? Ai fost victima lui, tu singură ai spus. Cu ce te are la mână?

A fost, desigur, tentată să-i spună ce îi promisese Walter, pentru a-i arăta că se află de partea îngerilor, la adăpost de orice reproș. Nu ea o omorâse pe Holly, dar nici n-o salvase. Să fie unul și același lucru? Singura ei dorință fusese să supraviețuiască. Decizia ei de a trăi însemnase că îi dorise moartea Iui Holly? Să fie o întrebare care depășea deopotrivă granițele psihologiei, filozofiei și teologiei? Alesese să trăiască, ceea ce, în viziunea ei, însemna să-l asculte orbește pe Walter. Holly fusese cea care încercase să i se împotrivească, cea care fugise.

— Cu nimic. Am motivele mele, motive strict personale.

— Walter nu e o persoană demnă de încredere.

— Cu tot respectul, știu asta, nu e nevoie să mi-o spuneți dumneavoastră, doamnă Tackett.

— Nici tu nu ești demnă de încredere.

Nu era drept. Sau cel puțin așa se gândea Eliza. Simțea cum clocotește de furie, apoi dintr-odată a cuprins-o frigul.

Sezonul gripei începuse mai devreme anul acesta. Grozav, tot ce-i mai lipsea acum, când se apropia vizita la Walter, era o răceală. Oare oficialii închisorii aveau s-o împiedice să intre dacă se dovedea că făcuse o formă contagioasă?

— Doamnă Tackett, nu știu ce vreți de la mine și, chiar dacă aș ști, nu sunt sigură că aș putea să v-ajut. Nu pot s-o readuc pe Holly la viață. Credeți că în toți acești ani nu m-am gândit de nenumărate ori la ceea ce am făcut? Și la ceea ce nu am făcut? Dar și eu am fost victima lui Walter, ăsta-i adevărul.

Vorbele acelea sunau neconvingător, își dădea și ea seama.

— Copiii tăi... nu știu nimic

despre asta, nu-i așa?

— Nu.

— Nu le-ai spus pentru că ți-e rușine?

— Nu le-am spus pentru că vreau să se simtă în siguranță.

— Nimeni nu e în siguranță pe lumea asta, niciodată. Ți-am dovedit-o astăzi, nu? Fiica ta mi-a dat drumul în casă pentru simplul motiv că îmi știa numele. Aș fi putut fi oricine. Aș fi putut face orice. I-aș fi putut face rău.

Brusc, Eliza și-a amintit ceva. Se afla cu familia într-o stațiune aglomerată de pe litoral, unde găsirea unui loc de parcare reprezenta o adevărată problemă. N-avea mai mult de șapte ani. Tatăl ei tocmai începuse să dea mașina înapoi ca să iasă din parcare când un băiețel a țâșnit de lângă mama lui și a fugit chiar în spatele mașinii lor. Manny a frânat la timp, dar mama băiatului s-a repezit spre ei, urlând. Mai târziu, în timp ce traversau bulevardul principal, aceeași femeie a scos capul pe geamul mașinii sale și le-a strigat: „Ar trebui să-i calc și eu pe copiii tăi, ca să vezi și tu cum e”.

— Soțul dumneavoastră a fost chirurg militar, nu-i așa? A lucrat în spitale unde erau tratați soldați din Vietnam, dacă nu mă înșel. Abia când fiica dumneavoastră a fost ucisă v-ați dat seama că lumea nu e un loc sigur? Sau abia atunci a început să vă pese?

— Tu ai impresia că îți pasă și că știi. Crede-mă, habar n-ai.

— Aici s-ar putea să aveți dreptate.

Doamna Tackett și-a mușcat buzele, aparent mai ofensată de acea concesie decât de orice altceva. Şi-a luat geanta și s-a ridicat.

— În carte... în carte se zice că ai fost, probabil, iubita lui.

— Nu-i adevărat. M-a violat.

— Dar Holly și cealaltă fată...

Cealaltă fată? Of, Doamne, nu se auzea vorbind? Ar fi fost un efort prea mare pentru ea să rețină numele lui Maude?

— Nu s-au găsit probe că ar fi fost violate, a adăugat Trudy Tackett.

— Purta prezervativ. Cel puțin, cu mine. N-am cum să știu dacă și cu ele.

— Un violator care poartă prezervativ... Dar în privința asta ne bazăm doar pe cuvântul tău.

— Doar pe cuvântul meu? Mă faceți minanoasă, doamnă Tackett?

A simțit cum roșeața îi cuprinde obrajii, cum pulsul îi zvâcnește cu putere în tâmple și la gât.

— Nu am avut încredere în tine atunci, și n-am încredere nici acum. Aștept de multă vreme să se facă dreptate și mi se pare o coincidență prea mare că ai început să discuți cu Walter tocmai acum, când se apropie data execuției.

— Și ce înseamnă dreptatea aceasta, după părerea dumneavoastră?

Şi-a făcut curaj, pregătindu-se să audă: „Ca tu să mori, și fiica mea să învie”. Dar Trudy Tackett nu era chiar așa de crudă.

— Execuția lui, asta înseamnă. Cu asta ne vom alege, Terry și cu mine. Nu e nici pe departe suficient, dar e tot ce putem cere. Te rog, nu interveni.

— Vă asigur că...

— Asigurările tale nu prea au greutate în ochii mei. Îmi cer scuze dacă par nepoliticoasă, dar așa e. Niciodată nu ai dezvăluit tot

adevărul. Și până în prezent, nimeni nu ți-a cerut socoteală. O fac eu, acum.

— Și vă simțiți mai bine?

Trudy Tackett a zăbovit o clipă cu răspunsul.

— Niciodată.

Stând întinsă în pat lângă Peter, care adormise chiar în timp ce îi masa umerii și o mângâia pe păr, Eliza s-a întrebat dacă doamna Tackett – niciodată n-avea să fie în stare să-i spună Trudy, și nici nu fusese invitată s-o facă, și-a dat ea brusc seama – rememora și ea scena în gând, stând întinsă în pat. Poate lângă doctorul Tackett? Oare mai trăia? Da, Trudy Tackett vorbise despre el la timpul prezent. Era soțul ei la curent cu ce făcuse ea în acea zi, cu tot ce făcea de mai mult timp ? Pentru că mai trecuse cel puțin o dată pe la ei, atunci când lăsase biletul pe care Eliza comisese eroarea de a-l ignora, și, în plus, tot ea fusese probabil cea care sunase pe telefonul lui Walter, așa cum ajunsese să îl numească.

Problema era că doamna Tackett nu se înșelase. Eliza nu spusese niciodată tot adevărul. Partea aceea cu restaurantul McDonald's – fusese obligată să depună mărturie în instanță în legătură cu ceea ce se întâmplase acolo pentru că procurorul considerase că ar fi fost mai rău pentru ea dacă apărarea ar fi chestionat-o pe această temă. Nu că avocatul lui Walter, mult inferior procurorului, ar fi știut cum să se folosească de acea informație. Unicul său scop păruse a fi acela de a o scoate pe Eliza din boxa martorilor cât mai repede cu putință. Dar adevărul era că, după ce văzuse reacția procurorului și mai ales, preț de o clipă, panica din ochii părinților, Eliza nu mai fusese atât de sinceră în relatările despre evenimentele din timpul ultimelor patruzeci și opt de ore petrecute cu Walter. Nu mințise. Era și ea conștientă că nu știa să mintă. Dar, la fel ca fiica ei acum, se pricepea să țină secrete și alesese să meargă pe această cale. Unele lucruri aveau să rămână nespuse. Pentru ca nimeni să nu o mai privească vreodată în felul acela.

După ce terminaseră cina, meniurile acelea cu ghinon de la McDonald's, urcaseră în munți până la un loc de întoarcere situat lângă parcul național, dar nu înăuntru. Walter nu voise să plătească pentru a intra în rezervație, și cu atât mai puțin să aibă de-a face cu pădurarul care păzea porțile. Era întuneric, mașina înainta încet, iar în lumina farurilor au zărit căprioare, și Elizei i s-a părut că se uită urât la ei. Holly plângea întruna, fără să se mai ferească. Ea ar fi vrut s-o aline, dar nu știa cum. A încercat, la un moment dat, să o bată ușor pe umăr, însă Holly tresărise, de parcă s-ar fi așteptat la ceva rău din partea ei.

După ce au găsit un loc potrivit, Walter a ridicat cortul pe care îl cumpărase de la Sunny's Surplus și a desfăcut fermoarul unui sac de dormit, spunându-le fetelor să se întindă pe el. Era o noapte răcoroasă, dar Eliza și-a dai seama că Holly nu voia ca ea să o atingă. „V-aș da ambii saci de dormit, a spus Walter, dar am nevoie și eu de unul ca să-l întind în mașină și să vă las pe voi două singure." Eliza s-a făcut ghem, șocată de frigul de afară și întrebându-se cât mai putea rezista să doarmă în aer liber. Cortul fusese una dintre ideile strălucite ale lui Walter. Costase mult, dar el susținuse că avea să-și scoată repede banii. Numai că nu fusese așa, nici pe departe. Atunci când îl cumpărase, nu își dăduse seama că majoritatea campingurilor – cele cu dușuri și toalete – erau cu plată. De zile bune nu mai găsise nimic de lucru. Banii lui Holly erau primii pe care îi vedeau de ceva vreme. Elizabeth se întreba cât de mulți erau, dacă ajungeau pentru o noapte într-un motel...

— Elizabeth?

Walter intrase în cort și stătea acum aplecat deasupra lor.

— Da?

— Du-te și stai puțin în camionetă. Vreau să discut ceva cu noua noastră prietenă.

Si Elizabeth s-a conformat. Întotdeauna făcea ce-i spunea Walter. S-a urcat în mașină. Nu s-a întins în pat, așa cum ar fi vrut probabil Walter, ci s-a așezat pe locul ei, închizând bine geamul. Dar tot a auzit ce se petrecea. Țipete, hohote de plâns, un urlet înfiorător, ca răgetul unui leu, apoi o dâră albă, care trebuie să fi fost părul lui Holly fluturând în timp ce alerga, iar Walter venea după ea, la mică distanță.

S-a uitat la cheile din contact, prinse într-o bucată de peruzea. Chiar dacă reușea să pornească mașina, n-avea cum să întoarcă. S-a aplecat totuși și a răsucit-o, în speranța că va da astfel drumul la căldură. Nu, trebuia să apese pe un buton ca să pornească motorul, și Walter avea să se înfurie pe ea dacă folosea numai bateria. S-a strecurat în spatele volanului și, după câteva încercări, a reușit să-l răsucească, apoi s-a întors pe scaunul ei. Aerul cald a umplut cabina, împreună cu sunetul unei melodii country, *Have I Got a Deal For You*[52]. Ea și Walter ajunseseră la un compromis în privința radioului. El alegea postul timp de patruzeci și cinci de minute, după care venea rândul ei, un sfert de oră. Walter spusese că așa era corect, pentru că era mai mare decât ea, și camioneta era a lui. Și că nu avea nicio obligație s-o lase pe ea să asculte posturile acelea de muzică pop, dar că acceptase fiindcă era un om bun. Îi mai spusese că toate fetele acelea erau rele, Madonna și Whitney Houston, și Mary Jane Girls, și

Annie Lennox, chiar și Aimee Mann, deși nu făcuse altceva decât să înștiințeze lumea că iubitul ei o bătea. Lui Walter nu-i plăcea niciunul dintre cântecele favorite ale lui Elizabeth, cu o excepție: *Everybody Wants to Rule the World*[53]. Atunci când îl asculta, dădea din cap, în ritmul muzicii. Îi mai plăcea și...

— De ce ai pornit motorul? a apărut brusc Walter. Era zgâriat pe față și abia răsufla. Consumi motorina, doar știi asta.

— Mi-era frig.

— Și de ce tremuri și acum?

Nici nu observase. Dar, într-adevăr, tremura, și dinții îi clănțăneau atât de tare, încât era de mirare că putuse auzi muzica.

PARTEA A ŞAPTEA

Everybody Wants To Rule The World

Melodie lansată în 1985.
Locul 1 în Top 100 Billboard la data de 8 iunie 1985.
24 de săptămâni în Top 100 Billboard

— Vrei să oprim undeva? a întrebat Vonnie. La ieșirea de pe autostradă sunt mai multe localuri și n-avem de ce să ne grăbim, suntem în grafic.

— Nu mi-e foame.

— E un Dairy Queen. Lungea silabele, încercând s-o ademenească pe Eliza. Și un Cracker Barrel.

— Mersi, nu e cazul.

— Cine știe? Poate avem noroc și dăm și peste un Stuckey's[54].

Eliza a izbucnit, aproape fără voie, în râs.

— Infama ruladă cu arahide pe care tu ai vrut-o cu orice preț...

— Amândouă am cerut-o.

— Și s-a dovedit a fi îngrozitoare, și tata s-a încăpățânat atunci, așa cum mai făcea din când în când, să o mâncăm, pentru că prea îl bătusem la cap cu asta, și ne-a amenințat că până la sfârșitul vacanței n-o să mai ia altceva...

— O, Manny, sunt sigură că fetele și-au învățat lecția, a spus Vonnie, imitând-o pe Inez. Şi-a coborât apoi tonul cu o octavă. Inez dragă, Vonnie și Elizabetb trebuie să învețe că există o măsură în toate și să nu mai fie așa de risipitoare. Pe lumea asta sunt atâția copii care mor de foame.

— Și după aia, în a doua noapte... unde eram?

— La Martha Washington Inn. În Abingdon. Memoria prodigioasă a lui Vonnie nu înceta să o uimească pe Eliza, deși poate că nu era decât o altă fațetă a siguranței de sine afișată de sora ei. Vonnie era întotdeauna convinsă că are dreptate, și nimeni nu o contrazicea. Ne-au dus acolo pentru că aveau un teatru foarte bun, a continuat Vonnie, și ei doi treceau atunci printr-una dintre fazele acelea când credeau că suntem pe cale să devenim niște filistine.

— Eu, tu nu.

— Ba și eu. Tata considera că am gusturi oribile în alegerea lecturilor, iar ție nu-ți plăcea să citești când erai mică. Așa că ne-au dus la Abingdon, să vedem *Şoareci și oameni.* Piesa a fost destul de bună, dar acum ne amintim mai degrabă de ce s-a întâmplat când am încercat să aruncăm rulada cu arahide în toaleta din baia veche și elegantă de la Martha Washington Inn. Măcar dacă am fi folosit oala de noapte din ceramică, așezată lângă pat din rațiuni pur decorative.

Sigur că da, acum își amintea și ea. Acesta fusese motivul pentru care Eliza începuse, câțiva ani mai târziu, să-l citească pe Steinbeck. Pentru că piesa o emoționase, chiar dacă la vremea aceea nu avea decât unsprezece ani. Era în 1981, primul an al administrației Reagan, iar părinții lor se simțeau ca niște exilați în propria țară, în contratimp cu epoca și moravurile ei. Tatăl lor era predispus la stări de spirit

sumbre, o depresie situațională generată de cultura pe care o observa înflorind în jurul său. Era ca și cum și-ar fi văzut copiii îndepărtându-se de el, purtați pe valul promoțiilor la jucării ieftine și al sentimentalismelor de doi bani. Ca părinte, Eliza îl înțelegea mult mai bine acum. Și ea simțea adeseori la fel în legătură cu lucrurile pe care Iso și Albie le adulau și se temea de vulnerabilitatea lor față de tot ce însemna moda și publicitatea. Era însă mai puțin înclinată spre reacții atât de agresive ca ale lui Manny, care le cărase pe fiicele lui la Gettysburg, Antietam[55] și Institutul Franklin[56] din Philadelphia. Asta dacă nu punea la socoteală excursia la Monticello, care fusese mai degrabă o acoperire pentru vizita la Charlotesville.

Dacă ea și Peter ar fi avut asemenea tendințe, ar fi combinat *această* excursie cu o vizită la Williamsburg și Busch Garden[57]. În schimb, invocaseră o scurtă vacanță în Richmond, considerat de *New York Times* destinația perfectă pentru un weekend relaxant. Intenționaseră să lase copiii în grija bunicilor, numai că Manny și Inez își făcuseră alte planuri, o excursie la Greenbrier, în Virginia de Vest, iar Eliza nu a vrut să le strice distracția autentică impunându-le una falsă. Așa că a sunat-o pe Vonnie, care s-a declarat încântată să stea cu nepoata și cu nepotul ei. Însă Peter se împotrivise, sugerând ca ele două să facă drumul împreună. „Nu am nimic cu sora ta, spusese el, dar m-ar distrage peste măsură gândul că Vonnie s-ar putea să nu-și amintească să-l ia pe Albie de la școală. În plus, Iso e pedepsită și va găsi ea o cale să intre pe sub pielea lui Vonnie. Sora ta e în stare să trateze de la egal la egal cu majoritatea secretarilor de stat și cu președintele Rezervelor Federale, însă se va lăsa imediat păcălită de o puștoaică de treisprezece ani care își pune în cap să ia legătura cu un băiat cu coșuri pe față din nordul Londrei.”

Eliza era destul de sigură că vestea avea să fie o lovitură pentru sora ei, dar se hotărâse să nu-l contrazică. Ele două nu mai avuseseră de mult ocazia să stea singure împreună, probabil de când Eliza o născuse pe Iso. O văzuseră de mai multe ori pe Vonnie pe vremea când locuiau la Londra decât după ce reveniseră în State, pentru că munca ei o aducea acolo mai des decât la Washington. Dar chiar și atunci, majoritatea întâlnirilor aveau loc seara, în restaurante londoneze, unde lumea venea la masa lor ca s-o salute pe Vonnie și s-o sărute pe ambii obrajii. Vonnie era cea care alegea întotdeauna restaurantul, așa că probabil prefera genul acela de atmosferă. Găsea mereu scuze pentru a nu veni în cartierul Barnet – era atât de departe, și metroul nu circula după anumite ore, deși ar fi putut rămâne la ei peste noapte, în camera de oaspeți, numai că întotdeauna avea programate ședințe importante pentru a doua zi dimineața. Nu, ea prefera să îi întâlnească pe Eliza și pe Peter în localurile acelea la modă, după care îi trimitea acasă, împovărați de nota de plată și de

cadouri nu tocmai potrivite pentru copii.

Era nouă dimineața și plecaseră la drum la ora șapte, anticipând ambuteiaje cumplite la nodul rutier de pe șoseaua de centură a capitalei, supranumit Mixing Bowl. Pe Eliza o îngrozea, deși nu-l cunoștea decât după reputație, așa cum era prezentat de reporterii postului WTOP la știrile de la „și opt minute". Mixing Bowl era ca un criminal nemilos din serialele acelea horror. Din când în când se mai odihnea, dar nu murea niciodată. Așa că se hotărâse că cel mai bine era să plece devreme, pentru a evita orele de vârf. Spre uimirea ei, cu toate că traficul era destul de aglomerat în Washington la ora șapte, ele mergeau împotriva fluxului, așa că au trecut prin Mixing Bowl cu atâta ușurință încât aproape că s-a simțit dezamăgită. Aveau să ajungă la Richmond cu mult înaintea prânzului, cu câteva ore înainte de a se putea caza la hotel. Ar fi putut să plece sâmbătă dimineață, însă orele de vizită la penitenciar erau destul de matinale. La sfatul Barbarei LaFortuny, Eliza hotărâse să plece cu o zi înainte și să parcurgă apoi drumul scurt care pornea din Richmond, trecând printr-un orășel cu nume amuzant – Disputana –, pentru a ajunge într-un final în Waverly, unde se afla închisoarea Sussex.

Nu că ei i s-ar fi permis vreodată să-l viziteze pe Walter, îi spusese Barbara Elizei. Dar cunoștea alți deținuți din pavilioanele I și II de la Sussex, și deci era familiarizată cu procedurile. De fapt, vorbise pe un ton melancolic despre călătoria Elizei.

— Nu l-am întâlnit niciodată. Poți să-ți imaginezi? După atâția ani, și nu ne-am văzut niciodată față în față. Și totuși, îl cunosc la fel de bine ca pe toți prietenii mei.

Elizei îi stătea pe limbă s-o întrebe: „Și cât de bine îți cunoști tu prietenii, Barbara?"

— Am ajuns vreodată în Richmond atunci când eram mici? a întrebat-o acum Eliza pe Vonnie. Orașul care se vedea în zare i se părea vag familiar.

— Nu, nu cred. Am trecut o dată, într-una dintre excursiile acelea de vizitare a colegiilor, când am mers la Duke.

— Uitasem de excursiile tale dinainte de colegiu și că te

însoțeam cu toții.

— Din cauză că mama și tata voiau să meargă cu mine și nu puteau să te lase pe tine singură acasă.

— Zău? Nu-mi amintesc asta. Credeam că tu ai fost cea care insista că are nevoie de părerea lor.

Vonnie a izbucnit în râs.

— Ştii bine că nu ăsta e felul meu de-a fi. Dacă era după mine, nici n-aș fi făcut excursiile acelea. Eram convinsă că Northwestern e locul cel mai potrivit pentru mine, dar ei mi-au spus că trebuie să depun cerere de admitere la cel puțin cinci colegii și să le vizitez pe toate. Le-am ales pe celelalte patru știind dinainte că nu-mi vor plăcea la fel de mult ca Northwestern – UNC, Duke, Bennington și NYU. O universitate mare de stat, o altă idiosincrazică, aproape Ivy League[58], o școală particulară la fel de bună ca Northwestern și, în fine, un colegiu dintr-un oraș mare. Așa am părut în ochii lor că sunt deschisă la minte. Dar ceea ce îmi doream eu era o programă bună de jurnalism și o secție puternică de teatru. Și numai Northwestern le avea pe ambele.

— Deci ai pus la cale șarada asta și i-ai cărat după tine în excursiile alea când tu te hotărâseși deja? Îi era foarte ușor să și-o închipuie pe Iso

făcând același lucru.

— De ce nu?

— Nu ar fi fost mai simplu să le spui de la bun început ce gândești?

— Nu, pentru *tine* ar fi fost mai simplu. Eu am fost deschizătoare de drumuri, Elizabeth. Vonnie avea obiceiul să i se adreseze astfel atunci când discutau despre copilăria lor. Toate privilegiile care ție ți s-au părut de la sine înțelese au fost de fapt câștigate de mine. Pun pariu că ție nu ți-au spus că trebuie să aplici la cel puțin cinci colegii și să le vizitezi pe toate.

— Nu, dar eu n-am avut note așa de bune ca tine, și nici perspectivele tale profesionale. Eu trebuia să merg la o școală cât mai sigură cu putință. Cea mai sigură, dacă era posibil. Nici acum nu știu cum de-am intrat la Wesleyan.

Vonnie s-a înecat de râs.

— Ce-am spus?

— Of, zău așa, Eliza. Doar nu poți să fii atât de naivă.

— Nu știu despre ce vorbești.

— Despre eseu. Acela la care te-am ajutat și eu, la final, ai uitat? Aproape că ai povestit acolo tot ce ți se întâmplase.

— *Ba nu*.

— Ba da.

— Eseul era despre Anne Frank.

— Da, și despre legătura ta de ordin personal cu ea. Era subtil – mai ales după ce te-

am ajutat să îl revizuiești –, dar pentru cei din comisia de admitere n-a existat niciun dubiu că știai din proprie experiență ce înseamnă să fii ținut captiv. Că fuseseși victima unei răpiri brutale și că astfel dobândiseși acele cunoștințe, pe care altfel nu aveai cum să le posezi.

— Nu, nu e adevărat.

Vonnie a ridicat din umeri, jucându-se la radioul din mașină, probabil în căutarea unui post afiliat la rețeaua națională sau chiar, Doamne ferește!, C-SPAN[59]. Interpelările parlamentare adresate prim-ministrului britanic reprezentau pentru Vonnie unul dintre cele mai așteptate momente din săptămână, însă ele erau difuzate de obicei duminica, cel puțin după știința Elizei.

— Eu nu te critic, a spus Vonnie. Ai dreptul să îți valorifici experiența de viață.

— Dar nu mi-am *valorificat-o* niciodată.

— Nici n-ai avut nevoie. A fost dintotdeauna un fel de... cum să spun... un fel de câine uriaș care a stat mereu pe lângă tine. Un câine uriaș care nu latră, nu mârâie și nu-și arată niciodată colții, dar e atât de mare încât cine ar îndrăzni să se pună cu el? De douăzeci de ani ești cruțată practic de orice critici. Ești de neatins. La fel ca Beth din *Micuțele doamne*, pentru a mă raporta la un personaj din lumea ta. Atât de bună la suflet, atât de dulce, și cu un destin oribil planând deasupra capului.

— Cruțată de către cine? Numai tu, părinții și Peter

cunoașteți povestea. Și bunicii, dar ei nu mai sunt. Nimeni altcineva nu vede câinele ăsta despre care vorbești. Dacă ai de gând să discuți despre sentimentele tale, n-ai decât. Dar nu mi le arunca mie în cârcă.

— Bun, atunci o să mi le reții.

Vonnie a tăcut. Avea de gând să spună ceva dur, și-a dat seama Eliza, genul acela de lucru pe care nu mai ai cum să-l repari apoi. Din ziua în care ai fost răpită, a continuat Vonnie, am simțit că părinții nu mai au același interes față de mine și de realizările mele. Aproape că te-au pierdut atunci, așa că pentru ei ești mai prețioasă. Nu se pot stăpâni. Sigur, se străduiesc, sunt oameni inteligenți și înțelegători, dar nimic din ceea ce fac eu nu se compară cu ceea ce le oferi tu, prin simplul fapt că exiști. Şi, fără supărare, Eliza, să exişti e cam tot ce faci.

Era ultima picătură. Până atunci, Eliza se ținuse tare.

— Sunt soție și mamă. Probabil că n-ai rezista nici măcar o zi în locul meu. De fapt, motivul pentru care facem călătoria asta împreună este că Peter nu te crede în stare să faci ceea ce fac eu. Era o afirmație nemiloasă, care avea să strice și mai mult relația deja încordată dintre sora și soțul ei, însă Eliza era prea supărată pentru a juca cinstit.

— Nu transforma povestea asta într-o chestie gen războiul mămicilor. Știi bine că nu sunt așa de proastă. Tu... plutești prin viață. Lași lucrurile să ți se întâmple. Cred că ești o mamă bună și știu că pui multă energie în tot ceea ce faci. Dar te mulțumești să reacționezi, și atât. Iisuse, Eliza, dacă aș fi trăit eu experiența ta, singurul lucru pe care l-aș fi învățat ar fi fost să nu las pe nimeni să preia controlul asupra vieții mele. Dar tu l-ai oferit pe tavă. Lui Peter, copiilor. Și acum i-l dai înapoi lui Walter Bowman.

— Mă duc să-l vizitez pe Walter pentru că mi-a promis că îmi va spune ceea ce nu a spus nimănui niciodată. Câte fete a ucis și unde se află ele.

Vonnie a rămas tăcută preț de câteva minute, și Eliza s-a concentrat asupra GPS-ului, care le conducea direct spre destinație, fără nicio localitate intermediară. Detesta vocea aceea înregistrată. I se părea un pic îngâmfată. Se bucura în secret atunci când lucrările de reparații sau altă problemă neașteptată punea GPS-ul în dificultate, nu că vocea ar fi recunoscut vreodată că greșise.

— Și după asta? a întrebat Vonnie.

— Adică?

— Bun, deci el îți face mărturisiri. Și ce-i cu asta? Te-ai gândit vreodată că astfel de mărturisiri nu sunt considerate legale în absența avocatului? Că s-ar putea să nu rezolvi nimic, ci doar să agiți apele? Peter a sesizat asta, te asigur.

Deci Peter și Vonnie vorbiseră despre ea.

— Și când ați ajuns voi la concluzia asta?

— Azi-noapte. El nu se culcase, avea de lucru, și eu la fel. Am coborât să-mi torn un pahar cu vin. Apropo, cineva ar trebui să-i explice lui Peter că nu toate vinurile franțuzești scumpe sunt neapărat și bune.

Ciudat, dar critica aceasta neașteptată a mai domolit furia Elizei. Era atât de tipică pentru Vonnie cea nepăsătoare și egoistă.

— Când eram amândouă adolescente, ai spus odată că totul se va învârti, de atunci înainte, în jurul meu. Nu e posibil ca pe parcurs să-ți fi transformat percepțiile în realitate? Să vezi ceea ce vrei să vezi?

— Ba da, a răspuns Vonnie. Dar nu e la fel de posibil să am dreptate? Să am dreptate atunci când afirm că mi-am petrecut toată viața în umbra surorii mele?

— Nu, dacă te referi la lume așa, în general.

— S-o ia dracu' de lume. Mie de familie îmi pasă.

Asta era ceva nou.

— Te temi că ceea ce voi face va ajunge în atenția publicului? Că presa va răscoli trecutul?

— Nu. Ştiu că nu asta urmărești.

— Atunci de ce mi-ai spus toate astea?

— Nu știu nici eu. Poate pentru că povestea e tot acolo și noi nu discutăm niciodată despre ea. Poate că nu e vorba de niciun câine mare,

ci de vechiul clișeu cu elefantul din cameră. Știu că ceea ce ți s-a întâmplat a fost ceva personal. Dar ni s-a întâmplat și nouă. Mamei, tatei și mie. Noi suntem cei care am stat lângă tine, nu Peter. Și totuși, tu în Peter ai încredere mai mult decât în oricare dintre noi. Peter e cel care îți modelează viața. Îl urmezi oriunde se mută cu serviciul și faci toate sacrificiile necesare pentru a-l ajuta în carieră, chiar dacă asta înseamnă să renunți la propriile visuri.

— Vonnie, oricât ți-ar fi de greu să înțelegi, eu nu am privit niciodată drept un sacrificiu faptul că mi-am abandonat studiile postuniversitare. Dacă nu mă retrăgeam atunci, probabil că aș fi și acum în același stadiu, încercând să-mi finalizez, plictisită de moarte, teza despre literatura pentru copii a anilor ’70. Mi-am dat seama, cu multă vreme în urmă, că nu aveam mare lucru de spus despre Forever[60] a lui Judy Blume, și nici nu știam să explic de ce un băiat și-a poreclit penisul Ralph, prin asociere cu voma. Asta da semiotică!

Vonnie a râs, și atmosfera s-a detensionat. Au continuat să râdă toată ziua, pe măsură ce rememorau vechile povești ale copilăriei. Rulada cu arahide (din nou) și încercarea lor de a face pe nevinovatele atunci când apa în care pluteau arahidele s-a revărsat din vasul de toaletă al băii în fermecătorul și rafinatul Martha Washington Inn. În Richmond au urmat și alte amintiri, în timp ce se plimbau prin

cartierul cu străzi dispuse în formă de evantai, și mai târziu, când au luat masa la acea faimoasă *charcuterie* recomandată de *New York Times*. Vonnie și-a amintit de femeia aceea furioasă, din stațiunea de pe litoral, care îi amenințase că o să-i calce cu mașina, dar și de domnul Sleazak, vecinul lor portretist din Roaring Springs, care o rugase pe Inez să îi pozeze nud, promițându-i că tabloul avea să fie „numai pentru ochii mei". Fusese o zi pe deplin satisfăcătoare și care reușise imposibilul – să abată gândurile Elizei de la ceea ce avea să se întâmple a doua zi. Nu ar fi fost deloc surprinsă să afle că Vonnie provocase cearta în mod intenționat, pentru a-i distrage atenția. În felul ei, era o soră bună, și ea trebuia să se mulțumească cu asta.

Însă în seara aceea, stând întinsă într-un pat străin și încercând să adoarmă, departe de Peter, de Iso și de Albie, au început să-i revină în minte evenimentele de peste zi. Din toate poveștile acelea amuzante pe care le împărtășea cu Vonnie, marea majoritate datau *dinainte*. Oare din cauză că după aceea Vonnie plecase la colegiu? Sau pentru că, după revenirea Elizei acasă, familia Lerner își pierduse obișnuința de a mai glumi și de a se mai prosti? Ciudat, dar niciodată până atunci nu se gândise la ceea ce Walter le furase tuturor. Din ziua în care ea se întorsese acasă, familia ei trăise un sentiment de absolvire a păcatelor, recunoscători pentru finalul fericit, și totuși temători. Azi erau bine cu toții, dar cine știa ce le rezervă ziua de mâine? Sigur, asta era valabil pentru orice familie fericită. Diferența era aceea că ei *știau*. Avuseseră ghinion o dată și știau că ghinionul putea să-i lovească oricând din nou. Și atunci când vine vorba de ghinion, n-ai cum să te protejezi, nu există niciun fel de repartizare a cotelor. E ca atunci când, la ora de matematică, un copil învață că șansele ca o monedă să cadă pe cap sau pajură sunt întotdeauna egale, indiferent de câte ori arunci moneda în aer și pică pajură. Cu fiecare aruncare, șansele rămân aceleași. Și în fiecare zi, ghinionul te poate lovi din nou.

— V-ați întors, domnișoară LaFortuny? a întrebat tânăra recepționeră de la Hampton Inn.

— Doar mă știi. Nu pot să stau multă vreme departe de băieții mei.

Funcționara, o fată drăguță, dar care ar fi trebuit să se îngrijească mai mult – înfățișarea ei arăta că mănâncă prost și că nu face mișcare – a schițat un zâmbet neconvingător. La fel ca majoritatea cunoscuților Barbarei, părea nehotărâtă între admirația față de ambiția cu care își susținea cauza și groaza față de cei pe care Barbara îi ajuta, deși groaza cântărea ceva mai greu.

— De câți deținuți vă mai ocupați acum?

— Numai de trei, și pe cel deja condamnat la moarte nu mă lasă să-l văd. Dar îi am pe ceilalți doi, pe care îmi dau voie să îi vizitez din când în când. Dacă se poartă frumos. Și dacă mă port și eu frumos.

— Sunt sigură că dumneavoastră vă purtați mereu frumos, domnișoară Barbara, a zis fata.

La nici patru sute de kilometri de Baltimore, manierele erau complet diferite.

— O, ai fi surprinsă să vezi ce bine mă pricep să fac valuri.

— Pun pariu că va pricepeți la asta, a spus fata, amabilă, în timp ce făcea acele manevre misterioase la computer fără de care nicio tranzacție nu mai părea acum posibilă.

Barbara se întreba dacă nu cumva și pedagogia implica mai nou operațiuni pe computer. Calificativele se acordau probabil electronic. Pe când era ea profesoară, obișnuia să apese tare cu stiloul pe hârtie, pentru ca judecata ei să se imprime bine. Șapte. Asta era nota pe care o dădea cel mai des, deși majoritatea elevilor meritau mai puțin. N-ar

fi făcut însă față în mediul actual, cu mult mai indulgent.

Barbara începuse să corespondeze cu cei doi „băieți” ai ei de la Sussex după ce intrase în contact cu Walter. Îi alesese din pricina locului de detenție, căutând un motiv pentru a veni aici cu mașina, chiar dacă își dădea seama că nu avea să capete niciodată acceptul de a-l vizita pe Walter. Dar simplul fapt că putea pătrunde pe porțile penitenciarului Sussex o făcea să se simtă mai aproape de el. Iar cei doi deținuți pe care îi alesese aveau realmente nevoie de ea. Ambii erau afro-americani, iar Barbara nu se îndoise nicio clipă că pedepsele primite de ei fuseseră mai aspre din această cauză. Bobby Ray, cel pe care era programată să îl viziteze a doua zi, fusese narcoman și sfârșise prin a ucide două femei într-o tentativă de jaf pe care oricine ar fi descris-o drept jalnică. Femeile erau și ele dependente de droguri și afro-americane. Dacă ar fi fost albe, mai mult ca sigur că Bobby Ray ar fi fost condamnat la moarte și și-ar fi așteptat acum execuția, la fel ca Walter. Slabă consolare pentru Bobby Ray, care tânjea să-și poarte noul eu, cel treaz și perfect conștient, în lumea largă, să experimenteze viața cu mintea limpede. Nu mergea atât de departe încât să susțină că era nedrept ca noul său eu să fie închis pentru ceea ce făcuse, sub efectul drogurilor, vechiul său eu, însă Barbara își dădea seama cât de tare îl măcina ideea. Ea considera că Bobby Ray merită o a doua șansă, deși bănuia că, dacă ar avea parte de ea, ar rata-o. Detenția îl scăpase de droguri, dar nu reușise să-i insufle cu adevărat sentimentul responsabilității. Bobby Ray nu era în stare să dea piept cu lumea reală, nu că ea ar fi declarat vreodată asta în fața comisiei pentru eliberare condiționată, dacă ar fi fost întrebată. Avea însă să redacteze un raport favorabil și să-l ajute pe cât îi stătea în putință.

Şi-a despachetat micul bagaj, deși avea de gând să elibereze camera în cel mult paisprezece ore, o pauză în drumul spre închisoare. Se întreba dacă Eliza Benedict se cazase în același motel sau optase pentru plecarea din Bethesda a doua zi. Poate că avea s-o întâlnească în dimineața următoare la micul dejun cu bufet suedez.

A sunat la recepție, cerând să i se facă legătura cu camera Elizei Benedict. „N-avem pe nimeni cu numele acesta la noi în motel, domnișoară Barbara”, a spus recepționera. Atunci, poate Lerner? „Nu, doamnă, n-avem nicio rezervare pe acest nume.”

Cu atât mai bine. Apariția Barbarei ar fi descurajat-o pe Eliza, poate chiar i-ar fi trezit suspiciuni. Probabil că ar fi fost mai bine dacă n-ar fi venit deloc, însă făcuse călătoria din motive legitime, iar Bobby Ray îi aștepta vizitele cu nerăbdare. El de ce să aibă de suferit? În plus, prezența ei asigura o karma favorabilă pentru Walter. Pentru că ea își descătușase energia, încercând să creeze o aură.

A scos cuvertura de pe pat – cuverturile din moteluri colcăie de bacterii, îi spusese odată o prietenă care încercase să organizeze un

sindicat al cameristelor din Baltimore – și s-a întins pe cearșaf, butonând telecomanda până ce a dat de CNN, unde a urmărit știrile afișate în bară. Indiferent de situație, marți Walter avea să figureze și el acolo. Deși probabil că n-o să-l nominalizeze. Se vor referi la el ca la DEȚINUTUL CONDAMNAT LA MOARTE sau CRIMINALUL ÎN SERIE DIN VIRGINIA. Acest din urmă apelativ o deranja din mai multe motive. În primul rând, pentru că era incorect. Două victime nu erau de ajuns pentru a-l cataloga drept criminal în serie. Nemernicul de Jared Garrett avusese dreptate aici. Plecând de la cele povestite de Walter, Barbara considera că el avea o carență de ordin psihologic care fusese declanșată de vorbele sau de faptele celor două fete. O femeie din Texas invocase în instanță pierderea temporară a facultăților mintale, explicând că soția amantului ei îi spusese să tacă din gură, iar în clipa următoare tipa zăcea pe podeaua garajului, ciopârțită cu propriul ei topor. Femeia fusese achitată. Barbara nu încercase niciodată să-l tragă de limbă pe Walter în legătură cu crimele sale. O astfel de discuție i se părea rușinoasă, dezgustătoare. Și oricum, acel Walter nici nu mai exista. La fel ca Bobby Ray, închisoarea îl transformase într-un alt om.

Dar, spre deosebire de Bobby Ray, el nu mai avea nicio șansă să-și testeze noul eu în lume, deși poate că ar fi avut șanse mai mari de a răzbi. Walter era un om capabil. Care meditase profund la ceea ce făcuse.

Și totuși Barbara fusese cea care, în scrisorile ei, îi deschisese ochii, atrăgându-i atenția asupra contradicțiilor izbitoare din depoziția lui Elizabeth Lerner, acea portiță prin care un avocat mai competent ar fi putut trece cu ușurință. Cum de n-o sesizase nimeni în toți acești ani? Pentru că nimeni nu voise să vadă, nimeni nu dorise să facă presiuni asupra acelei tinere curajoase care reușise să îi reziste crudului violator/criminal. Nici măcar Walter nu-și dăduse seama.

A comandat o pizza cu ciuperci și ceapă de la un restaurant din apropiere, care făcea și livrări la domiciliu, și și-a pregătit o cană cu ceai la aparatul din dotarea camerei, dar numai după ce l-a spălat cu mare grijă. Aceeași prietenă care o prevenise asupra cuverturilor îi povestise că văzuse o cameristă folosind peria de toaletă pentru a curăța cafetiera. Să nu-ți vină să crezi. Da, nu-ți vine să crezi câte asemenea crime mărunte, cotidiene împotriva umanității rămân nepedepsite, de câtă grosolănie și răutate sunt capabili oamenii care se cred buni la suflet, postând pe internet comentarii înfiorătoare atunci când un bărbat ca Walter este omorât. Folosesc termeni precum „bestie” sau „monstru” și pledează deschis în favoarea unor metode de execuție mai dureroase, mai sadice. Și ei sunt tot criminali, niște lași care își deleagă setea de sânge către stat, păcălindu-se singuri că ucid în serviciul justiției.

Walter s-a trezit din somn cu gândul la ketchup. De ce se gândea la ketchup? A, din cauză că-și amintise de *reclama* aceea în care ketchupul tremura ca piftia, cu tot ritualul unui prim sărut și un cântec pe fundal. An-ti-ci-pa-a-a-a-a-re. Citise recent că melodia era, de fapt, despre o întâlnire amoroasă, deși părerea lui era că *întâlnirea* se referea în cazul acela la sex. Din experiența lui, prea multă anticipare putea distruge totul, te încuraja să te aștepți la mai mult și la mai bine, iar așteptările aveau să-ți fie înșelate. El, unul, nu voia niciun fel de an-ti-ci-pa-a-a-a-a-re, nu voia să fie dependent de gravitație și de nicio altă forță a naturii pentru a face lucrurile să se așeze în ordinea lor firească, să se producă pur și simplu. Voia să fie cel care pune lucrurile în mișcare. Din nou. Și în cele din urmă.

A început să se masturbeze, dar nu pentru că s-ar fi gândit la ea. Pur și simplu, nu o privise niciodată în acest fel. Voise întotdeauna să-i ceară scuze pentru asta, dar cum? Pentru că ar fi însemnat să adauge și insulta răului pe care i-l făcuse. Chiar și atunci când fusese cu ea, nu se gândise de fapt la ea. Poate că așa era cel mai bine. Să o iubești pe cea cu care ești și să te gândești la altcineva.

Nu o iubea, dar o plăcea. Și acum aștepta cu nerăbdare să o revadă, să îi vorbească față în față. În plus, imediat vor începe să circule zvonuri cum că o femeie venise să-l viziteze, ceea ce îi va conferi un anumit prestigiu, mai ales dacă avea să se afle și că era atrăgătoare. Nici vorbă ca ea să apară în rochia aceea verde, cu părul strâns într-un coc, dar presupunea că va arăta oricum bine. Nu putea decât să spere că va supraviețui suficient de mult timp pentru a se bucura de noua sa reputație. Deși, pe de altă parte, dacă ar supraviețui, ar deveni celebru din motive mult mai întemeiate decât acela că primise vizita unei roșcate în închisoare.

Barbara îi sugerase să scrie un soi de scenariu al întâlnirii, ba chiar să-l repete împreună la telefon. Citit pe roluri, așa îi spunea metodei. Un scenariu! Citit pe roluri! Barbara încercând să preia identitatea lui Elizabeth! Nu, nici vorbă. El trebuia să fie spontan, degajat. Dar în același timp atent la ticăitul ceasului. Pentru că era în criză de timp.

Exact în clipa în care și-a găsit ușurarea, un sunet mult prea familiar s-a auzit în Sussex I, cel mai puternic, cel mai înfiorător sunet într-un loc plin de sunete puternice și înfiorătoare. „Nu, nu, Doamne, te rog. Nu-mi face una ca asta.”

Eliza și Vonnie se apropiau de poarta închisorii cu acea nervozitate tipică celor care dau rareori de probleme, care sunt conștienți că urmează să intre într-o lume în care puterea este distribuită altfel decât de partea cealaltă a gardului. Trebuiau să se poarte așa cum li se spunea, să meargă numai acolo unde li se permitea, să vorbească numai atunci când li se dădea voie. Erau multe libertăți la care li se cerea să renunțe, chiar dacă numai pentru o oră, chiar dacă în numele unei cauze nobile. Palmele Elizei erau ude de transpirație, iar Vonnie părea încordată.

Așa că, atunci când paznicul a spus: „Îmi pare rău, doamnă, astăzi nu e program de vizite", primul impuls al Elizei a fost să nu îl contrazică, ci să-și ia un aer confuz.

— E o situație mai specială, a spus ea. Vă rog să verificați pe listă, sunt sigură că îmi veți găsi numele acolo.

— A, numele dumneavoastră e pe listă. Am numele tuturor pe listă, a răspuns paznicul, nu fără amabilitate. Numai că astăzi nu intră nimeni din afară. Azi-noapte s-a găsit ceva la Sussex II și toți deținuții vor rămâne în celulele lor. Va trebui să reveniți data viitoare când sunt programate vizite, cam peste două săptămâni.

— Bărbatul pe care vrem să-l vizităm va fi mort peste două săptămâni, a intervenit Vonnie, aplecându-se peste umărul Elizei.

— Zău? a întrebat paznicul, pe un ton sec, plictisit. Păi, n-am ce-i face. Azi nimeni n-are voie înăuntru, asta e tot ce vă pot spune. O situație neplăcută pentru toată lumea.

— Dar trebuie să existe o cale, a insistat Vonnie.

Întotdeauna se găsește o soluție, atâta timp cât...

— Nu, a spus paznicul. Nu există nicio soluție. Azi nu e program de vizite. Reveniți peste două săptămâni.

Elizei îi venea să-și lase capul pe volan și să se pună pe plâns. Doar că nu era sigură dacă lacrimile ei aveau să fie pentru familiile cărora sperase să le aducă puțină alinare sau pentru propriile ei dorințe spulberate. Nu s-a putut abține să nu-și spună că ceea ce îi dejucase planurile fusese propria ei necinste, că toate acestea nu s-ar fi întâmplat dacă ar fi fost complet sinceră în privința așteptărilor ei. Sinceră față de Peter, față de Vonnie. Și față de ea însăși.

— Fruntea sus, a șuierat Vonnie, și Eliza și-a dat seama că o lacrimă i se prelingea pe obraz. Nu e decât un mic obstacol, atât și nimic mai mult. O să te duc să-l vezi, îți promit.

S-a dovedit că Vonnie a avut dreptate, deși nu avea să se bucure de satisfacția de a se întoarce la poartă pentru a-i arunca vestea paznicului imperturbabil. Eliza era sigură că asta și-ar fi dorit. Vonnie nu știuse niciodată să câștige cu eleganță.

Era în schimb un strateg viclean, cu instincte bune. Prima decizie pe care a luat-o a fost prelungirea ședерii lor în Richmond, unde a lucrat fără întrerupere, deseori simultan, pe iPhone și MacBook, toată sâmbăta și în prima parte a zilei de duminică. Walter urma să fie mutat duminică seara la Jarrat, în așa-numita Casă a Morții. Acolo, le-a prevenit Jefferson Blanding, vizitele erau permise foarte rar, chiar și în cazul avocaților, motiv pentru care cererea Elizei a fost respinsă pe rând de toți oficialii din Direcția penitenciarelor. Pe de o parte, s-a simțit aproape ușurată. Până la urmă, nu avea să stea față în față cu Walter, dar nu din vina ei. Ea se străduise să facă ce trebuia. De ce să nu se întoarcă așadar acasă, mulțumită de acest rezultat? I-a spus asta lui Vonnie, care transformase camera lor de motel în centrul ei de comandă, blestemând tot timpul slaba conexiune la internet, în timp ce căuta numerele de telefon și adresele de e-mail ale unor prieteni jurnaliști care știau cum puteau să dea de cine trebuie, chiar și în weekend.

— Asta vrei? a întrebat Vonnie. Pentru tine mă zbat aici.

— Nu știu nici eu. La început

n-am vrut să dau ochii cu el, dar... dacă există și alte fete, părinții și rudele lor nu merită și ei să afle ce li s-a întâmplat?

— „Merită” e un termen prea tare. Da, poate că ar fi mai bine pentru ei dacă ar afla adevărul. Și pentru alții, ca să-și nu mai pună speranțele în Walter Bowman. Dar nu e responsabilitatea ta, E. Nu te îngreuna cu povara asta, dacă nu poți s-o duci.

— Dar pot. Pot să o duc, și trebuie s-o fac.

— Atunci o să mai dau telefoane.

Vonnie și-a îndreptat apoi atenția asupra politicienilor, acționând cu multă șiretenie. Nu a dezvăluit nimănui ce urmărea Eliza să obțină prin demersul ei, până când a ajuns la vârful piramidei ierarhice, la șeful de cabinet al guvernatorului. Le spunea în schimb tuturor că existau circumstanțe speciale. Eliza nici nu știa cu cine vorbește sora ei când a auzit-o rostind: „Mai e ceva ce ar trebui să știți”. Poate că discuta cu însuși guvernatorul. Tot ce știa Eliza era că Vonnie repeta întruna „Aha, aha, aha”, că lua notițe și că rămânea mult timp tăcută la telefon înainte de a-și lua la revedere în felul ei concis.

— Gata, ești ca și intrată. Dar sunt câteva reguli de bază pe care trebuie să le respecți. Normele de securitate sunt diferite aici, de aceea obținerea acceptului pentru vizite este atât de complicată. Nu i te vei adresa printr-un geam, ci printre gratii. Ofițerul de serviciu va lipi o fâșie de bandă adezivă pe podea, și nu ai voie să o depășești. Ai înțeles? N-ai voie să te apropii la o distanță mai mare de un metru de

Walter, astfel ofițerul de serviciu o să te tragă literalmente deoparte, punând capăt discuției.

— Nicio problemă. Altceva?

Vonnie a tăcut câteva clipe.

— Vor să înregistrăm conversația.

„Să înregistrăm.” Elizei i-a făcut de fapt plăcere forma de plural.

— E legal?

— Dacă nu e, asta-i problema lor, nu a noastră. Oricum, aș putea lua notițe. Mă pricep, să știi. Şi, în fine, ultimul lucru pe care ni l-au cerut este să fim acolo luni la prima oră, imediat după ce Walter ia micul dejun. Ca să aibă timp toată ziua să se ocupe de ceea ce îți va spune Walter.

— Să se ocupe? Cum adică?

— Uite cum văd eu lucrurile: să presupunem că Walter ți se confesează că a comis, nu știu, să zicem patru crime. În fiecare caz în parte, oficialitățile vor dori să ia legătura cu familiile, să le povestească ce s-a întâmplat și să obțină acceptul lor că nu va avea loc niciun proces în instanță, chiar dacă mărturisirile lui Walter au consecințe legale. Ești pe frecvență?

— Vonnie, ești ridicolă când folosești argoul ăsta.

— Mersi. Problema e că nu vor ca vreun procuror însetat de glorie să iasă în față și să declare că vrea să instrumenteze cazul. Pentru că poate asta și urmărește,

de fapt, Walter. Își închipuie probabil că mărturisirile acestea, făcute în al unsprezecelea ceas, înseamnă reluarea numărătorii inverse. Chestiunea e delicată și pentru guvernator. Personal, el este împotriva pedepsei cu moartea, și în perioada cât a lucrat ca procuror a încercat să împiedice proliferarea acestor condamnări. Cum însă este un om lipsit de voință, nu dorește să intervină. Dar dacă un procuror cu reputație dintr-un alt stat decât Virginia insistă să deschidă un caz, el nu mai are nicio influență. Deja a început să ia legătura cu alți guvernatori, despre care bănuiește că ar putea fi implicați ulterior.

— Cum ai spus și tu, poate că Walter se bazează pe discuția noastră pentru a obține o altă amânare. Dar dacă minte doar de dragul minciunii? Dacă mărturisește lucruri pe care nu le-a făcut și apoi este executat? N-ar fi nedrept față de familiile victimelor?

Vonnie s-a așezat pe patul moale, pufos și – inevitabil – înzorzonat. Camera pe care o împărțeau era chiar mai somptuoasă decât cea din Martha Washington Inn. Obișnuită cu hotelurile de cinci stele, Vonnie pufnise disprețuitor la vederea fiecărui obiect în parte – pernele, faianța, gherghefurile de pe pereți – încă de cum intrase pe ușă. Dar acum, a luat-o în brațe pe Eliza, gest pe care nu îl mai făcuse de... pe care nu-l făcuse niciodată, de fapt.

— Presupun că Walter e suficient de șiret pentru a nu

exagera cu mărturisirile. Potrivit subalternilor guvernatorului, între 1980 și 1985 s-au înregistrat opt cazuri de persoane dispărute cu care el ar putea fi asociat, asta pe baza criteriului distanței și al oportunității. Dacă el va pretinde că a comis alte crime decât cele aflate pe această listă, oficialitățile vor decide că a mințit și vor da uitării toată povestea, fără să sufle niciun cuvânt nimănui. Eliza, va trebui să semnezi un acord de confidențialitate cu statul. Ceea ce, sinceră să fiu, mă enervează la culme. N-au niciun drept să-ti ceară așa ceva. Dar, având în vedere că în toți anii ăștia nu te-ai arătat deloc dornică sa discuți subiectul, am considerat că nu e cazul să insist pe tema asta.

Ah-aah, ah-aah, ah-aah. Deci, despre asta era vorba. Sigur, Vonnie nu se înșela în presupunerile ei, însă Eliza s-a simțit cuprinsă brusc de o furie ciudată. Alesese într-adevăr să păstreze tăcerea, dar ăsta era dreptul ei. Cum îndrăznea cineva să îi impună condiții? Se simțea ca pe vremea când avea cincisprezece spre șaisprezece ani și tot felul de adulți – procurori, judecători, chiar și părinții ei – susțineau că e dreptul ei să-și spună sau nu povestea, insistând însă totodată să o sfătuiască cum și când să vorbească.

— OK, deci semnez un acord de confidențialitate. Dacă trebuie, trebuie. Măcar atunci nu voi minți când am să spun că nu pot să divulg nimic din ceea ce am auzit de la Walter.

— Încă ceva...

Tonul lui Vonnie nu prevestea nimic bun, deși Eliza nu-și putea imagina ce altceva mai avea să-i împărtășească.

— M-au întrebat dacă ești dispusă să depui mărturie.

— Dumnezeule, nu.

— Așa m-am gândit și eu, dar n-am vrut să-mi asum răspunderea în această privință. Le-am răspuns că în principiu nu, dar că trebuie să mă consult cu tine. Ştii ceva, Eliza? Hai să mergem la localul acela caraibian, să luăm masa. Dacă o fi deschis duminica. Să luăm prânzul în oraș și pe urmă să vedem un film pentru fete, unul la care sigur n-ai merge cu Peter sau cu copiii.

Au luat prânzul la restaurantul ales de Vonnie, însă sălile de cinematograf din Richmond erau în mare penurie de filme lacrimogene pentru femei. Așa că s-au decis asupra unui film cu Batman, o peliculă de doi bani, după părerea Elizei, deși pe bilet au dat cinci dolari. Filmul i s-a părut înfiorător – nu pentru că ar fi fost prea zgomotos sau violent, și nici pentru că era greu de sesizat sau de imaginat suferința tânărului actor care murise înainte ca pelicula să fie lansată[61], ci pentru că în lumea lui Batman toți erau fie membri ai unei organizații paramilitare, fie niște oportuniști amorali. Fiecare dintre ei considera că are *dreptate*. Dar nu era asta valabil și în lumea mai puțin supusă convenienței în care trăia acum Eliza? Chiar și Walter, în ciuda consistenței cu care perora despre transformările prin care trecuse și despre căința pe care o simțea, probabil că își găsea argumente în legătură cu ceea ce făcuse. Deși în această privință o cruțase. Nu îi vorbise niciodată despre faptele sale, nici măcar despre cele incontestabile – uciderea lui Maude și a lui Holly. De ce?

Pentru că, Eliza trebuia să recunoască în sinea ei, Walter intenționase de la bun început să o lase în viață. Acesta era avantajul pe care îl avea asupra ei, egal cu puterea și brutalitatea lui. Walter hotărâse să nu o ucidă. Ce ar fi putut ea să facă cu acea informație? Ar fi putut s-o salveze pe Holly? Avusese ea, la acel moment, o putere de care nu-și dăduse seama sau pe care nu o înțelesese? Dar acum avea vreo putere? Cu mai puțin de douăzeci și patru de ore în urmă, numai o mână de oameni știau ce îi promisese Walter – sau, cel puțin, așa credea ea. Oare fusese atrasă într-o cursă? Oare se plimba din nou pe malul pârâului Sucker Branch, afundându-se prea mult în pădure,

chiar înainte de a da peste ceva, ceva ce mai bine nu ar fi văzut, ceva de care mai bine n-ar fi știut niciodată?

Oricum ar fi fost, era prea târziu ca să mai dea înapoi.

PARTEA A OPTA

Voices Carry

Melodie lansată în 1985.
Locul 8 în Top 100 Billboard la data de 13 iulie 1985.
21 de săptămâni în Top 100 Billboard

Măsurile de securitate de la închisoarea Greenville erau și mai stricte decât cele de la Sussex, cu puncte de control înșirate unul după altul și verificări peste verificări. Ceea ce nu era de mirare, a presupus Eliza, pentru un loc supranumit Casa Morții.

Însă clădirea ca atare avea un aspect care contrasta flagrant cu acest nume sumbru: era o pușcărie micuță, cu un supraveghetor stând în fața unui birou și cu o singură celulă.

— E ca în serialul acela vechi, *Andy Griffith Show*[62], a zis Eliza, stând în dreptul marcajului cu privirea ațintită în jos, încă nepregătită să dea ochii cu bărbatul din celulă. Locul acela unde îl închideau pe Otis, bețivul orașului.

— Asta dacă Otis urma să fie executat, a spus Walter cu o voce plăcută. Întoarce capul și o să vezi camera morții.

Eliza s-a uitat. Și după aceea – abia după aceea – s-a uitat drept în ochii lui Walter. Deși încă destul de fercheș, era mai voinic decât se așteptase. Mai voinic și mai tânăr. Fusese un bărbat mărunțel și obsedat de înălțimea lui, care insista mereu că avea un metru șaptezeci și cinci, când Elizei, care avea un metru șaizeci și trei, i se părea clar că el nu o depășea cu mai mult de cinci centimetri. O dată, și-a amintit ea, Walter studiase îndelung o fotografie de catalog cu pantofi cu toc cubanez, după care o întrebase ce părere are. La vremea aceea, Eliza petrecuse suficient de mult timp în compania lui pentru a ști cum să își exprime o opinie contrară fără a părea că o face. I-a răspuns că pantofii arătau grozav (erau de-a dreptul hidoși), dar erau prea pretențioși și atât de moderni, încât aveau să se demodeze înainte de a apuca să fie purtați prea mult. Pantofii bărbătești sunt de o calitate foarte bună, spusese ea, repetând papagalicește ceea ce îl auzise pe tatăl ei spunând odată și înecându-se un pic la amintirea acelei scene. Și un bărbat trebuie să-și cumpere pantofi rezistenți. Walter și Eliza au purtat conversații similare cu privire la o apă de colonie despre care el credea că îl va face irezistibil precum și dacă ar trebui să poarte tricou și sacou alb, ca Don Johnson în Miami Vice. „Nu după Ziua Muncii[63]” îl sfătuise ea, întrebându-se dacă vor mai fi împreună și după Ziua Eroilor[64], când el avea să îi ceară din nou sfatul cu privire la pantalonii de pânză și mocasinii purtați pe piciorul

gol. Walter fusese un bărbat mărunțel, însă acum părea să o domine, în ciuda tocurilor pătrățoase ale cizmelor ei. Oare oamenii continuă să crească și la maturitate? Învățase el cum să stea mai drept? Sau ea se făcea mică în prezența lui, ascunzându-se cumva în sine?

Cât despre chipul lui – absența expunerii la soare avea avantajele ei. Walter era palid și aproape fără niciun rid pe față, iar ochii lui verzi străluceau, vii. Întotdeauna susținuse, până când devenea aproape enervant, că era un bărbat chipeș. Nu greșea. Dar nici nu avea dreptate. *Ar fi trebuit* să fie un bărbat chipeș. Totuși, ea sesizase încă de la început ceva anume la el, chiar dacă nu avea la vremea aceea decât cincisprezece ani. „Nu e ca mine, își spusese în sinea ei. Nu seamănă cu niciun cunoscut al meu."

Pe de altă parte, Holly crezuse același lucru despre ea.

— Bună, Walter, a spus, deși îl mai salutase o dată, atunci când intrase. Ea e sora mea.

Vonnie a dat din cap, uitându-se lung, aproape insolent la el. Nu îl văzuse niciodată pe Walter în carne și oase, și-a dat seama Eliza. Părinții îl văzuseră, la tribunal, dar nu și Vonnie, care era plecată la studii.

— Bună, Yvonne, a răspuns Walter, și Eliza și-a dat seama, ușurată, că mare parte din ceea ce știa el despre sora ei provenea din documente oficiale, articole de ziar și depoziții în instanță, în care numele de alint erau rareori folosite. Nu o menționase niciodată pe sora ei în cele treizeci și nouă de zile petrecute cu Walter. Și acum, dacă ar fi făcut vreo referire la copiii ei pentru a o intimida, probabil că i-ar fi numit „Isobel" și „Albert".

— El e supraveghetorul meu. Îl cheamă tot Walter, dar bănuiesc că n-o să-ți fie greu să ne deosebești. Îți dau un indiciu: el e cel cu arma.

Simțul umorului, ceva complet nou. Supraveghetorul era un bărbat de culoare, lat în umeri și teribil de înalt, depășind-o pe

Elizabeth cu mai bine de treizeci de centimetri.

— Ne-am cunoscut, a spus ofițerul de serviciu Walter, cu o voce blândă, prelungind silabele, la fel ca locuitorii din Mayberry, în *Andy Griffith Show,* asta dacă orășelul lui Andy Griffith ar fi fost genul care să aibă angajați ofițeri afro-americani teribil de înalți.

— Nu vrei să stai jos? a întrebat Walter, Walter al ei.

— Nu, e în regulă.

— S-ar putea să dureze ceva timp.

— Văd că tu stai în picioare.

— Asta pentru că nu am voie să trag scaunul în dreptul gratiilor. Aș face-o, dacă aș putea. Dar tu n-ai de ce să te simți inconfortabil.

„Nu există scaun pe lumea asta care să mă facă să mă simt acum confortabil."

— E în regulă. A văzut-o pe Vonnie furișându-și mâna în buzunarele adânci ale jachetei, o manta ridicol de modernă, care punea și mai mult în evidență ținuta ternă a Elizei, constând dintr-o pereche de pantaloni și un pulover tipice unei casnice din suburbii. Buzunarele prezentau însă un mare avantaj. Vonnie tocmai apăsase pe butonul care pornea aparatul de înregistrat cu microcasetă.

— Arăți minunat, Elizabeth. A durut-o să-și audă numele întreg pe buzele lui Walter. Oricum, te văzusem în fotografie și știam. Cum ți se

pare că arăt eu?

— Bine. Walter părea nemulțumit, voia mai mult. Pari în formă, a adăugat ea.

— N-am decât patruzeci și șase de ani. Nu prea te poți antrena în închisoare, dar nu-ți vine să crezi câte poți să faci într-o celulă, fără niciun fel de echipamente, doar cu trupul tău. Barbara m-a convins să mă apuc de yoga. Nu stau prea bine cu flexibilitatea, în schimb, cu forța... uite, o să-ți arăt. Spre surprinderea Elizei – și, aparent, și spre consternarea ofițerului, care a tresărit brusc –, Walter și-a sprijinit palmele pe podea și s-a aplecat înainte, aducând genunchii lângă coate, ridicând picioarele în aer și păstrându-și echilibrul exclusiv cu ajutorul brațelor.

— Cioara, a explicat el, menținând fără niciun efort poziția. Hei, cu cine ții, cu Ravens sau cu Redskins?

— Poftim?

— Ştiu că ai crescut în Baltimore, dar acum locuiești în districtul Columbia. Eram curios cu ce echipă de fotbal ții.

— Walter, nu cred că e cazul să avem acum o astfel de conversație.

— A, deci așa vrei. S-a ridicat și și-a scuturat palmele de praf, fără a se simți ofensat, din câte își dădea ea seama. Părea ușurat, aproape jucăuș. Bine, dar înainte să

ajungem în miezul problemei, cum se zice, mai e ceva ce trebuie să discutăm. Despre noaptea în care a murit Holly. Și ce s-a întâmplat după.

Eliza a aruncat o privire în direcția ofițerului, care se comporta cu tact, prefăcându-se că nu vede și nu aude nimic, că îi urmărește din simplul motiv că aceasta era sarcina lui, dar fără să se implice câtuși de puțin.

— Păi... S-a uitat spre Vonnie, care înțelegea cât de greu îi este, dar n-avea cum s-o ajute.

— Hei, Walter, i s-a adresat Walter, cel din spatele gratiilor, lui Walter, cel de la birou.

— Da, Walter.

— Trebuie să asculți tot ce vorbim noi?

— Trebuie să vă supraveghez. Ştii foarte bine.

— N-am nimic împotriva supravegherii. Dar trebuie să ne și asculți?

Supraveghetorul a căzut o clipă pe gânduri, apoi a încuviințat, a scos un MP3 player din sertar și și-a pus căștile în urechi. Eliza nu și-a dat seama ce melodie era, însă volumul era dat tare, suficient de tare cât să răzbată până la ea sub forma unui bâzâit ușor. Bărbatul nu își lua însă ochii de la ei, dar nu-i părea deloc rău.

— Acum, hai să fim chit, a spus Walter, înclinând din cap spre Vonnie.

— Dar...

— Doar noi doi. Nonnegociabil. N-are decât să se întoarcă să te aștepte unde vor vrea ei s-o lase să stea, dar aici nu poate să rămână.

Cele două surori s-au uitat una la alta, însă situația era fără ieșire. Vonnie ascunsese dinadins reportofonul în buzunar pentru ca geanta să-i fie examinată de către ofițerul supraveghetor în timp ce Walter îl urmărea. Amândouă făcuseră mare caz de controlul poșetelor

la intrare. Acum erau nevoite să renunțe la ideea înregistrării conversației. Vonnie a bătut în ușă și un alt ofițer s-a prezentat pentru a o conduce afară.

— *Hush*, *hush*, a spus Walter. Când a văzut că Eliza îl privea înmărmurită, s-a grăbit să adauge: E o glumă. Mai ții minte ce mult îți plăcea cântecul ăsta?

— Da. În vara aia mi-au plăcut multe cântece care acum nu-mi mai plac.

— Cred că eu le-am distrus.

Eliza și-a ales cu grijă cuvintele.

— Atunci când asculți un cântec, e normal să-ți amintești unde l-ai auzit pe vremea când era în vogă.

— Am distrus cântecele. Walter părea cu adevărat chinuit de remușcări. Nu m-am gândit niciodată la asta, a continuat el. Poate că am distrus cântecele, dar nu ți-am distrus viața. Uită-te și tu la tine, Elizabeth.

Eliza a cugetat asupra vorbelor lui. Walter nu îi distrusese viața, nu, nici vorbă. Ea avea o viață neobișnuit de bună, mai ales pentru vremurile acestea atât de tulburi. Îl avea pe Peter și îi avea pe Albie și pe Iso. Îi avea pe părinții ei – în putere și sănătoși, deși trecuseră de șaptezeci de ani. Şi, așa cum îi amintiseră ultimele patruzeci și opt de ore, se putea bizui chiar și pe Vonnie, Vonnie cea imposibilă și exasperantă. Deci, ce-i mai lipsea, ce îi refuzase viața?

Lumea largă. Nu avea prieteni apropiați, doar amici și cunoștințe de-ale lui Peter. Și asta nu din pricina mutărilor repetate, nici a temperamentului femeilor pe care le cunoscuse în Houston, la Londra, și acum în Bethesda. Nu era – așa cum crezuse întotdeauna – nici din cauză că era prea din est pentru Texas, prea americancă pentru Londra, prea din Baltimore pentru comitatul Montgomery care gravita în jurul Washingtonului. Nu putea da vina pe absența prietenelor pentru faptul că era mama unei fete care avea probabil să-și câștige reputația de hărțuitoare subtilă și de pungașa de la Şcoala Generală North Bethesda. Nu avea prieteni pentru că prietenia implică încredere și confidențe. Linia aceea neagră, groasă, trasată de-a lungul

vieții sale, marcând momentul când Elizabeth încetase să mai existe, iar în locul ei apăruse Eliza, făcuse imposibil acest lucru, cel puțin în mintea ei.

— Nu, nu mi-ai distrus viața. Deși asta nu diminuează cu nimic răul pe care mi l-ai făcut.

— Recunosc, te-am violat. Walter vorbea acum pe un ton jos, ca și cum ar fi vrut să se asigure că numai ea îl putea auzi. Din respect față de ea sau din rușine? Așa e, ai dreptate. Niciodată n-am să neg asta. Ai trecut prin această experiență: ai fost violată, și eu sunt cel care ți-a făcut asta. Dar poți să înțelegi că pentru mine asta aduce cu dragostea? Poți să mă înțelegi, câtuși de puțin, Elizabeth?

Ea a scuturat din cap.

— Nu despre asta am venit să discut. N-are niciun rost să insiști.

— Ba da, are. Pentru că, înainte de a-ți spune orice altceva, trebuie să înțelegi un lucru – în noaptea aceea, cu tine, a fost pentru prima și unica dată în viața mea când am făcut sex.

— Nu... Voia să-i întoarcă spatele, să-și ascundă fața pentru a nu-și trăda emoțiile. Era o minciună, cum putea să-i facă una ca asta? Nu, tu ai spus... am citit că...

— Am mințit. Am mințit pentru că mi-era rușine. Atât de dus cu capul eram încât îmi era mai rușine de lipsa

mea de experiență sexuală decât de lucrurile îngrozitoare pe care le făcusem. Așa că am născocit o poveste despre cum făcusem sex cu o tipă de la mine din oraș, și după aceea toată lumea a presupus că asta le făcusem și celorlalte fete. Prima – și singura – dată a fost cu tine. Mai ții minte hotelul acela de lângă Blue Ridge Mountain?

Era în noaptea de după moartea lui Holly. Walter abia dacă deschisese gura toată ziua. Era amețit, aproape într-o stare de catatonie, și Eliza fusese nevoită să îl îndrume până și în cele mai mărunte gesturi. Să pornească mașina când se făcea verde, să dea comanda chelneriței la restaurant.

Hotelul era unul drăguț, un hotel adevărat, cu restaurant, genul acela de local cu fețe de masă din pânză și o pictură murală care înfățișa oameni îmbrăcați în haine de epocă, strânși la un picnic. Atât de mulți bani să fi fost în cutiuța de tablă a lui Holly? Sau poate un card de credit? Walter a invitat-o să își aleagă ce voia din meniu, însă Eliza avea un gust acru în gură și știa că el o să se supere dacă nu mânca tot ce comandase, mai ales că era un local scump. Walter nu mâncase nimic. Tăiase însă friptura în bucăți mici de tot și zdrobise cartofii făcuți la cuptor, cu furia unui ucigaș.

— Tatăl tău mănâncă puțin, chiar mai puțin decât tine, remarcase chelnerița.

— Nu sunt tatăl ei, răspunsese Walter, și ceva anume în tonul lui o făcuse pe femeie să tresară. Apoi și-a mai îndulcit glasul. Sunt fratele ei, a explicat. Ea a fost un copil făcut la bătrânețe; părinții noștri au murit, și acum nu ne avem decât unul pe celălalt.

— Ce... drăguț. Foarte drăguț.

După masă au urcat în cameră. Eliza s-a desfătat sub duș, cel mai plăcut lucru pe care îl făcuse în ultimele săptămâni, cu toate că

după aceea a trebuit să se îmbrace din nou cu hainele ei vechi și murdare. Cuvertura era și ea frumoasă, albă și de modă veche, cu broderii. Trecuse aproape o săptămână de când nu mai dormise într-un pat adevărat și a luat-o somnul repede, cu televizorul bâzâind în fundal. Nu știa cât era ceasul când s-a trezit cu Walter aplecat peste ea.

— Întoarce-te pe partea cealaltă, a spus el.

L-a ascultat, deși l-a implorat:

— Nu, Walter, te rog, nu.

— Îmi pare rău, a spus el. Trebuie, n-am încotro. Dar am să pun niște muzică. A luat telecomanda și a butonat până a dat de MTV. Madonna cânta *Lucky Star*. Îți place Madonna, nu-i așa? A întors-o cu fața în sus, însă ea și-a închis ochii strâns de tot, ca să nu vadă nimic, ca să nu aibă ce să-și amintească.

Walter era acum deasupra ei. Ea citise odată o carte, una dintre cele mai bune cărți pornografice, în care o femeie avea un iubit care o întorcea tot timpul pe burtă când făceau sex, și la sfârșit se dovedea că lui îi plăceau, de fapt, băieții. Dar nu era cazul lui Walter sau cel puțin așa credea ea. Walter nu se descurca. Nu se descurca deloc. „La naiba”, a spus o dată sau de două ori, aranjându-i și rearanjându-i picioarele, vorbind cu trupul ei așa cum își dojenea uneori uneltele când lucra în slujbele lui sezoniere de om priceput la toate. În cele din urmă, a reușit. A fost cu mult mai dureros decât își imaginase ea vreodată și nu înțelegea cum cineva ar putea face asta de bunăvoie. Gura lui era lângă urechea ei, lângă gât, însă nu a sărutat-o deloc, iar brațele lui încordate stăteau de o parte și de alta a corpului ei, fără să o atingă, ca și cum ar fi făcut flotări. Părea că își tine răsuflarea. Într-un târziu, a scos un geamăt scurt, mai curând de surpriză decât de plăcere. Madonna cânta în continuare, rostogolindu-se pe podea, mulțumind Cerului pentru steaua ei norocoasă.

— Îmi pare rău, a repetat el.

Ea plângea, cu fața îngropată în ceea ce fusese înainte cel mai minunat pat din lume și tocmai devenise cel mai hidos.

A doua zi, el s-a comportat la fel de absent, însă de data aceasta ea nu l-a mai ajutat, picând și ea într-o stare de transă. S-au oprit la un minimarket unde s-au certat din cauza unui pachet de biscuiți.

Walter a cedat și i l-a cumpărat, dar nu înainte de a o îmbrânci atât de tare, încât ea s-a împiedicat și a căzut în genunchi. Puțin mai târziu traversau Potomacul, intrând în Maryland, și Walter a fost tras pe dreapta pentru că șofa prea încet, și dacă avea cumva motive să se teamă, cu siguranță, nu o arătase defel.

— Cine e tânăra din mașină? întrebase polițistul.

— Elizabeth Lerner, răspunsese Walter. O duc acasă. A fugit, dar am convins-o eu să se întoarcă.

Se aștepta cumva ca polițistul să-i facă semn să treacă? Nu părea câtuși de puțin tulburat când omul legii s-a îndreptat spre mașina lui și a discutat ceva prin stația radio. Şi, până să se dezmeticească Elizabeth, Walter era întins pe șosea, cu mâinile deasupra capului, iar polițistul urla la el să nu se miște, asigurând-o între timp pe ea că totul era în regulă, că acum era în siguranță.

Iar ea a izbucnit în plâns. Pentru că era, în sfârșit, în siguranță. Sau poate pentru că își dădea seama că nu avea să mai fie niciodată în siguranță.

— Nu se poate! i-a spus ea lui Walter acum. Ai violat-o pe Maude. Ai încercat s-o violezi pe Holly.

Walter stătea cu mâinile încleștate de gratii. Eliza ar fi dat orice ca să aibă și ea ceva de care să se agațe. Îi părea rău că refuzase oferta cu scaunul, dar acum ar fi fost o dovadă de slăbiciune din partea ei dacă îl cerea. În plus, nu voia să-l implice pe ofițer în discuția lor. Și așa era destul de ciudat că omul acela îi urmărea.

— N-am putut să o fac cu celelalte. Am încercat, dar n-am reușit. Prima femeie cu care am încercat... a râs de mine și după aceea n-am putut. N-am putut decât cu tine.

Asta era șansa ei.

— Maude n-a fost prima.

Un ton întrebător, dar ferm.

— Nu.

— Cine a fost?

Walter a ridicat o mână, ca să-i oprească avântul.

— Elizabeth, înainte să încep să îți povestesc ce ți-am

promis, aș vrea să te gândești bine la penultima noapte. Era în mod cert mândru de el, fie și numai pentru că reușise să strecoare cuvântul „penultima” în conversație.

— Aș prefera să nu.

— E important.

— Nu văd de ce.

— Bine, e important pentru mine. Amintește-ți, te-ai dus și ai stat în mașină.

— *Tu* mi-ai spus să mă duc să mă așez în mașină.

— Ți-am dat cheile. Te-ai încuiat pe dinăuntru. Portierele erau încă încuiate când m-am întors la camionetă. Am bătut în geam, și tu mi-ai dat drumul înăuntru. Stătuseși acolo tot timpul.

— Ce altceva aș fi putut face? Nu știam să șofez și nu puteam coborî muntele noaptea, pe întuneric.

— I-ai spus procurorului că ai zărit-o pe Holly fugind, și pe mine după ea.

— Da. Mai întâi am auzit-o… a țipat. Și pe urmă tu ai scos un urlet de durere. Am presupus că ți-a făcut ea ceva.

— Mi-a băgat degetele în ochi. Cineva o învățase chestia asta. Unele femei încearcă să te apuce de… Walter gesticula acum aproape comic, făcând semn spre sexul său, într-o încercare zadarnică de a găsi un termen cât mai potrivit sau

impresionant. Dar e mai eficient să-i vâri cuiva degetele în ochi. Să-i spui asta fiicei tale.

— *Nu vorbi despre fiica mea*!

— OK, OK, nu voiam decât să-ți fiu de ajutor cu un sfat. A ridicat brațele, în semn de scuză. Da, probabil că am urlat, deși nu-mi amintesc. Îmi amintesc însă altceva, ceva cu mult mai important. N-am urmărit-o pe Holly.

— Ba da. Te-am văzut.

— Nu, n-aveai cum să mă vezi din moment ce erai încuiată în camionetă. Parcasem mașina în capătul îndepărtat al cortului, Elizabeth. Și Holly nu a luat-o la fugă spre camionetă – probabil pentru că nu avea încredere în tine c-ai s-o ajuți...

— Asta nu e deloc corect din partea ta, Walter.

— Am depășit faza cu corectitudinea. Holly a alergat spre copaci, unde era întuneric beznă. N-ai fi avut cum s-o vezi. Și nu m-ai văzut pe mine fugind după ea din simplul motiv că nu am făcut asta. Eu am încercat s-o găsesc, s-o ajut...

— Ai strigat-o pe nume. Te-am auzit. Și pe urmă ea a țipat. Am auzit și asta.

— Dar nu m-ai văzut urmărind-o, și nici n-am făcut-o. În toți acești ani, nici nu mi-a trecut prin cap. Nu m-am gândit la locul unde parcasem camioneta. Și tu ai

fost atât de fermă în declarații, atât de hotărâtă.

„Atât de hotărâtă să declar ceea ce adulții doreau să audă.” Asta era adevărat. Ea se decisese să nu mai dezamăgească din nou, să nu lase pe nimeni să afle cât de lașă fusese. Și totuși, cu ochii minții vedea imaginea aceea care o chinuise ani în șir, acea scânteie de lumină, părul lui Holly fluturând în vânt. Walter alerga chiar în spatele ei, era suficient de aproape încât să înșface stindardul. Sau poate că nu?

— Holly a căzut de pe creasta muntelui, exact așa cum am declarat. În toți acești ani nu am găsit niciun mijloc de a-i face pe oameni să mă creadă, și asta din cauza ta, care susțineai că o urmărisem, că mă văzuseși fugărind-o. Și pe urmă am cunoscut-o pe Barbara, ea a pus totul cap la cap, a reconstituit scena. Ea a fost cea care și-a dat seama că lucrurile nu ar fi avut cum să se petreacă așa cum le-ai descris tu. Ea a fost cea care a insistat să te găsesc și să te fac să mărturisești adevărul. Probabil că tu nici n-ai știut că minți. Ți-au spălat creierul.

— Dacă cineva mi-a spălat creierul, tu ai fost ăla, a spus ea. M-ai făcut să te ascult orbește. Tot timpul cât am fost cu tine mi-a fost frică. Am fost atât de înfricoșată, încât m-am dus să stau în camionetă pentru ca așa îmi spuseseși tu să fac. Atât de înfricoșată încât n-am încercat niciodată să scap, indiferent de ocaziile care s-au ivit.

— Păi, dacă eu am fost în stare

să-ți spăl creierul, înseamnă că alți oameni ar fi putut măcar să te influențeze, nu? Întotdeauna ai fost exagerat de sensibilă, Elizabeth. Întotdeauna ai vrut să le faci celorlalți pe plac. Mai întâi mie, apoi avocaților. N-are de ce să-ți fie rușine.

Atunci de ce avea impresia că exact asta urmarea, că pe butoanele acelea voia să apese?

— Nu procurorii sunt cei care m-au amenințat c-o să-mi ucidă părinții și sora dacă nu cooperez cu ei. Nu procurorii m-au lovit atunci, la început, când nu m-am conformat cererilor lor, și nu ei m-au legat. Nu procurorii m-au violat.

— Chiar așa? Te-au făcut să minți. Și ăsta e sperjur, Elizabeth, iar sperjurul e tot o infracțiune. La fel ca și violul.

— Nu e același lucru. Nici pe departe.

— Dar nu e corect să minți în instanță. Eu nu cred că ai mințit în mod conștient, dar oricum, ceea ce ai făcut e greșit. Holly a căzut, ăsta-i adevărul. A căzut singură, nu am împins-o eu. Chiar dacă tu susții că m-ai văzut alergând după ea – ceea ce e imposibil, pentru că nu am făcut așa ceva –, n-ai fi avut cum să vezi ce s-a întâmplat acolo și cât de departe eram eu de ea în clipa când a căzut.

Eliza a clătinat din cap.

— Nu, nu te cred.

Walter a părut că se înfurie preț de o clipă, și Eliza l-a simțit pe ofițer tresărind, gata să intervină, deși ea nu depășea marcajul de pe podea, ba chiar se afla la câțiva centimetri distanță. Walter își construise în minte un scenariu al acestei conversații, și lucrurile nu se desfășurau conform planului, așa cum i se întâmplase de fapt în toate discuțiile cu femei mature pe care le avusese vreodată în viață. Ea nu mai era o fetișcană, ci o femeie în toată firea, care își permitea să îl înfrunte. Îi plăcea.

Acum el încerca s-o lingușească.

— E dreptul tău, nimic de zis. E dreptul tău să mă crezi sau nu, judecând după fapte. Și eu aveam acest drept. Dreptul de a avea un juriu care să asculte *faptele*. Și care să decidă, pe baza lor, dacă am făcut sau nu lucrurile de care am fost acuzat. Dar dreptul acesta mi-a fost refuzat din cauza depoziției tale. Avocatul meu n-a vrut să mă aducă în boxă ca să depun mărturie, n-a vrut să mă lase să-l contrazic pe principalul martor al acuzării, și asta pentru că tu erai atât de convingătoare.

— Walter... n-am făcut altceva decât să spun adevărul.

— Așa ai crezut, dar te-ai înșelat. Walter și-a aliniat antebrațul stâng cu gratiile celulei. Uite, asta e camioneta, vezi? Farurile sunt aici, unde-mi țin degetele. Cortul era în spatele camionetei. Holly a fugit în direcția opusă. Barbara s-a dus cu mașina până la locul unde am improvizat tabăra, și nimic nu s-a schimbat pe acolo în toți acești ani. S-a dus

toamna trecută, chiar în aceeași perioadă a anului când am fost și noi, aproape în aceeași zi, ca să verifice totul așa cum trebuie. N-ai fi avut cum să vezi ceea ce susții c-ai văzut.

— Anul trecut – înseamnă că m-ai căutat în tot acest timp, nu-i așa? N-a fost o coincidență. N-ai dat întâmplător peste poza mea în *Washingtonian*. N-a fost vorba nici de destin, nici de serendipitate.

— Da și nu. Vreau să spun că da, e adevărat că te căutam, însă de descoperit, te-am descoperit din întâmplare, și asta e un fel de serendipitate. Așa mi-am dat seama că trebuia să mă ajuți. Citeam revista aia, am dat pagina și te-am văzut. Walter s-a oprit câteva clipe. Te-ai făcut atât de drăguță, Elizabeth, a continuat el. Am știut dintotdeauna că așa va fi. Când erai mică, n-ai fost pe gustul meu. Mie-mi plăceau tipele înalte și blonde. Ce să-i faci? Așa sunt bărbații tineri. E adevărat însă că frumusețea nu e o chestie de suprafață. Dacă ești frumos pe dinăuntru, frumusețea răzbește într-un final și în afară. Iar tu ești un om mult prea bun ca să continui să susții minciuni. Nu când minciuna mă va costa viața.

— Guvernatorul n-o să-ți acorde o amânare, sub

niciun motiv.

Walter a ridicat din sprâncene.

— Cum de știi asta? Eu știu. Barbara și Jeff știu și ei. Guvernatorul ar prefera să nu fie târât în povestea asta. Dar tu de unde știi, Elizabeth?

Ea s-a uitat în jos, spre banda adezivă, repetându-și în sinea ei că era în siguranță, că nu trebuia să uite acest lucru. Acum nu avea niciun pârâu de traversat. El n-avea cum să o prindă de încheieturile mâinii și să o tragă cu forța într-o camionetă. Și atunci, de ce îi tremurau genunchii?

— Deducție logică, i-a răspuns ea. N-a acordat amânări aproape niciodată.

— N-ai învățat să minți. Uite, de asta nu mă pot supăra eu pe tine.

El să se supere pe ea? Ce glumă bună!

— Ştiu că tu crezi sincer în ceea ce ai declarat la proces. Și oricum, ai dreptate. Guvernatorul nu-mi va comuta pedeapsa decât dacă apare ceva cu adevărat important. De pildă, dacă martorul principal al acuzării își schimbă depoziția. N-am cum să obțin rejudecarea procesului, nu în cadrul legal din Virginia. Însă dacă tu declari că ți-ai dat seama că ai comis o eroare sau că procurorii ți-au pus vorbele în gură, atunci va fi nevoit să-mi acorde o amânare.

— De ce aș face așa ceva?

— Aș zice că din trei motive. În primul rând, pentru că așa e corect. Ar trebui să fie de ajuns, dar, uite, îți enumăr încă două motive. Walter

ridicase mai întâi arătătorul, acum adăugase mijlociul. În al doilea rând, nu pot împărtăși informațiile pe care le dețin decât cu o persoană demnă de încredere. Adevăr contra adevăr, Elizabeth. Dacă eu le datorez familiilor acelora adevărul, atunci și tu mi-l datorezi mie.

— Eu am spus mereu numai adevărul.

— Bun, atunci trec la al treilea motiv. Am încă timp să-i acord exclusivitate lui Jared Garrett. Am scris zeci de pagini, care se află acum în posesia Barbarei. Garrett a fost întotdeauna de părere că relația dintre noi n-a fost așa cum părea. Poate că a avut dreptate. Poate că ăsta-i adevărul și, atunci, el trebuie să iasă la lumină. Poate că noi doi am fost iubiți, și tu erai geloasă pe Holly.

Și iată cea mai mare spaimă a sa. Viața ei va fi luată la puricat, trecutul va deveni prezent, adevărul se va amesteca cu minciuna, și ea își va petrece restul zilelor justificându-se. Va trebui să le explice copiilor ce i se întâmplase cu mulți ani în urmă și totodată să-i convingă că aveau să fie în siguranță pe lumea aceasta, că vor fi protejați de părinții lor. Coșmarurile lui Albie, secretomania lui Iso – mărturisite ei n-aveau să le facă bine. Iar dacă Jared Garrett publica versiunea lui Walter cu privire la relația dintre ei, cum avea Eliza să o convingă pe Iso că flirtul ei clandestin cu un băiat de șaptesprezece ani era inacceptabil, că depășea orice limită? Era lucrul de care Eliza se temuse cel mai mult – și pe care, și-a dat seama acum, era perfect capabilă să-l înfrunte.

Era totuși... dezamăgită cumva de Walter. Voise din tot sufletul să creadă că el se schimbase cu adevărat. Și nu se simțea naivă sau proastă pentru că nutrise asemenea speranțe și pentru că se lăsase ademenită de el. Așa era ea, asta era firea ei, și așa avea să rămână

întotdeauna. La fel ca Anna Frank, modelul ei de viață ales în perioada studenției, Eliza credea că oamenii sunt în esență buni. Cel puțin, marea lor majoritate.

— N-ai de gând să-mi povestești despre celelalte fete, nu-i așa?

— Ba da, dacă iei legătură cu guvernatorul, și el îmi comută sentința în închisoare pe viață. Atunci o să-ți povestesc totul.

— Ba nu, n-ai s-o faci. Pentru că, și dacă nu le-ai violat, ai încercat să o faci, și tot pedeapsa cu moartea te așteaptă.

— Lasă asta pe seama mea. Spune-mi, nu crezi că a fi obligat să trăiești cu amintirea unor crime, ca o persoană conștientă și plină de remușcări, e o pedeapsă mai mare decât să fii executat? În fiecare zi din viață trebuie să mă gândesc la ceea ce am făcut.

— Dar faci asta?

— Ce?

— Faci asta? Da, sigur, fiecare zi din viață înseamnă pentru tine o oportunitate de a te gândi la victime, însă asta nu înseamnă că te și gândești la ele. Părerea mea, Walter, este că singura persoană la care te-ai gândit vreodată cu adevărat ești tu însuți.

Walter și-a coborât vocea și, fără să vrea, Eliza aproape că a traversat bariera invizibilă care îi despărțea.

— Mă gândesc la tine, Elizabeth. Mă gândesc la tine în fiecare zi. Și la timpul petrecut împreună...

A fost perioada cea mai fericită din viața mea.

— Atunci îmi pare rău pentru tine, Walter. Pentru că aceea n-a fost deloc o perioada fericită.

— Ești singura femeie cu care am făcut dragoste.

— Eram o fată de cincisprezece ani pe care ai obligat-o să întrețină relații sexuale cu tine. Nu e același lucru.

— Am ținut la tine. Țin și acum. Și asta contează pentru tine la fel de mult ca și pentru mine. Te cunosc, Elizabeth. Întotdeauna ai făcut ceea ce trebuie. Nu ești în stare să minți nici ca să-ți salvezi viața. Ei te-au păcălit, te-au făcut să le crezi minciunile,

— Walter, eu cred că tu ai ucis-o pe Holly.

— Dar crezi că merit să fiu executat? Nici tu și nici familia ta nu sunteți de acord cu asta.

— N-a fost alegerea noastră. Procurorul a întrebat familia Tackett ce pedeapsa să ceară. Doisprezece cetățeni din Virginia au fost întrebați dacă propunerea de condamnare la moarte li se pare corectă. Au răspuns că da, și asta a fost, n-am cum să schimb decizia.

— Ba da. Walter și-a înălțat vocea sugrumată. Tot ce trebuie să faci este să suni și să spui că, după ce ai discutat cu mine în săptămânile astea, ți-ai dat

seama unde ai greșit. Doar nu cer să fiu eliberat, Elizabeth. Tot ce vreau este să nu fiu executat. Și tu mă poți salva. Ești singura mea salvare.

— Nu, nu pot, și nici nu vreau. Îmi pare rău, Walter, credemă, chiar îmi pare rău. Dar ceea ce îmi ceri este să mint.

— Dimpotrivă.

Mai rău, ceea ce îi cerea el să facă era lucrul cel mai nefiresc de pe lume, să retrăiască întâmplările din acea noapte. Dacă se minţise singură, fără să vrea? Dacă, refuzând să retrăiască acele clipe, interpretase totul greșit? Dacă... și dintr-odată și-a amintit. Era pe drumul de țară, împreună cu Iso și cu Albie, iar inima îi bătea nebunește în timp ce se străduia să revină pe banda corectă, cu căprioara fantomatică dispărând în *spatele* lor, coada ei albă declanșând în mintea ei imaginea pe care încercase, în toți acei ani, s-o îngroape. Atunci, în camionetă, se strecurase pe scaunul șoferului pentru a întoarce cheia în contact și a porni căldura și radioul și, înainte de a se întoarce la locul ei, ridicase privirea...

Aproape că a izbucnit în plâns de ușurare.

— Walter, te-am văzut, te-am văzut în oglinda retrovizoare.

— Iar te păcălești singură. Poate că, în cele din urmă, ai învățat să minți.

— Nu mint. M-am uitat în oglinda retrovizoare și v-am văzut pe amândoi. Dacă te-am văzut efectiv împingând-o pe Holly în prăpastie? Nu, dar nici n-am susținut vreodată asta. Te-am văzut că o urmăreai. Erai chiar în spatele ei, foarte aproape. Dacă ar fi căzut de pe creastă, așa cum afirmi tu, atunci ai fi căzut și tu, și ai fi fost găsit zăcând chiar deasupra ei.

Ochii lui Walter au privit pieziș. Ochii, ei îl trădau, erau

nelalocul lor pe chipul acela, altfel plăcut. Mici și îngușți, nu priveau niciodată în direcția bună. Alunecau atunci când ar fi trebuit să privească pe cineva drept în față, se fixau pe chipul cuiva în momentele cele mai nepotrivite și zăboveau prea mult pe decolteurile și pe picioarele femeilor.

— Dar ceea ce susțin eu e plauzibil, își pleda acum Walter cauza. Și demn de a fi luat în considerare.

— Nu o să mint pentru tine.

— Dar ai face-o, pentru copiii tăi, pentru soțul tău. Pentru ei sunt sigur că ai minți.

— S-ar putea, dacă aș fi nevoită. Dar asta e cu totul altceva. Până și tu poți înțelege.

Walter a întins o mână printre gratii, și ofițerul a fost într-o clipă în picioare, lângă Eliza. N-avea însă de ce să-și facă griji. Ea nu intenționa să se apropie de Walter, deși îi venea să se rezeme de ofițerul de serviciu Walter, să se pună la adăpost în spatele trupului său masiv.

— Te iubesc, a spus Walter, și până și ofițerul, cu căștile în urechi, l-a auzit sau i-a citit cuvintele pe buze. Și a clătinat din cap, dezgustat.

— Walter, minți sau poate chiar crezi asta. Oricum ar fi, e foarte trist.

S-a îndepărtat, și-a strâns lucrurile de pe biroul ofițerului de serviciu, apoi s-a întors cu fața către el.

— Fetele celelalte... Ar fi o mare alinare pentru familiile lor dacă ai dezvălui adevărul. Aș vrea tare mult să o faci.

— Asta depinde de tine, i-a răspuns el, la fel ca Iso.

— Ba nu, de tine depinde. Întotdeauna a depins numai de tine. Recunosc, am vrut s-o fac pe eroina. Am vrut să ies de aici cu toate numele

și cu toate amănuntele. M-am gândit că dacă aș lămuri ce s-a întâmplat cu fetele acelea, aș putea să mă iert pentru ceea ce s-a petrecut cu Holly.

— Ai avut ocazia s-o salvezi. Ochii verzi ai lui Walter au scăpărat. Ce se întâmplă, Elizabeth, atunci când Frumoasa nu salvează Bestia, când nu o eliberează din blestem, când o înțelege, dar nu o poate iubi?

— La vremea aceea nu mi-am dat seama. Îmi pare rău, dar n-am ce-i face. Oricum, n-aș fi avut cum s-o salvez pe Holly. Poate că ceea ce am văzut este contestabil, dar nu și ceea ce am auzit. Ai împins-o de pe creasta muntelui, Walter. Ai împins-o pentru că a ripostat.

— Așa e! a exclamat el triumfător. Ești în viață pentru că ai fost slabă. Pentru că nu meritai să fii ucisă. După ce am făcut sex cu tine, tot ce voiam era să te duc înapoi acasă, pentru că n-a fost bine, n-a fost bine deloc. Cum te simți acum, că știi? Ești în viață pentru că nu ai nimic special, pentru că nu *te-am dorit*. M-am trezit cu tine pe cap, nu te-am ales, ca pe celelalte. Ei, cum te simți acum, că știi?

Eliza bănuia că Walter nu se aștepta la un răspuns din partea ei, totuși a luat întrebarea în serios.

— Adevărul e că mă bucur să fiu în viață, deci motivul,

oricare ar fi el, nu poate decât să mă bucure și el.

A dat din cap spre ofițer, gata de plecare. La câțiva pași de ușă, a lăsat să-i scape geanta din mână, aproape azvârlind-o pe jos, și conținutul ei, o colecție remarcabilă de obiecte care făceau dovada statutului ei de mamă – deși o mămică dezordonată, neorganizată – s-a revărsat pe podea: telefonul mobil, un pachet de șervețele, portofelul, mărunțișul, carnetul de cecuri, rujul, pieptănul. Ofițerul Walter a îngenuncheat și a început să le strângă. Elizabeth știuse că putea conta pe gestul acela automat de curtoazie.

Și în clipa aceea s-a întors spre gratii, a trecut de marcaj și s-a apropiat la câțiva centimetri de fața lui Walter. Stăteau acum aproape ochi în ochi și și-a dat seama că el nu crescuse deloc în înălțime. A ridicat mâna și a observat cu satisfacție că Walter a tresărit, neliniștit pentru că nu-și dădea seama ce avea ea de gând să facă. Nu l-a pălmuit. Şi-a pus mâna pe umărul lui și a spus:

— Ştiu că ți-e frică, Walter. Ai toate motivele. Nu e nicio rușine să te temi de moarte. Dar eu nu am putut s-o salvez pe Holly și nu pot să te salvez nici pe tine.

„Walter plângea în hohote când ea s-a îndreptat spre ușă. Mai ales din pricina frustrării”, și-a spus Eliza. Își canalizase toată energia pentru a o găsi, încercând de data asta s-o cucerească mai întâi, și ajunsese atât de aproape de țintă. La fel de bine însă putea să plângă și de frică, odată cu înțelegerea copleșitoare a faptului că nu mai avea nicio altă opțiune, nicio cale de ieșire. Îl înțelegea perfect, pătrunsese adânc în mintea lui, simțise pe propria piele atingerea rece a spaimei și a neputinței. Îl cunoștea la fel de bine ca pe toți oamenii din viața ei, inclusiv soțul și copiii. Walter întruchipa toate lacunele din viața ei, era țesutul care lega cele două jumătăți ale existenței sale. Era locul în care nu va mai putea trăi niciodată. Era silaba lipsă din numele ei, dar care avea s-o însoțească pretutindeni, indiferent cum își spunea.

Dumnezeu i-e martor, l-ar recunoaște dintr-o mie!

PARTEA A NOUA

Every Day

Melodie lansată de James Taylor în 1985.
Nu a ajuns niciodată în Top 100 Billboard.
Locul 34 și 54 de săptămâni în Top 200

JARRAT, VIRGINIA [Associated Press]:

Marți noaptea, la închisoarea Greenville, Walter Michael Bowman a fost executat prin injecție letală, în prezența părinților ultimei sale victime, o fată de treisprezece ani pe care a răpit-o, a jefuit-o și a încercat să o violeze în 1985.

„Așteptam ziua aceasta de mult și acum considerăm că s-a făcut, în sfârșit, dreptate", a spus dr. Terrence Tackett jr, tatăl lui Holly Tackett, într-o scurtă apariție în fața reporterilor, alături de soția sa, Trudy.

Bowman, care a petrecut mai mulți ani în pavilionul condamnaților la moarte decât oricare alt deținut din istoria modernă a închisorii, nu a făcut niciun fel de dezvăluiri înaintea execuției și a cerut ca detaliile ultimei sale mese să nu fie făcute publice. În ultimele ore de viață, a autorizat totuși o persoană apropiată să emită postum o declarație de presă...

Într-o seară cu două săptămâni înaintea Crăciunului, Eliza se plimba cu Reba, minunându-se de vremea neobișnuit de caldă. Poate că o persoană mai sobră din fire – Vonnie, de pildă, sau chiar Peter – ar fi făcut mare caz de cele optsprezece grade înregistrate la mijlocul lui decembrie, dar ea se mulțumea să se bucure de ele, mai ales într-o noapte atât de senină, când stelele străluceau puternic pe cer, în ciuda valului de lumini care acoperea centrul Bethesdei.

Noaptea era atât de plăcută încât și-a prelungit cu mult plimbarea, gândindu-se între timp la niște idei cât mai inteligente pentru clubul de lectură din cartier, căruia i se alăturase. Era un grup ciudat, format în majoritate din bărbați și femei în vârstă, mulți dintre ei pensionari de la stat, și o singură mamă. Eliza aflase de existența clubului prin intermediul singurului lor vecin, cel care se oferise, cu amabilitate, să le ridice ziarele atunci când plecau de acasă. Clubul de lectură se concentra pe citirea clasicilor, după cum îi spusese vecinul, aproape ca un soi de avertisment, și deși întâlnirile erau însuflețite și de câte un pahar cu vin, membrii săi încercau să nu se îndepărteze de la temă pe parcursul discuțiilor. Fără harfe, fără palavre, fără platouri cu gustări care mai de care mai sofisticate. Regulile nu o deranjau pe Eliza. Pentru ianuarie, cartea propusă spre lectură era *Moara de pe Floss,* iar Eliza voia să facă impresie bună, să fie considerată o femeie inteligentă, demnă de clubul lor. Parcă Vonnie citise mult George Eliot. Poate c-ar trebui să o sune...

Era atât de cufundată în gânduri, încât nu a observat mașina bombată a Barbarei LaFortuny târându-se în spatele lor. Reba însă a sesizat-o, și-a luat poziția de atac și a scos un singur lătrat înăbușit, dar inconfundabil, când mașina a oprit la un semafor.

— Stai cuminte, fetițo.

Barbara a coborât geamul. Era greu de zărit în bezna din mașină, în timp ce Eliza stătea chiar în dreptul unui felinar, complet expusă. Totuși deslușea contururile coafurii extravagante a Barbarei. Atâta timp, atâta energie... chiar își închipuia că era atrăgătoare? Construcția era, fără îndoială, impresionantă. Dar atrăgătoare? Faptul că munceai din greu pentru un lucru nu însemna neapărat că lucrul acela merita efortul depus.

— Bună, Barbara.

— Sper că ești mândră de tine.

Eliza a meditat câteva clipe asupra remarcii.

— Într-un fel da, sunt. Dar și mai mândră sunt de Walter.

— N-ai niciun drept să fii mândră de el. Nu pentru

tine a făcut-o.

Avea, probabil, dreptate.

— Totuși, a făcut ceea ce trebuia să facă, prin declarația aceea finală. Două familii au aflat ce s-a întâmplat cu fiicele lor. Îmi pare rău pentru celelalte.

— Care celelalte? Walter n-a mai făcut alte victime și nu ar fi fost niciodată condamnat la moarte pentru cele două crime mărturisite, dacă nu... Barbara, susținătoarea înfocată, mereu în priză, aruncându-și argumentele în luptă ca o escadrilă de maimuțe zburătoare. Ce bine ar fi fost dacă ar fi ascultat ce aveau de spus și interlocutorii în rarele pauze pe care le făcea. *Holly*, M*aude, Dillon, Kelly*. Fantomele Elizei căpătaseră, în sfârșit, nume și chipuri. Se întreba dacă asta le va opri de aici înainte să o viziteze.

— Îmi pare rău pentru toate familiile care și-au pus speranțele în Walter Bowman, care au crezut că el este răspunsul la întrebările care le chinuiau. A cam dat însă greș în calitatea lui de criminal în serie, nu?

Spera că glumița asta va detensiona atmosfera, dar Barbara a luat-o de la capăt.

— Nu a fost un criminal în serie în sensul clasic al termenului. Eu rămân la părerea mea că a suferit de pierdere temporară a

facultăților mintale...O persoană mai puțin bună la suflet i-ar fi râs Barbarei în nas. Eliza n-a izbucnit în hohote, dar nici n-a mai suportat s-o audă trăncănind.

— Îmi pare rău, Barbara, a întrerupt-o ea.

— Îți pare rău că n-ai făcut ceea ce trebuia?

— Nu, îmi pare rău că ai pierdut pe cineva drag.

— Relația noastră nu a fost de acest gen.

Cu cât Barbara se încăpățâna să nege atașamentul ei romantic față de Walter, cu atât Eliza era mai convinsă de contrariu. Însă, așa cum ar fi spus părinții ei, singurul expert în Barbara era Barbara însăși.

— Nu asta am vrut să spun. Ci că ai ținut la el. Cred că a fost drăguț din partea ta că ai ținut la el.

— Spre deosebire de tine. Tu l-ai lăsat să moară. L-ai lăsat să moară pentru că Walter știa adevărul despre tine – că ai fost o lașă și o mincinoasă – și acum, că e mort, nimeni nu va afla. De asta l-ai lăsat să moară. Pentru a-ți îngropa rușinea.

Eliza se înfuriase acum, și întotdeauna primul ei impuls în această situație era să dea bir cu fugiții. Acum însă a rămas câteva clipe pe gânduri. „Viața nu este un eveniment cronometrabil, așa susținea Vonnie. Nu trebuie să asculți mereu ticăitul ceasului.” N-ai de ce să te grăbești. Barbara nu avea nicio putere asupra ei. Se dovedise că, la urma urmei, nimănui nu-i păsa prea mult, după atâția ani, de Elizabeth Lerner. Ea și Peter îi povestiseră lui Iso despre Walter, iar lui Albie aveau de gând să-i spună când va crește mai mare. Fapt interesant, secretul o făcuse pe Iso să se simtă importantă, într-un sens pozitiv, cu toate că nu vedea niciun paralelism între viața ei secretă și cea a mamei, și nu putea fi convinsă că șirul ei de mesaje PG-13 tainice era aidoma unei dâre de firimituri de pâine pe malurile

pârâului Sucker Branch, o altă fată ieșind de pe potecă și aventurându-se într-un loc asupra căruia nu deținea niciun control. Iso era doar mândră că părinții o consideraseră mai matură decât pe Albie.

— Ei bine, Barbara, dacă asta crezi, n-ai decât să îl suni pe Jared Garrett sau să-i trimiți cealaltă scrisoare pe care ți-a dictat-o Walter, pentru a o face publică. Chiar, de ce n-ai făcut-o până acum?

— Nu e ceea ce și-a dorit, a răspuns Barbara înțepată, cu ranchiună. Dar s-ar putea ca, într-o bună zi, să mă răzgândesc. Eu procedez cum e corect, nu cum e mai ușor sau mai convenabil.

— Foarte frumos din partea ta, a spus Eliza sinceră.

Şi-a reluat plimbarea. Câteva secunde mai târziu, mașina Barbarei a trecut pe lângă ea, cu forme la fel de rotunjite și deprimante ca oricare altă mașină. Eliza s-a întrebat de ce Barbara cea principială, a cărei plăcuță de înmatriculare îi îndemna pe șoferi să salveze golful, nu alesese o mașină-hibrid. *Toți vor să conducă lumea* – dar numai după propriile criterii. Nu exista poziție de principiu care să nu poată fi dusă până la extrem, unde avea să intre inevitabil în conflict cu opiniile, la fel de fervente, ale altcuiva. Eliza s-a uitat în sus, la stelele de pe cer, regretând că nu cunoștea numele constelațiilor, ca Peter, pentru a putea identifica și altceva decât Carul Mare și Steaua Nordului. Pentru ea, stelele nu erau decât niște puncte luminoase, aruncate la întâmplare în văzduh. Unele mai strălucitoare, altele licărind mai slab. Unele îndepărtate, altele relativ apropiate. Unele norocoase, altele nenorocoase.

A intrat cu Reba în casă, pe ușa de la bucătărie, ascultând bâzâitul vesel al sistemului de alarmă care anunța dechiderea ușii. Foloseau sistemul cu sfințenie, deși erau conștienți că nu putea să oprească un intrus hotărât să le facă rău. Pe lumea asta nu existau destule alarme și ziduri, și câini, și porți, și dispozitive de securitate pentru protecția ei și a familiei ei. Bip-bip-bip. Era ca și cum ar fi fost păziți de Road Runner[65].

Deși... Road Runner era destul de voinic, în felul lui.

— Ştii ce mi-ar plăcea să fac diseară? l-a întrebat pe Peter, care abia dacă își

ridicase ochii la auzul clopoțelului, prins cu munca lui la laptop.

— Să găsești un salon Rita care servește înghețată și acum, în extrasezon?

— Nu. Eliza a izbucnit în râs la amintirea firmei stacojii, luminoase care promitea ÎNGHEȚATĂ * TARTE * FERICIRE. Oare fericirea era un lucru atât de simplu de obținut? Poate că da, dacă erai dispus s-o accepți ca atare. Sigur, dacă nefericirea avea să-i lovească din nou familia – mai bine zis, *când,* pentru că nimeni nu beneficia de legitimație pe vecie, până și Trudy Tackett avea să descopere cât de curând că tragediile banale ale vieții nu o ocoleau –, prea mică avea să fie consolarea că fusese tot timpul vigilentă, precaută și pesimistă. Și avea să se simtă ca o proastă pentru că ratase atâtea tarte.

— Nu, nu mi-e foame. În plus, am provizia mea secretă de biscuiți.

— Ştiam că Iso i-a găsit. Din nou.

— Da. Și eu i-am ascuns. Din nou.

— Atunci, ce? Peter a tras-o în brațele lui. Spune-mi ce-ți poftește inimioara și o să-ți aduc.

Eliza nu a simțit nevoia să-i spună că se putea descurca și singură. De fapt, era posibil să aibă nevoie de ajutorul lui, având în vedere că vopseaua se putea degrada, de-a lungul anilor, sub efectul umidității. Aveau vreun briceag prin casă? O spatulă pentru vopsea,

pe care s-o folosească pe post de pârghie? A inventariat cu ochii minții conținutul sertarelor, continuând apoi cu fiecare colțișor al casei. Iso era în camera ei, făcând Dumnezeu știe ce, cu Reba la picioare, total subjugată de disprețul fetei față de ea. În camera de alături, Albie stătea întins în pat, cu radioul aprins și verioza stinsă. Nepăsător la baseball în toate lunile de vară, Albie se autoproclamase, brusc și arbitrar, fan al echipei Arizona Diamondbacks. Acum asculta până îl lua somnul o emisiune de „știri din extrasezon", iar dimineața apărea la micul dejun povestind cu răsuflarea tăiată tot felul de anecdote despre aruncători și contracte semnate cu agenți independenți. Trecuse, cât ai clipi din ochi, de la T. Rex la A-Rod. Și iată-l și pe Peter, îi simțea căldura trupului, capabil să-i susțină greutatea fără să se plângă. Deși, la o adică, și ea l-ar fi putut susține, dacă ar fi fost cazul.

— În seara asta... În seara asta aș vrea să dorm cu fereastra deschisă.

Nota autoarei

Cartea aceasta, la fel ca multe altele pe care le-am scris, este inspirată de o crimă reală. Pe care, de data aceasta, nu o voi dezvălui. În primul rând, pentru că în această formă, este greu de recunoscut, chiar și de către cei familiarizați cu cazul. În al doilea rând, pentru că implică un abuz sexual exercitat asupra unui minor. Există apoi diferențe importante, dar enumerarea lor ar presupune să lansez o invitație la o dezlegare a unei ghicitori, ceea ce nu am de gând. În esență însă, este vorba despre un bărbat care și-a violat și ucis apoi victimele, cu o singură excepție, iar acest bărbat a fost executat pentru crimele comise. Într-o zi, am început să mă gândesc la acea unică excepție, la singura victimă rămasă în viață. Asta e tot ce trebuie să știți despre originile cărții.

Ca de fiecare dată, am fost ajutată în munca mea de documentare de mulți oameni generoși. Vechea mea prietenă Kathryn Kase mi-a făcut legătura cu avocați ai apărării care reprezintă deținuți condamnați la moarte. Jon Sheldon, un avocat din Virginia care și-a văzut doi clienți executați în ultimele luni ale anului 2009, a fost incredibil de îndatoritor și de generos cu timpul său, oferindu-mi multe amănunte despre viața de zi cu zi din locuri pe care nu mi se va permite niciodată să le vizitez – Sussex I, Casa Morții și camera de execuție din statul Virginia. (Comparația cu Mayberry îi aparține.) Tot el m-a ajutat să descopăr cum aș putea prezenta în mod cât mai credibil situația unui condamnat la moarte rămas în viață timp de douăzeci de ani într-un stat ca Virginia, care acționează cu mai multă promptitudine decât majoritatea celorlalte state în aplicarea pedepsei capitale. Virginia are website-uri foarte detaliate despre penitenciarele sale, care oferă toate informațiile necesare, de la modalitatea de a coresponda cu deținuții, la programul de vizită. Eu am propriile păreri, foarte ferme, în privința pedepsei capitale, însă acesta este un roman, nu o polemică, și m-am străduit foarte mult ca fiecare latură a triunghiului –pro, contra și indecis – să fie reprezentată de câte un personaj cât mai veridic.

Mulțumiri, ca întotdeauna, lui Vicky Bijur, Carrie Feron și celorlalți colaboratori ai mei de la Editura Morrow: Tessa Woodward, Liate Stehlik, Sharyn Rosenblum și Nicole Chismar. Mulțumiri și lui Alison Chaplin. Ethan Simon mi-a furnizat informații valoroase despre școlile publice și politicile lor actuale. Totuși, Şcoala Generală North Bethesda, la care fac referire în carte, este în întregime fictivă, cu toate că regulile și procedurile sale sunt compatibile cu cele postate pe pagina de web a școlii din comitatul Montgomery. Şi, cu toate că de-a lungul anilor am plagiat anecdotele multor prieteni, cred că Lisa Groves merită din plin recunoștința mea pentru povestea ei din

copilărie cu rulada cu arahide de la Stuckey's.

Această carte este neobișnuită pentru mine, în sensul că majoritatea toponimelor sunt inventate. În parcul național Patapsco există totuși un pârâu Sucker Branch. Roaring Springs va fi probabil confundat cu Oella, deși reprezintă de fapt o versiune a mult iubitului meu Dickeyville. Acțiunea romanului se petrece în 2008 și concordă cu calendarul acestui an, deși nu neapărat și cu vremea. În mare parte însă, n-am făcut decât să stau în fața computerului și să născocesc. Pentru că romancierii cu asta se ocupă. Și am vizionat multe videoclipuri de prin 1985, pe MTV.com, lucru pe care la vremea respectivă l-am considerat vital pentru scrierea cărții. Dar poate că și eu, ca atâția alții, despic prea mult firul în patru.

Baltimore, Maryland,
ianuarie 2010

Eliza Benedict duce o viață senină alături de soțul ei și de cei doi copii. Dar o scrisoare îi spulberă liniștea:

Ți-am văzut fotografia într-o revistă. Sigur, între timp te-ai maturizat. Dar te-aș recunoaște dintr-o mie.

Un bărbat și un secret nemărturisit din trecut reapar în viața ei și îi amenință existența confortabilă. Dar Eliza ar face orice să-și apere liniștea și familia – chiar dacă aceasta înseamnă să retrăiască evenimentele unei veri terifiante și să scoată la iveală adevărul înfricoșător pe care l-a ținut ascuns atâta timp.

„O dramă extrem de inteligentă, deopotrivă tulburătoare și captivantă, despre prădător și prada sa."

Booklist

„Laura Lippman este un maestru... una dintre cele mai distincte voci din proza contemporană."

New York Observer

„Lippman scrie povești de suspans cu o remarcabilă profunzime emoțională."

Washington Post

Nominalizare la Edgar Award for Best Novel (2011)
Roman publicat în 12 țări

Află mai mult pe:
www.litera.ro
ISBN 978-606-21-0022-3
9 786062 100223
LITERA

Notes

[←1]

Termeni folosiți în engleza britanică în locul americanismelor *elevator, wagon*, *penny*, *toilet* (n.tr.)

[←2]

Cuvântul *football* provine din *foot* „picior” și *ball* „minge” (n.tr.)

[←3]

Scriitoare australiană, jurnalistă si profesoară (n. 1939), considerată una dintre cele mai puternice voci ale feminismului din secolul XX. A acceptat să apară în seria *Big Brother* destinată vedetelor din sezonul 2005, părăsind însă emisiunea după numai cinci zile petrecute în casă, acuzând producătorii de cruzime și intimidare psihologică. (n.tr.)

[←4]

Mirabile dictu – în limba latină, în original, „e minunat de spus”, „mare minunăție” (n.tr.)

[←5]

Joc de cuvinte; în limba engleză, braț înseamnă „răzgâiată” (n.tr.)

[←6]

Referire la zona denumită „Four Corners“, punctul în care se întâlnesc patru state americane: Arizona, Utah, Colorado și New Mexico (n.tr.)

[←7]

Serial TV de comedie american, difuzat între 1965 și 1971 și având drept protagoniști (interpretați de Eddie Albert si Eva Gabor) un avocat newyorkez de succes, care își împlinește visul de a deveni fermier mutându-se la țară, și pe soția sa elegantă și sofisticată (n.tr.)

[←8]

Organizație educațională neguvernamentală și nonprofit, înființată în 1925 cu scopul de a stimula interesul elevilor de liceu față de problematica publică și de a le perfecționa abilitățile de comunicare, dezbatere și discurs (n.tr.)

[←9]

Autoare americană (n. 1942), cunoscută mai ales pentru romane precum *Teama de zbor*, în care abordează, de multe ori într-un limbaj extrem de explicit, problematica dorințelor sexuale la femeii (n.tr.)

[←10]

Scriitor și pictor american (1891-1980), autor, printre altele, al romanelor *Tropicul Cancerului* și *Tropicul Capricornului,* opere inovatoare în care a combinat elemente de ficțiune, autobiografie, critică socială, reflecție filozofică, suprarealism și misticism sexual (n.tr.)

[←11]

Scriitor și jurnalist britanic (1908-1964), autorul seriei de romane de mare succes avându-l ca protagonist pe James Bond. (n.tr.)

[←12]

Personajul principal din cartea pentru copii *Povestea Doamnei Tiggy-Winkle* (1905), ilustrată de Beatrix Potter. Aricioaica Tiggy-Winkle este spălătoreasa animalelor. (n.tr.)

[←13]

Jacques Derrida (1930-2004), filozof francez, părintele deconstructivismului. (n.tr.)

[←14]

Adept al sectei protestante denumită și „Societatea Religioasă a Prietenilor”, înființată la jumătatea secolului al XVII-lea de puritanul englez George Fox. Quakerii nu recunosc tainele oficiate de preoți. Sunt austeri din fire, antialcoolici, pacifiști și s-au implicat de-a lungul timpului, printre altele, în mișcări antisclavagiste și în reformarea sistemului penitenciar. (n.tr.)

[←15]

Nuvelă publicată în 1937 de John Steinbeck (n.tr.)

[←16]

Sărbătoare națională în SUA, celebrată în prima zi de luni din septembrie (n.tr.)

[←17]

War Games, peliculă din 1983 în care un tânăr hacker reușește să pătrundă, din computerul de acasă, în computerul care controlează tot arsenalul nuclear al SUA, declanșând astfel o serie de evenimente care pot duce la izbucnirea unei catastrofe mondiale (n.tr.)

[←18]

Politician american (n. 1928), vicepreședinte SUA în timpul administrației Carter, senator din partea statului Minnesota (1964-1976) și candidat democrat la președinția SUA la alegerile din 1984, câștigate de Ronald Reagan (n.tr.)

[←19]

Avocată, funcționar guvernamental și om politic (1935-2011), candidată la vicepreședința SUA la alegerile din 1984, fiind învinsă de tandemul Ronald Reagan-George H.W. Bush, probabil în mare măsură din cauza acuzațiilor privind sursele de finanțare a campaniei democraților. (n.tr.)

[←20]

„Maude cea ciudată” (n.tr.)

[←21]

Carte ilustrată pentru copii (1970) a scriitorului american Maurice Sendak, populară, dar controversată din cauza scenelor de nuditate infantilă. (n.tr.)

[←22]

Poky Linie Puppy, carte pentru copii (1942) a autoarei texane Jeanette Sebring Lowrey, ilustrată de Gustaff Tengrenn, care descrie aventurile unui cățeluș curios, care explorează de unul singur împrejurimile curții în care trăiește alaturi de mama și de frații săi (n.tr.)

[←23]

Film lansat în 1962, cu Gregory Peck în rolul principal, ecranizare a romanului omonim de Harper Lee, publicat în 1960, o dramă emoționantă despre problemele rasiale ale Americii acelor vremuri (n.tr.)

[←24]

Eroina unei serii de cărți în versuri pentru copii care prezintă viața de zi cu zi a unei fetițe crescute într-un internat din Paris. Primul volum al seriei *Madeline* a fost publicat în 1939 de către Ludwig Bemelmans, care a scris alte cinci cărți pe acestă temă. Seria este continuată în prezent de nepotul său, John Bemelmans-Marciano. (n.tr.)

[←25]

Peter Rabbit, protagonistul unei serii de șase cărți pentru copii ale autoarei Beatrix Potter, publicate între 1902 și 1912. Iepurele cel năzdrăvan și neascultător intră mereu în conflict cu fermierul McGregor, vecinul a cărui gradină de zarzavaturi o tot prăduiește. (n.tr.)

[←26]

În traducere literală, „Fructe ciudate" – o celebră melodie antirasistă compusă în anul 1939 de profesorul Abel Meeropol si interpretată în cursul unor întruniri protestatare, dar și de către mulți cântăreți, printre care cunoscuta Billie Holiday. „Fructele ciudate" se referă la imaginea negrilor spânzurați de copaci în statele sudiste. (n.tr.)

[←27]

Cântăreață de jazz, pop și country (n. 1941), celebră mai ales datorită melodiilor interpretate în spaniolă (n.tr.)

[←28]

Orășel din statul Virginia (n.tr.)

[←29]

Talk-show radiofonic difuzat în SUA la nivel național (n.tr.)

[←30]

„Râul Pierdut11, „Orașul Pierdut" - numele unui fluviu, respectiv al unei localități din Virginia de Vest (n.tr.)

[←31]

În limba latină, în orginal - „nu decurge", argument în care concluzia nu reiese din premise (n.tr.)

[←32]

The principal is your pal, formulă memotehnică pentru reținerea omonimelor principal („director") și *principle* („principiu") (n.tr.)

[←33]

Jefferson Davis (1808-1889), președinte al Statelor Confederate ale Americii (entitate autoproclamată independentă, formată din cele 11 state susținătoare ale sclaviei desprinse din SUA) între anii 1861 și 1865, în perioada Războiului de Secesiune (n.tr.)

[←34]

Personaj dintr-o serie de romane pentru copii ale autoarei americane Beverly Cleary (n. 1916), începută în anul 1950 (n.tr.).

[←35]

Studiu clinic efectuat între 1932 și 1972 în Tuskegee, Alabama, de Departamentul Federal al Sănătății Publice pentru urmărirea evoluției naturale a sifilisului netratat la populația de culoare săracă din acea zona rurală, care credea că primește îngrijiri medicale gratuite. Controversele din jurul experimentului au apărut după validarea, în 1940, a tratamentului pe bază de penicilină, care a fost ignorat în mod deliberat de către autorități. (n.tr.)

[←36]

Scriitoare americană (1832-1888), autoarea celebrului roman *Micuțele doamne,* ale cărui eroine sunt surorile Meg, Jo, Beth și Amy March (n.tr.)

[←37]

Formă de salut și urare în India și în Nepal, însoțită de obicei de o ușoară plecăciune făcută cu mâinile împreunate (n.tr.)

[←38]

„Dosarele amestecate ale doamnei Basil E. Frankweiler", carte ilustrată pentru copii, publicată în 1967 de scriitoarea americană Elaine Lobi Konigsburg (n. 1930).(n.tr.)

[←39]

„Ești acolo. Doamne? Sunt eu, Margaret", roman pentru tineret (apărut în 1970) al autoarei americane Judy Blume (n. 1938) (n.tr.)

[←40]

Patricia Campbell Hearst Shaw (n. 1954), jurnalistă și actriță, nepoata si moștenitoarea imperiului media al lui William Randolph Hearst. A devenit celebră în 1974, când a fost răpită de gruparea radicală de stânga autointitulată Symbionese Liberation Army, căreia i s-a raliat ulterior, susținându-i cauza. A fost prinsă după jefuirea, împreună cu alți membri ai grupării, a unei bănci și condamnată în 1976 la treizeci și cinci de ani de închisoare, pedeapsă ulterior redusă la șapte ani la cererea președintelui Jimmy Carter. Eliberată după 22 de luni de detenție, a fost grațiată în 2001 de către Bill Clinton. (n.tr.)

[←41]

În limba engleză, *bland* înseamnă „blând, amabil, afabil". (n.tr.)

[←42]

Elizabeth Bennet, protagonista romanului *Mândrie și prejudecată* al scriitoarei britanice Jane Austen (1775-1817). Deși provenind dintr-o familie cu posibilități financiare modeste, ea îl cucerește prin atitudinea ei demnă și prin inteligența ei pe Fitzwilliam Darcy, un nobil cu o avere impresionantă, cu care într-un final se căsătorește. (n.tr.)

[←43]

Adept al luddismului, mișcare de protest a muncitorilor englezi de la sfârșitul secolului XVIII și începutul secolului XIX, care s-a manifestat prin distrugerea mașinilor (n.red.)

[←44]

Titlul unui roman distopic al scriitorului britanic Aldous Huxley (1894-1963), o viziune pesimistă asupra viitorului omenirii, dominat de mașinării care, prin intermediul manipulării genetice, asigură controlul total al natalității (n.tr.)

[←45]

Actrițe americane (n.tr.)

[←46]

Ted Kaczynski, poreclit Unabomber (n. 1942), doctor în matematică devenit anarhist neoluddit, autor al unei serii de atentate cu bombă prin poștă, desfășurate pe parcursul a aproape două decenii, începând cu 1978, în cursul cărora trei oameni și-au pierdut viața și 23 au fost răniți. Prins de FBI cu ajutorul fratelui său, își ispășește actualmente condamnarea pe viață într-o închisoare de maximă securitate din Colorado. (n.tr.)

[←47]

În 1985, la vârsta de șaizeci și nouă de ani, acest om de afaceri pensionat, aflat în scaun cu rotile, sărbătorea împreună cu soția aniversarea căsătoriei într-o croazieră pe Mediterana. Patru teroriști, membri ai Frontului de Eliberare a Palestinei, au capturat vasul, luându-i ostatici pe pasageri și cerând în schimbul acestora eliberarea a 50 de deținuți din închisorile din Israel. După refuzul autorităților siriene de a coopera, ei l-au împușcat pe Klinghoffer (evreu de origine), aruncându-i apoi cadavrul peste bord. (n.tr.)

[←48]

Serialul TV la care se face referire în pasaj este *Dragul de Raymond,* cu titlul original *Everybody Loves Raymond,* difuzat de rețeaua CBS între 1996 și 2005 (n.tr.)

[←49]

Serie de romane fantastice cu vampiri ale autoarei Stephenie Meyer (n. 1973), care au beneficiat de ecranizări de mare succes (n.tr.)

[←50]

Spre deosebire de drama din 1983 cu Sean Penn, *Băieți răi I (1995)* si *II* (2003), cu Will Smith si Martin Lawrence, sunt filme de acțiune-comedie despre viețile a doi polițiști (n.tr.)

[←51]

Film din 1982, cu Sean Penn și Jenifer Jason Leigh, care prezintă povestea unor liceeni din sudul Californiei (n.tr.)

[←52]

Melodie care a dat titlul celui de-al nouălea album al cântăreței country Reba McEntire (n.tr.)

[←53]

Melodie a formației britanice Tears for Fears (n.tr.)

[←54]

Dairy Queen, Cracker Barrel Old Country Store si Stuckey's sunt francize americane de tradiție, localuri fast-food si minimarketuri localizate în special de-a lungul autostrăzilor și șoselelor principale. (n.tr.)

[←55]

Gettysburg și Antietam – locurile de desfășurare a două dintre cele mai crâncene bătălii dintre sudiști și nordiști din timpul Războiului de Secesiune (1861-1865) (n.tr.)

[←56]

Muzeu și unul dintre cele mai vechi centre de educație si cultură din SUA (fondat în 1824), purtând numele savantului și omului politic Benjamin Franklin (n.tr.)

[←57]

Williamsburg, orășel din Virginia, celebru pentru centrul său istoric datând din perioada colonială (jumătatea secolului al XVII-lea) și una din cele mai importante destinații turistice din SUA. Aici se află Busch Gardens, un parc de distracții având ca temă Vechiul Continent. (n.tr.)

[←58]

Ivy League (literal, „Liga Iederii"), denumire generică a celor mai prestigioase universități din Statele Unite: Harvard, Yale, Princeton, Columbia, Cornell, Brown, Darmouth și Pennsylvania, care promovează o filozofie a educației sinonimă cu performanța și elitismul academic. Este considerată o adevărată rampă de lansare pentru viitoare personalități din lumea politică, a finanțelor, artelor, culturii, științei etc. (n.tr.)

[←59]

Cable-Satellite Public Affairs NetWork, rețea de televiziune prin cablu și de radio care acoperă activitatea guvernului federal și alte chestiuni de interes public (n.tr.)

[←60]

Apărut în 1975, este unul dintre cele mai controversate romane tratând problema sexualității la adolescenți, în care personajul Michael Wagner se referă constant la penisul său numindu-l „Ralph“. (n.tr.)

[←61]

Referire la actorul Heath Ledger (1979-2008), interpretul personajului Joker din filmul *Cavalerul negru* din seria Batman. La data morții sale premature, pelicula se afla în stadiul de postproducție. (n.tr.)

[←62]

Serial de comedie difuzat de CBS între 1960 și 1968, avându-l în centrul acțiunii pe șeriful micii comunități Mayberry din Carolina de Nord (n.tr.)

[←63]

După Labor Day, sărbătorită în SUA în prima luni din septembrie și marcând sfârșitul verii, tradiția spune că nu mai trebuie să porți alb, culoare considerată nepotrivită pentru vremea răcoroasă. (n.tr.)

[←64]

Memorial Day, sărbătorită în ultima zi de luni din luna mai, comemorează soldații americani căzuți la datorie. (n.tr.)

[←65]

Personaj de desene animate a cărui apariție esce mereu anunțată de sunetul „bip-bip“ (n.tr.)